

ŚWIERSZCZ RÓŻAŃSKI

- BURMISTRZ ZAPRASZA NA SPOTKANIE - STR. 2**
- ZMIANA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI - STR. 2**
- ŚWIETLICA WIEJSKA W ZAŁĘŻU - GARTKACH - STR. 3**
- INTERNETOWY TEATR TVP W ZESPOLE SZKÓŁ - STR. 3**
- KLUB SENIORA ZAPRASZA - STR. 9**
- BAL STUDNIÓWKOWY - STR. 4**
- MŁODZIEŻ W CENTRUM NAUKI KOPERNIK - STR. 4**
- MIGAJĄCE BRZDĄCE - STR. 5**
- ODROBINA KULTURY - STR. 6**
- ZMIANY W PRZEPISACH NA PRAWO JAZDY - STR. 8**
- ROZSTRZYGNĘCIE KONKURSU NA NAJLEPSZĄ RECENZJĘ - STR. 9**
- I MIEJSCE DLA MAGDY FILIPIAK - STR. 3**
- I OTWARTY TURNIEJ PIŁKI KOSZYKOWEJ - STR. 10**
- RÓŻAŃSKA LIGA FUTSALU - STR. 12**
- KARNAWAŁ W CAFE MAMA - STR. 13**
- SEZON LOTOWY GOŁĘBI POCZTOWYCH - STR. 15**
- NOWE WŁADZE KOŁA WĘDKARSKIEGO „RÓŻANKA” - STR. 15**
- 21. FINAL WOŚP W RÓŻANIE - STR. 16**

ZAPROSZENIE

Serdecznie zapraszamy mieszkańców Różana na spotkanie z burmistrzem gminy Piotrem Świderskim, które odbędzie się w dniu 17 marca 2013 r. o godz. 17³⁰ w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury w Różanie. Spotkanie będzie poświęcone nowemu systemowi gospodarki odpadami komunalnymi, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2013 roku. Formuła spotkania ma charakter otwarty. Burmistrz będzie prezentował zasady nowego systemu i odpowiadał na pytania mieszkańców.

W trakcie spotkania będzie się można również dowiedzieć o zakończonych i przewidzianych inwestycjach na terenie miasta i gminy. Zapraszamy do udziału i aktywności. Każdy głos w dyskusji jest ważny.

GMINA W LICZBACH

Powierzchnia:

Gmina 7812 ha, miasto 667 ha

Ludność:

Miasto Różan - 2757

Sołectwa - liczba ludności

1. Chelsty - 110
2. Chrzczonki - 94
3. Dąbrówka - 42
4. Dzbądz - 238
5. Dyszobaba - 205
6. Kaszewiec - 96
7. Miłony - 46
8. Mroczi - Rębiszewo - 47
9. Paulinowo - 69
10. Podborze - 93
11. Prycanowo - 59
12. Szygi - 96
13. Załęże - Eliasze - 45
14. Załęże - Gartki - 57
15. Załęże Wielkie - 129
16. Załęże - Sędziąta - 40
17. Zawady - Ponikiew - 36
18. Załuzie - 289

Razem Gmina: 4548

Stan na dzień 31.12.2012

Zmiana systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Od dnia 1 lipca 2013 roku zmieni się całkowicie system gospodarowania odpadami komunalnymi. Na podstawie nowych przepisów gminy przejmują zadania związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych i stają się odpowiedzialne za prawidłowe funkcjonowanie systemu odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, organizacją odbioru odpadów zajmować się będzie gmina, a właściciele nieruchomości będą dokonywać opłat z tego tytułu na rzecz gminy Różan. Opłata będzie powszechna, pobierana kwartalnie, jak w przypadku podatku od nieruchomości.

Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Różanie wynosić będzie 8 zł od osoby miesięcznie w przypadku odbioru odpadów zmieszanych. Jeśli właściciel nieruchomości zdecyduje się segregować odpady już u źródła, to opłata wyniesie 5 zł od osoby.

Opady będą odbierane dwukrotnie w ciągu miesiąca.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych, jak również właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają tam odpady komunalne (tj. działki rekreacyjne, budynki użyteczności publicznej, zakłady pracy, przedsiębiorcy) zobowiązani są (zgodnie z cytowaną wyżej ustawą) do złożenia w Urzędzie Gminy deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wzór deklaracji dostępny jest na stronie internetowej gminy: www.rozan.em.pl.

Deklaracje zostały przekazane mieszkańcom poszczególnych miejscowości przez sołtysów, a także za pośrednictwem poczty. W przypadku wątpliwości przy wypełnianiu deklaracji można uzyskać informację w UG (pokój nr 35) lub pod numerem telefonu (29) 76 79 149.

Wnoszenie opłat na rzecz gminy nie oznacza automatycznego wygaśnięcia umów z firmami dotychczas odbierającymi odpady. Należy szczegółowo zapoznać się z treścią umowy na odbiór odpadów i wypowiedzieć je firmie ze skutkiem na dzień 30 czerwca 2013 roku, zachowując okres wypowiedzenia zgodny z zapisem w umowie. Jeżeli umowa nie zawiera klauzuli dotyczącej okresu wypowiedzenia - zastosowanie mają przepisy kodeksu cywilnego dotyczące umów.

Zgodnie z przepisami wnoszone przez nas wszystkich opłaty powinny zabezpieczyć koszty funkcjonowania tego systemu. W ramach uiszczanych opłat przez wszystkich właścicieli nieruchomości gmina utworzy punkt na odbiór odpadów wielkogabarytowych, które będą przyjmowane nieodpłatnie od mieszkańców na wysypisku śmieci w Mroczkach - Rębiszewie.

Właściciele nieruchomości, którzy mają podpisane umowy z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Różanie na odbiór odpadów komunalnych, zatrzymają po 30 czerwca 2013 r. nieodpłatnie kosze na śmieci, które udostępnił Zakład.

W przypadku zadeklarowania przez właściciela nieruchomości odbioru odpadów zmieszanych w kwocie 8 zł od osoby miesięcznie, koszt ten będzie jedynym, którym musi dysponować właściciel nieruchomości. Właściciele nieruchomości, którzy zdecydują się na selektywny odbiór odpadów i zadeklarują kwotę 5 zł od osoby miesięcznie, będą wyposażeni w dodatkowy pojemnik na odpady segregowane (suche).

Gmina nie finansuje bezpośrednio zakupu pojemników na odpady segregowane (suche). Ich dostawa zostanie przeniesiona na firmę odbierającą odpady, wyłonioną w przetargu i w kalkulowana w opłacie za odbiór odpadów.

Wszelkie informacje na temat nowego systemu gospodarowania odpadami są dostępne pod numerem telefonu (29) 76 79 149 lub osobiście w Urzędzie Gminy w Różanie w pokoju nr 35, II piętro w godzinach 8⁰⁰-16⁰⁰. Aktualizowane informacje będą ponadto na bieżąco zamieszczane na stronie internetowej gminy pod adresem www.rozan.eur.pl.

(inf.rozan.eur.pl)

Świerszcz Różański

GAZETA LOKALNA
MIASTA I GMINY

www.swierszcz.gouk.pl
swierszcz@gouk.pl

Red. Naczelna
Aleksandra Warsztoccka

Redakcja:
M.Kisiel, K.Kruszewski
Współpracownicy:
J.M.Zytowiecki,
K.Daszewski,
A.E.Ziółkowska,
W.Laskarzewski,
J.Świdarski

Adres redakcji, wydawca i druk:

Gminny Ośrodek
Upowszechniania Kultury
w Różanie im. Marszałka
Józefa Piłsudskiego
06-230 Różan,
ul. Mickiewicza 5.
tel./fax. 29 7669 042

Skład i łamanie:

Krzysztof Kruszewski

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, a także zastrzega sobie prawo redagowania i skracania tekstów, zmiany ich tytułów oraz obróbki zdjęć. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń. Redakcja nie zawsze zgadza się z poglądami autorów tekstów. Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za naruszenie prawa lub praw osób trzecich wynikłych z zawieranych umów w trakcie pokazów odbywających się w budynku Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury organizowanych przez firmy zewnętrzne.

ISSN 1640-1573

Data wydania
28 II 2013 r.

Ogłoszenia:
do 20 słów za darmo
1cm² - 1zł.

W marcu 2013 roku odbędzie się zbiórka elektrośmieci.

Już możesz zbierać
zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny,
aby w marcu przynieść go do naszej szkoły.
Odbiór bezpłatny!!!

ODSZKODOWANIA

za wypadki komunikacyjne, w pracy, w rolnictwie, błąd medyczny, upadek na chodniku. Pomoc prawna. Bez opłat wstępnych! 535 031 444

Świetlica wiejska w Załężu - Gartkach

W niedzielę 20 stycznia w miejscowości Załęże-Gartki odbyły się zajęcia świetlicowe dla mieszkańców wsi. Uczestnicy spotkania grali w „tysiaca” i szachy, a młodszy gracie mieli do dyspozycji różnego rodzaju gry planszowe i strategiczne. Wszyscy świetnie się bawili, a starsi z uśmiechem na twarzy wspominali dawne dzieje, żartowali i opowiadali zabawne historie. Dzieci tak wciągnęła gra, że nie chciały skończyć zabawy. Na zakończenie na wszystkich czekała słodka nagroda.

Mieszkańcom Załęża tak spodobała się wspólna zabawa, że postanowili skorzystać z zimowej aury i w sobotę 26 stycznia urządzili kulig. Inicjatorem był sołtys pan Krzysztof Daniłowski, który jak przystało na dobrego gospodarza,

świetnie o wszystko zadbał. Mimo niskich temperatur zabawa była przednia. Po drodze śpiewano piosenki i rozgrzewano się gorącą herbatą. Ci, którzy bardzo zmarzli mogli przesiąść się z sanek do ciepłego samochodu. Trasa kuligu wiodła przez miejscowości Załęże-Sędzięta, Załęże-Eliasze, aż do placu przy kościółku w Zawadach. Po zakończonej przejażdżce przy świetlicy wiejskiej, na zmarzniętych

uczestników zabawy czekało ognisko, wspólne pieczenie kiełbasek i najprzyjemniejsza czynność - planowanie następnych imprez. Nasza świetlica łączy mieszkańców wsi.

Monika Krystianiak

INTERNETOWY TEATR TVP W ZESPOLE SZKÓŁ W RÓZANIE

Dzięki dostępowi do szerokopasmowego internetu oraz owocnej współpracy pana Dariusza Morawskiego (nauczyciela przedmiotów zawodowych) z Telewizją Polską uczniom Zespołu Szkół w Różaniu 20 lutego 2013 roku udało się obejrzeć kodowaną wersję spektaklu teatralnego. Była to transmisja musicalowej sztuki pt. „Ania z Zielonego Wzgórza” przeprowadzonej na żywo z Teatru Muzycznego w Poznaniu. Odbyła się dzięki uczestnictwu naszej szkoły w projekcie wspieranym przez MEN i ZAiKS.

Uczniowie pierwszej i drugiej klasy Liceum Ogólnokształcącego z wielkim zainteresowaniem obejrzeli prawie półtoragodzinny spektakl w reżyserii Moniki Madej. Młodzieży spodobała się również doskonała oprawa muzyczna przygotowana przez kompozytora Macieja Szymańskiego.

Uczniowie Zespołu Szkół w Różaniu sceniczne perypetie rudowłosej Ani Shirley obejrzeli na dużym ekranie, wykorzystując do tego celu nowoczesną tablicę interaktywną. Spektakl był bardzo barwny, prawdziwy i poruszający.

Zespół Szkół w Różaniu jest jednym z nielicznych w regionie biorącym udział w projekcie TVP skierowanym do szkół, które chcą uczestniczyć w ważnych wydarzeniach kulturalnych i artystycznych. Uczniowie są zainteresowani nowatorską telewizyjną inicjatywą i czekają na kolejne repertuarowe oferty. Warto zauważyć, że teatry z całej Polski uczestniczące w realizacji tego edukacyjnego projektu działają zgodnie z zasadą non profit.

CZYTASZ I WIESZ...

Przetrzymywanie przez nauczyciela telefonów komórkowych, należących do uczniów lub odbieranie na dłuższy czas „za karę”.

Nawet jeśli statut szkoły czy inny dokument zawiera zapis, taki jak możliwość przetrzymywania telefonu, to jest on bezprawny, w związku z tym nie powinien być akceptowany! W systemie polskiego prawa żaden akt prawny niższego rzędu (jakim jest statut lub regulamin szkoły) nie może być sprzeczny z aktem prawa wyższego rzędu - w tym wypadku kodeksem cywilnym oraz kodeksem karnym. W świetle przepisów KK przetrzymywanie telefonów stanowi przywłaszczenie (art. 284 kk), zaś KC również nie pozwala na tego typu proceder. Zaslanianie się dyrekcji wewnętrznymi regulacjami szkoły jest bezpodstawne, ponieważ przepisy te są sprzeczne z prawem, w związku z czym nie są ważne.

XIII MISTRZOSTWA GMINY RÓŻAN W TENISIE STOŁOWYM

**09.03.2013r. godz.9⁰⁰
Hala sportowa**

Kategorie:
- Szkoła Podstawowa
klasy I-IV
klasy V-VI
- Gimnazjum
- Szkoła średnia i starsi do 35 lat
- Starsi powyżej 35 lat

Zgłoszenia do dnia 09.03.2013r. - Hala Sportowa pok. nr 53

Organizator
Urząd Gminy

Druk-GOUK-Różan

Działacze różańskiej Federacji Młodych Socjaldemokratów przyłączyli się do akcji „Karta Życia – Uratuj Życie Innym”

W jej ramach od 1 do 4 lutego rozdawali mieszkańcom Różana ulotki informacyjne z hasłem „Nie zabieraj organów do nieba”, a także niewielkie kartoniki, będące symboliczną zgodą na pośmiertną transplantację. Organizatorzy wyjaśniali przechodniom, jak należy wypełnić Karty Życia. Podkreślali, że noszenie ich w portfelu jest sygnałem dla rodziny i przyjaciół, że dana osoba deklaruje wolę przekazania po śmierci swoich narządów do przeszczepu.

Akcja „Karta Życia – Uratuj Życie Innym” odbyła się także w innych miastach, m.in. Siedlcach, Ciechanowie, Ostrołęce, Wołominie oraz Mińsku Mazowieckim. (inf. foto.fmsrozan.cba.pl)

22 stycznia 2013 roku uczniowie Publicznego Gimnazjum w Różnie i harcerze 12 Drużyny Harcerskiej „Wajdelota” uczcili pamięć bohaterów Powstania Styczniowego, odwiedzili miejsca pamięci historycznej w Zawadach, Podosi, Drądzewie i Makowie Mazowieckim. Minutą ciszy oddali cześć bohaterom powstania i zapalili znicze. Wycieczkę zorganizowały p. Małgorzata Załęska i p. Monika Mosakowska. W szkole odbyła się także uroczysta akademicka, na którą oprócz Rady Pedagogicznej Gimnazjum i gości zaproszono pana Jana M. Żytowieckiego - Honorowego Obywatela Gminy Różan. (inf.foto. gimrozan.oswiata.org.pl)

KONKURS „TRANSPLANTACJA - DAR ŻYCIA. JESTEM NA TAK” - I MIEJSCE DLA MAGDY FIŁIPIAK

Uczniowie ze 189 szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych wzięli udział w wojewódzkim konkursie plastycznym, który odbywał się w dwóch kategoriach wiekowych – dla uczniów gimnazjów oraz dla szkół ponadgimnazjalnych. Wśród prac uczniów szkół ponadgimnazjalnych praca Magdy Fiłipiak z Zespołu Szkół w Różanie zajęła I miejsce.

Konkurs zrealizowano w ramach programu „Partnerstwo dla transplantacji w województwie mazowieckim”, którego założeniem jest uzyskanie społecznego poparcia dla dawstwa narządów pobieranych od osób zmarłych oraz dawców rodzinnych. Istotnym celem jest także zwiększenie liczby przeszczepów poprzez utworzenie stanowisk koordynatorów transplantacyjnych w szpitalach. W ramach programu prowadzone są również działania edukacyjne, w tym m.in. szkolenia dla nauczycieli oraz cykliczne konsultacje organizowane w mazowieckich szpitalach. Nagrody wręczono w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie.

(inf.www.mazowieckie.pl)

FERIE W SZKOŁACH

Zajęcia w czasie trwania ferii zimowych w Publicznym Gimnazjum w Różnie odbywały się w godz. 9-13 i zostały przygotowane przez nauczycieli. Rozegrano turnieje, min. piłki siatkowej, nożnej, badmintona, tenisa stołowego i konkurs Twistera. Młodzież mogła uczestniczyć w wyjazdach do kina w Ostrołęce, kręgielni i na basen. W Zespole Szkół natomiast do dyspozycji była biblioteka szkolna oraz sala gimnastyczna i sala tenisa stołowego.

(inf. gimrozan.oswiata.org.pl i zsrozan.pl)

19 stycznia 2013 roku uczniowie Zespołu Szkół w Różanie na 100 dni przed Maturą zorganizowali Bal Studniówkowy

W imprezie wzięły udział trzy klasy maturalne: III LO – wychowawca pani Marta Baclawska, IVT/TB – wychowawca pani Ewa Chojnowska i klasa IV TS – wychowawca pan Jarosław Siepiola oraz zaproszeni goście. Imprezę wsparli finansowo sponsorzy: NAREW- STYL sp. z o.o., Teresa Błońska – Jankowska, Marzena i Wiesław Kowalscy, Zakład Usługowo – Handlowy Mariusza Kurlandy, Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe WULKAN Mariusza Żebrowskiego, Usługi Transportowe Towarowe

Beaty Ostaszewskiej, dyrektor Zespołu Szkół w Różanie Jolanta Kruszewska, firma Onyks - Ewy Teofilak, spółka GUTSYSTEM Gutowski i Olek, klub RTG Żabin, FLORIAN w Kaszewcu, nauczyciele Zespołu Szkół w Różanie panie: Małgorzata Sławińska, Renata Kaźmierczak, Jolanta Świerczewska i pan Henryk Bogdański. (info.zsrozan.pl. Foto.Studio Borkowski)

Młodzież w Centrum Nauki Kopernik

W lutym młodzież z Publicznego Gimnazjum w Różanie odwiedziła Centrum Nauki Kopernik w Warszawie, gdzie wzięła udział w zajęciach w laboratorium fizycznym pt. „Para buch” oraz w laboratorium biologicznym pt. „I Ty zostaniesz Zielarzem”. Organizatorem i pomysłodawcą wyjazdu była pani Edyta Werczyńska. (inf.foto.gimrozan.oswiata.org.pl)

Migające Brzdące - wykorzystanie gestów oraz znaków języka migowego w komunikacji z małym dzieckiem

KORZYŚCI Z MIGANIA Z DZIECKIEM:

PO PIERWSZE – KOMUNIKACJA

Dziecko komunikuje się ze światem już od chwili narodzin.

Dzieci potrzebują i potrafią wyrażać siebie jeszcze zanim nauczą się pierwszych słów. Wcześniej uczą się porozumiewać z innymi za pośrednictwem gestów, dźwięków i mimiki. Dłonie i palce, a wraz z nimi wyraz twarzy i płacz są początkowo podstawowymi narzędziami do kontaktu ze światem. Ręce pomagają dzieciom nawiązać kontakt z innymi. W 7. miesiącu życia ręce i dłonie dziecka są w pełni sprawne. Dziecko już siedzi i może wyciągnąć ręce na całą długość oraz rozprostować palce, co z kolei pozwala rozwinąć zestaw gestów. W 9. miesiącu dziecko zaczyna wskazywać palcem i od tego momentu zaczyna się kształtowanie pola uwagi oraz rozumienia intencji komunikacyjnej. Dziecko, wskazując palcem najpierw pokazuje przedmiot lub osobę, potem prośbę, aż w końcu gest, służący inicjowaniu lub podtrzymaniu rozmowy z dorosłym albo innym dzieckiem.

W wieku 12 miesięcy dziecko rozumie proste słowa i polecenia oraz samodzielnie wypowiada kilka wyrazów.

Dzieci uszczęśliwia fakt, że potrafią się z kimś porozumieć i ich gesty spotykają się z reakcją najbliższych – ze zrozumieniem i odpowiedzią na ich potrzeby.

Wykorzystanie gestów w komunikacji z dzieckiem pozwala na zmniejszenie frustracji i stresu malucha poprzez zapewnienie mu możliwości wyrażania tego, co myśli i czuje w prosty sposób (rozpoznanie potrzeby – zaspokojenie potrzeby).

PO DRUGIE – KONTAKT I WIĘŹ

Miganie wspomaga rozwój mowy i rozwój intelektualny oraz zapewnia dodatkowe korzyści emocjonalne.

Największą jednak korzyścią migania dla dzieci i ich rodziców jest wzmocnienie więzi między rodzicami a dzieckiem poprzez zwiększenie poczucia własnej wartości (dzieci mogą komunikować się z rodzicami, którzy na tę komunikację pozytywnie reagują – chwalą, okazują radość).

Niezwykle istotne jest, że miganie do/z dziećmi nie tylko zwiększa motywację dzieci do mówienia, ale również motywuje rodziców do mówienia do dzieci. Kontakt i konwersacja rodziców z dziećmi pozwala im więc na prawidłowy rozwój nie tylko językowy, ale również społeczny.

PO TRZECIE – ZABAWA

Małe dzieci spontanicznie podejmują zabawę swoimi rączkami i paluszkami.

Pierwsze działania, które możemy określić jako zabawę, ponieważ nie zaspokajają potrzeb życio-

wych dziecka, obserwujemy już w wieku 4 miesięcy.

Niemowlę ćwiczy wówczas schematy sensoryczno-motoryczne. Czteromiesięczne dziecko zdolne jest do wykonywania stereotypowych ruchów palcami i wokalizowania dźwięków zbliżonych do samogłosek.

Dziecko „bawi się” ruchem rąk i palców, doznaje przyjemności płynącej z odczucia ruchu własnego ciała. Podczas zabaw paluszkowych dziecko poznaje nowe rodzaje ruchów i możliwości ich łączenia.

Dzięki znakom migowym i gestom ma możliwość aktywnego uczestniczenia w czytaniu książek. Może samo inicjować zabawę (wybierać, którymi zabawkami chce się bawić, którą książeczkę chce czytać).

Dziesięcio-, jedenastomiesięczne dziecko potrafi śledzić ruchy dorosłych i stara się je powtarzać, dzięki czemu zapamiętuje całe sekwencje. Odtwarza je, pobudzane przez domowników, językowo (zrób pa pa; pokaż, jaki jesteś duży).

Umiejętność naśladowania prowadzi od powtarzania sekwencji ruchów całego ciała, przez gesty, aż do subtelnych ruchów artykulacyjnych. Zabawy z językiem migowym poprawiają sprawność manualną oraz wzbogacają słownictwo, co wpływa korzystnie na rozwój mowy, ćwiczą także umiejętność naśladowania ruchów i czynności. Rozwijają sprawność rąk, uczą koordynacji ruchowej. Sprawne ręce ułatwią naukę ubierania się, manipulowania różnymi przedmiotami, pisanie, rysowanie.

Pozytywny emocjonalny kontakt nawiązany pomiędzy dzieckiem a osobą z nim bawiącą się wpływa korzystnie na podejmowanie prób komunikowania się. Dziecko podczas zabawy uczy się naprzemienności, co jest podstawą dialogu.

dr Iwona Grzesiak

(prezes Fundacji na Rzecz Osób Głuchych i Języka Migowego, doktor nauk humanistycznych, językoznawca, logopeda, surdopedagog, tłumacz Polskiego Języka Migowego)

Milena Gołębiwska

(wiceprezes Fundacji na Rzecz Osób Głuchych i Języka Migowego, filolog polski, tłumacz Polskiego Języka Migowego)

FUNDACJA NA RZECZ
OSÓB GŁUCHYCH
I JĘZYKA MIGOWEGO

Fundacja na Rzecz Osób Głuchych i Języka Migowego wraz z Gminnym Ośrodkiem Upowszechniania Kultury w Różanie serdecznie zaprasza rodziców, dziadków, opiekunów, których dzieci mają od 8 miesięcy do 2 lat do wzięcia udziału w warsztatach, które pomogą Państwu łatwiej i wcześniej porozumieć się z Waszym dzieckiem oraz pokażą, ile frajdy daje zabawa rączkami i paluszkami!!!!

Termin i miejsce spotkania:

16.03.2013r. (sobota), godz. 14⁰⁰, GOUK (Sala Konferencyjna)

Koszt warsztatów – 20 zł

Zapisy osób zainteresowanych przyjmujemy do 13.03.2013r. w sekretariacie GOUK.

Zapraszamy!

ODROBINA KULTURY

Koncert Noworoczny

Sezon wydarzeń kulturalnych 2013 roku w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury w Różaniu rozpoczął się szybko, bo już 1 stycznia.

Przybyli goście mogli wyciszyć się po szaleństwach Nocy Sylwestrowej i zatopić we wspaniałej muzyce zespołu Synaxis.

Synaxis Music Service tworzą młodzi ludzie, którzy kwalifikacje zawodowe zdobywali w najlepszych zespołach i uczelniach na całym świecie. Grupa koncertuje od 2006 roku, a jego prężne działanie cementuje miłość do wspólnej pasji, jaką jest muzyka.

Zespół ma ruchomy skład, co daje szansę poznania jej szerokiego repertuaru.

Na różańskiej scenie mieliśmy zaszczyt gościć kwartet smyczkowy w składzie: Stanisław Dziąg i Gustaw Ciężarek (skrzypce), Igor Kabalewski (altówka) i Wojciech Sławiński (wiolonczela).

Ponadto swoją obecnością występ uświetniła niezwykle utalentowana śpiewaczka, absolwentka Akademii Muzycznej w Łodzi, uniwersytetu w Wiedniu, Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego, laureatka wielu konkursów wokalnych w Polsce

i za granicą, ceniona w światowych kręgach muzycznych – Lilianna Zalesińska.

Artyści zaprezentowali utwory takich sław jak: Chopin, Karłowicz, Schubert, Mendelssohn, Paganini i inni.

Gromkie brawa publiczności mogą świadczyć tylko o jednym, warto było ten noworoczny wieczór spędzić w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury w Różaniu.

W związku ze znakomitą współpracą z zespołem Synaxis, artyści zgodzili się specjalnie na potrzeby GOUK, stworzyć muzykę do przedstawienia „Królowa Śniegu”.

Tym samym zapraszamy na kolejne koncerty,

podczas których będziemy mogli wysłuchać utworów najwyższej klasy, w interpretacji wykonawców na światowym poziomie.

Odrobina kultury, czyli edukacyjne spotkania z muzyką

16 stycznia odbył się kolejny koncert edukacyjny z udziałem artystów Filharmonii Narodowej.

Tym razem przenieśliśmy się do Nowego Orleanu, gdzie na początku XX wieku z połączenia bluesa, ragtime'u i muzyki europejskiej powstał jazz.

Trio instrumentalne, składające się z kontrabas (Wojciech Pulcyn), gitary elektrycznej (Konrad Zemler) i perkusji (Marcin Ulanowski) wraz z młodą, utalentowaną wokalistką Aleksandrą Błachno, zaprezentowało repertuar takich twórców, jak: Core'a, Ellington, Gershwin, Hancock, Komeda i Parker, czyli istnych „pereł jazzu”.

Wysłuchaliśmy utworów polskich oraz z innych regionów świata, a utalentowani wykonawcy ukazali charakterystyczną dla tego rodzaju brzmień dowolność interpretacji i swobodę improwizacji.

W programie nie zabrakło amerykańskich muzycznych standardów, odsyłających do atmosfery nowojorskich świątyni jazzu.

Oprócz tego prowadzący przedstawił wiadomości z zakresu historii muzyki, biografii wybitnych kompozytorów oraz techniki gry na instrumentach.

13 lutego na scenie różańskiego GOUK także gościliśmy artystów Filharmonii Narodowej, lecz tym razem wykonawcy wystawili przedstawienie operowe w kostiumach pt. „Aptekarz”.

Zabawna historia trzech mężczyzn ubiegających się o rękę pięknej Grilletty, wzbogacona niepowtarzalną oprawą muzyczną, zgromadziła całą salę publiczności.

„Aptekarz” Józefa Haydna to pierwsze tego typu sceniczne dzieło muzyczne wystawione w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury.

Kolejne spotkania z muzyką będą odbywały się co miesiąc. Zapropozowany repertuar zapowiada się niezwykle interesująco. Będziemy mieli okazję wysłuchać dźwiękowych nowości, w postaci muzyki modernistycznej; zapoznać się z kulturą ludów afrykańskich i Aborygenów; zobaczyć egzotyczne instrumenty, wykonywane z tworzyw naturalnych; zgłębić tajemnice kameralistyki i przypomnieć sobie najpiękniejsze wiersze z II połowy XX wieku. Serdecznie zapraszamy!

Ferie zimowe

Tegoroczne ferie zimowe rozpoczął III Integracyjny Bal Karnawałowy „Café Mama”. Jego organizatorami byli opiekunowie i przyjaciele osób niepełnosprawnych „Café Mama – klub”, a wspólna zabawa dowiodła, że obcując z osobami niepełnosprawnymi stajemy się bardziej wrażliwi i świadomi ich obecności.

Stowarzyszenie Aktywnych Pań z Załuzia także postanowiło umilić nam czas swoją obecnością i występem, dlatego też zaprosiło wszystkich mieszkańców miasta i gminy na wspólne kolędowanie. Panie jak zawsze wykazały się ogromnym zaangażowaniem na rzecz lokalnego społeczeń-

stwa. Występ zakończony był niespodzianką, przepyszными pączkami.

W pozostałych dniach ferii przedszkolaki i nieco starsze dzieci wzięły udział w zajęciach plastycznych i warsztatach pt. „Balonowe zwierzęta”.

Zajęcia plastyczne to jedna ze stałych form działalności GOUK. Tym razem dzieci pracowały nad przebraniami i maskami, które zaprezentowały

czas balu karnawałowego, będącego zarazem zamknięciem ferii z Gminnym Ośrodkiem Upowszechniania Kultury.

Z kolei warsztaty miały na celu nauczyć, w jaki sposób wykonuje się przeróżne zwierzęta i kwiaty z balonów. Podczas wspólnej nauki

zawody RC – Liga, a dla zwolenników gier odbył się turniej X – box, nagrodzony dyplomami i upominkami.

W programie znalazły się również warsztaty perkusyjne „Magia rytmu i estrady”. Zajęcia skierowane były dla dzieci i młodzieży w wieku od 10 do 16 lat. Uczestnicy stworzyli niekonwencjonalny zespół perkusyjny,

a uwieńczeniem pracy był ich wspólny koncert.

Zwolenników strategicznych gier planszowych do Domu Kultury przywiódł turniej szachowy. Dzieci, młodzież i dorośli oddali się zdrowej rywalizacji, rozwijającej twórczy potencjał, koncentrację i pamięć.

Dla miłośników bluesa swoistym wydarzeniem był koncert grupy Dave Ellis Blues Band. Charyzmatyczny głos gitarzysty porwał różańską publiczność do wspólnego śpiewania. I choć raczej można mówić o kameralnym gronie, to panująca atmosfera i oklaski zachęcające artystów do powrotu na scenę dowiodły, że warto było być uczestnikiem tego wydarzenia.

Oprócz dodatkowych propozycji, zorganizowanych z myślą o zapewnieniu atrakcji na ferie mieszkańcom miasta i gminy Różan, w GOUK prowadzone były także stałe formy zajęć: koło teatralne, gimnastyka artystyczna z elementami tańca i koło dziennikarskie.

dzieci poznały technikę tworzenia balonowych mini dzieł, a także wzięły udział w wielu grach i zabawach, m.in. w pasowaniu na rycerza.

Dla pasjonatów wyścigów samochodowych modelami zdalnie sterowanymi zorganizowano

Z szerokiej oferty mógł skorzystać każdy, kto chciał rozwijać swoje pasje bądź po prostu miło spędzić czas. W zaproponowanym repertuarze wszystkie grupy wiekowe mogły znaleźć coś dla siebie.

Premiera „Królowej Śniegu” sukcesem Koła Teatralnego „Qlturalnie proszę”

Walentynkowy wieczór w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury w Różanie zakończył się sukcesem Koła Teatralnego „Qlturalnie proszę”, związanym z premierą spektaklu „Królowa Śniegu”.

Koło Teatralne jest jedną ze stałych form działalności GOUK. Jego założycielką i prowadzącą jest Emilia Anna Ziółkowska, która poprzez zajęcia realizuje swoje pasje, przekazuje nabytą wiedzę i doświadczenie. Warto zaznaczyć, że p. Ziółkowska pracuje z dziećmi w ramach wolontariatu.

Podczas cotygodniowych spotkań początkujący aktorzy dowiadują się jak wygląda teatr od kulis, uczą się charakterystyki, tworzenia rekwizytów, pogłębiają wiedzę na temat całej oprawy teatru.

Na potrzeby spektaklu uczestnicy zajęć pracowali nad interpretacją baśni, projektowali i tworzyli kostiumy, tworzyli oprawę graficzną.

Do współpracy przyłączyli się także p. Wojciech Sławiński i Gustaw Ciężarek, członkowie grupy Synaxis, którzy wystąpili na różańskiej scenie podczas Koncertu Noworocznego. Tym razem artyści specjalnie na potrzeby GOUK stworzyli całą oprawę muzyczną, co niewątpliwie uświetniło występ.

Spektakl na motywach baśni H. Ch. Andersena opowiadał o cierpieniu, wytrwałości i niezwyklej sile miłości, jaką kierowała się Gerda, szukając swojego ukochanego przyjaciela.

W role postaci wcielił się:
 Królowa Śniegu – Ania Banaszek,
 Gerda – Kinga Chojnowska,
 Kay, Książę – Aneta Pruszkowska,
 Księżniczka – Oliwia Otlowska,
 Babcia, Staruszka, Mała Rozbójniczka – Nina Oślizło,
 Róża, Rozbójniczka – Beata Oślizło,
 Wrona, Gołąb – Oliwia Parzuchowska,
 Rozbójnicy – Dawid Kluczek, Viktor Ziółkowski,
 Diabełek – Marysia Warsztoka,
 Narrator – Nina Oślizło.

Występ zasługuje na ogromne brawa i gratulacje, ponieważ dzieci wykazały się niebywałym zaangażowaniem i niczym prawdziwi aktorzy, profesjonalnie odegrali powierzone im role.

Sukces nie miałby miejsca, gdyby nie udana współpraca, wytrwałność i ciężka praca.

Wysiłek dzieci i prowadzącej Koło Teatralne docenili także rodzice i mieszkańcy miasta i gminy Różan, którzy licznie przybyli na premierę.

Na zakończenie obsypano publiczność konfetti i balonami w kształcie serc. A mali artyści, jak na gwiazdy przystało, wraz z rodzicami zaproszeni zostali na zasłużony mini bankiet, gdzie świętowali swój debiut bezalkoholowym szampanem i łakociami.

Małgorzata Kisiel

Fot. B. Okrągliński

19 stycznia br. weszła w życie nowelizacja ustawy o kierujących pojazdami, która wprowadziła m.in. nowe kategorie prawa jazdy, zmiany w systemie egzaminów i elektroniczny obieg dokumentów podczas wydawania uprawnień do kierowania pojazdami.

Egzamin teoretyczny na kategorię B jest trudniejszy. Przyszli kierowcy muszą odpowiedzieć na 32 z około 3000 pytań (dotychczas w jednym zestawie było 18 z ponad 500 pytań). Na ich rozwiązanie przeznaczono 25 minut.

20 pytań poprzedzone jest krótkim filmem odtwarzającym ruch na drodze, przedstawionym z perspektywy kierowcy. Po obejrzeniu nagrania zdający musi udzielić odpowiedzi na pytanie. Dodatkowym utrudnieniem jest ograniczenie czasowe, 20 sekund na przeczytanie pytania i kolejne 15 na odpowiedź.

Druga część testu przypomina egzamin na starych zasadach. Na zdających czeka 12 pytań. Do każdego pytania udzielone są trzy odpowiedzi, ale tylko jedna z nich jest prawidłowa (dotychczas jedna, dwie lub trzy odpowiedzi mogły być poprawne).

Przed wprowadzeniem nowelizacji ustawy, podczas egzaminu teoretycznego nowi kierowcy mogli zrobić maksymalnie dwa błędy, a wszystkie pytania były tak samo ważne. Teraz pytania mają różną punktację, od 1. do 3. punktów, w zależności od znaczenia sytuacji dla bezpieczeństwa ruchu drogowego. Aby zdać egzamin trzeba uzyskać minimum 68 punktów, czyli można pomylić się dwa razy w „ważnych” pytaniach i trzy razy w tych „mniej ważnych”.

Egzamin praktyczny dla kategorii B nie uległ zmianom.

Natomiast w kategoriach motocyklowych doszło kilka dodatkowych manewrów na placu. Po zmianach przepisów zdający muszą przejechać określony odcinek z prędkością 30 km/h, a w momencie, kiedy włączy się strzałka wskazująca stronę, z której należy ominąć przeszkodę, przy prędkości 50 km/h wykonać odpowiedni manewr.

Nowi kierowcy są zobowiązani do przeprowadzenia obowiązkowego kursu doszkalającego (pomiędzy 4. a 8. miesiącem), co wiąże się z dodatkową opłatą (200 – 300 zł za 3 h teorii i praktyki w tzw. Ośrodku Doszkalającym).

Dodatkowo, jeżeli młodzi kierowcy popełnią dwa wykroczenia, będą musieli przystąpić do kursu reedukacyjnego. Jeśli wykroczenie zwiększy się do trzech, utracą prawo jazdy!

Samochód kierującego także musi być oznaczony. Po nowelizacji przepisów na szybie nowego kierowcy przez 2 lata musi widnieć zielony listek.

Zmianie uległa także dopuszczalna prędkość - 50 km/h w obszarze zabudowanym, 80 km/h poza nim, 100 km/h na autostradzie. Takie limity dla „świeżaków” przygotowano w pierwszych miesiącach ich poruszania się po polskich drogach.

Zmiany w przepisach na prawo jazdy!

Wszyscy kierowcy, którzy przez rok zgromadzą co najmniej 24 punkty karne będą musieli odbyć 40 godzinny kurs w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego. Koszt szkolenia to 500 zł. Po jego zaliczeniu prowadzący pojazdy przez 5 kolejnych lat nie będą mogli przekroczyć limitu punktów, w innym wypadku stracą prawo jazdy na wszystkie kategorie. Oczywiście przystąpienie do kolejnego egzaminu będzie wymagało odbycia kursu w wybranej szkole nauki jazdy.

Dokument prawa jazdy będzie ważny najdłużej 15 lat. Po upływie tego czasu kierowca musi przejść badania lekarskie. Termin ważności „prawka” osób zdających przed nowelizacją ustawy nie uległ zmianie.

Powstały również nowe kategorie prawa jazdy.

Kategoria AM – dla osób od 14. roku życia, uprawnia do poruszania się m.in. motocyklem i czterokołowcem lekkim.

A1 – tzw. nowe uprawnienie I stopnia do jazdy motocyklem dla osób od 16. r. ż., z tym warunkiem, że:

- pojemność silnika motocykla nie może przekraczać 125 cm³,
- moc silnika nie może być większa niż 11 kW,
- moc silnika motocykla trójkołowego nie może przekraczać 15 kW.

Posiadacze kategorii A1 zyskują także uprawnienia kategorii AM.

A2 – rozszerzone uprawnienia na motocykl po ukończeniu 18. r. ż., z tym, że:

- moc motocykla nie może przekraczać 35 kW, a stosunek mocy do masy własnej nie może być większy niż 0,2 kW/kg,
- motocykl trójkołowy - maksymalnie do 15 kW,
- pojazdy zawarte w kategorii AM.

W kategorii A (uprawnienia na wszystkie rodzaje motocykli) również zaszyły spore zmiany, odtąd osoby zdające egzamin będą musiały mieć ukończone 24 lata.

W Ostrołęce pierwszy egzamin na nowych zasadach odbył się 28 stycznia. Przez cały tydzień od wprowadzenia zmian w przepisach ruchu drogowego WORD był nieczynny. W tym czasie nastąpiła instalacja nowego systemu informatycznego, a także szkolenie egzaminatorów i pracowników.

Zdawalność prawa jazdy w Ostrołęce, począwszy od 2006 roku, plasuje się w ścisłej czołówce (w grudniu 2012 - 51,4%). Jednak, mimo to ostrołęcki WORD nie uchronił się przed grudniowym obniżeniem. Pracownicy pracowali „pełną parą”, a liczba przystępujących do egzaminu zwiększyła się ze 100. do 350. dziennie.

Małgorzata Kisiel
źródło: Internet

ROZSTRZYGNĘCIE KONKURSU NA NAJLEPSZĄ RECENZJĘ

Na początku stycznia rozstrzygnięto konkurs na najlepszą recenzję koncertu, który odbył się z okazji Narodowego Święta Niepodległości. Komisja konkursowa w składzie: Aleksandra Warsztoczek, Małgorzata Kisiel i Krzysztof Kruszewski jednogłośnie orzekła, że zwyciężczynią została Joanna Mikołajczewska, uczennica Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Różaniu. Serdecznie gratulujemy!

Koncert z okazji 11 listopada - Święta Odzyskania Niepodległości

Narodowe Święto Niepodległości ma zapewne dla nas wszystkich szczególnie wymiar, a uroczyste obchody w każdej części Polski to przecież tradycja. Tak było również w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury w Różaniu, gdzie 10 listopada br. odbył się UROCZYSTY KONCERT upamiętniający odzyskanie niepodległości przez naród polski. Jego organizatorami byli: burmistrz Gminy Różan, przewodniczący Rady Miasta oraz Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różaniu. Wykonawcami zaś artyści Warszawskiej Opery Kameralnej, Filharmonii Narodowej oraz

Orkiestry Reprezentacyjnej Wojska Polskiego i scen warszawskich.

Tytuł tegorocznego koncertu to „Smak Wolności”, a mottem przewodnim, jak zapowiedział prowadzący – Ryszard Nowaczewski, były słynne słowa wypowiedziane przez marszałka Józefa Piłsudskiego: „Za jedną z najlepszych chwil życia uważam tę, w której wracając z Warszawy do Krakowa, nie widziałem żadnej granicy, żadnego kordonu, żadnej obcej władzy”.

Występ rozpoczął się pieśnią Danuty Rinn zatytułowaną „Polskie skrzydła” i przypominającą, że: „polskie skrzydła jak sztandary Niepodległej starej wiary, jeszcze mają blask”.

W repertuarze znalazły się najpiękniejsze polskie pieśni żołnierskie przełomu XIX i XX wieku, m.in.: „Bywaj dziewczę zdrowe”, „Ojcowski dom”, czy „Pieśń o żołnierzu tułaczku”. Usłyszeliśmy również utwory okresu międzywojennego, a wśród nich „Orlątko” Oppmana, mówiące o bohaterstwie dzieci i młodzieży, a także roli Ochotniczej Legii Kobiet w walce o wolny Lwów.

Tak ważne święto nie mogłoby się odbyć bez wyjątkowej pieśni z okresu ostatnich lat niewoli, zatytułowanej „Białe róże”, znanej jednak bardziej jako „Rozkwitają pąki białych róż”.

Na zakończenie zaśpiewano piosenkę wojсковą pt. „Póki Polska żyje w nas”, której słowa napisał Wojciech Kejne.

Stosunkowo nieliczny, bo jedynie czteroosobowy chór wykazał się dużym profesjonalizmem, śpiewając równo, rytmicznie i czysto pieśni

patriotyczne, które wnikały niemal w każdą komórkę mojego ciała i oddziaływały na sfery ducha. Elegancki ubiór każdej z występujących osób podkreślał siłę artystycznego wyrazu, a kunszt wykonania był niewątpliwym atutem całego zespołu. Instrumenty muzyczne towarzyszące partiom wokalnemu z całą pewnością brzmiałyby jeszcze lepiej, gdyby znalazły się w większym pomieszczeniu, posiadającym lepszą akustykę. Sala różańskiego GOUK-u jest zbyt mała i nie może konkurować z tak pięknym miejscem, jak np. Sala Kongresowa w Warszawie. Niemniej jednak, publiczność nagradzała muzyków gorącymi brawami.

Zaproszeni goście z zapartym tchem wysłuchali występu skrzypaczki – Kai Giżewskiej, która potrafiła na chwilę zaczarować różańską widownię.

Z całą pewnością bardzo interesujące, pobudzające wyobraźnię i serce były także pieśni patriotyczne.

Uroczystość wzbudziła duże zainteresowanie wśród dorosłych mieszkańców Różana, w przeciwieństwie do młodzieży, której naprawdę było niewiele. Szkoda, gdyż to właśnie młodzi ludzie powinni brać przykład z bohaterskich postaw, o których śpiewano i mówiono tamtego wieczora.

Ten uroczysty koncert zorganizowany z okazji Narodowego Święta Niepodległości był prawdziwą i bardzo wzruszającą lekcją patriotyzmu.

Joanna Mikołajczewska

KLUB SENIORA ZAPRASZA!!!

Klub Seniora z Różana istnieje od około 10 lat. Na co dzień spotykamy się w Ośrodku Pomocy Społecznej przy ulicy Gdańskiej, gdzie miło spędzamy czas, poruszamy aktualne tematy, rozwiązujemy nasze problemy, dzielimy się spostrzeżeniami i doświadczeniami. W ramach dbania o zdrowie i poprawę kondycji fizycznej oddajemy się wspólnym ćwiczeniom, a gdy tylko pogoda dopisuje organizujemy spacer, ogniska, po prostu korzystamy z uroków natury. Ponadto bierzemy udział w utrzymywaniu tradycji, a także współpracujemy z lokalnymi Stowarzyszeniami.

Jeżeli chcieliby Państwo aktywnie spędzić czas, podzielić się poglądami, działać na rzecz lokalnej społeczności i rozwijać swoje pasje, zapraszamy do nas!

Zainteresowanych emerytów i rencistów miło nam będzie gościć w Ośrodku Pomocy Społecznej w każdy poniedziałek, środę i piątek od godziny 10⁰⁰.

Serdecznie zapraszamy!
Członkinie Klubu Seniora

Na zdjęciu Panie Celina Gołębiewska i Barbara Lubczyńska - Olech członkinie Klubu Seniora podczas ubiegłorocznego pikniku militarnego. Fot.B.Okrągliński.

I OTWARTY TURNIEJ PIŁKI KOSZYKOWEJ O PUCHAR BURMISTRZA GMINY RÓŻAN

Mazowiecki, Dream Team Różan, Bulgoczące Jajca Strusia, Bronx, OKK Ostrołęka, Spartanie oraz Kurczaki.

Drużyny podzielono na dwie grupy. W pierwszej z nich starły się zespoły Spartan, OKK Ostrołęka oraz Dream Team Różan. W drugiej do rywalizacji przystąpiły Bulgoczące Jajca Strusia, Nike Team Maków, Bronx oraz Kurczaki.

Rywalizacja była niezwykle zacięta, zespoły podczas rozgrywanym pojedynków dawały z siebie wszystko. Po blisko czterogodzinnej walce wyłoniono półfinalistów różańskiego turnieju. W Grupie A do kolejnego etapu rozgrywek awansowała z kompletem zwycięstw z fazy grupowej

OKK Ostrołęka oraz zajmujący drugie miejsce różański Dream Team. W grupie B do dalszej rywalizacji awansowały Bulgoczące Jajca Strusia oraz Bronx. Zespoły Spartan, Nike Team Maków Mazowiecki oraz Kurczaki musiały pożegnać się z rozgrywkami.

Półfinaliści bez niespodzianek

W meczach o awans do finału różańskiego Turnieju zwycięstwa odniosły drużyny, które wcześniej okazały się bezkonkurencyjne w

rozgrywkach grupowych. Bulgoczące Jajca Strusia nie dały żadnych szans różańskiemu Dream Team, wygrywając 38 do 15. W drugim meczu półfinalowym OKK Ostrołęka pokonała Bronx 34 do 30, tym samym różańskie zawody wkroczyły w decydującą fazę.

W sobotę 9 lutego różańska hala sportowa wypełniła się sympatykami koszykówki. Powodem były rozgrywki o Puchar Burmistrza naszej Turnieju, którego była gmina

organizatorem Różan zgłosiło się siedem drużyn: Nike Team Maków

Final godny mistrzów

Czekając na wielki finał rozgrywek mieliśmy okazję obserwować pojedynek o trzecie miejsce, w którym starły się zespoły Bronx oraz Dream Team Różan. Już od pierwszych minut rywalizacji zarysowała się przewaga Bronxu, który w pewnym momencie pojedynku prowadził nawet 8 do 0.

Ostatecznie mecz zakończył się zdecydowanym zwycięstwem Bronxu 34 do 18.

Finał, w którym do rywalizacji przystąpiły drużyny OKK Ostrołęka oraz Bulgoczące Jajca Strusia, zapowiadał się bardzo interesująco. Od samego początku był to pojedynek niezwykle zacięty i wyrównany, przy czym należy dodać, że rozgrywany zgodnie z duchem fair play. Po dwudziestu minutach rywalizacji na tablicy wyników widniał remis 16 - 16. Konieczne było rozegranie pięciominutowej dogrywki. W dodatkowym czasie gry lekką przewagę osiągnęła drużyna Bulgoczących Jaj Strusia i wygrała cały pojedynek wynikiem 27-22.

Ceremonii wręczenia nagród dokonał burmistrz pan Piotr Świdorski. Za pierwsze trzy miejsca zespoły otrzymały specjalnie przygotowane na tę okazję puchary oraz nagrody rzeczowe w postaci piłek do koszykówki.

Po niewątpliwym sukcesie imprezy koszykarskiej jaka odbyła się przy okazji ubiegłorocznych Dni Różana, turniej rozegrany na różańskiej hali zwiastuje, że koszykówka powoli, podobnie jak rozgrywki różańskiej ligi futsalu, wpisze się na stałe do kalendarza wydarzeń sportowych naszego miasta. Kolejne tego rodzaju zawody prawdopodobnie już przy okazji otwarcia stadionu. Zapraszamy.

Janusz Świdorski
Fot. D. Mroczkowski

Wyniki:

Grupa A:

1. OKK Ostrołęka 4 pkt
  2. Dream Team 2 pkt
  3. Spartanie 0 pkt
- Dream Team – Spartanie 20 : 15
Spartanie – OKK Ostrołęka 18 : 23
Dream Team – OKK Ostrołęka 13 : 21

Półfinały:

Bulgoczące Jajca Strusia – Dream Team 38 : 15
OKK Ostrołęka – Bronx 34 : 30
Mecz o 3 miejsce:
Bronx – Dream Team 34 : 18

Grupa B:

1. Bulgoczące Jajca Strusia 6 pkt
  2. Bronx 4 pkt
  3. Maków Nike Team 2 pkt
  4. Kurczaki 0 pkt
- Kurczaki – Maków Nike Team 5 : 20
Bulgoczące Jajca Strusia – Bronx 31 : 10
Maków Nike Team – Bulgoczące Jajca Strusia 12 : 26
Kurczaki – Bronx 4 : 53
Bronx – Maków Nike Team 35 : 6
Bulgoczące Jajca Strusia – Kurczaki 20 : 0 (walkover)

Finał:

Bulgoczące Jajca Strusia – OKK Ostrołęka
27 : 22

Klasyfikacja końcowa:

1. Bulgoczące Jajca Strusia (Paweł Gładzik, Artur Jaworski, Piotr Jaworski, Maciej Jaworski, Patryk Tyburski, Sebastian Kosak)
2. OKK Ostrołęka (Adam Rykowski, Michał Podbielski, Wojciech Baczewski, Jakub Mamałow, Sebastian Bardyszewski, Hubert Załęski, Krystian Bednarczyk)
3. Bronx (Damian Gwiazda, Paweł Gaska, Sebastian Klusek, Mariusz Popielarz, Szymon Zyśk, Piotr Żbikowski, Tomasz Romanowski)
4. Dream Team 5. Spartanie 6. Maków Nike Team
7. Kurczaki

Różańska Liga Futsalu

Decydująca faza rozgrywek

Różańska Liga Piłki Halowej wkracza w decydującą fazę rozgrywek. Do rozegrania pozostały już tylko trzy kolejki rundy rewanżowej. Na czele tabeli, z przewagą dwóch punktów nad drugim zespołem, pozostaje zwycięzca ubiegłorocznej edycji ligi - zespół No Name z kapitanem Markiem Chelchowskim i królem strzelców sezonu 2011/2012 Kamilem Tarasiewiczem w składzie.

Niezwykle zacięte pojedynki pomiędzy pierwszymi czterema zespołami sprawiają, że liga stała się emocjonująca, a jej rozstrzygnięcie ciągle pozostaje tajemnicą.

W dziesiątej kolejce rozgrywek zespo-

ły z górnej części tabeli podzieliły się punktami. Drużyna mistrzów No Name niespodziewanie zremisowała z prowadzoną przez Roberta Brzózego Narwią Różan 3 do 3. Goniące lidera zespoły Pogoń Kapsle oraz Cichy Tupot nie wykorzystały tego potknięcia, również remisując w bezpośrednim starciu 4 do 4. W pozostałych meczach także remisem zakończył się mecz WZU z Rwałą Fiolki Dynamitem 5 do 5, a w kończącym kolejkę pojedynku zespołów Niezwyciężone Wilki oraz Bogdan Team, lepsi okazali się ci drudzy, pokonując rywala 1 do 5.

W jedenastej kolejce rozgrywek meczem na szczycie miał być pojedynek prowadzącej drużyny No Name z drugim w tabeli Cichym Tupotem. Mecz od początku rozgrywany pod dyktando wice lidera, zakończył się jego wysokim zwycięstwem, bo aż 9 do 2.

pojedynku zespołowi Bogdan Team 3 do 4. Narew Różan przegrała z WZU 5 do 6, a w meczu Niezwyciężonych Wilków z Rwałą Fiolki Dynamitem padł wynik 5 do 3.

Drużyny Pogoń Kapsle, Cichy Tupot oraz Narew Różan cały czas mają szansę wyprzedzić w tabeli No Name i rozstrzygnąć rozgrywki na swoją korzyść, dzięki czemu końcówka sezonu 2012/2013 Różańskiej Ligi Futsalu zapowiada się niezwykle emocjonująco.

Już 10 marca rozegrana zostanie 12 kolejka spotkań na którą serdecznie zapraszamy!

Janusz Świdorski Fot. D.Mroczkowski

14	2013-04-14	Bogdan Team	Cichy Tupot	18:00
14	2013-04-14	Rwała fiołki dynamitem	Pogoń Kapsle	17:00
14	2013-04-14	No Name	Wariaci z Ulicy	16:00
14	2013-04-14	NAREW Różan	Niezwyciężone Wilki	15:00
13	2013-04-07	Wariaci z Ulicy	Bogdan Team	18:00
13	2013-04-07	No Name	Rwała fiołki dynamitem	17:00
13	2013-04-07	Niezwyciężone Wilki	Pogoń Kapsle	16:00
13	2013-04-07	Cichy Tupot	NAREW Różan	15:00
12	2013-03-10	Bogdan Team	No Name	18:00
12	2013-03-10	Cichy Tupot	Niezwyciężone Wilki	17:00
12	2013-03-10	Pogoń Kapsle	Wariaci z Ulicy	16:00
12	2013-03-10	NAREW Różan	Rwała fiołki dynamitem	15:00

Cafe mama

WYJĄTKOWA MAMA

Dodatek specjalny Stowarzyszenia Opiekunów Osób Niepełnosprawnych
- cafe mama klub -

Nr 11/2013

www.cafemamaklub.x25.pl tel. 506338851

KARNAWAŁ W CAFE MAMA

26 stycznia 2013r. odbył się w GOUK III Integracyjny Bal Karnawałowy Cafe Mama. Nie było tym razem tak tłoczno, jak w ubiegłych latach, gdyż szalejąca grypa bezlitośnie atakowała i nie każdemu udało się wykurować przed bale. Jednak przybyli goście bawili się wspaniale, przy starszych i najnowszych hitach muzycznych. Salę widowiskową już po raz trzeci udekorowały „cafe mamy”: Jola, Wiola i Aldona. Biletem wstępu na bal, było przebranie i dla maluczkich, i tych trochę starszych. Można było

naszym darczyńcom). Więcej w Kurierze Makowskim (wyd. z dn.30.01.2013r.) oraz na naszych profilach na NK i Facebook'u oraz na stronie cafemamaklub.x25.pl.

Fot.B.Okragliński

więc spotkać w GOUK księżniczki, Kopciuszka, Czerwonego Kapturka, piratów a nawet wiedźmę i Cruellę de Mon oraz wiele innych postaci. Podczas zabawy przeprowadzono konkursy min. na super taniec i kostium. A ponieważ każdy był fantastycznie przebrany i roztańczony, zwycięzcami konkursów zostali wszyscy. Podczas imprezy można było także skosztować słodkości i owoców (za które serdecznie dziękujemy

Masz prawo, mieć prawo – mini poradnik

Rzecznik Praw Dziecka zwrócił się do kuratorów oświaty, by uwrażliwili dyrektorów szkół na pomoc dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym. Warto zachęcić ich, aby w tym roku szkolnym w sposób szczególny odnieśli się do zadań szkoły służących realizacji właściwie zorganizowanej pomocy dla uczniów, przede wszystkim tych, których chroni Konwencja Praw Osób Niepełnosprawnych. Odpowiednio zorganizowana edukacja, daje im bowiem szansę na rozwój oraz osiągnięcie sukcesów na miarę swoich możliwości.

Do Rzecznika Praw Dziecka wpływają skargi rodziców dotyczące przede wszystkim braku organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej w szkołach lub jej niewłaściwej organizacji oraz niezrealizowania zaleceń wynikających z orzeczeń i opinii wydanych przed poradnie. Organy prowadzące, odmawiają zatrudnienia w szkołach ogólnodostępnych nauczycieli - specjalistów, posiadających odpowiednie kwalifikacje do pracy z uczniem niepełnosprawnym lub posiadające inne szczególne potrzeby edukacyjne. Jednostki samorządu terytorialnego odmawiają także przyznania środków na realizację nauczania indywidualnego dzieciom posiadającym odpowiednie orzeczenia.

ZOBACZ WE MNIE CZŁOWIEKA,

czyli o talentach osób niepełnosprawnych

Leslie Lemke – niedorozwinięty, chory na porażenie mózgowie, niewidomy i wybitnie uzdolniony muzycznie. Jego zdolności ujawniły się, gdy jako młodzieniec w wieku 14 lat usłyszał w telewizji koncert fortepianowy Piotra Czajkowskiego. Choć nigdy wcześniej nie grał na pianinie, zagrał następnie ten koncert z pamięci od początku do końca. Potrafi zagrać bezbłędnie kilka tysięcy utworów, a także te, które usłyszał po raz pierwszy.

Kim Peek (zm. grudzień 2009) – mimo ogólnych zaburzeń rozwoju znał na pamięć 12000 książek. Potrafił wymienić nazwy wszystkich miast, autostrad przechodzących przez każde amerykańskie miasto, miasteczko i okręg – a także wszystkie numery kierunkowe, kody pocztowe oraz przypisane do nich sieci telekomunikacyjne i telewizyjne. Znał historię każdego kraju, każdego władcy, jego daty panowania, małżonka i historię.

Na podstawie podanej daty urodzenia, w ciągu kilku sekund obliczał dzień tygodnia, w którym dana osoba skończy 65 lat. Rozpoznawał ze słuchu większość utworów muzycznych, podając jednocześnie datę i miejsce ich powstania oraz datę urodzenia i śmierci kompozytora. Postać Kima Peeka posłużyła w 1988 twórcom filmu „Rain Man” jako pierwowzór postaci Raymonda Babbita, którą odgrywał Dustin Hoffman.

Szkoły powinny wcielać w życie postanowienia Konwencji Praw Osób Niepełnosprawnych. 6 września 2012 r. Prezydent Bronisław Komorowski podpisał Konwencję Praw Osób Niepełnosprawnych, która powinna zapewnić szczególną pomoc i ochronę dzieciom z niepełnosprawnościami.

Zdaniem rzecznika, środowisko oświatowe w sposób szczególny powinno odnieść się do Konwencji, przyjmując na siebie obowiązek szerzenia wiedzy na ten temat w lokalnych społecznościach.

Apel o wspomaganie nauczycieli i rozwijanie współpracy szkoły z rodzicami.

Rzecznik zwrócił się do kuratorów oświaty, by w tym roku szkolnym najważniejszym elementem wspomaganie nauczycieli było nauczanie kształtujące wrażliwość pedagogów na potrzeby drugiego człowieka. Ważnym elementem pomocy dzieciom ze szczególnymi potrzebami jest dobra współpraca szkoły z rodzicami. Rodzice, jako pierwsi dostrzegają potrzeby dziecka, a szkoła, powinna zapewniać im merytoryczne wsparcie w rozwiązywaniu problemów.

Źródło informacji: List Rzecznika Praw Dziecka z 19 października 2012 r. do kuratorów oświaty (sygn. ZEW/500/28/2012/AM)

Richard Wawro (zm. luty 2006) - autysta, malarz szkocki. Tworzył niezwykle poetyckie i odznaczające się niezwykłą precyzją dzieła malarskie. Jego obrazy trafiły m.in. do kolekcji Margaret Thatcher i Jana Pawła II. Wystawiał swoje prace w największych galeriach na całym świecie.

Alonzo Clemons – niepełnosprawny i cierpiący na zaburzenia rozwojowe rzeźbiarz amerykański, w ciągu 20 minut potrafi uformować z wosku wierną podobiznę każdego zwierzęcia, które widział przez kilka lub kilkanaście sekund. Rzeźby Clemonsa są niezwykle realistyczne, ukazują każdy szczegół anatomiczny i doskonale proporcje. Jego prace są wystawiane w galeriach sztuki w Kalifornii i całym USA.

Daniel Tammet – wykazuje objawy zespołu Aspergera, jest synestetykiem. Potrafi dokonywać w pamięci skomplikowanych obliczeń oraz wymienić 22 514 cyfr po przecinku w liczbie pi. Dzięki genialnej pamięci wzrokowej bardzo szybko uczy się języków obcych – zna angielski, niemiecki, hiszpański, esperanto, francuski, fiński, litewski, rumuński, estoński, walijski i islandzki (na opanowanie tego ostatniego wystarczyło mu cztery dni spędzone w Reykjavíku). Stworzył też własny język, który nazwał Mänti (z fińskiego „sosna”). Wydał swoją autobiografię.

Dekalog nauczyciela i wychowawcy

1. Oswoić znaczy stworzyć więzy. Jeśli mnie oswoisz, będziemy się nawzajem potrzebować.
2. Należy wymagać tego, co można otrzymać.
3. Mam prawo żądać posłuszeństwa, jeśli moje polecenia są rozsądne.
4. Oczy są często ślepe, należy szukać sercem.
5. Śmiech jest dla życia, jak studnia dla pustyni.
6. Zamiast tępić zło, lepiej szerzyć dobro.
7. Bądź silniejszy psychicznie, a będziesz miał rację.
8. Kto poniża, sam jest niski.
9. Powinieneś sądzić według czynów, a nie słów.
10. Znacznie trudniej jest sądzić siebie, niż bliźniego. Jeśli potrafisz siebie dobrze osądzić, będziesz naprawdę mądry.

Może w pracy codziennej warto zastosować się do tych „przykazań” i to nie tylko w odniesieniu do dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Myszę, iż bardzo pomocną w funkcjonowaniu zespołu klasy, w której jest niepełnosprawny uczeń, jest odpowiednie urządzenie sali lekcyjnej. Należy to zrobić w taki sposób, by spełniała ona tak różnorodne przeciwie potrzeby. Baza dydaktyczna koniecznie musi być dostosowana do indywidualnych wymagań. Organizacja przestrzenna samej sali lekcyjnej musi być inna niż w klasie tradycyjnej.

Różne kąciki, np.:

Kącik pracy indywidualnej, gdzie nauczyciel wspomagający może pracować z dzieckiem innymi metodami, nie zakłócając pracy innym dzieciom.

Kącik relaksu z poduszką, dywanikiem, przytulanką. Jest to miejsce, gdzie dziecko może odreagować napięcie emocjonalne.

Pomoce dydaktyczne potrzebne w klasie integracyjnej:

- zestaw pomocy do kształcenia funkcji słuchowych i wzrokowych,
- zestaw do klasyfikowania i wyróżniania,
- różnego rodzaju wzory do odtwarzania rymów,
- zestawy gier dydaktycznych,
- różnorodne układanki,
- tablice wielokrotnego użycia do pisania po śladzie,
- instrumenty muzyczne,
- przybory sportowe itd.

Pomoce będą zależały oczywiście od rodzaju niepełnosprawności dziecka, jednak to nauczyciel musi zadbać o to, by w sali znalazły się pomoce do pracy z dzieckiem niepełnosprawnym.

SEZON LOTOWY GOŁĘBI POCZTOWYCH

Podsumowując sezon 2012, na wstępie chciałbym wspomnieć, że hodowcy sekcji Różan podjęli wspólną decyzję, aby przejść do utworzonego w 2011 roku nowego oddziału przasnysko – pułtusko – makowskiego. Miałoby się to odbyć ze względu na korzystny kierunek lotów, z którego lecą gołębie. Pomimo wszelkich starań, nie udało się nam tego dokonać. Dostaliśmy decyzję odmowną i dalej na chwilę obecną zostajemy w oddziale Ostrołęka.

Sezon 2012 nie był łatwy dla różańskich hodowców. Warunki pogodowe dla dwóch lotów z Niemiec sprawiły, że pierwszego dnia wróciła tylko niewielka garstka gołębi. Dopiero na drugi dzień rano gołębie zaczęły dolatywać.

O wiele lepsze okazały się loty gołębi młodych. Radosław Żebrowski zajął drugie miejsce w rywalizacji oddziałowej, uzyskując tytuł II-go vice mistrza spośród 170 hodowców.

Grono różańskich hodowców powiększyło się o trzech nowych członków: Zbigniewa Załęskiego, Mariusza Rurkę oraz Marka Głazewskiego.

W lotach gołębi dorosłych nasi hodowcy zajęli poszczególne miejsca:

- Mistrz Radosław ŻEBROWSKI
- I V-ce Mistrz Kazimierz BRZUZY
- II V-ce Mistrz Bogdan RAWA
- I Przodownik Jan NAPIÓRKOWSKI
- II Przodownik Radosław JÓŹWIĄK
- III Przodownik Arkadiusz ŻEBROWSKI
- IV Przodownik Andrzej i Wiesław ROZBICCY
- V Przodownik Marek ŻEBROWSKI
- VI Przodownik Kamil FRONCZYK
- VII Przodownik Dariusz BIERNACKI
- VIII Przodownik Wojciech DOMŻALSKI
- IX Przodownik Andrzej NIEDŹWIEDZKI

08.12.2012 odbyło się zebranie podsumowujące sezon lotów 2012, na którym zostały wręczone dyplomy i puchary

- X Przodownik Ryszard GAŚIÓR
  - XI Przodownik Leszek ZAŁĘSKI
  - XII Przodownik Jan PIÓRKOWSKI
  - XIII Przodownik Waldemar MAZURUK
  - XIV Przodownik Mariusz DUDA, Jarosław JASTRZĘBSKI
- W lotach gołębi młodych najlepszy okazał się również Radosław Żebrowski, drugie miejsce zajął Andrzej i Wiesław Rozbicy, trzecie natomiast Wojciech Domżański.

W dniu 08.12.2012 odbyło się zebranie podsumowujące sezon lotów 2012, na którym zostały wręczone dyplomy i puchary, częściowo ufundowane przez dyrektora Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury w Różaniu – panią Aleksandrę Warsztoczką, za co wszyscy hodowcy serdecznie dziękują.

Andrzej Rozbicki

NOWE WŁADZE KOŁA WĘDKARSKIEGO „RÓZANKA”

20 stycznia br. odbyło się walne zgromadzenie sprawozdawczo - wyborcze koła wędkarskiego „Różanka”, które powołało na okres 2013 - 2016 nowe władze, w skład których weszli:

ZARZĄD

1. Prezes – Janusz Chmielewski
2. Z-ca Prezesa – Dariusz Chojnowski
3. Sekretarz – Włodzimierz Ogonowski
4. Skarbnik – Piotr Ostrowski
5. Kapitan – Piotr Ogonowski
6. Gospodarz – Władysław Gołyś
7. Członek - Tomasz Iwański

KOMISJA REWIZYJNA

1. Przewodniczący - Robert Olbryś
2. Z-ca Przewod. – Mirosław Chelchowski
3. Sekretarz – Andrzej Łuczyński

SĄD KOLEŻEŃSKI

1. Przewodniczący – Robert Krawczyk
2. Z-ca Przewod. – Mariusz Olbryś
3. Sekretarz – Piotr Śledziwski

ZARYBIANIE 2009 - 2012

Rzeka Narew w rejonie Różana	2009	2010	2011	2012	Razem
Szczupak (narybek letni)	100 tys.	100 tys.	50 tys.	100 tys.	350 tys.
Sandacz (narybek letni)	50 tys.	150 tys.	75 tys.	150 tys.	425 tys.
Świnka (narybek letni)	-	-	22 tys.	-	22 tys.
Szczupak (narybek jesinny)	270 kg	-	600 kg	-	870 kg
Kleń	20 tys.	20 tys.	-	20 tys.	60 tys.
Brzana (narybek letni)	-	-	-	20 tys.	20 tys.
Rzeka Narew w rejonie Ostrołęka - Różan					
Sum kroczek	400 kg	400 kg	400 kg	400 kg	1600 kg
Kleń (narybek letni)	-	-	20 tys.	-	20 tys.
Brzana (narybek letni)	20 tys.	20 tys.	20 tys.	-	60 tys.
Jaź (narybek letni)	50 tys.	50 tys.	50 tys.	50 tys.	200 tys.
Sandacz (narybek letni)	-	-	75 tys.	-	75 tys.
Szczupak (narybek jesinny)	350 kg	600 kg	-	600 kg	1550 kg
Świnka (narybek letni)	-	-	-	20 tys.	20 tys.
Szczupak (narybek letni)	-	-	125 tys.	-	125 tys.

Kiedy 20 lat temu - w 1993 roku Jerzy Owskiak, Lidia Niedźwiedzka-Owskiak, Bohdan Maruszewski, Piotr Burczyński, Paweł Januszewicz, Walter Chelstowski oraz Beata Bethke zakładali fundację charytatywną o nazwie Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy nikt nawet nie przypuszczał, że odniesie ona tak ogromny sukces. Jednak z roku na rok rósł zapal założycieli, a grono wolontariuszy zwiększało się wraz z wartościami zebranych środków na szczytne cele. Każdy z finałów był wyjątkowy, zarówno ze względu na rekordowe kwoty, jak i zaangażowanie ludzi dobrego serca.

Dzięki Fundacji zebrano pieniądze na: pomoc szpitalom noworodkowym, zakup sprzętu dla klinik onkologicznych, oddziałów niemowlęcych i dzieci młodszych, ratowanie życia noworodków, wcześniaków, dzieci poszkodowanych w wypadkach, z chorobami nerek, serca, z wadami wrodzonymi, problemami laryngologicznymi, urologicznymi i nefrologicznymi, nowoczesne metody diagnostyki i leczenia w neonatologii i pediatrii, naukę pierwszej pomocy, wczesne wykrywanie nowotworów u dzieci, zakup pomp insulinowych.

Tegoroczny Finał WOŚP odbył się 13 stycznia i poświęcony był ratowaniu życia dzieci i godnej opiece życia seniorów. Dzięki ogromnemu wsparciu wolontariuszy i mediów zebrano ponad 39 mln złotych.

Różaniacy także przyłączyli się do ogólnopolskiej akcji. Już od godzin porannych prowadzona była publiczna kwesta. Na ochotników zgłosili się harcerze, podopieczni Café Mama, inni uczniowie z tutejszych szkół i nauczyciele.

21. FINAŁ WIELKIEJ ORKIESTRY ŚWIĄTECZNEJ POMOCY

fol. B. Okrągliński

Wszyscy Ci, którzy przekazali środki na Fundację, jak co roku dostali w zamian czerwone serduszko, symbol Wielkiej Orkiestry.

O godzinie 18.00 w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury odbyła się licytacja świątecznych gadżetów. Prowadzącym imprezę był uczeń Publicznego Gimnazjum – Tobiasz Załęski, szefową sztabu zaś Jolanta Kruszewska – dyrektor Zespołu Szkół.

Początkowo puste miejsca sali widowiskowej różańskiego GOUK – u szybko się zapełniły, a przybyli mieszkańcy miasta i gminy zacięci walczyli o licytowane przedmioty.

Na zakończenie odbyło się wspólne palenie zimnych ogniówek, czyli „światelko do nieba”.

Orkiestra w Różaniu zagrała za 8717,82 zł!!!!

Cieszymy się, że wspólnie mogliśmy działać w tak szczytnej intencji. Jednocześnie dziękujemy wolontariuszom i ich opiekunom za ogromne zaangażowanie.

Tuż przed licytacją gadżetów i podczas przerwy grał dla nas zespół Naprawdę z Ostrowi Mazowieckiej. Grupa zaprezentowała utwory własnego autorstwa, inspirowane muzyką zespołu Pink Floyd. Wysłuchaliśmy różnego repertuaru, począwszy od ostrych brzmień, po kawałki melancholijne.

Zespół niewątpliwie zdobył uznanie publiczności, która po zakończeniu koncertu głośnymi okrzykami zadowolenia prosiła o bis.

Małgorzata Kisiel

Fot. B. Okrągliński

ŚWIERSZCZ RÓŻAŃSKI

GAZETA LOKALNA MIASTA I GMINY RÓŻAN 06 - 230 Różan, ul. Mickiewicza 5 tel. 29 76 69 042 www.swierszcz.gouk.pl swierszcz@gouk.pl

MISTRZOSTWA MAZOWSZA

KARATE W RÓŻANIE STR.12

**MUZYKA ŁATWA W
SŁUCHANIU,
TRUDNA W
ZROZUMIENIU**

STR.7

I MIEJSCE DLA

MAGDY STR.5

Dyplom
Magdy Filipiak

**DRUGA EDYCJA
RÓŻAŃSKIEJ LIGI FUTSALU**

STR.9

REWELACJA!

Dave Ellis
Gitara
lekcje i warsztaty
dla początkujących
i zaawansowanych

Brytyjski gitarzysta Dave Ellis
zaprasza wszystkich chętnych
na lekcje gitary

Zacznij grać już teraz!

Gitara
elektryczna
akustyczna
klasyczna

Różne
style muzyczne
classie
blues
folk
jazz

gouk.pl
Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
ul. Mickiewicza 5, 06-230 Różan
biuro@gouk.pl www.gouk.pl

Burmistrz Piotr Świderski informuje

Zakończono prace związane z budową sieci teleinformatycznej w Gminie Różan w ramach której powstała infrastruktura telekomunikacyjna na terenie gminy. Będzie ona wykorzystana do świadczenia usług dla jednostek organizacyjnych gminy, dostarczenia sygnału internetowego do świetlic wiejskich oraz remiz strażackich. Uruchomione zostaną w przyszłości usługi VoIP (telefonia internetowa, red.) dla samorządu. Sieć będzie wykorzystana również na potrzeby monitoringu miejskiego.

Wolne zasoby łącz będą mogły zostać udostępnione mieszkańcom jako Internet socjalny o ograniczonej funkcjonalności.

Obecnie trwają prace w zakresie wznowienia postępowania o uzyskanie zgody Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej na świadczenie usługi dostępu do Internetu bez pobierania opłat lub w zamian za opłatę niższą niż cena rynkowa. W drodze decyzji zostaną określone usługi, jakie bezpłatnie będzie mogła świadczyć gmina na rzecz mieszkańców.

Kolejnym krokiem będzie wyłonienie operatora do którego zadań będzie należało m.in. utrzymanie funkcjonowania całej infrastruktury, przeprowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej, opracowanie instrukcji korzystania z Internetu socjalnego.

Obecnie cały system jest w fazie testów i nie daje pełnej gwarancji dostępu do sieci.

Samorządowa sieć telekomunikacyjna Gminy Różan została pozytywnie zaopiniowana przez Agencję Rozwoju Mazowsza i zostanie uwzględniona przy realizacji inwestycji pn. „Internet Dla Mazowsza”.

W tym roku kolonie letnie dla dzieci i młodzieży z Gminy Różan organizowane są w Ośrodku Wczasowym „Panorama” w miejscowości Kały Rybackie w jednym turnusie od 8 do 21 lipca. Dla dzieci niepełnosprawnych od 13 do 20 lipca w Ośrodku Rehabilitacyjno – Wypoczynkowym „Bałtyk”, w miejscowości Stegna.

Marzec 2013 r. był miesiącem spotkań z mieszkańcami gminy Różan. W sołectwach opowiadałem mieszkańcom o założeniach nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2013 r. Począwszy od Chelst, a skończywszy na Mroczkach Rębiszewie omawiałem zasady zbierania i segregowania śmieci, których zagospodarowanie będzie obowiązkiem gminy. W międzyczasie odbyło się również spotkanie z mieszkańcami miasta w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury, niestety nie cieszyło się ono zbyt wielkim zainteresowaniem.

Spotkania były dla mieszkańców okazją, aby uzupełnić swoją wiedzę na temat odpadów i dowiedzieć się szczegółów nowego systemu. Wśród najczęstszych pytań, jakie się pojawiały przeważała troska o sposób segregacji odpadów, ilość pojemników, sposób pobierania przez gminę opłaty za śmieci. Wiele osób pytało, co zrobić z gruzem budowlanym i popiołem ze spalonego węgla. Ci, którzy zdecydowali się na udział w spotkaniach mogli rozwiązać większość swoich wątpliwości.

PRZEBUDOWA DROGI WEWNĘTRZNEJ PRZY BŁOKACH KOMUNALNYCH PRZY UL. PONIATOWSKIEGO

Przetarg nieograniczony odbył się 07 lutego. Wpłynęło 7 ofert. Wybrano ofertę Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowego WODBUD Mieczysław Wojtkowski z Różan. Cena oferty 214 276,59 zł brutto. Termin wykonania – do 15.07.2013r. Umowa została zawarta w dniu 26.02.2013r.

BUDOWA KANALIZACJI SANITARNEJ WE WSI CHRZCZONKI, DYSZOBABA, PRYCANOWO I W RÓZANIE (REJON OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW)

Przetarg nieograniczony na budowę odbył 13 lutego. Wpłynęło 12 ofert. Wybrano ofertę Firmy MULTI-KOM Andrzej Nakielski z Ostrołęki. Cena oferty 489 444,65 zł brutto. Termin wykonania – do 31.10.2013r. Umowa została zawarta w dniu 06.03.2013r.

PRZEBUDOWA DROGI GMINNEJ WE WSI PRYCANOWO

Przetarg nieograniczony odbył się 07 lutego. Wpłynęły 4 oferty. Wybrano ofertę Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowego WODBUD Mieczysław Wojtkowski z Różana. Cena oferty 409 072,09 zł brutto. Termin wykonania – do 31.07.2013r. Umowa została zawarta w dniu 08.03.2013r

Uzyskano dotację z Funduszu Składowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników w Warszawie dla OSP Różan w kwocie 19 tys. zł na zakup motopompy „Tohatsu”.

ODBYŁA SIĘ III KONFERENCJA

„DOBRE PRAKTYKI – EKONOMIA SPOŁECZNA – WYBÓR A KONIECZNOŚĆ”

W dniu 11 kwietnia 2013 roku w sali konferencyjnej Urzędu Gminy w Różanie odbyła się III Konferencja „Dobre praktyki – ekonomia społeczna – wybór a konieczność”. Spotkanie otworzył zapraszając do aktywnego uczestniczenia w

prezentacjach burmistrz Różana Piotr Świderski.

W trakcie konferencji omawiano potrzeby i wartości ekonomii społecznej, coachingu jako skutecznej metody pracy z osobą bezrobotną oraz psychologicznych predyspozycji do pracy z osobami bezrobotnymi i zagrożonymi wykluczeniem społecznym.

Prelegentami byli ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Robert Kraczkowski coach oraz Marcin Kulpiński psycholog z Fundacji Bene Vobis.

Konferencja zorganizowana została w ramach projektu „Wsparcie ekonomii społecznej na Mazowszu” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego, Zakład Doskonalenia Zawodowego w Warszawie wraz z Partnerami: Powiatem Ciechanowski, Starostwem Powiatowym w Płońsku i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Grudusku przy udziale Burmistrza Gminy Różan. (inf. www.rozan.eur.pl)

Świerszcz Różański

GAZETA LOKALNA
MIASTA I GMINY

www.swierszcz.gouk.pl
swierszcz@gouk.pl

Redaguje zespół.

Współpracownicy:
J.M.Zytowiecki, K.Daszewski, A.E.Ziółkowska, W.Łaskarzewski, J.Świderski

Adres redakcji,
wydawca i druk:
Gminny Ośrodek

Upowszechniania Kultury
w Różanie im. Marszałka
Józefa Piłsudskiego
06-230 Różan,
ul. Mickiewicza 5.
tel./fax. 29 7669 042

Skład i łamanie:
Krzysztof Kruszewski

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, a także zastrzega sobie prawo redagowania i skracania tekstów, zmiany ich tytułów oraz obróbki zdjęć. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń.

Redakcja nie zawsze zgadza się z poglądami autorów tekstów. Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za naruszenie prawa lub praw osób trzecich wynikłych z zawieranych umów w trakcie pokazów odbywających się w budynku Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury organizowanych przez firmy zewnętrzne.

ISSN 1640-1573

Data wydania
29 IV 2013 r.

Ogłoszenia:
do 20 słów za darmo
1cm² - 1zł.

KURS KOMPUTEROWY DLA SENIORÓW I NIE TYLKO

Do Biblioteki często przychodzą ludzie starsi niemający styczności z komputerem lub mający, ale w niewielkim stopniu. Chcą jednak przełamać twierdzenie, „że komputer jest dla młodych...”.

W tym celu Biblioteka Publiczna w Różanie rozpoczęła cykl szkoleń dla seniorów (i nie tylko), obejmujący podstawy obsługi komputera, praktyczne wykorzystanie edytorów tekstu, pisanie dokumentów urzędowych, poznanie możliwości

jakie niesie Internet, wyszukiwanie informacji za pomocą wyszukiwarek Internetowych, korzystanie z portali społecznościowych. Mamy nadzieję, że dzięki szkoleniom Biblioteka będzie zauważona również jako miejsce gdzie można ciekawie spędzić czas. (inf.gbprozan.pl)

W dniach
23, 24 i 25 kwietnia
w różańskim gimnazjum trwały

egzaminacje podczas których sprawdzane było opanowanie wiadomości i umiejętności nabytych podczas trzyletniej nauki. Egzamin odbywa się corocznie w kwietniu. Egzamin gimnazjalny przeprowadzany jest w trzeciej klasie gimnazjum. Pierwszy egzamin gimnazjalny odbył się w Polsce w 2002 roku. Jest on powszechny i obowiązkowy. Przystąpienie do egzaminu jest jednym z warunków ukończenia szkoły.

Egzamin jest zewnętrzny, sprawdzany przez egzaminatorów powołanych przez dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej. Arkusze testowe są kodowane, sprawdzający nie wiedzą czyje prace oceniają. Wyniki egzaminu w formie zaświadczenia uczniowie otrzymują około 1,5 miesiąca po przeprowadzeniu samego egzaminu. Nie ma możliwości niezdania egzaminu – jeśli uczeń się na nim stawia,

EGZAMINY GIMNAZJALNE

egzamin będzie zaliczony. Jeśli uczeń nie odpowie na żadne pytanie, otrzyma jedynie wynik 0 punktów, z którym będzie startował w

rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych.

Egzamin składa się z trzech części: humanistycznej – w której sprawdzana była wiedza z języka polskiego, historii, wiedzy o społeczeństwie i sztuki, matematyczno-przyrodniczej – w której sprawdzana była wiedza z biologii, chemii, fizyki i astronomii, geografii i matematyki oraz językowej gdzie sprawdzana jest wiedza z nowożytnego języka obcego. Z każdej części egzaminu można było uzyskać maksymalnie 50 punktów. W różańskim gimnazjum do egzaminu przystąpiło 40 uczniów. (red.) Fot.B.Okrągliński

W dniu 9 kwietnia 2013r. w Zespole Szkół w Różanie odbył się półfinał i finał Konkursu Wiedzy o Janie Pawle II. Do półfinału zakwalifikowało się 26 uczniów z 9 gimnazjów. Jury konkursu do finału zakwalifikowało 10 osób. Finał odbył się na sali gimnastycznej, przy licznie zgromadzonej widowni, wśród której znaleźli się zaproszeni goście, sponsorzy, uczestnicy konkursu ich opiekunowie oraz uczniowie. Pierwsze miejsce zajęła Olga Patoka z gimnazjum w Olszewie Borkach. Drugie Martyna Gajak z gimnazjum w Młynarzach, a trzecie Justyna Brzuzy z gimnazjum w Rzewniu. Zwycięzcy otrzymali atrakcyjne nagrody. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali pamiątkowe dyplomy, znaczki, kubki, koszulki i długopisy. Konkurs oprócz wartości sensu strictly poznawczych, edukacyjnych czy popularyzatorskich miał również na celu promocję Zespołu Szkół w Różanie. (inf.zsrozan.pl)

Cała Polska Czyta Dzieciom – kampania społeczna mająca na celu propagowanie

czytania dziecku dla przyjemności jako mądry sposób spędzania wolnego czasu. Zachęca rodziców i innych dorosłych do codziennego, 20- minutowego czytania swoim pociechom. Biblioteka Publiczna z Różania również włączyła się do tej akcji zachęcając rodziców do czytania swoim pociechom. Podczas grupowych odwiedzin przedszkolaków bibliotekarz tradycyjnie czyta maluchom bajeczki. (inf.gbprozan.pl)

Ja, Anita Rupińska, uczennica klasy III Publicznego Gimnazjum w Różanie przepraszam Panią Beatę Zygmont - nauczycielkę mojej szkoły i Cezarego Milewskiego, kolegę z klasy, za to, że umieściłam w Internecie nieprawdziwe informacje na ich temat. Zapewniam, że więcej taka sytuacja się nie powtórzy. Jest to dla mnie życiowa lekcja i obiecuję, że więcej takiego błędu nie popełnię. Moje przeprosiny są jak najbardziej szczerze.

Powódź w Chelstach. Na prawo strażacy zabezpieczają mostek na Różanicy. Fot.B.Okrągliński

Zbiórka Elektrośmieci za drzewko

Przyniesź zużyty:

- sprzęt RTV, AGD
- komputery, telewizory
- pralki, lodówki, kuchenki
- radia, mixery, suszarki itp.
- sprzęt na prąd lub baterie

1 sprzęt = 1 sadzonka

Data i miejsce zbiórki:

4 maja - sobota
Parking przed Urzędem Gminy
od 10⁰⁰ do 15⁰⁰

Muzeum Ziemi Makowskiej i Garnizonu Różan zostało zaproszone przez Urząd Miasta Makowa do zorganizowania obchodów rocznicy Powstania Styczniowego na Ziemi Makowskiej. Uroczystość zorganizowano 22 stycznia 2013 roku, a rozpoczęła się złożeniem kwiatów na grobie 27 Powstańców Styczniowych na tzw. Starym Cmentarzu w Makowie. Dalsza część uroczystości odbyła się w Miejskim Domu Kultury. Złożyła

się na nią część artystyczna przygotowana przez młodzież makowskich szkół, wspomnienie Pana Jana Mieczysława Żytowieckiego, który w okresie międzywojennym, jako harcerz, podczas wycieczki szkolnej do Warszawy spotkał Powstańców Styczniowych dożywających w zorganizowanym specjalnie dla nich, na warszawskiej Pradze schronisku św. Teresy /w 1938 roku żyło ich jeszcze około

pięćdziesięciu/ oraz zorganizowana przez Muzeum wystawa i prelekcja dotycząca tamtych wydarzeń na naszym terenie. Muzeum pokazało na niej kilkaset przedmio-

STO PIĘCDZIESIĄTA ROZNIKA WYBUCHU POWSTANIA STYCZNIOWEGO W POWIECIE MAKOWSKIM

tów i dokumentów z tego okresu, w tym unikatowy dowód osobisty, /wprowadzony przez administrację carską w 1861 roku/ wydawany Polakom przemieszczającym się na terenie Królestwa. Podczas trwania Powstania brak takiego dokumentu często kończył się tragicznie – powieszeniem na najbliższym drzewie za domniemane tylko szpiegostwo na rzecz „polskich buntowników”. Innymi unikatami były oryginały carskich tablic regulaminów umundurowania i wyposażenia oraz pozwolenie na noszenie żałoby; po upadku Powstania noszenie tzw. biżuterii patriotycznej oraz ciemnego ubrania było administracyjnie tępienie i często kończyło się karami finansowymi, ale po śmierci najbliższego członka rodziny można było wystąpić o wydanie uzasadnionego pozwolenia na noszenie żałoby. Dokument taki wydawano na pół roku, należało za niego zapłacić pięć kopiejek srebrem, a po okresie utraty ważności należało go zwrócić do organu wydającego, więc do obecnych czasów niewiele takich dokumentów się zachowało.

Kilka dni po tym wydarzeniu, 1 lutego, Muzeum Ziemi Makowskiej, na zaproszenie Urzędu Miasta Przasnysz zaprezentowało wspomnianą

wystawę w Muzeum Historycznym w Przasnyszu, podczas trwania zorganizowanej tam Sesji Popularnonaukowej dotyczącej Powstania. Jednocześnie, podczas jej trwania odbyła się prezentacja książki wydanej staraniem Muzeum pt. "Przebieg Powstania Styczniowego na terenie Mazowsza Północnego ze szczególnym uwzględnieniem oko-

lic Przasnysza i Makowa". Ponieważ druk książki był współfinansowany przez U. M. Przasnysz, wspomniana książka była gościom biorącym udział w Sesji rozdawana. Treść tej publikacji była przygotowywana przez ostatnie 4 lata; przy jej opracowywaniu wykorzystano z niepublikowanych wspomnień Polaków oraz rosyjskojęzycznych dokumentów i wspomnień z epoki.

W. Łaskarzewski

I MIEJSCE DLA MAGDY FILIPIAK

Magda z opiekunem panią Grażyną Rawa, nauczycielką Zespołu Szkół w Różanie.

Konkurs odbywał się w dwóch kategoriach wiekowych – dla uczniów gimnazjów oraz dla szkół ponadgimnazjalnych. I właśnie wśród prac uczniów szkół ponadgimnazjalnych Magda Filipiak z Zespołu Szkół w Różanie zajęła I miejsce.

Zdobywcy pierwszych miejsc otrzymali od organizatorów konkursu tablety. Uczniowie, którzy zajęli drugie i trzecie lokaty zostali nagrodzeni czytnikami elektronicznych dokumentów i książek (eBook). Ponadto, wszyscy laureaci oraz autorzy wyróżnionych prac otrzymali zestawy upominkowe od centrum „Poltransplant”.

Konkurs zrealizowano w ramach programu „Partnerstwo dla transplantacji w województwie mazowieckim”, którego założeniem jest uzyskanie społecznego poparcia dla dawstwa narządów pobieranych od osób zmarłych oraz dawców rodzinnych. Istotnym celem jest także zwiększenie liczby przeszczepów poprzez utworzenie stanowisk koordynatorów transplantacyjnych w szpitalach. W ramach programu prowadzone są również działania edukacyjne, w tym m.in. szkolenia dla nauczycieli oraz cykliczne konsultacje organizowane w mazowieckich szpitalach. Nagrody wręczono w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie.

Uczniowie ze 189 szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych wzięli udział w wojewódzkim konkursie plastycznym „Transplantacja - dar życia. Jestem na TAK”. Podczas uroczystości wręczenia nagród przedstawiono zwycięskie i wyróżnione projekty wybrane spośród 477 nadesłanych prac. Konkurs zorganizowano z inicjatywy wojewody, mazowieckiego kuratora oświaty, Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego oraz „Poltransplantu” w ramach programu „Partnerstwo dla transplantacji”.

Wywiad z laureatką konkursu.

- Jaki jest Twój stosunek do transplantacji?

- Transplantacje są niezwykle ważne dla ratowania ludzkiego życia. Codziennosc przypomina nam o tym, jak kruche jest ludzkie istnienie i jak bezcenną jest wartością, którą należy ocalić, bo przeszczep niewątpliwie daje taka możliwość.

- Co skłoniło Cię do wzięcia udziału w konkursie?

- Do wzięcia udziału w tym konkursie skłonił mnie jego temat. Wiele słyszy się teraz o transplantacji narządów i tkanek, jak trudno jest o dawców organów. Co raz mniej osób decyduje się na oddanie swoich narządów po śmierci. Kilka tysięcy chorych czeka w Polsce na przeszczepienie serca, wątroby, płuca lub nerek. Wielu z nich umiera, nie doczekawszy zabiegu. A nadzieja, że znajdzie się dawca, nie opuszcza ich pewnie do ostatniego tchnienia życia.

- Czy spodziewałaś się, że zajmiesz pierwsze miejsce?

- Zupełnie się nie spodziewałam. To, że zostałam nagrodzona spośród tylu

Zwycięska praca Magdy

prac, bo aż 477, a tym bardziej, że była to pierwsza nagroda, było dla mnie ogromnym zaskoczeniem.

- Jak zrodził się pomysł na interpretację tematu?
- Pomysł zrodził się od tak, gdy tylko przeczytałam temat od razu pojawiła się jakaś wizja, zarys, wyobrażenie. To był impuls. Chcia-

łam zawrzeć w tym rysunku to, co najważniejsze - istotę transplantacji. Moja praca to poniekąd taki apel, odezwa do ludzi, do nas wszystkich, że transplantacja jest szansą na drugie życie, które możemy dać innym, potrzebującym.

- Może zdradzisz mi, jakie masz plany po skończeniu szkoły średniej i opowiesz o swoich dotychczasowych osiągnięciach?

- Planuję po skończeniu szkoły... Bliżej nie określone. Myślę, że nie zawsze jest tak, jak sobie to zaplanujemy. Mogłam wybrać kierunek już w pierwszej klasie i iść w tę stronę, ale przyszłość to jedna wielka niewiadoma i może zdarzyć się wiele, co zburzyłoby moje plany, np. studiowania na danym kierunku, pracowania w określonym zawodzie. Wszystko też zależy do rynku pracy. Wybierasz zawód, kierunek, na który jest w obecnym czasie zapotrzebowanie i dzięki któremu będziesz mógł w przyszłości znaleźć pracę. Choć z tym jest, jak widzimy dosyć ciężko... A wracając do tematu chcę studiować, to nie ulega żadnej wątpliwości. Decydujące będą tu wyniki z matury.

Wtedy podejmę ostateczną decyzję o kierunku, na którym chcę się dalej uczyć. Moje wybory szkół i kierunków zmieniały się diametralnie z każdym rokiem, począwszy od pierwszej klasy... od architektury, ASP, fotografii po finanse i rachunkowość, fizjoterapię do logopedii. To dosyć trudna decyzja. To od niej zależy moja przyszłość. Osiągnięcia... hmm... chyba te najważniejsze to właśnie sukcesy w konkursach plastycznych (m.in. konkurs „Piękna jest nasza ziemia makowska”. Oczywiście jednym z najważniejszych było także uzyskanie stypendium Prezesa Rady Ministrów za wyniki w nauce z poprzedniego roku.

- Dziękuję za rozmowę.

Małgorzata Kisiel

Dnia 9 marca w Publicznej Szkole Podstawowej w Różaniu odbył się przegląd teatrzyków pt. „W RÓŻAN(YM) TEATRZE”. Organizatorami imprezy byli: Publiczna Szkoła Podstawowa i Publiczne Gimnazjum w Różaniu, Hufiec ZHP Ostrołęca oraz 12 DH Wajdelota. Patronat nad imprezą objęła Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Różaniu oraz Chorągiew Mazowiecka ZHP Hufiec Ostrołęka. Do konkursu zgłosiło się 6 drużyn: „Odlotowa drużyna”, „Zwycięzcy”, „Iskierki” ze szkoły podstawowej, „Czerwono – czarni skauci” z Ostrołęki oraz „Przyjaciele” z Chudka. Celem przeglądu była promocja idei harcerstwa w społeczeństwie lokalnym, zapozna-

nie z bogactwem literatury o tematyce baśniowej, kształtowanie postaw szacunku młodego człowieka do otaczającej rzeczywistości, postaw koleżeństwa, kształtowanie nawyków właściwego spędzania wolnego czasu z dala od używek oraz przemocy i czym grozi zażywanie tych środków, kierowanie zainteresowań dzieci i młodzieży ku wartościom pozytywnym, wyrabianie energii, pomysłowości, zaradności, przedsiębiorczości i pracowitości jako elementów wychowania społecznego. Zespół Publicznego Gimnazjum liczący 10 osób o intrygującej nazwie „Siewcy Wiatru”, pod kierunkiem pani Małgorzaty Sławińskiej przygotował krótki program pt. „Telewizja Wy(Trwam)”. Główne role zgrali: Wiktoria Mościcka, Jakub Sawicki z klasy IB, Anna Szpygiel, Klaudia Okraglińska z klasy IA, Justyna Żerańska, Paulina Bonisławska z klasy IIIC, Daria Goss, Tobiasz Załęski, Arkadiusz Chojnowski, Kacper Żerański z klasy IIIB.

Ta współczesna wersja Kopciuszka spodobała się jury, które postanowiło przyznać zespołowi gimnazjalistów I miejsce.

(inf.gimrozan.oswiata.org)

„DZIADEK DO ORZECHÓW” W „INTERNETOWYM TEATRZE TVP”

W dniu 20 kwietnia uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej uczestniczyli w przekazie internetowym spektaklu zrealizowanego przez Kielecki Teatr Tańca „Dziadek do orzechów”. Dla nie wtajemniczonych warto dodać, że jest to kodowana transmisja na żywo przedstawienia odbywa-

jącego się w tym samym miejscu i czasie, czyli w tym wypadku w teatrze w Kielcach. „Internetowy Teatr TVP dla szkół” to oferta adresowana do placówek oświatowych w małych miejscowościach. „Dziadek do orzechów” to nowoczesna interpretacja jednego z najbardziej rozpoznawalnych tytułów baletowych na świecie sprzed 120 lat, rosyjskiego kompozytora Piotra Czajkowskiego.

Klara dostaje od św. Mikołaja lalkę – dziadka do orzechów. Zасыpia. W niezemskim śnie zabawka zmienia się w pięknego młodzieńca, z którym odbywa niesamowitą taneczną podróż. Widowisko muzyczne jest połączeniem muzyki Czajkowskiego z techniką tańca jazzowego i współczesnego używając jako środka wyrazu różnych jego odmian, od scenicznych po do dziś bardzo popularne uliczne np. hip hop. Dwuaktowy 80 minutowy spektakl oparto w całości na pełnej wersji muzyki Czajkowskiego.

Przedstawienie, które z racji odpowiedniego wyposażenia w środki audiowizualne, odbyło się w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury obejrzało ponad 100 dzieci. Imprezę przygotował dyrektor Szkoły Podstawowej Krzysztof Kępka. (kk)

KONKURS PLASTYCZNY PZW

11 lutego 2013 roku Polski Związek Wędkarski ogłosił kolejny konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży z placówek szkolno-wychowawczych oraz młodzieży wędkarskiej z kół wędkarskich okręgu mazowieckiego. Jest to już jego XII edycja. Tym razem tematyką prac jest - uprawianie sportu wędkarskiego ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa nad wodą i problematyką ekologii i czystości akwenów wodnych oraz ich otoczenia, np. „Rzeka, jezioro, zalew - dla ludzi i zwierząt”.

Celem konkursu jest uświadomienie konieczności dbania o bezpieczeństwo i o środowisko naturalne za pomocą znaku plastycznego, obrazu, ewentualnie tekstu lub plakatu. Można również wykonać prace przy pomocy technik multimedialnych - prezentacje, krótkie filmy. Rozstrzygnięcie konkursu przewidziane jest w maju. W Różaniu organizatorem eliminacji, czyli I etapu konkursu, jest tutejsze koło wędkarskie „Różanka”. Wszyscy zwycięzcy i wyróżnieni w tym etapie otrzymali nagrody rzeczowe.

Najlepsze prace z GOUK: kategoria wiekowa od 6 do 10 lat (Natalia Kozłowska, Dawid Kluczek, Michalina Ogonowska i Julia Ostrowska); kategoria wiekowa od 11 do 13 (Katarzyna Kossakowska i Gabrysia Cachel, Ewelina Kozłowska, Natalia Merecka i Alicja Napiórkowska). Dzieci przygotowały prace pod kierunkiem instruktorki zajęć plastycznych pani Anna Winiarek.

Najlepsze prace w Publicznej Szkole Podstawowej: kategoria wiekowa od 6 do 10 lat (Kinga Chojnowska, Iga Iwańska i Wiktor Ziółkowski, Emilia Osłowska i Szymon Bonisłowski. Kategoria wiekowa od 11 do 13 lat (Julia Merecka i Katarzyna Kossakowska, Magda Chelstowska, Gabriela Bojarkiewicz). Wyróżnienia: Angelika Malicka, Kacper Mróz, Katarzyna Szymborska. Dzieci przygotowały prace pod kierunkiem pani Hanny Łozińskiej - Rybackiej.

Najlepsze prace w Publicznym Gimnazjum: Katarzyna Szpygiel, Kacper Żerański i Daria Goss. Dzieci przygotowały prace pod kierunkiem pani Marzeny Latek. (kk) Fot.B. Okragliński

MUZYKA ŁATWA W SŁUCHANIU, TRUDNA W ZROZUMIENIU

Fot.B.Okrągłiński

W Niedzielę (03.03.2013), w różańskim GOUK odbył się niebanalny koncert, niebanalnych muzyków. „Maciej Fortuna Trio” porwało publiczność w świat jazzowej muzyki i ukazał jej różnicowanie i finezyjne oblicze. Swoją obecnością zaszczytili wytrawni muzycy polskiej sceny jazzowej: Maciej Fortuna (trąbka), Piotr Lemańczyk (kontrabas), oraz Krzysztof Gradziuk (perkusja). Każdy z tych muzyków przywiózł ze sobą do nas bagaż ogromnego doświadczenia i

wysoki poziom umiejętności, które przyniosły im liczne sukcesy odniesione na arenie międzynarodowej.

Jazz jest muzyką łatwo wpadającą w ucho, jednak trudną do zrozumienia. To muzyka, którą się kocha, lub nienawidzi. Trzeba się jej uczyć, poznawać i oswajać, aby móc poznać jej piękno i wyrafinowanie. Nawet jeśli nie lubimy tego gatunku muzycznego, bądź go po prostu nie rozumiemy, na pewno warto przyjść i zobaczyć mistrzów w akcji. Zespół zaprezentował bardzo wysoki poziom swoich umiejętności i porwał na ponad godzinną podróż po muzycznych zakątkach naszego zmysłu słuchu, które z braku czasu tak rzadko odwiedzamy. Bo kiedy i ile to razy na żywo, mamy okazję przyjść, zamknąć oczy i odpłynąć do innego (muzycznego) świata??? Kogo nie było, ten niech żałuje, bo nie często trafia się okazja, żeby przyjść i poznać co kryje się za pojęciem „prawdziwa muzyka”.

Yourek Dirt.

Niewielu melomanów dało się zauważyć na śródowym koncercie Cup of Time. A szkoda. Comiesięczne spotkania z muzyką w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury są ofertą różnorodnych stylów i gatunków muzycznych. Możemy gościć profesjonalnych muzyków i słuchać prawdziwych wirtuozów gry. Nie inaczej było tym razem. Koncert na flet, skrzypce, akordeon i wiolonczelę prezentujący instrumentalne miniatury z różnych melodii, rytmów i kolorów ułożyły opowieść o świecie realnym i baśniowym, świecie barw, szumów i pisków. Piękne melodie, wybitni kompozytorzy, wzruszające chwile, genialni artyści - każdy koncert to niezapomniana podróż w świat muzyki, wspomnień i najlepszych kompozycji. Dodatkowym atutem jest wspinała

konferansjerka Michała Niżyńskiego przybliżająca słuchaczom poszczególne style i gatunki muzyczne, nazwiska kompozytorów i muzyków, pełna ciekawostek, mało znanych faktów o muzyce, kompozycjach i artystach. To prawdziwa gratka dla miłośników muzyki.

Cup of Time to Ryszard Borowski - flet, Agnieszka Cypriak - skrzypce, Rafał Grządka - akordeon i Krzysztof Lenczowski - wiolonczela. Zderzenie tych czterech indywidualności, muzyków daleko wykraczających poza ramy typowego odgrywania daje ciekawy i frajdujący efekt. Muzycy bawią się graniem czasami wprowadzając również elementy humorystyczne. Kończący koncert utwór z filmu „Piraci z Karaibów” to majstersztyk dźwięków, emocji, budowania napięcia. Wydo-

bywający się z miecha akordeonu Rafała Grządki szum morza pozwalał odkryć na nowo możliwości tego instrumentu. Tango „Por Una Cabeza” z dramatu „Zapach kobiety” Martina Bresta to klasyka muzyki filmowej. Wykonane na skrzypce i akordeon urzekło dramatyzmem. To muzyczna mgła, utwór utkany z tak delikatnych brzmień, że prawie niezauważalnych, jednak tworzących wyrazisty nastrój.

Zespół Cup of Time powstał w 2008 roku z inicjatywy Ryszarda Borowskiego, cenionego flecisty, kompozytora i wykładowcy Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. Stworzył on zespół wykonujący muzykę tzw. trzeciego nurtu, czyli połączenia muzyki klasycznej i jazzu. Wszyscy członkowie zespołu mają ukończone klasyczne wyższe studia muzyczne, ale w swoich interpretacjach nie stronią także od improwizacji w stylu jazzowym. Zespół koncertował już m.in. w Filharmonii Narodowej, w Centrum Sztuki Współczesnej, w Belwedrze, na Zamku Królewskim oraz w Wilanowie. Brał udział w międzynarodowych festiwalach, niejednokrotnie prowadząc przy tym warsztaty z improwizacji. Repertuar - przedstawiony w bardzo interesujących, oryginalnych aranżacjach - obejmuje utwory muzyki klasycznej, standardy jazzowe oraz przeboje muzyki popularnej. Cup of Time jest obecnie jedynym, stale działającym polskim zespołem wykonującym muzykę trzeciego nurtu, co nie oznacza ograniczania się jedynie do takiej stylistyki.

K.Kruszewski
(inf. Internet)

Koncert Cup of Time

(środa, 20 marca)

Fot.B.Okrągłiński

PRACUJEMY KIEDY KLIENT MA DLA NAS CZAS... OBSŁUGA W DOWOLNYM MIEJSCU I CZASIE...

Ubezpieczenia dla każdego

Na życie, komunikacyjne, majątkowe, turystyczne, OFE, II i III filar, rolne z dopłatami z budżetu i wiele innych.

NIE PŁAĆ WIĘCEJ NIŻ MUSISZ!!!

PRZYJDŹ LUB ZADZWOŃ!!!

503 134 820

500 197 352

tel./fax: 29 7170073

i inne

JAKUB ZABIELSKI NAJLEPSZYM ZAWODNIKIEM Z RÓŻANA

MKKK Shinkyokushin Różan - Jakub Zabielski III miejsce.
Pierwszy z prawej na podium.

W dniu 6 kwietnia 2013 w Konstancinie - Jeziorna odbył się II Mazowiecki Turniej Shinkyokushin dla Dzieci i Kadetów w Karate (roczniki od 2000 – 2005).

Zawody zostały rozegrane w formule kumite (walki) i kata (układy) startowało ok. 150 zawodników i zawodniczek.

MKKK SHINKYOKUSHIN RÓŻAN reprezentowali:

Sempai Marian Zając (instruktor), Jakub Zabielski, Weronika Czajka, Gabriela Brym, Jakub Strzemieczny, Sebastian Jankowski i Krzysztof Modzelewski.

Najlepiej spisał się najmłodszy uczestnik Jakub Zabielski zajmując III miejsce w kumite, niedaleko podium w kategorii kata uplasowała się Weronika Czajka i Sebastian Jankowski.

Krzysztof Modzelewski zawodnik kumite i kata
(wygrał pierwszą walkę przed czasem)

Sebastian Jankowski zawodnik kumite i kata
(przyszły Mistrz Polski....)

Natomiast Krzysztof Modzelewski po pierwszej wygranej walce przed czasem, przegrał po dogrywkach z najlepszym zawodnikiem turnieju potwierdzając tym samym, że powoli staje się razem z Damianem Niedźwieckim (nieobecny na zawodach) zawodnikiem ścisłej czołówki Mazowsza.

Gratulacje dla wszystkich zawodników za odwagę i hart ducha.

Tego samego dnia w godzinach porannych w Konstancinie odbył się trening KUMITE (walk) Branch-u sensei Mariusza Mazura, w którym uczestniczyła ekipa seniorów MKKK SHINKYOKUSHIN. W treningu brali udział również reprezentanci Polski m.in.: sensei Mateusz Garbacz i sempai Maciej Mazur.

(inf. Marian Zając)

Gabryś Brym zawodniczka kumite i kata (tym razem bez medalu - czego po uśmiechu nie widać).

Jakub Strzemieczny - jest niebezpieczny....

Sempai Marian Zając (po lewej) instruktor karate MKKK Shinkyokushin Różan (szybkie notatki podczas zawodów, wnioski wyciągniemy wspólnie na treningu...)

Druga edycja Różańskiej Ligi Futsal dla No Name

W niedzielę 14 kwietnia 2013 roku rozegrano ostatnią 14 kolejkę Różańskiej Ligi Futsal. W sezonie 2012/2013 do rywalizacji przystąpiło osiem zespołów; ubiegłoroczny zwycięzca No Name, Narew Różan, Bogdan Team, Cichy Tupot, Rwała Fiolki Dynamitem, Niezwyciężone Wilki, Pogoń Kapsle oraz Wariaci Z Ulicy.

Klasyfikacja końcowa przedstawia się w sposób następujący:

1. No Name - 34pkt
2. Cichy Tupot - 30pkt
3. Pogoń Kapsle - 29pkt
4. Narew Różan - 26pkt
5. Bogdan Team - 21pkt
6. Wariaci Z Ulicy - 13pkt
7. Niezwyciężone Wilki - 9pkt
8. Rwała Fiolki Dynamitem - 1pkt

Po raz drugi z rzędu po puchar Mistrza Różańskiej Ligi Futsal sięgnęła drużyna „No Name” prowadzona przez Marka Chelchowskiego. Mistrzostwo zapewniła sobie już w 13 kolejce korzystając z potknięcia wice - lidera drużyny „Cichy Tupot”, która niespodziewanie kolejkę przed zakończeniem ligi straciła punkty w rywalizacji z drużyną „Narew Różan” remisując po zaciętym pojedynku 5:5.

Trzecie miejsce zajęła drużyna debiutantów „Pogoń Kapsle” prowadzona przez Artura Rawę, który dzięki niebywale skuteczności i zdobyczy 18 goli w

ostatnim meczu przeciwko drużynie „Rwała Fiolki Dynamitem” rzutem na taśmę odebrał koronę króla strzelców ubiegłorocznemu najlepszemu snajperowi Kamilowi Tarasiewiczowi z zespołu „No Name” zdobywając łącznie w całym sezonie 56 bramek.

również uznać czwarte miejsce zespołu „Narew Różan” prowadzonego przez Roberta Brzuzy. Zespół w całości składający się z różańskich gimnazjalistów po raz kolejny otarł się o podium.

Podsumowując, należy uznać drugi już sezon Różańskiej Ligi Futsal za organizacyjny sukces, który przede wszystkim zawdzięczamy różańskiej młodzieży. Po raz kolejny udało się zrealizować przedsięwzięcie oparte na chęciach i bezinteresownym zaangażowaniu wielu osób, co zdaje się być dobrą prognozą dla powstającego w naszym mieście klubu sportowego.

Specjalne podziękowania za wkład w organizację należą się panu Robertowi Brzuzy, który społecznie sędziował podczas większości z rozegranych spotkań, za wyrozumiałość dla pana Zenona Sławińskiego oraz Daniela Mroczkowskiego dzięki którym zdjęcia z piłkarskich zmagania mogliśmy zobaczyć na profilu ligi na facebooku oraz na łamach Świerszcza Różańskiego

Należy podziękować również władzom naszego miasta za nagrody i upominki dla wszystkich drużyn biorących udział w tegorocznych rozgrywkach.

J.Ś

Fot.D.Mroczkowski

- Klasyfikacja strzelców:
1. Artur Rawa „Pogoń Kapsle” - 56
  2. Kamil Tarasiewicz „No Name” - 51
  3. Jarosław Głazewski „Cichy Tupot” - 28

Patrząc przez pryzmat całego sezonu na uwagę zasługuje przede wszystkim równa gra Mistrzów, którzy tylko w dwóch pojedynkach okazali się gorsi od swoich rywali. Za duży sukces należy

Jakie są obowiązki rodziców ucznia niepełnosprawnego?

Są one takie same, jak rodziców ucznia pełnosprawnego. Brzmi to prosto, jednak w praktyce szkoły i samorządy lokalne wprowadzają rodziców w błąd. Zdarza się, że na rodziców przerzuca się ciężar realizowania zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. Tymczasem ich realizacja należy wyłącznie do szkoły (przedszkola, ośrodka), gdyż orzeczenie to dokument oświatowy.

Obowiązki rodziców dziecka, podlegającego obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi rocznego przygotowania przedszkolnego, obejmują:

- Zgłoszenie dziecka do szkoły lub przedszkola
- Zapewnienie regularnego uczęszczania na zajęcia
- Zapewnienia dziecku warunków umożliwiających przygotowywanie się do zajęć
- Jeśli dziecko uczy się poza szkołą obwodową (rejonową), rodzice mają też obowiązek poinformowania o tym szkoły obwodowej (rejonowej)

Podstawa prawna: art. 14b (w odniesieniu do rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego) i art. 18 (w odniesieniu do szkoły podstawowej i gimnazjum) Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 1991, nr 95 poz. 425).

Rodzice nie mają zatem obowiązku: odrabiania z dzieckiem lekcji, ani nawet pomocy w lekcjach. Dziecko odrabia lekcje samo, a jeśli ma z tym problemy, za ich rozwiązanie odpowiada szkoła – być może warto porozmawiać z nauczycielem, gdyż to on realizuje zadania edukacyjne, a nie rodzice.

Rodzice nie mają też obowiązku zabierania dziecka ze szkoły, kiedy personel szkoły sobie z nim nie radzi. To szkoła ma obowiązek wspierać rodziców, nie odwrotnie! Jest to zapisane wprost w Ustawie o systemie oświaty (a także w rozporządzeniach wykonawczych do niej).

Podstawa prawna: art. 1 punkt 2 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 1991 nr 95 poz. 425)

WYŻSZE ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE OD KWIETNIA 2013

Osoby, które otrzymują świadczenie pielęgnacyjne (są to osoby, które nie podjęły lub zrezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym) dostaną od kwietnia do końca 2013 roku dodatkowe 200 zł miesięcznie niezależnie od dochodu i innych świadczeń.

Tak więc opiekunowie niepełnosprawnych dzieci, którzy otrzymują świadczenie pielęgnacyjne (520 zł) i do końca czerwca 2013 r. dodatkowe 100 zł (co wynika z kontynuacji programu rządowego), od kwietnia będą otrzymywać dodatkowe 200 zł, czyli w sumie 820 zł.

Od lipca 2013 r. dodatek w wysokości 100 zł nie będzie wypłacany, ale o tę kwotę zostanie powiększone świadczenie pielęgnacyjne, które wyniesie 620 zł. Do tej kwoty zostanie doliczone 200 zł, czyli łączne wsparcie nie zmieni się i nadal będzie to 820 zł.

Dodatkowe 200 zł trafi do opiekunów dzieci niepełnosprawnych, których niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie nauki - nie później niż przed ukończeniem 25 lat.

Pieniądże będą wypłacane w szczególności rodzicom dzieci niepełnosprawnych. Szacuje się, że z tego wsparcia skorzysta ok. 95 tys. osób miesięcznie. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do pomocy będzie wszczynane z urzędu, czyli zainteresowani nie będą musieli składać dodatkowych wniosków, co powinno zwiększyć dostępność pomocy.

Corzyści wynikające z ustawy 104/92

Celem ustawy 104 jest przewyżczenie trudności, na jakie napotykać osoby niepełnosprawne, a także polepszenie ich integracji, poprzez udzielenie ulg i korzyści, które zapewniłyby im kompletną integrację.

Część ulg i korzyści przysługują wszystkim osobom niepełnosprawnym, natomiast niektóre ulgi są przyznawane w zależności od stopnia posiadanej grupy inwalidzkiej jak i stopnia upośledzenia.

W rzeczywistości niektóre ulgi są przyznawane w momencie uzyskania danej grupy inwalidzkiej, świadczącej o pewnym stopniu upośledzenia fizycznego, bądź psychicznego.

Corzyści jakie można uzyskać poprzez ustawę 104 są następujące:

- ulgi pracownicze
- prawo do dodatkowych zwolnień
- ułatwienia dla rodziców

Komu przysługują ulgi i ułatwienia wynikające z ustawy 104?

Osoba pracująca z dzieckiem poważnie upośledzonym, czy też osoba asystująca niepełnosprawnemu członkowi rodziny (stopień spowinowacenia do 3 stopnia), bądź też niepełnosprawni pracownicy. Wszystkie te powyższe wymienione osoby mają prawo:

- nie podlegać przeniesieniom do innych siedzib miejsca pracy, bez własnej zgody;
  - wyboru siedziby miejsca pracy, najbliższej miejscu zamieszkania osoby, której się udziela opieki.
- Z kolei pracownicy z patologiami onkologicznymi i z ograniczonymi możliwościami wypełniania obowiązków służbowych, w związku z terapiami ratującymi im życie, mają możliwość przekształcenia pełnego etatu do niepełnego wymiaru godzin. Taka możliwość jest proponowana wszystkim pracownikom, zarówno tym z sektora publicznego jak i z prywatnego.

Prawo do przekształcenia pełnego etatu do niepełnego wymiaru godzin, przysługują również osobom, które opiekują się swoimi bliskimi, czy też osobami z którymi mieszkają w przypadku gdy:

- 1) osobą chorą na nowotwór jest małżonek, dziecko lub rodzic pracownika;
- 2) opieka dotyczy osoby żyjącej z pracownikiem, która ze względu na swoją chorobę sama nie jest w stanie podjąć pracy.

Dodatkowe zwolnienia z pracy przysługujące rodzicom dziecka niepełnosprawnego powyżej 3 i do 18 roku życia

Rodzice, alternatywnie między sobą, mają prawo do 3 dni odpłatnych, akredytowanych zwolnień nad opiekę nad dzieckiem w ciągu miesiąca. Osoby korzystające z powyższych ulg, mogą być również rodzicami adopcyjnymi, czy też zastępczymi dziecka niepełnosprawnego. 3 dni

Ustawa 104/92 - "Ustawa ramowa o pomocy, integracji społecznej i prawach osób niepełnosprawnych", nazywana w skrócie „ustawą 104” (wł. legge104) reguluje przyznawanie określonych świadczeń dla pracowników niepełnosprawnych oraz ich krewnych. Przepisy te są najważniejszym wyznacznikiem prawnym we Włoszech dotyczącym praw osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.

zwolnienia w ciągu miesiąca, mogą być podzielone na godziny w taki sposób, by umożliwić pracownikowi opcję elastycznego rozkładu godzin pracy. Istnieje również możliwość, by jeden rodzic korzystał z urlopu macierzyńskiego, podczas gdy drugi rodzic będzie korzystał z comiesięcznych, 3-dniowych zwolnień nad opiekę nad dzieckiem specjalnej troski.

Pozwolenia po 18 roku życia osoby niepełnosprawnej

Rodzice (naturalni, adopcyjni, czy też zastępczy) pełnoletnich dzieci mają prawo do 3 dni odpłatnego zwolnienia na opiekę nad dzieckiem.

Zwolnienie może przybrać formę okresu 3 dni roboczych, następujących po sobie w ciągu miesiąca, bądź też mogą być zamienione na godziny i wykorzystane poprzez skrócenie godzin pracy.

W sytuacji kiedy pełnoletnie dziecko niepełnosprawne żyje wraz z rodzicami, prawo do 3 dni zwolnienia przysługują rodzicom bez względu na to, czy matka jest osobą pracującą czy też nie. Na przydzielane rodzicowi ustawowe 3 dni zwolnienia nie ma wpływu również obecność opiekunki, która zajmuje się osobą niepełnosprawną.

W sytuacji, kiedy dziecko niepełnosprawne nie mieszka wraz z rodzicami, prawo to jest

uzależnione od okresów obecności i nieobecności dziecka upośledzonego w rodzinie. Fakt, iż dziecko niepełnosprawne nie mieszka z rodzicami na stałe, nie ma wpływu na uzyskanie przez rodzica 3-dniowych pozwoleń.

Okresy obecności i nieobecności dziecka upośledzonego w domu, nie muszą być także okresami odgórnie ustalonymi i systematycznie powtarzającymi się.

Pozwolenia na opiekę nad krewnym do 3 stopnia pokrewieństwa

Osoba pracująca, która zajmuje się krewnym do 3 stopnia spowinowacenia (wliczając małżonka), ma prawo do uzyskania pozwolenia na opiekę do 3 dni w ciągu miesiąca.

Pozwolenie jest odpłatne, a także liczone do emerytury. Może być rozdzielone na zwolnienia godzinne. Nie jest konieczne, by niepełnosprawny krewny mieszkał razem z pracownikiem, jednak udzielana opieka powinna mieć charakter ciągły i systematyczny.

Ważne aspekty prawne przeżyły możliwości tej ustawy:

- obecność innych niepracujących krewnych w rodzinie niepełnosprawnego nie ma żadnego wpływu na prawo do uzyskania przez pracownika odpłatnego,

comiesięcznego, 3-dniowego pozwolenia.

- osoba niepełnosprawna, bądź jej legalny opiekun, czy też osoba wspierająca ją, ma możliwość dokonania wyboru, kto wewnątrz rodziny będzie się nią opiekował, a zarazem korzystał z różnego rodzaju pozwoleń wynikających z ustawy 104.

- prawo do zwolnień do pracy jest przyznawane również tym, którzy mimo że pracują, bądź mieszkają z dala od osoby niepełnosprawnej, to i tak zajmują się nią systematycznie. W takiej sytuacji wymagane jest przedstawienie tzw „programu opieki” (zawierającego podpis każdej z zainteresowanych stron), który ilustruje, w jaki sposób jest roztaczana opieka nad osobą niepełnosprawną.

- obecność asystenta rodzinnego (opiekunki, personelu ze stowarzyszeń „no profit”, czy też z organizacji publicznych) nie stwarza problemów, by członek rodziny mógł skorzystać z ulg pracowniczych.

- w sytuacji gdy osoba niepełnosprawna trafia do szpitala na 24 godziny, prawo przysługujące do 3-dniowego zwolnienia, traci swoją moc.

Z kolei, prawo do wykorzystania zwolnienia pracowniczego może być w pełni wykorzystane, wówczas gdy osoba niepełnosprawna przebywająca w szpitalu, znajduje się w śpiączce, bądź w stanie terminalnym.

MISTRZOSTWA MAZOWSZA W KARATE KYOKUSHIN W RÓŻANIE

21 Medali na Mistrzostwach Mazowsza!

24 marca 2013r w Różanie odbyły się Mistrzostwa Mazowsza Kadetów, Młodzików i Juniorów Młodszych w Karate Kyokushin. Tegorocznym organizatorem Mistrzostw obejmujących 5 organizacji karate

(WKO Shinkyokushinkai, IKO

Kyokushinkai, KWF, Shorin Ryu, Oyama Karate)

był klub MKKK SHINKYOKUSHIN. Zawody odbyły się pod patronatem Burmistrza Gminy Różan p. Piotra Świdzkiego. Do zmagania stanęło ponad 120 zawodników z 11 klubów zrzeszonych w Okręgowym Związku Karate Województwa Mazowieckiego. Wśród startujących zawodników byli wielokrotni mistrzowie oraz reprezentanci Polski. Zawody obserwowało ponad 300 widzów.

Zawodnicy zrzeszeni w MKKK SHINKYOKUSHIN wywalczyli 21 medali:

Kumite:

Nalewajk Natalia - I miejsce (Kadzidło)

Jaroszewski Maciej - I miejsce

(Maków Mazowiecki)

Buczyńska Klaudia - II miejsce (Goworowo)

Bieniek Antoni - II miejsce (Ostrołęka)

Bednarczyk Olga - II miejsce (Ostrołęka)

Szumnicki Damian - II miejsce (Ostrołęka)

Prusiński Łukasz - II miejsce (Ostrołęka)

Przybyłek Kinga - II miejsce (Ostrołęka)

Domański Bartosz - II miejsce (Ostrołęka)

Niedzwiecki Damian - III miejsce (Różan)

Dzwonkowski Paweł - III miejsce (Ostrołęka)

Gołębiowska Paulina - III miejsce (Goworowo)

Łazicki Cezary - III miejsce (Goworowo)

Pabich Michał - III miejsce (Ostrołęka)

Gwara Dominik - III miejsce (Ostrołęka)

Amrozy Dariusz - III miejsce (Maków Mazowiecki)

Czesław Grala - III miejsce (Kadzidło)

Kata:

Nalewajk Natalia - II miejsce (Kadzidło)

Czajka Weronika - III miejsce (Różan)

Walki reżyserowane:

Gołębiowska Paulina - III miejsce (Goworowo)

Kuśmierczyk Alicja - III miejsce (Goworowo)

Klub MKKK SHINKYOKUSHIN zajął III miejsce drużynowo natomiast Weronika Czajka została wyróżniona jako najlepsza zawodniczka z Różana przez Burmistrza Gminy specjalnym pucharem.

(info. karate.ostroleka.pl)

ŚWIERSZCZ RÓŻAŃSKI

GAZETA LOKALNA MIASTA I GMINY RÓŻAN 06 - 230 Różan, ul. Mickiewicza 5 tel. 29 76 69 042 www.swierszcz.gouk.pl swierszcz@gouk.pl

W RÓŻANYM TEATRZE

STR.16

KONKURS FOTOGRAFICZNY

STR.5

OGÓLNOPOLSKA NOC PROFILAKTYKI

STR.6

FESTYN W ZAŁUZIU

ŚPIEW, KTÓRY ŁĄCZY POKOLENIA

STR.8

DZIEŃ DZIECKA

STR.9

Burmistrz Piotr Świderski informuje

Informacja dotycząca bezprzewodowego dostępu do Internetu na terenie Gminy Różan

W związku z pojawiającymi się pytaniami dotyczącymi bezprzewodowego

Internetu na terenie Gminy Różan uprzejmie wyjaśniam, że została zakończona część budowlana prac. W chwili obecnej prowadzone są testy wydajności sieci i dostęp do Internetu jest możliwy na terenie całej Gminy. Jednocześnie czekamy na zgodę Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej na świadczenie przez Gminę usługi bezpłatnego dostępu do zasobów Internetu i zwiększenia prędkości z jaką można korzystać z sieci do 1024 kb/s.

Po uzyskaniu zgody i określeniu parametrów oraz warunków korzystania z sieci przez Prezesa UKE, zostanie udostępniona instrukcja podłączenia się do sieci.

Informuję również, że Urząd nie prowadzi wsparcia dla użytkowników sieci w zakresie zakupu i konfiguracji kart radiowych, jak również nie ponosi odpowiedzialności za kompatybilność urządzeń użytkownika z infrastrukturą gminnej sieci teleinformatycznej.

Po rozpatrzeniu sześciu ofert, które wpłynęły do Różańskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, stanowisko Doradcy Zawodowego odpowiedzialnego za przeprowadzenie warsztatów aktywnego poszukiwania pracy na rzecz 9 uczestników projektu „Przez aktywność do zatrudnienia”, powierzono Pani Ewie Ochetra. Projekt ten jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Różanie.

W dniu 8 maja 2013 roku w Warszawie odbyło się pierwsze wysłuchanie w ramach europejskiego projektu IPPA: „Czy potrzebujemy nowego składowiska odpadów promieniotwórczych?”. Celem projektu jest propagowanie idei współuczestnictwa społeczeństwa i przejrzystości w procesach podejmowania decyzji na różnych etapach wdrażania składowisk odpadów promieniotwórczych. Podczas spotkania prezentowałem referat na temat doświadczeń Gminy Różan związanych z sąsiedztwem Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych. W spotkaniu udział wzięli również przedstawiciele Komisji Ochrony Radiologicznej Rady Miejskiej w Różanie oraz Pan Henryk Daszewski, który swoją wiedzą na temat KSOP w Różanie wspiera od wielu lat prace komisji. Wszystkim im serdecznie dziękuję.

Konkurs na ofertę realizacji zadania publicznego „IV Różański Piknik Militarny”

Informuję, że ogłosiłem konkurs na realizację zadania publicznego na 2013 rok w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego pn. „IV Różański Piknik Militarny”. Wykonanie zadania jest zaplanowane na wrzesień bieżącego roku. Wnioski wraz załącznikami można było składać do 28 czerwca br. w Urzędzie Gminy.

W dniu 31 maja br. ogłosiłem konkurs dla kandydatów na stanowisko dyrektora Publicznej Szkoły Podstawowej w Różanie. Rozstrzygnięcie konkursu jest zaplanowane na dzień 3 lipca 2013. Wpłynęła jedna oferta konkursowa.

Renowacja sytuacyjno-wysokościowa rowów przydrożnych drogi krajowej nr. 60

Informuję, że Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Warszawa – rejon w Przasnyszu w bieżącym roku planuje kontynuować prace utrzymaniowe na odcinku przebiegającym przez teren Gminy Różan. Renowacja ma na celu poprawę odwodnienia korpusu drogi poprzez utrzymanie ciągłości spływu wód opadowych. Obowiązek utrzymania zjazdów, łącznie ze znajdującymi się pod nimi przepustami, należy do właścicieli lub użytkowników nieruchomości przyległych do drogi.

Granty na dożywianie dzieci

Trwa nabór wniosków w Programie Dożywiania Dzieci – Danone Podziel się Posiłkiem. Czekamy na projekty, których celem będzie dożywianie dzieci oraz ich edukacja z zakresu prawidłowego odżywiania. O dofinansowanie w wysokości do 7 000 zł mogą ubiegać się szkoły, organizacje pozarządowe, świetlice, domy kultury, biblioteki, grupy nieformalne itp. Wnioski można składać do 22.07.2013 r. poprzez stronę www.wniosek.podzielsieposilkiem.pl.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Różanie ogłasza nabór na przeprowadzenie kursu „prawo jazdy kat. B”. Oferty można było składać do dnia 27.06.2013r. w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Różanie.

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych ogłasza konkurs finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, na składanie wniosków o dofinansowanie projektów „Upowszechnienie uczenia się dorosłych” oraz „Doradztwo dla osób dorosłych w zakresie diagnozy potrzeb oraz wyboru kierunków i formy podnoszenia swoich kompetencji i podwyższania kwalifikacji”. Wnioski o dofinansowanie projektów można składać osobiście, kurierem lub pocztą do 12 lipca 2013 r. od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 – 16.00 w Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych w Warszawie, przy ul. Jagiellońskiej 74, lub w Punktach Przyjmowania wniosków w Ostrołęce, Ciechanowie lub Płocku.

O dofinansowanie mogą występować wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów), które spełniają kryteria określone w dokumentacji konkursowej. Szczegóły na www.rozan.eur.pl

W dniu 27 czerwca 2013 r. (czwartek) w godz. od 9:00 do 17:00 w Różanie przy Urzędzie Gminy na Placu Obrońców Różana w Mammobusie przeprowadzane były bezpłatne badania mammograficzne wykonane w ramach Populacyjnego Programu Wczesnego Wykrywania Raka Piersi, finansowane przez NFZ dla Pań w wieku od 50 do 69 lat bez skierowania, które w ostatnich

Świerszcz Różański

GAZETA LOKALNA
MIASTA I GMINY

www.swierszcz.gouk.pl
swierszcz@gouk.pl

Redaguje zespół.

Współpracownicy:
J.M.Zytowiecki, K.Daszewski, A.E.Ziółkowska, W.Łaskarzewski, J.Świderski, S.Olszewik

Adres redakcji,
wydawca i druk:
Gminny Ośrodek

Upowszechniania Kultury
w Różanie im. Marszałka
Józefa Piłsudskiego
06-230 Różan,
ul. Mickiewicza 5.
tel./fax. 29 7669 042

Skład i łamanie:
Krzysztof Kruszewski

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, a także zastrzega sobie prawo redagowania i skracania tekstów, zmiany ich tytułów oraz obróbki zdjęć. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń. Redakcja nie zawsze zgadza się z poglądami autorów tekstów. Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za naruszenie prawa lub praw osób trzecich wynikłych z zawieranych umów w trakcie pokazów odbywających się w budynku Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury organizowanych przez firmy zewnętrzne.

ISSN 1640-1573

Data wydania
1 VII 2013 r.

Ogłoszenia:
do 20 słów za darmo
1cm² - 1zł.

24 miesiącach nie wykonywały mammografii. Możliwe było również wykonywanie badań odpłatnie ze skierowaniem przez Panię w wieku do 50 lat lub powyżej 69 roku życia, nie młodsze niż 35, za odpłatnością 80 zł.

Informuję, że wyjazd dzieci na kolonie letnie zorganizowane w miejscowości Kąty Rybackie nastąpi w dniu 8 lipca 2013 r. o godz. 7:00 z parkingu przed kościołem.

Jednocześnie informuje, że wyjazd dzieci niepełnosprawnych i opiekunów tych dzieci na kolonie zorganizowane w Stegnie nastąpi w dniu 13 lipca o godz. 9:40 z parkingu przy

ulicy Mickiewicza (budynek Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Róźnie).

Absolutorium jednogłośnie

Na sesji Rady Miejskiej w Róźnie w dniu 26 czerwca 2013 r. radni jednogłośnie udzielili mi absolutorium z wykonania budżetu za 2012 r. Serdecznie dziękuję za taką ocenę. Dziękuję również pracownikom za wsparcie przy realizacji zadań samorządu.

Budownictwo komunalne

Na tej samej sesji w dniu 26 czerwca br. radni zaakceptowali wniosek w sprawie przeznaczenia w tegorocznym budżecie kwoty

stu tysięcy złotych na opracowanie koncepcji i dokumentacji technicznej niezbędnej do budowy nowego bloku komunalnego. Zakładam, że w bloku powstanie około 20 lokali o różnej wielkości. Będzie on zlokalizowany przy ul. Szkolnej w Róźnie.

Zagospodarowanie fortu nr 4

Trwają prace zmierzające do ogłoszenia przetargu na opracowanie dokumentacji technicznej budowy centrum turystyczno-rekreacyjnego na terenie fortu nr 4 w Róźnie. Fort będzie połączony z miastem dzięki kładce pieszo-rowerowej nad drogą krajową nr 60. Kładka będzie przedłużeniem ul. Sienkiewicza.

ZACHOWUJMY SIĘ ODPOWIEDZIALNIE

Fot.D.Mroczkowski

„Zachowujmy się odpowiedzialnie, żebyśmy nie musieli płacić więcej”. Tymi słowami Burmistrz Różana Piotr Świdorski, apelował do radnych, sołtysów i gości obecnych na 24 posiedzeniu Rady Miejskiej, które odbyło się w środę 26 czerwca w Urzędzie Gminy w Róźnie.

Takimi słowami Piotr Świdorski skomentował ilość osób zgłoszoną do systemu pobierania opłat za świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości. Według danych zebranych przez Urząd Gminy, „wyciekło” z systemu ok. 1000 osób, czyli ok. 25% ludności Gminy Różana. Właściciele zaniżają liczbę mieszkańców swoich nieruchomości, chcąc płacić mniejszą cenę za odpady, które od 1 lipca będą odbierane na nowych zasadach. Zaniżanie stanu faktycznego mieszkańców może doprowadzić do podniesienia cen za świadczoną usługę, która wynosić będzie 8 zł za śmieci niesegregowane i 5 zł za śmieci segregowane od osoby. Wynika to z przetargu, do którego, jak na razie, przystąpiły dwie firmy z Ostrołęki: MPO – 800 tyś zł. oraz druga „Veolia” z ceną 1 mln 200 tyś. zł. Ze

względu na dosyć wysoką cenę proponowanych usług zostanie ogłoszony kolejny przetarg, zaś odpady do tego czasu wywozić będzie ZGKiM.

Głównym punktem obrad sesji było przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu gminy za rok 2012 i udzielenie absolutorium Burmistrzowi, które radni przegłosowali jednogłośnie. Dochody za rok 2012 wyniosły 21,348.302,37 zł., zaś wydatki 25,032.215,37

zł. Subwencja ogólna dotacji i dofinansowań wyniosła 4. 171.350,00 zł. Na posiedzenie rady zostali zaproszeni specjaliści, którymi byli przedstawiciele Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych i Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych. W sprawozdaniu z badań wykonanych na terenie miasta i Gminy Różana dotyczących KSOP uznano stan różańskiego składowiska za prawidłowy, jego funkcjonowanie i eksploatację także. Nie odnotowano negatywnego wpływu na środowisko naturalne i mieszkańców miasta. Bardzo ważną wiadomością była również informacja prowadzenia negocjacji przez władze miejskie nad zmianą prawa legislacyjnego w celu pozyskania większego dofi-

nansowywania za znajdujące się na terenie naszej gminy składowisko odpadów promieniotwórczych, które na dzień dzisiejszy wynosi około 8.5 mln. zł. Za główny cel obrano zwiększenie tej kwoty do 12, 5 mln., co pozwoliłoby pozyskać dodatkowe środki na inwestycje w mieście i gminie.

Po zakończeniu obrad Rady Miejskiej, Burmistrz Piotr Świdorski wraz z Przewodniczącym Rady Wojciechem Prusikiem, zaprosili wszystkich obecnych i gości na symboliczną lampkę szampana podsumowując w ten sposób realizację zeszłorocznych inwestycji i wykonania budżetu za 2012r, które wyniosło 94%.

Niewątpliwie wynik i skuteczność wykonywania planowanych zadań jest motywacją i bodźcem do dalszego działania na rzecz Różana. Jak napisał w jednym ze swoich tekstów Wojciech Młynarski: „Gdy w tym nie zgubisz się, nie zwiódą cię niełatwe cele, wierz mi, na drodze tej osiągniesz wiele”. Yourek Dirt

ODSZKODOWANIA

PLUS

odszkodowania, windykacja
www.odzyskajswoje.pl
tel. 504 11 30 11

PRACUJEMY KIEDY KLIENT MA DLA NAS CZAS... OBSŁUGA W DOWOLNYM MIEJSCU I CZASIE...

Ubezpieczenia dla każdego

Na życie, komunikacyjne, majątkowe, turystyczne, OFE, II i III filar, rolne z dopłatami z budżetu i wiele innych.

NIE PŁAĆ WIĘCEJ NIŻ MUSISZ!!!

PRZYJDŹ LUB ZADZWOŃ!!!

503 134 820
500 197 352
tel./fax: 29 7170073

i inne

Ministerstwo gospodarki podpisało kontrakt na badania, które mają wskazać najlepsze miejsce na lokalizację nowego składowiska radioaktywnych odpadów. Równolegle ruszyła procedura dialogu, który ma doprowadzić do uzyskania społecznej akceptacji dla tej budowy. Na początku przyszłej dekady Polska będzie potrzebowała nowego składowiska nisko i średnioaktywnych odpadów, ponieważ działający od 50 lat w Różaniu nad Narwią obiekt zostanie całkowicie zapełniony i zamknięty. Te radioaktywne odpady powstają dziś głównie w przemyśle, medycynie i nauce, które powszechnie korzystają ze źródeł promieniowania. Przyszłe składowisko ma również móc pomieścić odpady powstające w elektrowniach jądrowych, jednak nie będzie to silnie radioaktywne wypalone paliwo jądrowe, które wymaga odrębnego traktowania.

Równolegle ruszyła procedura dialogu, który ma doprowadzić do uzyskania społecznej akceptacji. W ramach finansowanego przez UE projektu, odbyło się pierwsze tego typu wysłuchanie publiczne, poświęcone formom uczestnictwa społeczeństwa w procesie decyzyjnym związanym z budową składowiska. Udział w nim wzięli m.in. eksperci w dziedzinie gospodarki odpadami promieniotwórczymi, nauk społecznych, przedstawiciele środowisk ekologicznych i społeczności lokalnych. Z ramienia miasta i gminy Różan w spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Komisji Ochrony Radiologicznej Rady Miejskiej oraz Pan Henryk Daszewski, mieszkaniec Różana, który swoją wiedzą na temat KSOP w Różaniu wspiera od wielu lat prace komisji. Burmistrz Różana, Piotr Świdewski, mówił o korzyściach, ale także i utraconych z powodu składowiska szansach. - Z jednej strony jest to znaczące wsparcie budżetu gminy - co pozwala na utrzymanie niskiego poziomu opłat dla mieszkańców czy rozbudowę infrastruktury, a z drugiej strony - obawy firm o swój wizerunek i tym samym rezygnację z potencjalnych

WDRAŻANIE POLITYKI WSPÓLCZESTNICTWA SPOŁECZEŃSTWA W PROCESACH DECYZYJNYCH ZWIĄZANYCH ZE SKŁADOWANIEM ODPADÓW RADIOAKTYWNYCH

inwestycji - wyjaśniał. Zaznaczył, że składowisko jest obiektem bezpiecznym, które w żaden sposób nie wpływa na środowisko, zdrowie mieszkańców czy walory turystyczne okolicy.

Przetarg na badania i wskazanie optymalnej lokalizacji nowego składowiska wygrało konsorcjum w składzie: Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, Instytut Chemii i Techniki Jądrowej, Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk, Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN, Przedsiębiorstwo Geologiczne Geoprojekt Szczecin Sp. z o.o. i Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych. Zamówienie jest finansowane ze środków NFOŚ. W czasie wysłuchania dyrektor Departamentu Energetyki Jądrowej MG Zbigniew Kubacki poinformował, że wyłonienie najlepszej lokalizacji potrwa ok. 3 lat, budowa powinna ruszyć ok. 2018-19 r., a składowisko powinno zacząć działać w latach 2021-23.

(na podstawie inf. www.wp.pl i rozna.eur.pl) ■

zdj. M. Osiecki UG Różan

Fot. M. Osiecki

W dniu 3 maja 2013 r. w Różaniu odbyły się uroczyste obchody Święta Konstytucji 3 Maja połączone z obchodami Dnia Strażaka.

Uroczystości rozpoczęły się przemarszem kolumny strażaków wraz z orkiestrą dętą spod siedziby OSP Różan do kościoła parafialnego pw. św. Anny w Różaniu.

Po okolicznościowej mszy św. burmistrz Piotr Świdewski, Przewodniczący Rady Miejskiej Wojciech Prusik oraz ks. proboszcz Antoni Bardłowski wraz z poszczególnymi delegacjami placówek oświatowych, strażaków i mieszkańców Różana złożyli wieniec i kwiaty pod pomnikiem Obrońców Ojczyzny 1939 r. Poświęcono nową łódź ratunkową z OSP Różan oraz agregat pompowy z OSP Załużie.

Na spotkaniu w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury w Różaniu wręczone zostały medale i odznaczenia dla zasłużonych strażaków.

Kolejnym punktem obchodów było poświęcenie budynku remizy strażackiej w Chełstach, którego dokonali proboszczowie parafii różańskiej i sieluńskiej.

OBCHODZILIŚMY ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3-GO MAJA I DZIEŃ STRAŻAKA

W uroczystościach udział wzięli m.in. przedstawiciele Komendy Powiatowej PSP w Makowie Mazowieckim, Komendy Powiatowej PSP w Przasnyszu oraz Rady Miejskiej w Różaniu.

Medale i odznaki otrzymali:

Złoty Medal „Za Zasługi dla Pożarnictwa”:

- Piotr Krawczyk - OSP Różan
- Andrzej Muszyński - OSP Załużie
- Piotr Strzelecki - OSP Załużie.

Srebrny Medal „Za Zasługi dla Pożarnictwa”:

- Paweł Gawianowski - OSP Różan
- Stanisław Borucki - OSP Różan
- Kmiełek Michał - OSP Załużie
- Jerzy Peplowski - OSP Mrocзки-Rębiszewo.

Brązowy medal „Za Zasługi dla Pożarnictwa”:

- Dariusz Rupiński - OSP Szygi
- Paweł Wysocki - OSP Chełsty
- Sławomir Brzuzy - OSP Mrocзки-Rębiszewo.

Odznakę „Strażak Wzorowy” otrzymali:

- Łukasz Reszko - OSP Różan
- Bogdan Szatanek - OSP Różan
- Robert Chełstowski - OSP Różan
- Paweł Wilczewski - OSP Różan
- Tomasz Gos - OSP Załużie
- Artur Górka - OSP Załużie
- Łukasz Szablak - OSP Załużie
- Aneta Paćkowska - OSP Załużie
- Adam Brzózy - OSP Szygi
- Michał Jankowski - OSP Szygi
- Michał Wysocki - OSP Chełsty
- Mirosław Napiórkowski, Stanisław Mosakowski i Damian Musiński - OSP Mrocзки-Rębiszewo.

tekst/foto.rozan.eur.pl ■

JAROSŁAW KALINOWSKI W ZESPOLE SZKÓŁ W RÓZANIE

17 maja 2013r. w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Różanie odbyło się spotkanie z Jarosławem Kalinowskim, posłem do Parlamentu Europejskiego. Inicjatorem spotkania był nauczyciel Dariusz Morawski.

Dyrektor szkoły, Jolanta Kruszewska, w kilku słowach przybliżyła uczniom sylwetkę gościa. Poseł opowiedział o swoim życiu, karierze politycznej i pracy w Parlamencie Europejskim. W szczególności rozwinął temat polityki rolnej i swojej działalności na tym polu oraz korzyści dla polskiego rolnictwa wynikających z decyzji zapadających w Parlamencie Europejskim. Podkreślił również swoją ogromną satysfakcję wynikającą z możliwości współtworzenia jak najlepszej przyszłości dla Polski. W trakcie dyskusji odpowiadał na pytania młodzieży. Pogratulował również zwycięzcom Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego „Polska w UE - UE w Polsce”, którego był organizatorem, w

którym uczniowie Zespołu Szkół po raz kolejny zmierzali się w walce o najlepiej zilustrowane hasło konkursu. Celem konkursu jest próba zainteresowania uczestników zmianami, które następują w Polsce w związku z członkostwem w Unii Europejskiej. Konkurs ma zasięg krajowy. Główną nagrodą w konkursie jest czterodniowy wyjazd do Brukseli, połączony z edukacyjną wycieczką po Parlamencie Europejskim. Nagroda obejmuje zdobywców pierwszych trzech miejsc w obu kategoriach wiekowych oraz zdobywcę „nagrody internautów”. Decyzją jury w skład którego weszli: Jarosław Kalinowski - poseł do Parlamentu Europejskiego, Adam Bojara - artysta malarz, Iwona Jesiotr - artysta plastyk, Robert Matejuk - redaktor naczelny „Zielonego Sztandaru” i Andrzej Skarzyński - pejzażysta - I miejsca w obu kategoriach konkursowych zajęli uczniowie z Zespołu Szkół w Różanie Mateusz Jastrzębski i Marcin Oślizło.

W nagrodę zwycięzcy wraz z opiekunem, Anną Olkowską, pojadą do Brukseli na 4-dniową wycieczkę, ufundowaną przez europosła. (kk) ■

„Biorę z Unii - daję Unii” Mateusza Jastrzębskiego
„Magia Wspólnoty” Marcina Oślizło

Fot.B.Okrągliński

MATURA 2013

Matura 2013 rozpoczęła się 7 maja i trwała do 28 maja. W tym czasie w Zespole Szkół w Różanie, podobnie jak w całej Polsce, odbywały się egzaminy pisemne i ustne. Trzeba było zdać 5 obowiązkowych egzaminów, czyli język polski – ustnie i pisemnie, język obcy – ustnie i pisemnie oraz matematykę – pisemnie.

W Zespole Szkół w Różanie do matury przystąpiło 50 abiturientów. Odbyły się egzaminy pisemne z języka polskiego (07.05), matematyki (08.05), języka angielskiego (09.05) i wiedzy o społeczeństwie (13.05). 21 maja uczniowie przystąpili do matury z języka niemieckiego, a 23 maja – z języka rosyjskiego. Obowiązkowe matury pisemne zdawane były na poziomie podstawowym. Rozpoczy-

wały się o godzinie 9.00 i trwały od 120 do 170 minut w zależności od zdawanego przedmiotu.

Maturzyści zdawali jeszcze ustne egzaminy maturalne z języków obcych (do wyboru: język angielski, język niemiecki lub język rosyjski) i z języka polskiego. Przeprowadzane one były według harmonogramu ustalonego przez przewodniczących szkolnych zespołów egzaminacyjnych, czyli w Zespole Szkół w Różanie przez panią dyrektor Jolantę Kruszewską i wicedyrektora – pana Arkadiusza Załęskiego. Ustny egzamin z języka ojczystego miał formę prezentacji, trwającej 15 minut. Wymagał też udzielenia odpowiedzi na 3 pytania zadane przez przedmiotowy zespół egzaminacyjny. Z kolei

podczas ustnego egzaminu z języka obcego sprawdzana była umiejętność posługiwania się tym językiem w praktyce. Uczniowie przedstawiali treść wylosowanej ilustracji oraz odpowiadali na pytania komisji.

Aby zdać zarówno pisemny, jak i ustny egzamin maturalny należało uzyskać 30% wymaganej z danego przedmiotu ilości punktów. Wyniki matur uczniowie poznali 28 czerwca 2013 roku. ■

Fot.B.Okrągliński

W całym kraju 22 czerwca, odbyła się akcja „Ogólnopolska Noc Profilaktyki”. Jest to odezwa ze strony Policji do wszystkich grup pokoleniowych i społecznych (z największym naciskiem na młodzież), celem której jest zahamowanie pogłębiających się problemów uzależnień od narkotyków, papierosów i alkoholu.

Młodzież z różańskiego Gimnazjum i Szkoły Średniej, również przyłączyła się do akcji, której współorganizatorami, był Urząd Gminy w Różaniu, Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna. W sobotnie popołudnie młodzież, nauczyciele oraz osoby zaangażowane i zainteresowane, zebrały się o godz. 15.30 pod budynkiem GOUK. Stamtąd przemaszzerowali wszyscy przez rynek pod budynek Urzędu Gminy. Zaopatrzeni w transparenty, idąc

profilaktyki uzależnień „Twoje życie, twój wybór – stop dopalaczom, narkotykom, substancjom psychoaktywnym”. Różańska publiczność przyjęła go bardzo serdecznie. W kwestii muzycznej zaprezentował nam kilka sztandarowych utworów zaliczanych do klasyki polskiego rocka. Wielkim entuzjazmem i szczerością przekazu emanował w trakcie rozmów z publicznością. Opowiadając o swoim życiu, uzależnieniach, upadku i konsekwencjach, jakie ponosi do dziś, starał się przestrzec przed sięganiem po narkotyki i używki. Sam koncert należy zaliczyć do jak najbardziej udanych i cechujących przejmującą atmosferą.

Jak sam „Jary” mawia „...to twoje życie, twój wybór”. Do wielu ludzi jednak nie dociera idea i istota problemu, koszmaru narkomani i uzależnień. Uważają, że ich to nie dotyczy, lub walcząc z tym jako oso-

OGÓLNOPOLSKA NOC PROFILAKTYKI

Fot.D.Mroczkowski

manifestowali i nawoływali innych do odstawienia wszelkich używek i prowadzenia zdrowego stylu życia. Po odczytaniu odezwy społecznościowej „PaT” i wybiciu (trwającego minutę) „Rytmu wolnych serc”, cała akcja przeniosła się do różańskiego GOUK.

Dla uczestników „Ogólnopolskiej Nocy Profilaktycznej” przygotowano wiele atrakcji. Oprócz cateringu i poczęstunków, dostępna do obejrzenia była wystawa książek i publikacji przygotowana przez Gminną Bibliotekę Publiczną. Następnie młodzież z Gimnazjum oraz Zespołu Szkół przedstawiła dwa programy słowno-muzyczne, opowiadające o problemach uzależnień wśród młodzieży „Moda na życie, to ty wybierasz”. Kolejnym punktem programu było wręczenie nagród przez Burmistrza Gminy Różan – Piotra Świdorskiego, laureatom konkursu plastycznego o tematyce profilaktycznej.

Kulminacyjnym i zarazem najbardziej emocjonującym punktem programu, był występ legendy polskiego rocka Krzysztofa „Jarego” Jaryczewskiego, kompozytora, wokalisty, gitarzysty i założyciela legendarnej grupy „Odział Zamknięty”. Przyjechał do Różana na specjalne zaproszenie, aby przedstawić swój autorski program z zakresu

by trzecie nie wiedzą z jak potężną i ciężką chorobą próbują wygrać. Dlaczego tak często człowiek musi sam sięgnąć dna, aby się od niego odbić? Jest jednak wielu, którzy toną i grzęzną w mule tego brudnego i przerażającego bagna. Tak często nie uczymy się na cudzych błędach, tylko zawsze na swoich musimy ... palec parzyć.
Yourek Dirt

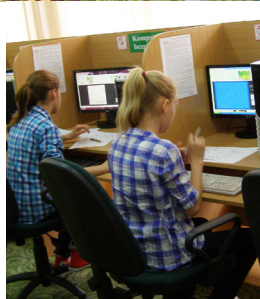

Każdego dnia odkrywamy smutną prawdę o dewastacji naszego środowiska naturalnego i zauważamy sterty śmieci, które widnieją na poboczach dróg i obrzeżach posesji. Znamionnym jest fakt, że wszystkich nas to razi, a jednak wciąż myślimy, że ktoś inny - nie ja - zrobi z tym porządek. Dlaczego tak łatwo wyrzucamy papieraek z okna jadącego samochodu? Czy porzucona na drodze pusta butelka już mnie nie dotyczy, bo

V KONKURS EKOLOGICZNO- -PRZYRODNICZY

pozostała za moimi plecami? A może mogę sobie pozwolić na takie lenistwo, ponieważ w tym miejscu nikt mnie nie zna? A przecież wystarczyłoby wyobrazić sobie, że ów papieraek czy owa butelka to ostateczny element, który zdecyduje o losie Ziemi. I nie idzie tu o apokaliptyczne wizje, a o podstawową odpowiedzialność za nasze wspólne dobro, za przyszłość i zdrowe, bezpieczne życie. Troska o ochronę lokalnego środowiska naturalnego, a jednocześnie o rozwój myśli obywatelskiej w umysłach dzieci wywołały

Dnia 6 czerwca hala sportowa w Różaniu zaroila się postaciami z baśni: dobrymi i złymi wrózkami, pojawiła się para królewska, księżę i księżniczka, a nawet groźni strażnicy. Na widowni zasiedli najmłodsiprzedszkolaki i uczniowie klas I-III szkoły podstawowej wraz z opiekunami.

Wszyscy z zainteresowaniem obejrzelidwidowisko pt. „Śpiąca królewna” przygotowane przez uczniów klasy I b gimnazjum pod kierunkiem opiekunek sekcji kulturalnooświatowej – p. Marzeny Latek i p. Marioli Wójcickiej. Po szczęśliwym zakończeniu baśni wszyscy chętni mogli zatańczyć z aktorami. Natomiast kucharz i kuchcikęstowali cukierkami.

ŚPIĄCA KRÓLEWNA DLA NAJMŁODSZYCH

ideę utworzenia konkursu propagującego edukację ekologiczną. Pomysł, czyli konkurs ekologiczno – przyrodniczy, powstał pięć lat temu i do dziś cieszy się ogromną popularnością wśród uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej w Różaniu a, dzięki owocnej współpracy inicjatorek konkursu - p. Elżbiety Grześkiewicz i p. Małgorzaty Sawickiej z p. Danutą Szydlik dyrektorem Biblioteki Publicznej w Różaniu, może przybierać interesującą dwufazową formułę. W tegorocznych zmaganiach (I etap szkolny – test wiedzy) wzięło udział 51 uczniów klas IV - VI. Spośród nich wyłoniono dziesięciornajlepszych i to między nimi rozegrało się ostateczne starcie. W zaciszu biblioteki musieli wykazać się nie tylko wiedzą, ale także szybkością zdobywania informacji w przebogatym księgozbiore czytelnia oraz umiejętnością operowania łączem internetowym. W wyniku tychże zmagani ustalono tegorocznych zwycięzców w osobach: Alicja Kaźmierczak (kl. VI a), Maria Królikowska (kl. V a), Aleksandra Książak (kl. IV c), Julia Sumińska (kl. VI b), Kinga Chojnowska (kl. IV a), Gabriela Borajkiewicz (kl. VI a), Marta Drwęcka (kl. V a), Hubert Napiórkowski (kl. VI a), Przemysław Mroczkowski (kl. V b), Angelika Malicka (kl. VI a)...

Pracę uczniów obserwowało i oceniało znamienite jury pod profesjonalnym przewodnictwem leśniczego Leśnictwa Kaszewiec, p. Janusza Kaźmierczaka oraz p. Krzysztofa Kępkę, p. Danutę Szydlik, p. Elżbiety Grześkiewicz i p. Małgorzaty Sawickiej. Organizatorzy składają gratulacje uczestnikom, a szczerze podziękowania wszystkim, którzy kolejny raz przyczynili się do tego, aby konkurs mógł istnieć.

Z okazji czwartej rocznicy powołania do życia Muzeum Ziemi Makowskiej i Garnizonu Różan, członkowie nowej Rady Programowej Muzeum zakupili i przekazali do zbiorów pakiet kilkuset listów /około kilograma kartek formatu A4 i A3/ napisanych i wysłanych przez Obergefr. Paul'a Knevels'a z koszar w Kaszewcu do żony Klary Knevels z Knochem. Listy datowane są od połowy 1943 roku do końca 1944. Żołnierz stacjonował w Kaszewcu i prawdopodobnie miał jakąś sztabową funkcję, ponieważ w tym okresie, od maja 1941 roku w Kaszewcu nie stacjonowały oddziały liniowe. Wszystkie listy zaczynają się od „Rozan...data...”. Żołnierz część listów do żony napisał na maszynie i widać, że miał w pisaniu na maszynie dużą wprawę – w tekście nie spotyka się żadnych błędów i poprawek, ale listy pisane odręcznie ze względu na zamaszysty charakter pisma są prawie nieczytelne. Obowiązująca cenzura wojenna nie pozwalała zbyt szczerze w takiej korespondencji wysyłanej do Niemiec pisać, ale trafiają się fragmenty ciekawe z punktu widzenia regionalnej historii – opisy zakupów żywności od ludności oraz w sklepach na różańskim rynku, komentarze do codziennych zachowań mieszkańców Różana, często odbiegających od tych, które autor listów znał i do których był przyzwyczajony. Na pewno wszystkie listy wymagają przetłumaczenia i opracowania z komentarzem. Z tak dużego zbioru listów wysyłanego z Różana przez prawie półtora roku regularnie co kilka dni, można przygotować ciekawe opracowanie, którego wartość podniesie wykorzystanie posiadanych przez muzeum niemieckich fotografii Różana z lat 1939 – 1943. (inf.garnizonrozan.com/s/)

A KULTURA TU ...

Od lat miło i spokojnie płynęło życie w kamienicy (czyt. miasteczku). I płynęłoby zapewne nadal, gdyby nie wydarzyło się coś, co w jednej chwili wyrzuciło życie wszystkich mieszkańców do góry nogami? fragment „Kamienicy”.

12 maja dorośli widzowie mieli okazję zobaczyć doskonałą sztukę komediową, o lekkim zabarwieniu erotycznym. Na scenie GOUK-u wystąpili aktorzy warszawskiego teatru Jakub Wons i Marek Pituch. Komedia faktycznie była zabawna i brawurowo zagrana. Publiczność śmiała się w głos. Nawet, jeśli ktoś miał wątpliwości, czy wybrać się na ten spektakl, to po takiej dawce inteligentnego humoru wyszedł zadowolony.

Fot.D.Mroczkowski

RATUJ SIĘ KTO RODZI

Temat z pozoru intymny i tabu, poruszony w zabawny, ale nie przekraczający dobrego smaku sposób – wielu dał do myślenia. A to przecież dobrze, gdy zabawa nie wyłącza myślenia i na odwrót. Bo, jeśli nawet oglądając zdjęcia ze spektaklu (zamiast spektaklu), komuś się wydało, że był to kiepski dowcip – jest w wielkim błędzie. Cudownie opowiedziana i zagrana historia mężczyzny, który pełen obaw oczekuje potomka. Skądinąd obnażająca prawdziwe podłoże tych lęków (w końcu autorem sztuki jest facet). Obecnie artyści kończą przygotowania nowego projektu (tym razem czarny humor), byłoby miło zobaczyć i ten spektakl. Tym bardziej, że tu szykuje się gratka dla fanów serialu „Barwy szczęścia”, gdyż odtwórcą jednej z ról jest Sebastian Cybulski (serialowy Ksawery). Klara P. ■

stanowcze „NIE” nudzie i marazmowi. Do takich osób niewątpliwie zaliczają się Panie z Załuzia. Ich stowarzyszenie może służyć za przykład jak można, z pozornie szarej i nudnej wioski, zrobić małe centrum kulturalne.

Zorganizowany przy pomocy Gminnego Ośrodka Kultury w Różanie przegląd piosenki przyciąga z roku na rok coraz więcej ludzi i znakomitości, jakie szczerą nas swoimi występami. Nie ma tu sztuczności czy stwarzania pozorów. To inicjatywa szczerą z serca i chęci pokazania, że można miło spędzać czas i bawić się w miłej, swojskiej atmosferze. Stoiska z potrawami regionalnymi, kielbaski z ogniska i grilla umilały wszystkim ten sobotni dzień. Dla najmłodszych uczestników imprezy przygotowano zabawy z harcerzami, boisko do gry w piłkę siatkową i nożną.

Stowarzyszenie Aktywnych Pań z Załuzia przywitało wszystkich gości wykonaniem „piosenki lwowskiej”. Następnie odbyły się prezentacje zespołów i solistów biorących udział w przeglądzie. Finalistom Nagrody wręczyli Burmistrz Miasta i Gminy Różan, Piotr Świdorski oraz Ryszard Poznański, znany polski wokalista, kompozytor, członek i lider legendarnego zespołu Tubadurzy.

W Załuziu 8 czerwca, miał miejsce przegląd piosenki „Śpiew, który łączy pokolenia”, który zorganizowało Stowarzyszenie Aktywnych Pań w Załuziu.

Ludzie po osiągnięciu pewnego wieku osiadają na mieliźnie życia, popadają w depresję i zobojętnienie na życie, które tak naprawdę kwitnie wokół nas. Istnieją jednak osoby, które są pełnym przeciwieństwem stereotypu „starszej pani” i mówią

ŚPIEW, KTÓRY ŁĄCZY POKOLENIA

Bogata oferta imprezy nie pozwoliła nikomu przejść obojętnie obok nazw zespołów i nazwisk artystów, którzy wystąpili w Załuziu. Jako gwiazda wieczoru wystąpił znany i ceniony w środowisku muzycznym

gitarzysta i wokalista Leszek Cichoński. Współpracował on z wieloma polskimi znanymi artystami, między innymi z Pawłem Kukizem, Tadeuszem Nalepą. Tym razem przyjechał do nas z równie znanym i lubianym zespołem „Ergo”.

Całość zakończyła się zabawą taneczną na trawie przy akompaniowaniu zespołu „Echo”.

Yourek Dirt

i gimnazjum, pracownicy Biblioteki Publicznej w Różanie i biblioteki szkolnej oraz wielu rodziców.

Wszystkich, którym zależy na tym, aby nasze młode pokolenie wyrosło na mądrych, kulturalnych, wykształconych i dobrych ludzi, zachęcamy do rodzinnej aktywności czytelniczej. Codzienne czytanie dziecku i radykalne ograniczenie mediów wizualnych jest najlepszą inwestycją w jego przyszłość i nieocenionym sposobem na wzmacnianie więzi rodzinnych. Komputer i telewizja nie

W dniu 11 czerwca tego roku ulicami Różana przemaszerował barwny korowód postaci baśniowych, który utworzyły dzieci z Samorządowego Przedszkola w Różanie. Przedszkolaki przebrały się w kolorowe postacie z baśni rozdawały ulotki, niosły transparenty i skandowały hasła, zachęcając dorosłych do codziennego czytania swoim pociechom, ponieważ jest to najbardziej skuteczna i przyjazna metoda wspierania wszechstronnego rozwoju dziecka i jego edukacji.

CAŁY RÓŻAN CZYTA DZIECIOM

zastąpi dziecka rodzica, ciepła rodzinnego, nie odpowie na pytania, nie nauczy empatii i zachowań społecznych.

Warto razem z dzieckiem udać się także do biblioteki. Jest ona miejscem pełnym książek dla dzieci w różnym wieku. Nowości wydawnicze, wznowienia książek z naszego dzieciństwa, wierszyki, baśnie bajeczki, opowiadania tylko czekają, aby je przeczytać. Mnogość wydawnictw może doprowadzić do zawrotu głowy. Gminna Biblioteka Publiczna w Różanie czynna jest od poniedziałku do piątku w godz. 8⁰⁰ - 18⁰⁰, w sobotę 8⁰⁰-14⁰⁰.

Zachęcamy też do odwiedzenia strony internetowej www.calapolskacztydziedziom.pl/, na której znaleźć można mnóstwo przydatnych informacji i lektur.

Baśniowa parada wyruszyła spod przedszkola w kierunku rynku, budząc przy tym ogromne zaciekawienie i zachwyt zarówno przechodniów, jak i zatrzymujących się kierowców. Pod budynkiem Urzędu Gminy do kolorowego korowodu dołączył gość honorowy, którym był burmistrz Gminy Różan, pan Piotr Świdorski. Następnie w różańskim parku przeczytał dzieciom wiersz Juliana Tuwima „Lokomotywa”.

Baśniowa parada była podsumowaniem całorocznej działalności przedszkola w ramach akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom”. Do akcji tej nasze przedszkole przystąpiło w ubiegłym roku szkolnym i realizuje program „Czytające przedszkola”. Jego główną ideą jest codzienne, dwudziesto - minutowe czytanie dzieciom o stałej porze przez wychowawców oraz zaproszonych gości. Swoją obecnością zaszczytili nas już m.in. harcerze, uczniowie szkoły podstawowej

Nic dwa razy się nie zdarza...

Nic Dwa razy się nie zdarza, więc warto skorzystać z propozycji, jakie proponuje nam Filharmonia Narodowa. „Nic dwa razy się nie zdarza...” to program poetycko muzyczny, który miał miejsce 5 czerwca w Różańskim G.O.U.K. Podczas przedstawienia Cezary Nowak (aktor), recytując, przedstawił nam twórczość poetycką Wisławy Szymborskiej, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego i innych znanych polskich poetów. Wszystko to mogliśmy usłyszeć w pięknej oprawie muzycznej fortepianu i fletu.

W dniu 2 czerwca na parkingu obok budynku Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury w Różaniu odbył się Dzień Dziecka.

Całą imprezę poprowadziła Ania Winiarek, która nie pozwoliła dzieciom na chwilę nudy i zapewniła doskonałą zabawę. Najmłodszy mieszkańcy naszego miasta z wielkim zaangażowaniem brali udział w zabawach

Fot.D.Mroczkowski

DZIEŃ DZIECKA

ruchowych i plastycznych, przygotowano wiele innych atrakcji, do których zaliczyć można: pokaz ciekłego azotu, granie w eksperymentowanie, modeling balonów, gigantycznie bańki. Dużą ciekawością cieszył się mim, który swoimi pokazami żonglerki, „garderobą aktora” i innymi znakomitymi zabawami zaabsorbował różańskie pociechy. Dzieci mogły się również wyszaleć w basenie z kulkami i na trampolinie, do których

kolejki ustawiały się jeszcze długo po zakończeniu imprezy. Dużym powodzeniem cieszyło się także „Malowanie Twarzy” przez Elizę Małecką.

Podczas obchodów „Dnia Dziecka” w Różaniu, odbyło się „Podsumowanie Sezonu Artystycznego”, czyli prezentacje grupy rytmicznej, gry na instrumentach klawiszowych, dętych. Ważnym punktem mini festynu była „Galeria pod chmurką”, która ukazała dziecięce talenty plastyczne i malarskie.

Całość odbyła się przy słonecznej pogodzie i w miłej rodzinnej atmosferze. Uśmiechy na twarzach rodziców i urzekająca radość dzieci są niewątpliwie wspaniałą motywacją do organizacji kolejnych odsłon „Dnia Dziecka”. Bo szczęście innych jest naszym szczęściem. You're Dirt.

W dniu 13 czerwca dzieci z Publicznego Przedszkola w Różaniu odwiedziły Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury.

ODWIEDZINY W REDAKCJI

Najmłodszy mieszkańcy naszego miasta mogli podejrzeć od kuchni pracę redakcji „Świerszcza Różańskiego”. Poznali proces powstawania i wydawania gazety oraz tajniki jej wydruku. Pracownicy G.O.U.K. przygotowali niespodziankę dla grupy czterdziestu przedszkolaków. Dzieci po zapoznaniu się z pracą redakcji dostały po egzemplarzu naszego lokalnego pisma. Na zakończenie, w ramach niespodzianki, mogły oddać się zabawom w suchym basenie z kulkami i pograć na Xboxie.

HARCERSKIE SPRAWY

Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Bogu i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim, być posłusznym Prawu Harcerskiemu". Takie przyrzeczenie składa każdy młody człowiek, który pragnie wstąpić w szaro-zielone szeregi członków Związku Harcerstwa Polskiego. Ale przyrzec to jedno, a dotrzymać przysięgi – to zupełnie inna sprawa. Różańscy harcerze bardzo starają się (choć nie zawsze się to udaje) dotrzymać danego słowa. Widać to nie tylko w codziennym życiu, ale i na różnego rodzaju spotkaniach, które wymagają pewnych wyrzeczeń (choćby odejścia od komputera czy

HARCERZE W SŁUŻBIE BOGU I BLIŹNIEMU

zrezygnowania z innych przyjemności). Jesteśmy dumni z ich pracy, zwłaszcza w dobie wszechobecnego braku reguł oraz postępującej w umysłach młodych ludzi akceptacji bylejakości, robienia „po lebkach” i życia wedle zasady „jak robić, by się nie narobić”. Dobrze się stało, że dzieci mają możliwość poznania wartościowych zasad, a cierpliwość nauczycieli i instruktorów ZHP pozwala im wdrażać w życie te wzniosłe zasady.

W piątek 29 marca harcerze z 12 DH Wajdelota spotkali się w kościele, aby wspólnie wielbić Pana Jezusa. Były podziękowania i słowa skruchy, modlitwa za rodziny i zmarłych, prośby o zdanie egzaminów dla uczniów z klas III, VI, gimnazjów, maturzystów i studentów. Wspólnie śpiewano pieśni wielkopostne i kanony.

W sobotę harcerze u boku strażaków z Szyg pełnili wartę przed Grobem Pana Jezusa. Jak co roku o udział w tej formie adoracji prosi wielu uczniów. Są dumni, że również w taki sposób mogą służyć Bogu.

Różańscy harcerze biorą też udział w uroczystościach państwowych. Ostatnio uczestniczyli w uroczystej mszy św. z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja, pełnili wartę pod pomnikami, które znajdują się na rynku w Różaniu. To dla nich lekcja historii i patriotyzmu.

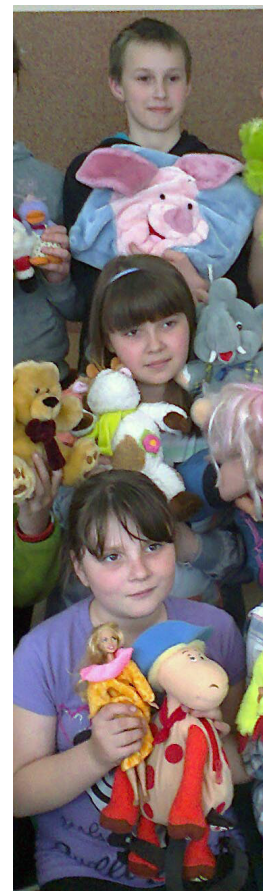
Od wielu lat w ramach akcji „Adopcja na odległość”, prowadzonej przez Siostry Misjonarki Świętej Rodziny, harcerze z 12 DH Wajdelota z Różana opiekują się Johnem

Mutugi – chłopcem z Kenii. Co roku wysyłamy do Afryki równowartość 150 dolarów, co pokrywa koszty nauki (zakup mundurka, bez którego dziecko nie może wstąpić do szkoły, czesne, przybory szkolne), pobytu w internacie (jeśli uczeń jest sierotą lub sytuacja w domu nie pozwala na w miarę normalną egzystencję), jedzenia i leczenia chłopca. Co pewien czas otrzymujemy informacje na temat życia w Afryce i, z okazji świąt, życzenia.

W tym roku we współpracy z p. dr T. Błońską - Jankowską dodatkowo zebraliśmy kilkadziesiąt nowych i używanych (ale wciąż pięknych) pluszowych maskotek dla dzieci z Afryki. Pani doktor wysłała je do prowadzonego przez s. Feliksę Kluczek (misjonarkę pochodzącą z Różana) przedszkola w Kenii.

Nasze kontakty z afrykańskimi dziećmi dają możliwość pochylenia się nad trudami życia innego człowieka. Pozwalają na uświadomienie sobie tego, w jak komfortowych warunkach żyjemy. I choćbyśmy narzekali na niedostatki codzienności, to jednak nie są to tak elementarne potrzeby, jakich doświadczają dzieci z Czarnego Łądu.

Szkoły i przedszkole w Różaniu zaangażowane są również w akcję „Nakrętka dla...”, zorganizowaną przez różańskich harcerzy. Plastikowe nakrętki od różnego rodzaju butelek i pojemników oddajemy tym, którzy potrzebują pieniędzy na leczenie dzieci. Kilka lat temu wspomogliśmy uczniów z Makowa Maz., teraz zbieramy nakrętki dla

małego Tymoteusza. Tymoteusz urodził się z bardzo rzadką mutacją chromosomową. Stwierdzono u niego zespół wad wrodzonych. Ma głęboki niedosłuch, obniżone napięcie mięśniowe i opóźniony rozwój psychoruchowy. Potrzebuje stałej, bardzo kosztownej rehabilitacji i sprzętów, ułatwiających mu życie. Dlatego każda nakrętka to ogromna pomoc dla rodziców chłopca.

To nie jedyne nasze działania. Staramy się, aby i na co dzień, w szkole, w domu, dzieci i młodzież pamiętały o tym, jak brzmi

Przyrzeczenie Harcerskie. Oczywiście, nie każdemu dostosowanie się do wzorca idealnego harcerza przychodzi tak samo. Niektórzy długo walczą ze swoimi słabościami. Najważniejsze jednak, że wciąż próbują je pokonać.

Chcemy podziękować wszystkim, którzy wspierają organizowane przez nas akcje. Bez Was, Rodzice harcerzy, Przyjaciele szkoły, Mieszkańcy Różana i okolic, nie udałoby się spełnić wielu marzeń, zaspokoić wielu potrzeb (często podstawowych). Mamy nadzieję, że nadal będziecie Państwo wspierać nas w naszych działaniach.

WOstrołęce, tuż przed tegorocznym Maratonem Kurpiowskim, odbyła się harcerska impreza pod hasłem „Biegiem przez 100 lat”. Jej celem było uczczenie rocznicy 100-lecia Harcerstwa w Ostrołęce oraz upowszechnienie zdrowego stylu życia i zachęcenie do wspólnego spędzania czasu dzieci z rodzicami. Organizatorem biegu była pkm Anna Piasek, Zespół Programowy Hufca ZHP Ostrołęka oraz Miejski Zarząd Obiektów Sportowo – Turystycznych i Infrastruktury Technicznej w Ostrołęce.

Dzięki zaproszeniu dh Ani Piasek w biegu wzięło udział kilkunastu harcerzy z różańskiej drużyny WAJELOTA (Gabriela Borajkiewicz, Milena Borajkiewicz, Kinga Chojnowska, Natalia Kozłowska, Maria Królikowska, Bartosz Mosakowski, Maciej Mosakowski, Julia Mroczkowska, Oliwia Otłowska, Paulina Gutowska, Julia Sumińska, Damian Śledziewski, Gabriela Załęska, Szymon Załęski, Tomasz Załęski, Kamil Zawistowski, Olaf Żebrowski) oraz opiekunowie: Katarzyna Borajkiewicz, Małgorzata Sawicka, Monika Mosakowska i Małgorzata Załęska.

Jeszcze w autokarze biegacze otrzymali „pakiet startowy”, a w nim m.in. numer startowy i napój. Przed stadionem wszyscy przebrali się w ciemnozielone koszulki, otrzymane w marcu od burmistrza Różana, pana Piotra Świderskiego (dziękujemy! - wszyscy nam zazdrościli jednolitych strojów), wzięli udział w krótkiej rozgrzewce i, wreszcie, pobiegli!

Zuchy, ich rodzice oraz „wszyscy wążpiący w swoje siły na dłuższym dystansie” biegli na 600m, pozostali – na 2000m. W pierwszej grupie znalazły się nawet przedszkolaki i małe, 2-3-letnie dzieci, które w towarzystwie opiekunów dzielnie pokonywały długość stadionu.

Widzowie z entuzjazmem kibicowali biegnącym na 600m i 2000m. Nie brakowało śpiewów i oklasków. Nawet drobny, ale dokuczliwy deszcz nie zepsuł nastrojów. Tym bardziej, że na mecie każdy uczestnik otrzymał piękny pamiątkowy medal, a po zakończeniu zawodów wszyscy wzięli udział w losowaniu nagród. Harcerze odjechali więc zadowoleni, z drobnymi prezentami: kubeczkami, kremami, zestawami witamin itp.

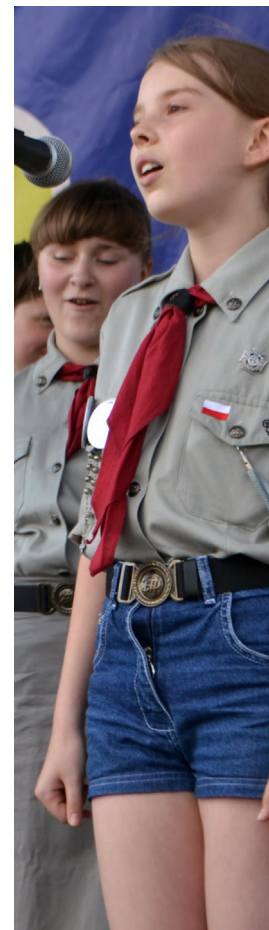
BIEGIEM PRZEZ 100 LAT

WMDK w Makowie Mazowieckim, 30 kwietnia, odbył się Festiwal Piosenki o Zdrowiu zorganizowany przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną. Jego głównym celem było zainteresowanie dzieci i młodzieży tematyką szeroko rozumianego zdrowia (zdrowego stylu życia, odżywiania, profilaktyki nałogów i chorób, higieny osobistej i jamy ustnej i bezpieczeństwa wypoczynku). Hasło roku to: „Naciśnienie tętnicze”. Warunkiem uczestnictwa było ułożenie słów o w/w tematyce tak, aby powstała piosenka (melodia mogła być znana).

Różan reprezentowały dwa zespoły. Uczennice z Publicznej Szkoły Podstawowej (Julia Mroczkowska, Karolina Mróz, Gabriela Załęska, Daria Białobrzeska, Gabriela Borajkiewicz i Julia Sumińska) pod opieką p. Katarzyny Borajkiewicz wystąpiły w piosence z popularnego obecnie filmu dla młodzieży „Violetta” do słów Mariusza Borajkiewicza „Otwórz się na zdrowie”. Żywa, wesola melodia oraz układ choreograficzny przygotowany przez p. Wioletę Łuczyńską spodobały się publiczności i jury, nie na tyle jednak, by dziewczęta mogły wziąć udział w dalszym etapie festiwalu w Siedlcach. Tę nagrodę zdobył zespół z Publicznego Gimnazjum z Różana, przygotowany przez p. Katarzynę Rybacką i p. Tomasza Grześkovicza. Uczniowie (Aleksandra Banaszek, Arkadiusz Chojnowski, Katarzyna Kruszewska, Oliwia Mróz, Tobiasz Załęski, Patrycja Woźniak, Daria Mrozek, Natalia Grześkiewicz, Paweł Gutowski, Karol Fedor, Maciej Banaszek, Jakub Grześkiewicz) zachwycili obecnych profesjonalizmem, zgraniem, świetną interpretacją utworu „Żyj zdrowo... jedz zdrowo” (na melodię „Hallelujah”), do którego słowa ułożył Igor Ziółkowski. 28 maja 2013 roku zespół z gimnazjum reprezentował Różan na Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki o Zdrowiu w Siedlcach. Gratulujemy obu zespołom!

OTWÓRZMY SIĘ NA ZDROWIE

Wieś Wach leży przy szlaku z Warszawy na Mazury tuż za Kadzidłem w samym sercu Puszczy Kurpiowskiej, w otoczeniu licznych lasów, łąk, pól i bagien. Na terenie Wachu w gospodarstwie pp. Bziukiewiczów znajduje się muzeum, które mieści około 3 tysięcy eksponatów, dotyczą-

Z WIZYTĄ W WACHU I KADZIDLE

cych dawnego życia na Kurpiach.

W połowie kwietnia uczestnicy projektu „Dziecięca Akademia Przyszłości”, realizowanego w Publicznej Szkole Podstawowej w Różanie, mieli okazję zwiedzić Muzeum Kurpiowskie w Wachu. Gospodarze bardzo ciekawie i dowcipnie opowiedzieli o życiu Kurpi i ich zwyczajach. Pokazali stroje, sprzęty domowe i narzędzia gospodarskie. W ramach zajęć etnograficznych uczniowie samodzielnie (pomoc opiekunek- p. Elżbiety Grześkiewicz i Katarzyny Borajkiewicz była naprawdę niewielka) wykonali szmaciane laleczki, które ozdobili według własnego uznania (zabawnie wyglądały tradycyjne „szmacianki” z włosami obciętymi na jeża lub uczesanymi w wysoki czub). Po zabawie na niewielkim, ale pomysłowo zagospodarowanym placu zabaw, wszyscy (wraz z laleczkami) wyruszyli do Kadzidla, gdzie oczekiwał nas ksiądz Ryszard Kłosiński, były proboszcz parafii Różan. Były miłe słowa i radosne uściski, dzieciaki przesyłały pozdrowienia od rodzin i znajomych. Mogliśmy obejrzeć plebanię, napić się soku i poczęstować słodyczkami. Potem pomodliliśmy się i zwiedziliśmy piękny kościół w Kadzidle.

Ukoronowaniem wycieczki była, oczywiście, wizyta w McDonald's, gdzie wszyscy zregenerowali siły przed powrotem do domu.

Harcerstwo istnieje na ziemiach polskich od 100 lat. W tym czasie miliony dziewcząt i chłopców znalazło swój sposób na życie. Harcerstwo to nie tylko życie zgodne z dobrowolnie przyjętymi obowiązkami i ideałami zawartymi w Prawie i Przrzeczeniu Harcerskim, ale przede wszystkim przygoda. Taką przygodę mogło przeżyć na początku czerwca dziewięcioro różańskich harcerzy ze szkoły podstawowej i dwoje z gimnazjum (Anna Banaszek, Daria Białobrzaska, Gabriela Borajkiewicz, Marta Drwęcka, Kaja Jędrak, Maria Królikowska, Julia Mroczkowska, Aneta Pruszkowska, Jakub Sawicki, Julia Sumińska, Monika Szablak), którzy wzięli udział w Kursie Zastępowych „TROP”, zorganizowanym przez 4 Ostrołęcką Drużynę Wędrowniczą „Szlak”.

„Jesteśmy w Ostrołęce. Przyjechaliliśmy tu pełni nadziei na harcerską przygodę, ale i obaw: jak będzie, co będziemy robić, co jeść, gdzie spać. Normalnie, jak zawsze w nowym miejscu i z nowymi ludźmi. Oprócz nas było przecież dziesięć nieznajomych osób z Zambrowa, Ostrołęki i okolic. Wkrótce okazało się jednak, że nie było czego się bać.

Tuż po przyjeździe zakwaterowaliśmy się w jednej ze szkół podstawowych. Sporo czasu zajęło nam pompowanie materacy. Śpimy na sali gimnastycznej, obok materacy leżą plecaki, walizki, na drabinkach wiszą szare i zielone mundury. Jemy w klasie przekształconej na stołówkę. W szerokiej wnęce korytarza odbywają się wykłady. Strasznie ich dużo... Ale przecież przyjechaliliśmy tu, aby się uczyć. A zajęcia zaczęły się już w chwilę po przyjeździe, gdy kazano nam

włożyć mundury i wezwano na apel porządkowy. Dowiedzieliśmy się wtedy, co nas czeka. Potem poznaliśmy swych „towarzyszów niedoli” i resztę opiekunów. Byli to Ola, Kasia, Konrad i druż Darek, który przyjechał wieczorem.

Pierwszego dnia były podchody i gra terenowa, w którą graliśmy do 23.00. Potem mieliśmy spać, ale nie wszyscy o tym pamiętali, więc o szóstej rano, gdy rozległ się dźwięk gwizdka, byliśmy trochę nieprzytomni. Szybko musieliśmy się jednak zebrać wziąć w garść, bo zbliżał się apel, poranna gimnastyka, śniadanie i ... kolejna porcja wykładów i zabaw.

W ciągu czterech dni pobytu na kursie dowiedzieliśmy się, jak prowadzić zastęp, zapoznaliśmy się z zasadami dobrej zbiórki, poznaliśmy wiele gier i zabaw. Mieliliśmy możliwość zdobycia różnych sprawności. Przede wszystkim jednak poznaliśmy ciekawych ludzi, nawiązaliśmy nowe przyjaźnie. Mamy wiele wspomnień. Teraz będziemy chcieli to wszystko wykorzystać w pracy w swojej drużynie.” /Gabrysia B. i Julka S./

Od dawna wiedziałam, że w czwartek 30 maja w Szkole Podstawowej nr 6 zaczyna się Kurs Zastępowych „TROP”, ale, jak to przed wyjazdem: nerwy, stres, pakowanie plecaka.

W końcu przyszedł dzień kursu, czwartek, Boże Ciało, rano Msza św. każdy na swoją rękę dotarł na miejsce około godziny 10.00. Z Różana przyjechało 11 osób. Rozpakowaliśmy się na sali gimnastycznej, gdzie mieliśmy spać, napompowaliśmy materace, poznaliśmy innych kursantów i zostaliśmy zawołani na pierwszą zbiórkę. Dowiedzieliśmy się, że będziemy mieć po kilka zajęć dziennie!

Tego samego dnia podzielił się na dwie drużyny i graliśmy w podchody na terenie całego miasta (zaczęło się fajnie!). Gdy wróciliśmy, przyszedł czas na kolację. Każdy przyniósł swój suchy prowiant i złożył go w stołówce, dlatego jedliśmy to, na co mieliśmy ochotę. Największe powodzenie miał ser i chleb tostowy, gdyż mieliśmy opiekacz. Koło 21.00 odbyło się tzw. świeczkowsko, na którym śpiewaliśmy piosenki harcerskie z naszymi druhami- opiekunami (płm Aleksandra Drązek, pvd Konrad Olech, pvd Dariusz Dobek, pion. Katarzyna Przygoda). Wspólnie ustaliliśmy, że cisza nocna będzie obowiązywała od 24.00 do 6.00. My pozasypialiśmy koło 2.00. Wiadomo, pierwszego dnia zawsze tak jest.

Kolejny dzień i pobudka o 6.00! Pierwsze zajęcia z musztry odbyły się na dworze. To się nam nawet podobało! Maszerowaliśmy po okolicy i wykonywaliśmy polecenia dh Konrada. Zajęcia z dh Kasią też nie były trudne, bo nie mieliśmy dużo pisania, a za to świetnie się bawiliśmy.

Teraz nasz pierwszy obiad. Rodzice przywieźli pomidorówkę w dużych termosach i uzupełnili zapasy w Biedronce. Potem chwila odpoczynku i następne wykłady. Tym

KURS ZASTĘPOWYCH

KARTKA Z PAMIĘTNIKA PRZYSZŁEJ ZASTĘPOWEJ

razem z dh Olą. Było gorąco, więc wyszliśmy na plac przed szkołę. Nie bawiliśmy się jednak, tylko słuchaliśmy, co Ola ma nam do powiedzenia. Mówiła i mówił, i tak przez dwie godziny. Mieliliśmy dość. Myśleliśmy: „Dobrze, że to już koniec na dzisiaj!”

Następny dzień naszego kursu. Dziś Dzień Dziecka! Na śniadanie tosty, na obiad też tosty. Mieliliśmy mieć ognisko, ale dh Ola zdecydowała, że zamiast tego wieczorem zrobimy „maraton filmowy” i pobawimy się na placu zabaw. Z okazji naszego święta mieliśmy tylko dwa zajęcia: z dh Konradem i dh Kasią. Po kolacji dostaliśmy słodki poczęstunek, a potem, jak obiecała dh Ola oglądaliśmy filmy. Na początek: „Jak wytresować smoka”. Potem było jeszcze kilka innych – niektórzy faktycznie urządzili sobie maraton: oglądali filmy do ... pobudki. Reszta padła po północy.

W końcu niedziela! Ostatni dzień kursu! Rano spakowaliśmy się, wynieśliśmy z sali gimnastycznej, pozamiataliśmy i umyliśmy podłogi. Potem bawiliśmy się na placu przed budynkiem. O godzinie 11.00 przyjechali nasi rodzice. Przed wyjazdem odbył się ostatni już apel. Dostaliśmy dyplomy i sprawności, które udało nam się zdobyć, puściliśmy pożegnalną Iskierkę i ruszyliśmy do domów. Teraz będziemy marzyć o kolejnym spotkaniu. /Julka M./

7 maja społeczność Publicznej Szkoły Podstawowej w Różaniu miała możliwość uczestniczyć w pięknej akademii z okazji drugiej rocznicy beatyfikacji papieża Polaka – Jana Pawła II. Uczniowie z klasy Vb, przygotowani przez s. Alinę Król i W. Kryzę, w niezwykle wzruszający sposób przedstawili życie i myśli Jana Pawła II, a harcerki z 12 DH Wajdelota uświetniły uroczystość zaśpiewanymi bardziej i mniej znanymi piosenkami (m.in. ulubioną pieśnią papieża – „Barkę”) religijnymi.

Dla mieszkańców Różana przedstawiono ten program słowno-muzyczny 12 maja w kościele pw. Św. Anny. Wielu z nich ze wzruszeniem przypomniało sobie chwilę, gdy cały świat usłyszał słowa „Habemus papam!”, wielu wraz z dziećmi zaśpiewało „Barkę” oraz „Nie lękajcie się” i ze łzami w oczach wysłuchało piosenki „Arki Noego” „Księga się zamyka”, mówiącej o trudnych dniach śmierci Jana Pawła II i wszechogarniającej żałoby.(kama)

Dla młodych ludzi, zwłaszcza w okresie dorastania bardzo ważnym czynnikiem kształtowania ich osobowości jest posiadanie autorytetów. W dzisiejszych czasach młodzież czerpie je z telewizji, Internetu i filmów. Często bywa jednak, że nie są to autorytety godne do naśladowania. Propagowana przez nie bezmyślna przemoc, banalne wartości i schematy zachowań prowadzą do niczego. Młodzi ludzie mają prawo czuć się zagubieni i pozostawieni sami sobie. Obraz dzisiejszej młodzieży zostawia wiele do życzenia. Brak zasad, brak niepisanych norm społecznych, brak winnych i odpowiedzialnych za ten stan rzeczy.

Każdy z nas powinien zastanowić się nad ponadczasowością cytatu: „Starajcie się zostawić ten świat troszkę lepszym niż go zastalicie”, który jest mottem Związku Harcerstwa Polskiego, autorstwa Roberta Badena-Powell’a. Harcerstwo od zawsze towarzyszyło polskiej młodzieży. W przyjazny sposób wpajało i uczyło młodzież zasad i schematów jak postępować w życiu codziennym i uczyło miłości do drugiej osoby. Dzieje się tak nadal. Harcerze niosą pomoc i spełniają bardzo ważną misję i funkcję w dzisiejszym świecie, jakże obojętnym na otaczające nas zło. W różańskiej rzeczywistości bardzo ważny wpływ na młode pokolenie harcerek i harcerzy ma drużna Katarzyna Borajkiewicz. Prezentuje ona świat harcerskich wartości, stanowi o jego lokalnej sile, buduje harcerski styl życia i kształtuje jego obraz. Pani Katarzyna realizuje harcerskie ideały, przekazuje swoim podopiecznym swoje umiejętności oraz doświadczenia życiowe, uczy, uświadamia, motywuje do działania mającego na celu poprawę świata, w którym żyjemy.

Jest to nie wątpliwie autorytet godny do naśladowania przez różańską młodzież. Działania i inicjatywy podejmowane przez panią Katarzynę oraz jej harcersko-instruktorska służba na rzecz bliźnich jest początkiem dobra, które każdego dnia ma odwagę czynić jako drużynowa. Za swoją wieloletnią pracę, zaangażowanie i poświęcenie, 22 lutego tego roku Pani Kasia otrzymała specjalne podziękowania od samego Naczelnika Związku Harcerstwa Polskiego. W imieniu mieszkańców Różana i rodziców dzieci, z którymi pracuje nasza drużynowa - serdecznie dziękujemy, życzymy wytrwałości i czerpania radości z pełnionej, jakże ważnej i potrzebnej dla naszego społeczeństwa funkcji.

Yourek Dirt

Znani, nie doceniani, ... jednak Zaangażowani

Harcerstwo to służba. Pełni ją nie jeden człowiek, ale cała jednostka. Aby funkcjonowała drużyna, potrzeba wielu zaangażowanych w pracę osób. Chciałabym podziękować więc tym, z którymi na co dzień działam, wychowując młodych harcerzy. Są to dh Marzena Chelchowska, dh Wiesława Kryza, dh Monika Mosakowska, dh Małgorzata Załęska oraz p. Małgorzata Sawicka, która z ogromnym zaangażowaniem wspiera działalność 12 DH Wajdelota. Dziękuję!

dh pwd Katarzyna
Borajkiewicz

Do tego wydarzenia przygotowaliśmy się od listopada ubiegłego roku. Wtedy to dowiedzieliśmy się, że nasza drużyna otrzymała od Komendy Hufca ZHP w Ostrołęce trudne i odpowiedzialne zadanie: zorganizowanie przeglądu teatryków dziecięcych i młodzieżowych. Wiele razy braliśmy udział w takich imprezach (m.in. w Ostrołęce, gdzie kilkakrotnie zajęliśmy czołowe miejsca), ale zorganizowanie przeglądu dla wielu osób (także spoza Różana), to nie lada przedsięwzięcie.

Celem Przeglądu miały być: promocja ZHP w społeczeństwie lokalnym, zapoznanie z bogactwem literatury o tematyce baśniowej, rozwijanie postaw koleżeństwa, szacunku dla drugiego człowieka, kształtowanie nawyków właściwego spędzania wolnego czasu z dala od używek oraz przemocy, pokazanie czym grozi zażywanie w/w środków, kierowanie zainteresowań dzieci i młodzieży ku wartościom pozytywnym oraz wyrobienie energii, pomysłowości, zaradności, przedsiębiorczości i pracowitości jako elementów wychowania społecznego.

Najpierw ułożyliśmy plan działań. Dzięki temu wszyscy wiedzieli, na czym będzie polegało ich zadanie i do kiedy muszą je wykonać. Drużynowa (K. Borajkiewicz), druhny przyboczne (M. Chelchowska, W. Kryza, M. Mosakowska, M. Załęska) oraz przyjaciel drużyny - p. M. Sawicka ułożyły regulamin, znalazły sponsorów, zaprojektowały logo przeglądu i dekoracje (w wykonaniu tych ostatnich bardzo pomogły panie ze świetlicy PSP – A. Cychowska i D. Manowska. Dziękujemy!), kupiły nagrody, a p. M. Borajkiewicz wykonał piękne statuetki dla każdej drużyny. Rozesłaliśmy zaproszenia, na szkolnej tablicy ogłoszeń pojawiło się zawiadomienie o konkursie i regulamin. Pozostało przygotowanie własnych przedstawień... Już wkrótce dwa zespoły ze szkoły podstawowej i jeden z gimnazjum zaczęły uczyć się ról i kompletować stroje.

9 marca 2013r. do PSP w Różaniu przybyło 6 zespołów: „Odjazdowa drużyna” z klasy IIa, „Iskierki” i „Zwycięzcy” (wszyscy z PSP w Różaniu), „Siewcy Wiatru” z PG w Różaniu oraz goście: „Przyjaciele” z ZS im. Ks. J. Twardowskiego w Chudku, „Czarno-czerwoni skauci” z 9 ŚT-MDHiHS „Vulgivaga”. Jury w składzie: p. J. Kruszewska (dyrektor Zespołu Szkół w Różaniu i przewodnicząca Komisji Oświaty), p. K. Ogonowska (Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) i dh A. Michałek (komendantka Hufca ZHP w Ostrołęce) oceniało występy młodych aktorów. Widownię i Jury zachwycała gra najmłodszych, którzy pokazali swe umiejętności aktorskie w spektaklu o Kopciszku, stroniącym od wody i mydła. Dziewczynki i chłopcy z klasy IIa (Michalina Ogonowska, Bartłomiej Napiórkowski, Maria Ostrowska, Katarzyna Malicka, Mateusz Karaśkiewicz, Kinga Karaśkiewicz, Maciej Suski, Nicole Strzałkowska, Bartosz Wysocki, Agata Beldycka), przygotowani przez wychowawczynię, p. A. Chylińską, doskonale odegrali

W poprzednim numerze zamieściliśmy wzmiankę o przeglądzie teatryków, który odbył się w Publicznej Szkole Podstawowej. W tym numerze, dzięki uprzejmości pani Katarzyny Bojarkiewicz, publikujemy garść dodatkowych informacji dotyczących tego wydarzenia.

Jeszcze raz o „Różanym Teatrze”

swoje role. Otrzymali ogromne brawa i I miejsce w swojej kategorii wiekowej.

W kategorii starszych klas szkoły podstawowej wystąpiły trzy zespoły. Grupa „Przyjaciele” (Marcin Dawid, Adam Duszak, Justyna Duszak, Marcin Kozicki, Katarzyna Michalak, Weronika Olk, Kinga Olkowska, Julia Orzoł, Jakub Szymoła, Krzysztof Tomczak, Karolina Zadrozna) przygotowała pod kierunkiem p. R. Bogdańskiej „O królowie Śnieżce bajkę inaczej”. Aktorzy z przejęciem opowiadali o losach królowej i jej przyjaciół w czerwonych czapczkach. „Iskierki” (Natalia Kozłowska, Ewelina Kozłowska, Maria Królikowska, Daria Białobrzaska, Aleksandra Okrągłińska, Gabriela Borajkiewicz, Julia Sumińska, Piotr Karaśkiewicz, Hubert Napiórkowski), wywodzące się niemal w całości z 12 DH Wajdelota z Różana, pod opieką dh. K. Borajkiewicz zaprezentowały się w baśni o dziewczynie, która, dzięki zdrowemu trybowi życia, pokonała rywalki w walce o serce królowicza.

Wiele radości wzbudził występ „Zwycięzców” (Piotr Baszczyński, Piotr Śledziwski, Bartosz Rupiński, Gabriela Cachel, Gabriela Załęska, Kinga Mróz, Karolina Mróz, Kamil Pruszkowski, Kamil Beldycki), z PSP z Różana, przygotowanych przez p. M. Sawicką. Widownia z rozbawieniem obserwowała losy pięknej, choć zaniedbanej księżniczki, która z miłości do księcia wprowadziła w swym państwie zdrową dietę, zaczęła o siebie dbać i ćwiczyć.

W ostatniej kategorii wiekowej (gimnazjum) wystąpiły dwa zespoły: „Siewcy wiatru” (Paulina Bonisławska, Arkadiusz Chojnowski, Kacper Żerański, Justyna Żerańska, Jakub Sawicki, Daria Goss, Wiktoria Moscicka, Anna Szpygiel, Tobiasz Załęski, Klaudia Okrągłińska) w przedstawieniu „Telewizja (Wy)trwam” oraz harcerze z ostrołęckiej drużyny Vulgivaga (Joanna Szenfeld, Aleksandra Szenfeld, Kacper Sulewski, Patryk Sędrowski), którzy opowiedzieli o „Uratowanym rodzeństwie”. W pierwszym był wielki telewizor, aniołki, prezenterzy i dużo muzyki i śpiewu, w drugim gin, który pomógł odnaleźć rodzeństwu właściwe wartości życiowe.

W czasie obrad jury mogliśmy porozmawiać z gośćmi z innych miejscowości, napić się kompotu i poczęstować ciastem, przywiezionym przez każdą z występujących drużyn oraz wspianiałych mam naszych harcerzy (dziękujemy- było pyszne!). Wreszcie nastąpił długo oczekiwany moment: ogłoszenie wyników i wręczenie nagród przez p. P. Świdorskiego – burmistrza Różana. Drużyny otrzymały po statuetce, a każdy występujący – nagrodę indywidualną.

Dziś już tylko wspominamy nasze występy. Jesteśmy dumni, bo mimo, że w przygotowanie przeglądu włożyliśmy mnóstwo pracy – opłaciło się: wszyscy świetnie się bawili, nikt nie zwracał uwagi na drobne potknięcia. Nauczyliśmy się, że współpracując, można wiele osiągnąć i przypomnieliśmy sobie i innym, że jedną z najważniejszych wartości w życiu jest zdrowie. ■

RÓŻAN OKAZAŁ SIĘ NAJLEPSZY

W dniu 12.05.2013 roku w Warszawie odbyło się podsumowanie drugiego etapu konkursu plastycznego związanego z wędkarstwem i ekologią ogłoszonego w kwietniu br. przez Okręg Mazowiecki Polskiego Związku Wędkarskiego i Koło

wędkarskie Nr 53 działające przy Ministerstwie Sprawiedliwości. Konkurs skierowany był dla dzieci i młodzieży placówek szkolno - wychowawczych oraz młodzieży wędkarskiej kół Okręgu Mazowieckiego. Różan okazał się najlepszy. I tak w kategorii gimnazjalistów Katarzyna Szpygiel zajęła II miejsce i dodatkowo zdobyła nagrodę pu-

bliczności, a jej praca przewidziana została na okładkę kalendarza na rok następny. W grupie szkół podstawowych Julia Merecka zajęła III miejsce, zaś Katarzyna Kossakowska otrzymała wyróżnienie. W pionie placówek oświatowych Dawid Kluczek, reprezentujący Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury wywalczył wyróżnienie. Laureaci otrzymali puchary, dyplomy i nagrody rzeczowe, Szkoła Podstawowa, Gimnazjum oraz GOUK - dyplomy i statuetki, a różańskie koło wędkarskie uhonorowane zostało dyplomem.

Janusz Chmielewski

ŹŁE SIĘ DZIEJE GDY ZWIASTUN KOŃCA BURZY NIE ZWIASTUJE SŁOŃCA

Różan dla warszawskich przybyszów jest ostoją spokoju i wyciszenia, długimi dniami spędzonymi na łonie natury, kontaktami z przyrodą, uroczymi przedsiębiorcami miejscowych sklepików, sezonowymi sąsiadami. Świadomi piękna, które ich otacza, nieświadomie okresowo egzystują w środku piekielka, w którym żyją mieszkańcy kwitnącego nad Narwią Różana.

W małomiasteczkowość wpisana jest wścibskość, ładniej nazywana ciekawością, wiedza ogólna na tematy zbędne, nadgorliwa dbałość o cudze problemy i zawsze zycliwy uśmiech, niekoniecznie szczery. Długie różańskie dni należy jakoś urozmaicać, większość osób wybiera banalną drogę, ubarwiając scenariusze życia sąsiadom, współpracownikom, znajomym i nieznanym. Jest to zdecydowanie ulubiony i najczęściej powielany schemat rozrywek różaniaków. Gdyby wymyślone przez moich ziomków życiowe ścieżki były przychylnie, pewnie nikomu by to nie przeszkadzało, ale łatwiej jest mówić o ludziach źle niż dobrze, łatwiej skrytykować niż pochwalić, dlatego od kilku lat pogrążamy nasze miasto w negatywnych nastrojach, burzymy otaczającą nas przyjazną aurę, w imię walki o to, aby innym było gorzej niż nam. Ulubioną dyscypliną sportu różaniaków jest zdobywanie szczytów w podkopywaniu dołków pod innymi. Ogólne przekonanie, że nie można żyć uczciwie, że dorobić można się jedynie na „lewych” interesach, a każdy, kto chce dla nas dobrze, tak naprawdę źle nam życzy, towarzyszy w moim przekonaniu większości mieszkańców, szczególnie tym zaangażowanym w życie polityczne na szczeblu samorządowym lub powiatowym. Jedyna możliwa droga do sukcesu to niszczenie pracy, wkładu, szczęścia osobom, którym się udało.

Głównym moim zarzutem, kierowanym w stronę mieszkańców mojego rodzinnego miasta, jest brak integracji, zaufania i ciągle narzekanie. Ludzie! Sami tworzymy naszą rzeczywistość. Jeżeli każda osoba, która chce coś zmienić, jest krytykowana, a każde jej zachowanie negowane to nie damy rady stworzyć miejsca przyjaznego do życia dla nas i dla naszych dzieci. Z inicjatywą najczęściej wychodzą przybysze, którym marzy się zamiana życia w wielkim mieście na doł w (nie)spokojnym Różanie, są pełni zapału i chęci, aby się integrować, aktywizować społeczność, ale najczęściej ich plany „spalają się na panewce”. Działanie od kilku lat odeszło na bok na rzecz nie-działania. Dlaczego nie można robić czegoś tak o, po prostu? Dlaczego każdy chce czerpać korzyści chociażby z najmniejszej aktywności? Jeśli, któryś mieszkaniec tworzy coś, co ma angażować innych, to nikt nie wierzy, że robi to bezinteresownie. Mam wrażenie, że nawet najlepsze pomysły w naszym mieście uległyby zniszczeniu.

Mogłabym się od tego odciąć, studiując w innym mieście patrzeć z boku, ale nadal coś zatrzymuje mnie w tym małym światku i nie pozwala wyjść z podziwu, jak ludzie są w stanie niszczyć swoją rzeczywistość. Młodzi stąd uciekają, starsi zatracają się w swojej małomiasteczkowości, zauważając wady u wszystkich z wyjątkiem siebie. Nikt sobie nie pomaga bezinteresownie, jedna bulwersująca sprawa zastępuje poprzednią, bez końca. Nie widzę szans na zmiany, nie widzę szans na polepszenie się sytuacji w Różanie i przykro mi patrzeć, jak moje miasto zachwaszczane jest przez zazdrość, zawiść, brak życzliwości, pomocy i brak zaufania do drugiego człowieka. Może to zbyt mocne słowa i zarzuty kierowane od 19-latkki do reszty społeczeństwa, jednak jest nikła szansa, że zatraceni w różańskiej rzeczywistości dorośli, dojrzały, starsi ludzie zauważą chociaż jeden błąd, który popełniali i wspólnie zaczną zmieniać Dolinę Dolnej Narwi. Marzy mi się zżyte społeczeństwo, które chowa swoje poglądy polityczne, religijne i społeczne, żeby coś wspólnie zrobić. Może to brzmie utopijnie, ale jest do zrealizowania.

Życzę nam tego!

ds

KARTKI Z DZIEJÓW RÓŻANA I ZIEMI RÓŻAŃSKIEJ

Ostatnia Elekcja Polskiego Króla

Król Polski August III, zmarł w Dreźnie 5 października 1763 r. Nie zdołał on zapewnić Dynastii Saskiej sukcesji w Polsce, nie uzyskał zgody na przeprowadzenie wyboru następcy za swego życia. Próba ułatwienia uzyskania korony polskiej przez królewicza Karola i drogą uprzedniego objęcia przez niego tronu kurlandzkiego, została stordedowana przez Rosję, która doprowadziła do jego usunięcia z Kurlandii. Dobięgly końca czasy Saskie w Polsce, o których przysłowa mówią: „za króla Sasa jedz, pij, a popuszczaj pasa”, bądź „za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasa”. Taka ocena sytuacji odnosiła się tylko do wybranych grup społecznych – elity rządzących, nielicznej magnaterii oraz majątnej szlachty pełniącej różne funkcje w województwach, czasami na szczeblu ziem. O sytuacji zaściankowej szlachty mazowieckiej i nie tylko, przysłowia z tego samego okresu wskazują na jej głębokie zubożenie: „*Szlachcic oszmański w jednym łapciu i w jednym bucie*”, „*Ciechanowski szlachcic o jednym bucie i jednym chodaku*”, „*Różański szlachcic o jednym kurpiu o drugim bucie*”.¹

Elita biesiadowała, a kraj nieuchronnie zmierzał ku rozpadowi. W okresie 28 - letniego panowania Augusta III, tylko jeden sejm skutecznie zakończył obrady (1736 r.), zaś 15 sejmów zerwano. Sądownictwo było przekupne i uzależnione od tych, którzy przeprowadzali wybór sobie powolnych sędziów. Na obrady sądów zjeżdżano zbrojnie do Piotrkowa i Lublina, aby terroryzować słabszych przeciwników podczas procesów. Przewlekłość procedury sądowej i brak egzekucji wyroków, dopełniały tragiczną sytuację w wymiarze sprawiedliwości. Upadła skarbowość - podskarbowi obowiązani byli rozliczać się na sejmach, które były systematycznie zrywane. Z opóźnieniem rozliczane były osoby ze środków publicznych na niższych szczeblach. Utrzymanie armii zdolnej zabezpieczyć zewnętrzne bezpieczeństwo kraju, stało się niemożliwe.

W końcowych latach panowania Augusta III „*Przy bezradnym monarsze, władzę ujął w swe ręce zespół kreatur dworskich. Był to zespół miernot, nastawionych głównie na szukanie własnych korzyści, niezdolny do przekształcenia w czyn troski o losy państwa*”.² Dzieliłi między swoich urzędy i królewskiej, a zarząd w terenie sprawowany przez wojewodów i starostów był coraz mniej sprawny. Przejmował idące z góry dla kraju niekorzystne przykłady i postawy. W tych czasach Różan tracił status miasta królewskiego.

Skorumpowana przez zagraniczne złoto magnateria, wdawała się w konszachty z obcymi dworami. W dobie rozkładu państwowości, tylko kościół utrzymał sprawnie działający, własny aparat administracyjny i jedność w działaniu przy zachowaniu różnorodności w poszukiwaniu środków ratowania kraju. W klasie panującej wyłoniły się dwa wielkie magnackie obozy polityczne:

rodziny Potockich oraz tzw. Familii skupionej wokół Czartoryskich, a dom Radziwiłłów odzyskiwał poprzednie wpływy i znaczenie zaprzepaszczone podczas II Wojny Północnej z racji próby oderwania Wielkiego Księstwa Litewskiego od Korony. Przywódcy tych trzech ośrodków politycznych, we wczesnej fazie rywalizacji, szukali siły w poparciu u obcych dworów, gdy w czasach wcześniejszych elekcji to dwory kandydatów na polskiego króla czyniły starania wśród polskich elit, aby pozyskać zwolenników dla swojego wybrańca.

W sytuacji niemal powszechnego zaniku poczucia obywatelskiego, obowiązku wobec własnego państwa i jego niewłaściwego funkcjonowania w wielu dziedzinach, trudno było wierzyć w skuteczność reform. Zniechęcenie i niewiara w możliwości reform, zostały jednak stopniowo przełamane. Początkowo na fali anonimowej krytyki, nadużyć i nieprawidłowości w korzystaniu z istniejących praw, narastało zrozumienie niebezpieczeństw zaistniałej sytuacji, dlatego też zaczęto pisać o tym otwarciu. Pierwsze głosy krytyczne o potrzebie zmian wyszły ze środowiska działaczy ziemskich i kręgów kościelnych. Rozwój szkolnictwa parafialnego i zakonnego oraz reforma szkolnictwa świeckiego, ułatwiły przenikanie nowych idei do szerszych kręgów społeczeństwa. Dlatego też obydwie obozy polityczne uznały za celowe włączenie do swoich programów zamierzeń reformowania ustroju Rzeczypospolitej. Różniły się natomiast rodzajem proponowanych reform i sposobem ich wdrażania. Przed konwokacyjny sejmik ziemi różańskiej 6 lutego 1764 r. zobowiązał wybranych posłów, aby domagali się przyjęcia przez sejm zakazu wprowadzenia cudzoziemskich wojsk na sejm elekcyjny oraz aby kandydatami na polskiego króla nie mogli być cudzoziemcy.³ Decyzja o dopuszczeniu do elekcji wyłącznie polskich kandydatów, uzasadniona była tym, że zło które trapiło kraj było spowodowane panowaniem „obcego króla”. W kraju niechęć do Sasa przybrała takie rozmiary, że poważnie rozważano jego detronizację, do której nie doszło tylko dlatego, że wcześniej zmarł.

Wśród pretendentów do korony, byli przedstawiciele znanych rodów: Jan Klemens Branicki, Stanisław Leszczyński, Adam Kazimierz Czartoryski ale także Stanisław August Poniatowski z dopiero co wzbogaconej rodziny szlacheckiej. O obsadzeniu polskiego tronu myślano również w sąsiednich dworach. Caryca rosyjska Katarzyna II, znając dokładnie nastroje w Polsce, miała swojego kandydata „Piasta”. W liście do króla Prus - Fryderyka II, pisała: „*Proponuję Waszej Wysokości takiego z Piastów, który będzie bardziej niż inni zobowiązany za to, co dla niego uczynimy. Jeśli Wasza Wysokość wyrazi zgodę, proponuję stolnika litewskiego Stanisława Poniatowskiego, a to z następujących powodów. Ze wszystkich pretendentów ma on najmniejsze możliwości jej otrzymania, tak więc w następstwie będzie miał zobowiązania w stosunku do tych, z rąk których ją otrzyma*”.⁴

Z listu jednoznacznie wynika do jakiej roli Katarzyna II przeznacza przyszłego polskiego króla. Jednoznacznie list ten świadczy, że autorka docenia istniejące jeszcze w Polsce siły umożliwiające ewentualny sprzeciw, dlatego do współdecydowania zaprasza króla drugiego państwa.

Kim był Stanisław August Poniatowski? Dziadkiem przyszłego króla Polski był Franciszek Poniatowski (Ciołek Poniatowski), cześnik wyszogrodzki. Pochodził z niezamożnej rodziny dzierzawców i oficjalistów w dobrach szlacheckich, związany głównie z Lubomirskimi, starostami sądeckimi i panami na Jarosławiu i Rzeszowie. Przez ślub zawarty z Heleną Niewiarowską, wszedł on w środowisko średniej szlachty małopolskiej. Ojcem przyszłego króla był Stanisław Poniatowski – herbu ciołek, zaś matką Konstancja z Czartoryskich. Pobierał on nauki w Krakowie, skąd w wieku 13 lat został wyprawiony wraz z bratem Józefem do Wiednia. Stał się do dwóch lat, bracia bez zgody rodziców udali się do Serbii i brali udział w walkach z Turkami. Opiekował się nimi koniuszy litewski i generał w służbie cesarskiej Michał Sapieha, który zatrzymał przy sobie Stanisława w charakterze adiutanta, a następnie jako dowódcy kompani w pułku kirasjerów. Od tego czasu zaczyna się długoletnia współpraca Stanisława Poniatowskiego z Sapiehami. Najpierw z Michałem, następnie z Benedyktem. Z Michałem przybywa na Litwę i z jego poręki dochodzi do nieudanego małżeństwa z o wiele starszą Teresą Wojnianką Jasieniecką wdową po mieczniku litewskim Szymonie Karolu Ogińskim. Małżeństwo, które bezdzietne, szybko się rozpadło, przyniosło jednak Stanisławowi znaczącą zmianę pozycji społecznej i sytuacji materialnej. W wojnie domowej na Litwie, walczył po stronie Sapiehów. Przegraną poszukując protekcji u Karola XII, jako swojego emisariusza, wysyła Stanisława. Był przyjęty przez króla szwedzkiego. W 1702 r. doszło do ponownego spotkania z Karolem XII i Sapiehami reprezentowanymi przez Benedykta. Rok później, Stanisław był u Karola XII jako reprezentant konfederacji wielkopolskiej, zwolenników Leszczyńskiego. W 1704 r. uczestniczył w działaniach wojennych przeciwko Augustowi II. Coraz częściej spotkać go można w otoczeniu króla szwedzkiego i przy Leszczyńskim.

W dniu 11.06.1708 r. na spotkaniu Leszczyńskiego z Karolem II, został mianowany rezydentem przy Karolu XII. W czasie wielkiej wojny północnej Szwedzi opanowali Saksonię i zmusili do abdykacji Augusta II, a następnie zdecydowali się na rozprawę z Rosją. Ich armia ruszyła pod Moskwę przez terytorium Polski. O stratach wojsk szwedzkich w przemarszu przez puszcę północno-wschodniego Mazowsza, pisałem w Świerszczu Różańskim nr. 3-5 2012. Straty te: ok. 1000 żołnierzy, niemal wszystkich koni, wyposażenia armii (park pontonowy) i porzucenie części wozów musiały w jakimś stopniu osłabić armię. Do rozstrzygającej bitwy, przesądzającej o fiasku szwedzkiej wyprawy na Moskwę doszło 08 lipca

1709 roku pod Poltawą. Armia szwedzka została rozgromiona, a Karol XII byłby pojmany, gdyby nie działania Stanisława Poniatowskiego. Uchronił go od niewoli i bezpiecznie przeprowadził przez Ukrainę do Turcji. Tu rodzi się myśl o alternatywnej historii dziś modnej - co działa by się dalej gdyby król szwedzki trafił do rosyjskiej niewoli.

W Turcji Poniatowski zaczął błyskotliwą karierę dyplomatyczną. W służbie króla Szwecji grał z wszystkimi o wszystko i niemal przeciwko wszystkim, wygrywając niemal wszystko. Jego działania popierała tylko dyplomacja francuska. Był jedynie przegrany w sporze z posłem polskim Stanisławem Chomentowskim. Nie dał się zdominować posłowi carskiemu P. Tołstojowi, który po bezskutecznej próbie przekupienia Poniatowskiego, jakoby kwotą 100.000 rubli, rangą generała artylerii oraz dobrami na Ukrainie – zamierzał go otruć. Doprowadził do zmian we władzach tureckich i skłonił Turcję do obrania antyrosyjskiego kursu. Mimo wielu perypetii czuł nad pobyt Karola XII i uzyskał dla niego gwarancję bezpiecznego powrotu do kraju. Jesienią 1714 r. pod przybranym nazwiskiem generała Rusa, towarzyszył Karolowi XII w jego podróży z Turcji do Straswaldu. Odtąd misterna gra dyplomatyczna była główną domeną działalności Poniatowskiego w służbie Karola XII, aż do jego śmierci (30.11.1718). Wówczas uwolniony od osobistych zobowiązań wobec zmarłego monarchy, próbował powrócić do Polski. W Dreźnie był wiosną 1719 r. Tam, przekazując Augustowi II dokument o jego zrzeczeniu się korony polskiej, wymuszony swego czasu przez Karola XII, zaskarbił sobie przychylność Sasa. W listopadzie 1719 r., został ostatecznie uwolniony od służby szwedzkiej.

Po powrocie do kraju, poślubił Konstancję Czartoryską. Natychmiast włączył się czynnie w nurt wielkiej polityki. Był stronnikiem Stanisława Leszczyńskiego, następcy tronu po Augustacie II.

Fragment obrazu Bernarda Bellotto przedstawiający elekcję Stanisława Augusta Poniatowskiego w 1764 roku na Woli, widoczna szopa senatorska, koło rycerskie z chorągiewami województw.

Źródło: wikipedia.org/wiki/Wolna_elekcja

W Czasie obrony Gdańska przed armią rosyjską, w którym schronił się przegrany Leszczyński, objął dowództwo na zewnętrznych fortyfikacjach miasta. Kiedy zawiodły oczekiwania na pomoc francuską, król uciekł w przebraniu do Królewca, a do Gdańska wkroczyły wojska rosyjskie. Rosjanie odnieśli się do Poniatowskiego przychylniej niż do innych Polaków. Uszanowali jego umiejętności i spryt w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach.

Po przyjeździe Fryderyka Augusta do Oliwy, Poniatowski zgodził się na złożenie przysięgi i w nowej sytuacji, nowym układzie nieźle sobie radził. Czynny w polityce i pracy publicznej, skutecznie zabiegał o własne interesy – dosłużył się stanowiska wojewody mazowieckiego i kasztelana krakowskiego. Był na szóstym miejscu wśród osób wyposażonych za panowania Augusta III w królewskiej koronie. Dla członków rodów magnackich starej daty, był parweniusem.

Z Konstancją z Czartoryskich miał ośmioro dzieci. Stanisław August (przyszły król), urodzony 07.01.1732 r. w Wolczynie, był jego ulubionym synem. W dzieciństwie stał się on „przedmiotem” między - obozowych rozgrywek. Pod koniec 1734r., już po przejściu jego ojca na stronę Augusta III, został porwany z Gdańska na rozkaz Józefa Potockiego i wywieziony do Kamieńca Podolskiego. Po kilku miesiącach w nieznanych okolicznościach, został przywieziony do Gdańska. Od 1740 r. zamieszkał z rodzicami w Warszawie. Początkowo uczyła go matka, następnie prywatni nauczyciele, między innymi poseł rosyjski H. Keyserlingk, dawny profesor Uniwersytetu Królewskiego. Nauka w domu była bardzo intensywna. Stanisław doskonale opanował polszczyznę i język francuski, dobrze łacinię i niemiecki, słabiej włoski i angielski. W później napisanych pamiętnikach wyraził żal, że pozbawiono go dziedzictwa, ale z młodości wyniósł na całe życie nawyk do lektur, doskonałą pamięć i systematyczność w

pracy.

W wieku 16 lat (1748), na życzenie ojca towarzyszył armii rosyjskiej idącej nad Ren, na miejsce dotarł po ustaniu działań wojennych. Zaopekował się nim poseł saski J.H. Kauderbach. Miał okazję przebywać w obozach wojskowych i twierdzach. Znajomi jego ojca z czasów dyplomacji na rzecz króla Szwecji, umożliwili mu zawarcie znajomości ze znanymi osobistościami. Do kraju powrócił w październiku. Rozpoczął praktyki w kancelarii swojego wuja Michała Czartoryskiego. W 1749 r., w towarzystwie brata Kazimierza, który przewodził partii Czartoryskich, był na zerwanej reasumpcji Trybunału Piotrkowskiego. W 1750 r. wyjechał do Berlina, tam poznał posła angielskiego C. Williamsa. Przyjaźń z Williamsem, który w środowisku berlińskiego dworu, był przedstawiany jako demoralizator młodego Stanisława, była wzajemna, trwała i miała duży wpływ na dalsze losy przyszłego króla. Wkrótce Williams przybył do Warszawy na sierpniowy sejm (1750r.), na którym Poniatowski posłował z ziemi zakroczymskiej. Kiedy Williams przeszedł na placówkę drezdeńską, zaprosił Poniatowskiego na przyjazd do Saksonii. Stanisław uznał pobyt w Dreźnie za jeden z najprzyjemniejszych okresów w swoim życiu. Z Dreznia Poniatowski udał się do Wiednia na dwór carski, dysponując listem polecającym od Williamsa do posła angielskiego R. Keitha. Wezwany przez ojca, wrócił do kraju. Z ramienia Trybunału Skarbowego, którego był komisarzem, witał przybyłego do Wschowej Augusta III, skąd przywiózł dla ojca nominację na kasztelana krakowskiego. W roku 1752 Poniatowski starał się o poselstwo z ziemi łomżyńskiej. O tych staraniach i przyjęciu w Szczawinie, pisał wiele lat później w swoich pamiętnikach. Wróć do nich później.

Po sejmie, rodzice w porozumieniu z Williamsem wysłali syna za granicę. Podróż rozpoczęła się przez północne Węgry do Wiednia i trwała 15 miesięcy. W Wiedniu spotkał chorego Williamsa, którym opiekował się do końca choroby. Dalsza droga podróży wiodła przez Saksonię, Holandię, Francję i Anglię. Do Holandii towarzyszył mu Williams, który torował mu drogę do domów ważnych osobistości, a w Anglii, gdzie go spotkał ponownie, nie przeszkadzał w kontaktach z jego politycznymi przeciwnikami. Wyjeżdżając miał przy sobie 3500 florenów od ojca, dodatkowo 1000 od babci i 500 dukatów od wojewody ruskiego. Podczas drogi powrotnej w Holandii, okazało się że nie ma pieniędzy na kontynuowanie podróży. C.D.N.

Kazimierz Daszewski ■

1 - Nowa księga przysłów polskich Instytut Wydawniczy T. I-III.

2 - Józef Andrzej Gierowski „Rzeczpospolita w dobie złotej wolności (1648 – 1763). Wielka Historia Polski T. III, Oficyna wydawnicza, Kraków 2001, str.390.

3 - Teki Powińskiego str. 542 – 551.

4 - Stanisław Gradzicki „Polska w czasach przełomu (1764-1815). Wielka historia Polski T. III

DZIEŃ DZIECKA, DZIEŃ MATKI

8 czerwca 2013r. dzieci i mamy z „cafe mama” świętowały Dzień Dziecka i Dzień Matki.

Jak co roku podopieczni otrzymali prezenty i słodkości, a ich mamy kwiaty. Tradycyjnie już, także dzięki hojności sponsorów (p. A. Kalbarczyk, A. Kozińskiej, J. Banaszek, M. Jackiewicza, A. Malickiego i J. Sado) uśmiechy gościły na twarzach dzieciaków i mam. Nie zabrakło uścisków i życzeń, bo choć lekko opóźniony to jednak Dzień Dziecka i Dzień Matki. Więcej na stronie cafe: www.cafemamaklub.x25.pl

ODROCZENIE OBOWIĄZKU SZKOLNEGO

Dzieci niepełnosprawne i chore mają prawo do odroczenia obowiązku szkolnego, jeżeli nie osiągnęły dojrzałości społecznej i poznawczej wystarczającej, aby sprostać wymaganiom szkolnym. Rodzice tych dzieci składają wniosek o przebadanie dziecka do poradni psychologiczno-pedagogicznej, która wyda opinię sugerującą odroczenie obowiązku szkolnego.

Zgodnie z zapisem art. 14 ust 1a. ustawy o systemie oświaty dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego mogą być objęte wychowaniem przedszkolnym w wieku powyżej 6 lat, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 10 lat. Obowiązek szkolny tych dzieci może być odroczony do końca roku szkolnego, w którym dziecko kończy 10 lat. Od 2014 roku dziecko może być odroczone do ukończenia 8. roku życia.

W przypadku dzieci nieposiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, a kwalifikujących się do odroczenia obowiązku szkolnego, rodzice tych dzieci otrzymują opinię z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, która przekładają w szkole rejonowej. Zgodnie z zapisem art. 16 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, w przypadkach uzasadnionych ważnymi przyczynami, rozpoczęcie spełniania obowiązku szkolnego może być odroczone, nie dłużej jednak niż o jeden rok. Decyzję w sprawie odroczenia obowiązku szkolnego podejmuje dyrektor publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, po zasięgnięciu opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Jedną z kategorii uczniów ze specjalnymi potrzebami są uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Definicja specyficznych trudności w uczeniu pojawiła się w rozporządzeniu dotyczącym warunków oceniania i klasyfikowania uczniów. „Przez specyficzne trudności w uczeniu się należy rozumieć trudności w uczeniu się odnoszące się do uczniów w normie intelektualnej, o właściwej sprawności motorycznej i prawidłowo funkcjonujących systemach sensorycznych, którzy mają trudności w przyswajaniu treści dydaktycznych, wynikające ze specyfiki ich funkcjonowania poznawczo-percepcyjnego”. Specyficzne trudności w nauce mogą występować jako dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia. Dysleksja to termin określający specyficzne trudności w czytaniu,

dysortografia to trudności w pisaniu, przejawiające się popełnianiem różnego typu błędów, w tym ortograficznych, dysgrafia to zniekształcenie strony graficznej pisma. W literaturze pedagogicznej można przeczytać na temat dysleksji dość dużo. Natomiast o dyskalkulii rozwojowej mówi się niewiele, chociaż dotyczy ona układu nerwowego i jest tak częsta, jak inne zaburzenia. Przy rozważaniach na temat dyskalkulii rozwojowej autorzy często dodają, iż jest to zaburzenie w nauce liczenia u dzieci o normalnym rozwoju umysłowym i towarzyszy często dysleksji. Nauczyciele od początku nauki dziecka w szkole podstawowej powinni obserwować go w kierunku ryzyka dysleksji. Jeżeli wystąpią charakterystyczne symptomy, powinni zasugerować przebadanie dziecka w poradni psychologiczno-pedagogicznej w kierunku dysleksji.

Wiek a obowiązek szkolny

Kształcenie dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie jest prowadzone nie dłużej niż do ukończenia przez ucznia:

- 18 roku życia – w przypadku szkoły podstawowej,
- 21 roku życia – w przypadku gimnazjum,
- 24 roku życia – w przypadku szkoły ponadgimnazjalnej.

Wg projektu rozporządzenia w sprawie warunków kształcenia i opieki uczniów niepełnosprawnych wyżej podane lata wydłużenia ulegną zmianom od 1.09.2012 r.

- 15 roku życia – w przypadku szkoły podstawowej,
- 19 roku życia – w przypadku gimnazjum,
- 23 roku życia – w przypadku szkoły ponadgimnazjalnej.

Egzaminy uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce

Obecnie uczniowie ze specyficznymi trudnościami w nauce mają prawo przystąpić do sprawdzianu w klasie VI szkoły podstawowej lub egzaminu gimnazjalnego w warunkach i formie dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia na podstawie opinii publicznej lub niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej.

W przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania dostosowanie może nastąpić na podstawie tego orzeczenia. Opinia taka powinna być wydana przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną nie później niż do końca września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany sprawdzian lub egzamin gimnazjalny. Opinię tę rodzice lub prawni opiekunowie ucznia przekładają dyrektorowi szkoły w terminie do 15 października roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany sprawdzian lub egzamin.

INFORMATOR INFORMATOR INFORMATOR INFORMATOR INFORMATOR INFORMATOR**Numery telefonów****Urzędu Gminy w Różanie:****Numer kierunkowy - 29**

www.rozan.eur.pl

Burmistrz Piotr Świdorski

7679 120 - Urząd Gminy - sekretariat

7679 121 - fax sekretariat

7679 122 - Sekretarz Urzędu Gminy

b7679 126 - Zamówienia publiczne

7679 127 - USC, ewidencja ludności

7679 120 (wew.40) - Ośrodek Doradztwa Rolnic.

7679 132 - Skarbnik Gminy

7679 133 - Wymiar podatków i opłat

7679 134 - Kasa

7679 142 - Księgowość szkół i przedszkola

7679 139 - Działalność gospodarcza, ochrona

środowiska

7679 125 - Gospodarka komunalna, drogi inwest.

7679 136 - Biuro Rady Miejskiej

7679 138 - Przewodniczący Rady Miejskiej

7679 137 - Pokój radnego

7679 128 - Gospodarka mieniem komunalnym

7679 120 (wew.18) - Ośrodek Pomocy Społecznej

- kierownik

7679 120 (wew.16,17) - Ośrodek Pomocy Spo-

łecznej

7679 145 - Informatyk

7679 147 - Goniec

7679 120 (wew.41) - PZU

7679 146 - Klub pracy

7679 135 - Kombatanci

ADRESY EMAIL:**Urząd gminy:** ugrozan@post.pl**Burmistrz:** burmistrz.rozan.wma@gminypolskie.pl**Sekretarz:** b.gawianowska@rozan.eur.pl**Skarbnik:** b.deptula@rozan.eur.pl**Planowanie przestrzenne i zamówienia publiczne:**

l.dlugolecka@rozan.eur.pl

Obronność i zarządzenia kryzysowe:

k.zwolinski@rozan.eur.pl

Obsługa Rady Miejskiej i Komisji:

d.holozubiec@rozan.eur.pl

Inwestycje, budownictwo i drogi:

d.bodziak@rozan.eur.pl

Ochrona środowiska: a.ostrowska@rozan.eur.pl**Informatyk i promocja gminy:**

m.osiecki@rozan.eur.pl

Kadry: b.marek@rozan.eur.pl**Oświata, Kultura, Zdrowie i Działalność Gospo-****darcza:** w.olkowska@rozan.eur.pl**Urząd Stanu Cywilnego, Dowody Osobiste:**

b.kornacka@rozan.eur.pl

Gospodarowanie Mieniem Komunalnym,**Rolnictwo:** m.janyszko@rozan.eur.pl**Rozwiązywanie problemów alkoholowych i****przeciwdziałania patologiom społecznym:**

m.janyszko@rozan.eur.pl

Sport: sport@rozan.eur.plNiepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
ul. Gdańska - 7669 440, 7669 038, 7669 975,
501757518Rehabilitacja lecznicza, ul. Ostrowska -
504106182Posturunek Energetyczny, ul. Polna - 7669 004
Zgłaszanie reklamacji w sprawie przerw w dostawie prądu - 991, 753 34 00, 753 34 22**PRZEDSZKOLE SAMORZĄDOWE** - 7669 526

psrozan.szkolnastrona.pl

PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA - 7669 012

www.sprozan.szkolnastrona.pl

PUBLICZNE GIMNAZJUM - 7669 924

www.gimrozan.oswiata.org.pl

ZESPÓŁ SZKÓŁ - 7669 026

zsrozan.pl

URZĄD POCZTOWY, ul. Warszawska 6 - 7669 006**BIBLIOTEKA PUBLICZNA** - 7669 042

www.gbprozan.pl

GMINNY OŚRODEK UPOWSZECHNIANIA KULTURY

- 7669 042

www.gouk.pl, www.swierszcz.gouk.pl

HALA SPORTOWA, ul. Szkolna - 7669 294**APTEKI**

ul. Wileńska - 7669 020

ul. Warszawska - 7679 009

NOCLEGI

Zajazd Rycerski, ul. Warszawska - 7669 043

Ośrodek Wczasowy „Florian” - 7669 367

AGROTURYSTYKA

Chełsty - 605 379 499, 601 254 453

WETERYNARIA

ul. Kościuszki - 7669 171

ul. Czysta - 7669 649

MECHANIKA POJAZDOWA

ul. Dolna - 792 244 104

LEŚNICTWO

Kaszewiec - 7669 018

Załużcie - 7669 081

**TELEFONY
ALARMOWE****POLICJA** - 997

Różan, ul. Lwowska - 7177 390

STRAŻ POŻARNA - 998, 112

Różan, ul. Warszawska - 7669 008

POGOTOWIE RATUNKOWE - 999

Różan, ul. Warszawska

Policyjny telefon zaufania KPP

w Makowie Maz. - 7172 542, 7172 552

Linia antykorupcyjna - 800 399 471

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI

zgłoszenia o przestępstwach - 800120226

POGOTOWIE ENERGETYCZNE - 991**Parafia Rzymsko - Katolicka**

7669 001, 7669 893

www.parafranzan.pl

Msze św. w niedzielę: 7³⁰, 9³⁰, 12⁰⁰, 16⁰⁰w dni powszednie: 7⁰⁰ i 18⁰⁰Biuro Parafialne czynne w godz. 8⁰⁰-9⁰⁰oraz 16⁰⁰-17⁰⁰.W okresie letnim w godz. 8⁰⁰-9⁰⁰.

Odpusty: 26 lipca i 9 października.

**Zakład Gospodarki Komunalnej
i Mieszaniowej**

ul. Dolna tel. 7669 159

email: zgkimrozan@post.pl

Biuro zakładu pracuje w godz. 7-15

od poniedziałku do piątku.

7669 557 - Stacja Uzdatniania Wody

7669 041 - Oczyszczalnia Ścieków

692 302 604 - Wysypisko Śmieci - otwarte w

godz. 7-20 siedem dni w tygodniu.

Piątek 2 sierpnia

15.00 - Gminny Turniej Piłki Piżowej (boisko za halą sportową)

18.00 - 21.00 - Lot balonem na łące nad Narwią (dzika plaża)

22.00 - Nocne zwiedzanie Fortu Nr.1, koncert Alien Removed

Sobota 3 sierpnia

7.00 - Otwarte Zawody Wędkarskie o Puchar Burmistrza Gminy Różan

9.00 - 15.00 - Otwarty Turniej Piłki Nożnej Dzikich Drużyn

(boisko wielofunkcyjne przy stadionie sportowym w Różanie, ul. Szkolna1)

10.00 - Dmuchane zabawki, karuzele, stragany (na rynku)

15.30 - Otwarty Turniej Street Ball - eliminacje

(boisko wielofunkcyjne przy stadionie sportowym w Różanie, ul. Szkolna 1)

17.00 - 1.00 - Pokazy i Turniej Karate (na rynku), Aktywne Panie z Załużcia, Evil Music Dealers,

SARAGOZZA SHOW, EWA BAND (zabawa taneczna).

Niedziela 4 sierpnia

10.00 - 15.00 - RODZINNE ATRAKCJE NAD NARWIĄ NA DZIKIEJ PLAŻY - przejażdżki łodzią

po Narwi, zabawy i animacje dla dzieci, puszczenie latawców, strzelanie z łuku prowadzone przez

Mistrza Świata w łucznictwie konnym - Norberta Koczyńskiego; Otwarty Turniej Szachowy MAT

12.00 - 13.00 - Otwarty bieg uliczno-przełajowy (start i meta na rynku)

14.00 - 16.00 - Finałowe rozgrywki Street Ball (na rynku)

16.30 - Uroczystość wręczenia nagród przez Burmistrza Gminy Różan (na rynku)

17.00 - Kabaret 44-200, 18.30 - 19.30 - Turniej Siłowy (na rynku), 20.00 - STACHURSKY

**Dni Różana
2-3-4 sierpnia**Wszystkie należności z tytułu opłat i podatków
można regulować w kasie urzędu lub na kontoUrzędu Gminy w Banku Spółdzielczym
w Różanie

16 8925 0006 0000 0134 2000 0020

ŚWIĘTO ŚMIECI SZLACHETNE AKTYWNE PANIE IV Różański
WOJSKA POLSKIEGO PO NOWEMU ZDROWIE W NOWOGARDZIE Piknik Militaryny

ŚWIERSZCZ RÓŻAŃSKI

Dni Różana 2013

GAZETA LOKALNA MIASTA I GMINY RÓŻAN 06 - 230 Różan, ul. Mickiewicza 5 tel. 29 76 69 042 www.swierszcz-gouk.pl swierszcz@gouk.pl MIESIĘCZNIK Nr 7-8/2013 CENA 2 ZŁ

Główny Sponsor Dni Różana 2013

Burmistrz Piotr Świderski informuje

Informuję, że w wyniku zakończenia procedury konkursowej w dniu 3 lipca 2013 roku na kandydata na stanowisko dyrektora Publicznej Szkoły Podstawowej im. I Dywizji Tadeusza Kościuszki w Róźnie został wybrany pan Krzysztof Jacek Kępka. Uzasadnienie dokonanej wyliczenia: Pan Krzysztof Jacek Kępka spełnia wszystkie wymagania określone w ogłoszeniu o naborze oraz uzyskał maksymalną ilość głosów członków komisji obecnych na posiedzeniu.

23 lipca 2013 roku wyłączony został sygnał analogowy telewizji.

Rozpoczęto nadawanie naziemnej telewizji cyfrowej z bogatszą ofertą programową (nawet do 21 programów), lepszym dźwiękiem i obrazem. Nowy sygnał jest także bardziej odporny na zakłócenia i umożliwia równoległe nadawanie kilku ścieżek dźwiękowych oraz danych dodatkowych (np. napisów). Jednocześnie odbiór obu sygnałów nie będzie możliwy, dlatego by wciąż odbierać program telewizyjny, mieszkańcy muszą przygotować swoje odbiorniki do tych zmian.

Bezpłatna infolinia: 800 007 788
www.cyfryzacja.gov.pl

Na terenie Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Róźnie przy ul. Dolnej 19 (teren oczyszczalni ścieków), znajdują się do odbioru pojemniki na odpady komunalne dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu Gminy Różan, którzy nie odebrali w/w pojemników w dniu dostawy przez Wykonawcę.
W związku z powyższym proszę o zgłaszanie się po odbiór pojemników.

Gmina Różan przystąpiła do IV Edycji Konkursu „ZDROWA GMINA” organizowanego przez Polską Unię Onkologii. Celem konkursu jest zwiększenie liczby osób zgłaszających się na badania profilaktyczne w kierunku chorób nowotworowych - finansowane ...przez Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) i Narodowy Program Zwalczenia Chorób Nowotworowych (NPZCHN). Do tych badań należą:

- mammografia (dla kobiet w wieku 50-69 lat),
- cytologia (dla kobiet w wieku 25-59 lat),
- kolonoskopia (dla osób w wieku 50-65 lat bez objawów raka jelita grubego, dla osób, które ukończyły 40 lat i są obciążone

genetycznie- mające co najmniej jednego krewnego pierwszego stopnia z rozpoznaniem raka jelita grubego, dla osób w wieku 25-65 lat, pochodzących z rodzin szczególnie ryzyka).

Na badania cytologii i kolonoskopii można zapisywać się w Urzędzie Gminy w Róźnie - pokój Nr 39 (II piętro) w dniach od 22 lipca 2013r. do 27 sierpnia 2013 r. w godzinach pracy Urzędu od poniedziałku do piątku lub telefonicznie (29) 7679139. Do rejestracji niezbędny jest nr PESEL.

Badania cytologii zostaną przeprowadzone w Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie, kolonoskopia w Samodzielnym Publicznym Centralnym Szpitalu Klinicznym na ulicy Banacha w Warszawie z zapewnieniem dowozu osób chętnych na badanie.

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych ogłasza nabór wniosków o dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na rekultywację składowisk odpadów, w zakresie zamykania i rekultywacji istniejących składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Konkurs ma formę zamkniętą bez preselekcji. Na dofinansowanie realizacji projektów wyłonionych w ramach konkursu przeznaczona jest kwota 1 500 000 EUR. Ubiegać się o nią mogą jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną; podmioty działające w oparciu o przepisy ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym; podmioty wykonujące usługi publiczne na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego, w których większość udziałów lub akcji posiada samorząd; podmioty wybrane w drodze ustawy Prawo zamówień publicznych wykonujące usługi publiczne na podstawie obowiązującej umowy zawartej z jednostką samorządu terytorialnego na świadczenie usług z danej dziedziny. Kryteria wyboru projektów wskazane są w dokumencie „Szczegółowy Opis Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013”, który jest dostępny na stronie internetowej www.mazowia.eu. Ostateczny termin składania wniosków upływa w dniu 30 sierpnia 2013 roku o godz. 16.00.

Wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie realizacji inwestycji drogowej.

24.06.2013 złożono wniosek Zarządu Dróg Powiatowych w Makowie Maz. w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na „Rozbudowie drogi powiatowej nr 2104W Głazewo – Świeszki – Sieluń (na odcinku Załęże – Sieluń), na odcinku o długości 1,422 km.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Róźnie ogłasza nabory na wykonanie usług szkoleniowych:

Kurs zawodowy „grafika komputerowa”, operator koparko-ładowarki (klasa III), palacz c.o., kurs „prawo jazdy kat. c”, kurs spawania lukowego w osłonie co i mieszanek (mag), sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej + fakturowanie, agroturystyka z uwzględnieniem garncarstwa i wikliniarstwa w związku z realizacją projektu systemowego pn. „Przez aktywność do zatrudnienia”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Informacja dotycząca sposobu gromadzenia odpadów komunalnych na terenie Gminy Różan

Do czasu zaopatrzenia przez Firmę MPK Sp. z o. o., ul. Kołobrzeska 5, 07-401 Ostrołęka w pojemniki na odpady komunalne należy gromadzić w workach. W przypadku zadeklarowania przez właścicieli nieruchomości selektywnej zbiórki odpadów komunalnych należy uwzględnić podział na „suche i mokre”.

Informacja o wynikach konkursów na kandydata na stanowisko dyrektora Publicznej Szkoły Podstawowej im. I Dywizji Tadeusza Kościuszki w Róźnie

RÓŻAN

1378

**Świerszcz
Różański**

GAZETA LOKALNA
MIASTA I GMINY

www.swierszcz.gouk.pl
swierszcz@gouk.pl

Redaguje zespół.
Redaktor naczelny:
Aleksandra Warsztocka
Współpracownicy:
J.M.Żytowiecki, K.Daszewski, A.E.Ziółkowska, W.Łaskarzewski, J.Świderski, Sebastian Olszewik

**Adres redakcji,
wydawca i druk:**
Gminny Ośrodek

Upowszechniania Kultury
w Róźnie im. Marszałka
Józefa Piłsudskiego
06-230 Różan,
ul. Mickiewicza 5.
tel./fax. 29 7669 042

Skład i łamanie:
Krzysztof Kruszczyński

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, a także zastrzega sobie prawo redagowania i skracania tekstów, zmiany ich tytułów oraz obróbki zdjęć. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń. Redakcja nie zawsze zgadza się z poglądami autorów tekstów. Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za naruszenie prawa lub praw osób trzecich wynikłych z zawieranych umów w trakcie pokazów odbywających się w budynku Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury organizowanych przez firmę zewnętrzną.

ISSN 1640-1573

Data wydania
20 VIII 2013 r.
Cena 2 zł
Ogłoszenia:
do 20 słów za darmo
1cm² - 1zł.

93 lata temu pokonaliśmy Sowietów. Ta bitwa zdecydowała o losach świata

ŚWIĘTO WOJSKA POLSKIEGO

(fot. B. Okragliński)

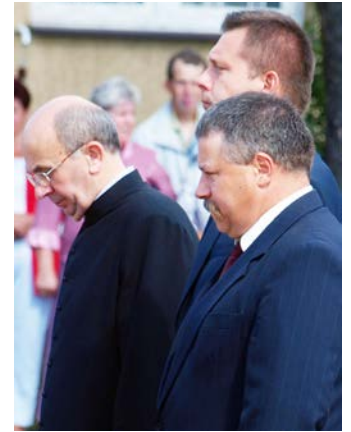
Święto Wojska Polskiego – święto Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, obchodzone 15 sierpnia na pamiątkę zwycięskiej bitwy warszawskiej w 1920, stoczonej w czasie wojny polsko-bolszewickiej; święto państwowe; obowiązuje od 13 sierpnia 1992 r. Święto to przypada w dzień ustawowo wolny od pracy, ponieważ 15 sierpnia jest również liturgicznym świętem Wniebowzięcia Matki Bożej. Obchody w Różaniu zapoczątkowała msza św. Następnie po przemarszu na Pl. Obrońców Różana burmistrz Piotr Świdzki złożył kwiaty pod pomnikiem obrońców miasta z 1939 roku. Towarzyszyli mu przewodniczący Rady Miejskiej Wojciech Prusik i proboszcz Parafii św. Anny ks. Antoni Barłowski.

93 lata temu, 15 sierpnia 1920 roku w Bitwie Warszawskiej Polacy pokonali Armię Czerwoną. Wygrana zapewniła naszemu krajowi niepodległość na blisko 20 lat i równocześnie uchroniła Europę Zachodnią przed rewolucją komunistyczną.

Bitwa Warszawska trwała od 13 do 25 sierpnia. Straty Rosjan oszacowano na 25 tysięcy zabitych. Do niewoli wzięto 66 tysięcy jeńców. Po naszej stronie było 14 i pół tysiąca poległych, 22 tysiące rannych żołnierzy i 10 tysięcy zaginionych. Po drugiej wojnie światowej wskutek komunistycznej propagandy

znaczenie Bitwy Warszawskiej było pomniejszane.

Od 1992 roku w rocznicę zwycięskiej walki, 15 sierpnia, jest ponownie obchodzone Święto Wojska Polskiego. Sejm przywrócił tą tradycję, datującą się od 1923 roku. Święto wojska obchodzono 15 sierpnia w okresie II Rzeczypospolitej, w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie, w oddziałach Państwa Podziemnego, a także w Wojsku Polskim utworzonym na froncie wschodnim.

PRACUJEMY KIEDY KLIENT MA DLA NAS CZAS... OBSŁUGA W DOWOLNYM MIEJSCU I CZASIE...

Ubezpieczenia dla każdego

Na życie, komunikacyjne, majątkowe, turystyczne, OFE, II i III filar, rolne z dopłatami z budżetu i wiele innych.

NIE PŁAĆ WIĘCEJ NIŻ MUSISZ!!!
PRZYJDŹ LUB ZADZWOŃ!!!

503 134 820
 500 197 352
 tel./fax: 29 7170073

i inne

warta.

Dzbańdz Zakątek

Fot.B.Okrągłiński

Dawno minął czas kiedy przybywający z Warszawy człowiek słabo orientujący się w tej okolicy, miał Rzewnie i dalej posuwając się w kierunku Narwi, a potem ku Różanowi trafił na wieś Dzbańdz. Ale jak tam dojechać prędzej by można było zapytać samę niż człowieka. Wokół tylko lasy, łąki, piękny zielony krajobraz czystej przyrody.

Teraz rozbudowały się nie tylko małe wioski w tej okolicy, ale powstały liczne domki letniskowe często stojące w bliskim sąsiedztwie. Do tych domków muszą dotrzeć rozmaite służby pomagające żyć w oddaleniu od Różana, czy wzywani rzemieślnicy ratujący letników w potrzebie. Długie tłumaczenie przez telefon jak dojechać na ogół nie wystarczyło i trzeba było wychodzić na szosę dawać znaki, machając prawie do każdego nadjeżdżającego samochodu.

Dlatego też naturalną potrzebą stało się nazwanie miejsca bardziej precyzyjnie niż sama nazwa wsi Dzbańdz, na której południowym obrzeżu w lesie nad Narwią, znajduje się grupa domków rekreacyjnych do których nie tak łatwo trafić. Nasze środowisko sezonowych mieszkańców domków letniskowych, postanowiło określić miejsce gdzie jesteśmy. Niezwykle miejsce do którego się przywiązaliśmy, w którym mamy szczęście mieć działki, nazwaliśmy Dzbańdz Zakątek.

Oznajmiliśmy to światu za pomocą dwóch drogowskazów wypalonych na

deskach i umieszczonych na drzewach przy asfaltowej szosie prowadzącej z Różana przez Dzbańdz do Brzuze i Rzewnie, na wprost drogi leśnej prowadzącej do naszego Zakątką.

Teraz widać wyraźnie gdzie należy skręcić aby do nas trafić, niezależnie od tego skąd się jedzie. Już nie musimy wychodzić na szosę aby czekać na zamówionego rzemieślnika, karetkę pogotowia (oby jak najrzadziej), czy zaproszonych znajomych lub przyjaciół odwiedzających nas po raz pierwszy. Nazwa Zakątek okazała się nie tylko sympatyczna ale i użyteczna. Zaczyna funkcjonować wśród odwiedzających Zakątek, a także zapraszanych do pomocy rzemieślników i pracowników służb świadczących dla nas usługi (elektrownia, wodociągi, ścieki, śmieci). Nazwa zaczęła więc żyć własnym życiem, niezależnie od oznaczeń na mapach.

Zawiadamiamy o tym Redakcję „Świerszcza Różańskiego” i przy okazji podpowiadamy władzom gminy, aby podjęły ten pomysł i nadały więcej takich nazw własnych różnym miejscom na mapie regionu. Na pewno ułatwi to poruszanie się przyjezdnym po rozległym obszarze gminy Różan zamieszkałym przez coraz liczniejszych letników pozostających tu przez prawie połowę roku, a czasem dłużej.

Zofia Dworak
Zbigniew Staniszewski
Dzbańdz Zakątek ul. Lipowa

Fot.Z. Staniszewski

Po raz pierwszy w naszej miejscowości oficjalnie 29 sierpnia 2013 roku ruszy ogólnopolski projekt pomocy rodzinom żyjącym w trudnej sytuacji materialnej czyli SZLACHETNA PACZKA.

Przedstawicielem Szlachetnej Paczki jest Lider. W Różanie ten tytuł otrzymała Wioletta Żebrowska. To ona została przeszkolona i jest obecnie wspierana przez Stowarzyszenie WIOSNA, które organizuje program Szlachetnej Paczki. Do zadań Lidera należy m.in. rekrutacja i zarządzanie zespołem wolontariuszy, nadzór nad spotkaniami wolontariuszy z rodzinami, a także organizacja zaplecza logistycznego projektu.

SZLACHETNA PACZKA to projekt, który w przemyślany sposób łączy tysiące osób: wolontariuszy, rodziny w potrzebie, darczyńców i dobroczyńców.

Wolontariusze, czyli „Super W”, szukają rodzin w potrzebie, następnie spotykają się z nimi, diagnozują ich sytuację, poznają konkretne potrzeby i podejmują decyzję o włączeniu do projektu.

Darczyńcy przygotowują konkretną pomoc dla konkretnej rodziny.

Dobroczyńcy, angażując się finansowo, dają swoją energię dobru, dzięki której system SZLACHETNEJ PACZKI może skutecznie działać.

Rodziny w potrzebie oprócz konkretnej pomocy otrzymują nadzieję na lepsze jutro i impuls do zmiany.

Stowarzyszenie WIOSNA, organizator SZLACHETNEJ PACZKI, daje jej niezwykłą filozofię pomagania, twórcze podejście do pracy z ludźmi, unikatowe systemy zarządzania i wolność dawania siebie innym.

Działanie SZLACHETNEJ PACZKI w rejonie to wiele etapów do przebycia:

PIERWSZY to Rekrutacja i szkolenie liderów - to mamy już za sobą.

DRUGI to Rekrutacja i szkolenie wolontariuszy - tu prosba do Was - mieszkańców gminy Różan, zapraszam serdecznie do zgłaszania się na wolontariuszy: Wolontariusz czyli „Super W” to bardzo ważna postać SZLACHETNEJ PACZKI - to on musi niejednokrotnie przełamać siebie, by zapukać do rodziny potrzebującej, zadać jej trudne pytania, zobaczyć prawdziwą biedę na własne oczy. To wymaga wiele odwagi i zaangażowania. Jednak w SZLACHETNEJ PACZCE wierzymy, że prawdziwym bohaterem może stać się każdy. Do Drużyny „Super W” są zaproszeni wszyscy, którzy chcą mądrze pomagać. Sama chęć pomagania to jednak za mało - poszukiwane są osoby pełnoletnie, wytrwałe w dążeniu do celu, samodzielne w działaniu i gotowe wejść w trudny świat biedy. W całej Polsce będzie działać 7200 wolontariuszy, zorganizowanych w ponad 448 rejonach we wszystkich województwach. Wśród nich jest miejsce dla Ciebie.

Wejź na stronę www.superw.pl i zgłoś swoją osobę. Pamiętaj by podczas rejestracji wybrać nowo powstały REJON RÓŻAN.

TRZECI - to pozyskiwanie adresów rodzin jednak to dopiero później.

Obecnie najważniejsi są wolontariusze, więc zachęcam do zgłaszania się stronie SZLACHETNEJ PACZKI.

(EZ)

Przyznam, że przeglądałem nie raz plany zagospodarowania przestrzennego gminy Różan. W żadnym nie znalazłem jakiegokolwiek koncepcji scalenia gruntów, uzbrojenia ich, przygotowania do zaferowania, jako teren pod inwestycje, jakiegoś planu, pomysłu na przyszłość. Również bezrobocie, które dotyka sporą część szczególnie młodych ludzi jakoś nie daje się zminimalizować w naszej gminie, choć to problem ogólnokrajowy. Plany, projekty, działania w większości funkcjonujące na papierze. Nawet przyjęta w poprzedniej kadencji przez radę gminy strategia promocji gminy Różan przez dłuższy czas nie znalazła finału w namacalnej realizacji. A przecież miała w założeniu wypromować Różan i gminę, przyciągnąć inwestycje, turystów. Lokalny Plan Rewitalizacji Gminy Różan, Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, Strategia Promocji Gminy Różan, Plan Inwestowania w Gminie Różan, Program Ochrony Środowiska Gminy Różan, Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Różan, Strategia Rozwoju gminy Różan itd. to twory na papierze bez szans na realizację. Ale zawsze jest argument „przecież działamy”. Plany, strategie, koncepcje nijak się mają do rzeczywistości. Fundusz sołecki, którego przez dłuższy czas rada gminy nie uchwałała, jest jednym z symptomów złego stanu rzeczy, który na szczęście mija.

Poprzednio nie podejmowano wystarczających działań by idee funduszu rozpowszechnić, przekonać do słusznego przecież celu, jakim jest dla społeczności wiejskich decydowanie o gospodarowaniu wspólnymi pieniędzmi. Również zainteresowanie samych mieszkańców wsi funduszem sołecim jest, właściwie żadne. Na moje pytania z tym związane nikt nie potrafił jednoznacznie udzielić odpowiedzi. Kilka osób, wprowadzonych w błąd twierdziło, iż funduszu nie było, bo nie wszystkie wsie chciały się na niego zgodzić. Otóż fundusz można utworzyć nawet dla jednego sołectwa. Zatem nie ma obowiązku dla każdego sołectwa do korzystania z funduszu sołeckiego. Inni znowu twierdzili, że jak będą domagali się utworzenia funduszu, to więcej gmina, samorząd nic dla sołectwa nie zrobi. Nikt nie wie i powtarza coś, co zasłyszał lub ktoś mu powiedział.

O funduszach sołeckich mówi się, że to jeden z niewielu, jeżeli nie jedyny, skuteczny sposób, aby obywatele mogli bezpośrednio decydować o wydatkach. Ustawa o funduszach została tak skonstruowana, że i gmina i sołectwa korzystają z rozwiązań ustawowych. Gmina, ponieważ ustawodawca zagwarantował zwrot kosztów wydatków od 10 do 30%, sołectwa natomiast zyskują świadomość, że od tej pory mogą decydować ile pieniędzy i na co chcą przeznaczyć. Ustawa o funduszu sołecim z 2009 roku nie działa przeciw rolnikom i ludności wiejskiej, ale wręcz przeciwnie. Ma na celu wzmocnienie wsi.

Fundusze sołeckie to nie są zbyt duże kwoty, ale wystarczające, aby mieszkańcy mieli poczucie

decydowania o sprawach dla ich lokalnej wspólnoty istotnych. Ilość kwoty, którą gmina przeznaczona na fundusz zależy od ilości mieszkańców danego sołectwa.

RADA MIEJSKA ZADECYDOWAŁA O WYODRĘBNIENIU W BUDŻECIE GMINY RÓŻAN NA ROK 2014, ŚRODKÓW STANOWIĄCYCH FUNDUSZ SOŁECKI.

Rada Gminy na rok 2014 uchwaliła wysokość funduszu dla poszczególnych sołectw w kwotach:

1. Chelsty - 14.245,67 zł,
2. Chrzczonki - 13.554,14 zł,
3. Dąbrówka - 11.156,81 zł,
4. Dzbądz - 20.239,00 zł,
5. Dyszobaba - 18.625,41 zł,
6. Kaszewiec - 13.692,44 zł,
7. Miłony - 11.341,22 zł,
8. Mroczi Rębiszewo - 11.387,32 zł,
9. Paulinowo - 12.447,66 zł,
10. Podborze - 13.508,03 zł,
11. Prycanowo - 11.848,34 zł,
12. Szygi 13.738,55 zł,
13. Załęże Eliasze - 11.433,42 zł,
14. Załęże Wielkie - 15.167,72 zł,
15. Załęże Gartki - 11.710,04 zł,
16. Załęże Sędzieta - 11.064,60 zł,
17. Załużcie - 22.498,02 zł,
18. Zawady Ponikiew - 10.834,09 zł.

By realizować coś w aspekcie społecznym trzeba znaleźć ludzi rozumiejących i popierających działanie. By to osiągnąć trzeba idee rozpowszechnić, spopularyzować, dać perspektywę dnia jutrzejszego.

Czym tak naprawdę jest fundusz sołecki?

W budżecie gminy można wydzielić pieniądze, o których przeznaczeniu zdecydują mieszkańcy wsi. Dlatego, jeśli postanowią na coś je przeznaczyć nie będzie możliwa zmiana tej decyzji przez gminę, a ich decyzja będzie ostateczna. Chodzi o to by dać mieszkańcom wsi możliwość samodzielnego i wspólnego decydowania o swoim otoczeniu i jakości życia.

Ma to również inny bardziej społeczny aspekt.

Konsoliduje społeczeństwo. Wspólne przedsięwzięcia bardziej wzmacniają stosunek uczucio-

wo – emocjonalny. Ludzie zaczynają traktować swoją wieś, gminę, a wreszcie państwo, jako swoją ziemię, ojczyznę. To, co zostało w narodzie niszczone przez dziesiątki lat - to wspólne działania, które jeśli nie były zgodne z jedną słuszną ideologią nie mogły być realizowane. Koniec końców logiczne myślenie nie było nikomu potrzebne. Teraz nijak nie możemy odtworzyć w sobie tego daru. A i strach pozostał. Cokolwiek, gdziekolwiek kilka osób zaczyna to zaraz się ich pomawia, opluwa, deprecjonuje, a już jednostka zupełnie nie ma szans. Tak działał system. Byli inni, którzy za naród mieli myśleć i myśleli. Dlatego strategie, plany, opracowania nie mają szansy, jeśli nie

będzie w tym człowieka. Apelujemy do decydentów, radnych, aby działania społeczne wspierali, nadawali temu rozgłos, pokazywali dobrą robotę. Na pewno coś wyjdzie nie tak, ale przecież nie jesteśmy idealni, nieomylni. Partnerstwa społeczne, Stowarzyszenie Opiekunów Osób Niepełnosprawnych, Towarzystwo Miłośników Ziemi Różańskiej, Stowarzyszenie Aktywnych Pań z Załużcia, różańska Liga Futsalu, klub sportowy, już je mamy, wspierajmy je i doceniajmy ich społeczną aktywność. Każdy z nas musi się zastanowić, co robi najlepiej, i w tej dziedzinie potrój swój wysiłek. Nie czekać na rząd czy urząd, aby w tym pomógł. Burmistrz wszystkiego za nas nie załatwi i do niczego nie przekona, jeśli sami nie będziemy tego chcieli. Dlatego by tworzyć fundusze sołeckie, muszą decydować sami mieszkańcy. Muszą wiedzieć czego chcą i być do tego przygotowanymi, a burmistrz uznać, że można im powierzyć społecznie pieniądze. To dla urzędnika, burmistrza nie jest łatwa i prosta decyzja. Przybędzie sporo dodatkowej roboty - przetargi, rozliczenia itd. W kraju już i tak dość marnuje się publicznych pieniędzy. Działajmy, przekonujmy. Pokażmy, że damy radę. Zmieniajmy swoje marzenia w rzeczywistość.

Wykorzystanie logotypów Strategii Promocji Gminy Różan na nowych witaczach, gadzety reklamowe na Dniach Różana, imprezy w Załużciu dają poczucie pewnej świeżości i odmienności. Również sprawa funduszu sołeckiego stała się realistyczną. Burmistrz zamiar utworzenia funduszu wprowadził pod obrady komisji programowych Rady Miejskiej i na sesji w dniu 8 marca rada propozycje utworzenia funduszu na rok budżetowy 2014 przyjęła. Teraz już od ludzi w sołectwach zależeć będzie jak w rozdysonowanie otrzymanych środków się zaangażują. Dostaliśmy szansę nie zmarnujemy jej.

K. Kruszewski

ŚMIECI PO NOWEMU

Od dnia 1 lipca 2013 r. odpady komunalne odbiera firma MPK sp. z o.o. ul. Kołobrzeska 5, 07-401 Ostrołęka.

Odpady odbierane są zarówno z nieruchomości zamieszkałych, jak i z nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

ZASADY PRZYGOTOWANIA ODPADÓW:

- a) odpady komunalne niesegregowane (zmieszane),
- b) odpady komunalne zbierane selektywnie jako:
  - odpady suche
  - odpady mokre.

Odpady komunalne „suche” to: wszelkie opakowania z papieru i tektury, tekstylia, metal, butelki plastikowe, reklamówki, folie, puszki aluminiowe, pojemniki po produktach mlecznych, kartony po napojach, gazety, szkła oraz pozostałe odpady nie ulegające biodegradacji; (słoiki, butelki itp.) nie muszą być umyte, lecz nie mogą mieć zawartości.

Odpady komunalne „mokre” to: odpady komunalne ulegające biodegradacji tj. resztki żywności, resztki po kawie i herbacie, skorupki po jajkach i orzechach, zużyte ręczniki papierowe, mokry zabrudzony papier, chusteczki higieniczne, resztki i obierki z owoców i warzyw, odpady zielone oraz inne odpady biodegradowalne nadające się do kompostowania.

Z domów jednorodzinnych odbiór odpadów odbywać się będzie za pomocą pojemników (koszy) na śmieci o pojemności 110 lub 240 litrów. Każde gospodarstwo, które zdecydowało się na selektywną zbiórkę odpadów musi być zaopatrzone w dwa pojemniki (kosze). Odpady suche będą odbierane jeden raz w miesiącu, a odpady mokre dwa razy. W przypadku budynków wielolokalowych obowiązuje również system pojemników z tym, że 240 litrowych umieszczonych w osłonach śmietnikowych i odbieranych częściej; odpady zmieszane dwa razy w tygodniu, odpady suche jeden raz, a mokre dwa razy w tygodniu.

MIESIĘCZNE STAWKI ZA ODBIÓR ŚMIECI:

1) dla posesji zamieszkałych:

- a) 8,00 zł od mieszkańca - za odpady zmieszane,
- b) 5,00 zł od mieszkańca - za odpady posortowane,

2) w przypadku nieruchomości, na których nikt nie zamieszkuje:

- a) za odpady zmieszane – za pojemnik:
  - o pojemności 110 l – 20,00 zł,
  - o pojemności 240 l – 40,00 zł,
  - o pojemności 1100 l – 70,00 zł,
  - kontener KP-7 – 600,00 zł.
- b) za odpady zbierane w sposób posortowany – za pojemnik:
  - o pojemności 110 l – 10,00 zł,
  - o pojemności 240 l – 20,00 zł,
  - o pojemności 1100 l – 50,00 zł,
  - kontener KP-7 – 400,00 zł.

Wszędzie tam gdzie nie zamieszkują mieszkańcy lub zamieszkują czasowo np: domki letniskowe, odbiór będzie następował dwa razy w miesiącu w przypadku odpadów zmieszanych, a w przypadku zbiórki selektywnej, odpady suche jeden raz, a mokre dwa razy w miesiącu.

Właściciele posesji, którzy mieli zawarte umowy na odbiór odpadów komunalnych z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej w Róźnie i posiadają pojemniki, pozostają one w ich dyspozycji. Firma odbierająca odpady dokona uzupełnienia zaopatrzenia w pojemniki pozostałych nieruchomości nieodpłatnie.

Miesięczną opłatę za odbiór odpadów należy wpłacać do kasy urzędu gminy w bez wezwania, w łącznej wysokości za trzy miesiące kalendarzowe, w terminach:

- 1) za I kwartał – do 30 marca danego roku,
- 2) za II kwartał – do 30 czerwca danego roku,
- 3) za III kwartał – do 30 września danego roku,
- 4) za IV kwartał – do 31 grudnia danego roku.

Termin wniesienia pierwszej opłaty upływa w dniu 30 września 2013 r. i obejmuje okres od 01 lipca 2013 r. do 30 września 2013 r.

Opłatę można uiszczać w kasie urzędu gminy w Róźnie, w placówkach pocztowych, w placówkach banku lub za pośrednictwem usług bankowości elektronicznej na konto bankowe: Bank Spółdzielczy w Róźnie 16 8925 0006 0000 0143 2000 0020.

Brak wniesienia opłaty będzie skutkowało wszczęciem procedury windykacyjnej, a następnie egzekucji administracyjnej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w razie nie złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, albo

uzasadnionych wątpliwości co do danych zawartych w deklaracji - wójt, burmistrz lub prezydent miasta określa w drodze decyzji wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, biorąc pod uwagę uzasadnione szacunki, w tym średnią ilość odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach o podobnym charakterze.

Wszelkie uwagi i reklamacje należy zgłaszać do Urzędu Gminy w Róźnie, Plac Obrońców Różana 4; tel. 29/7679149 lub 29/7679126. Pod wskazanym adresem oraz telefonami można uzyskać dodatkowe informacje na temat nowych zasad gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Róźnie.

PUNKT SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW KOMUNALNYCH (PSZOK)

Na terenie Gminy Róźnie rozpoczyna funkcjonowanie Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany w Mroczkach - Rębiszewie (na terenie starego wysypiska sanitarnego) obsługiwany przez ZGKiM w Róźnie. Każdy mieszkaniec Gminy Róźnie do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Mroczkach- Rębiszewo nieodpłatnie, własnym transportem może dostarczyć odpady komunalne takie jak:

- odpady wielkogabarytowe,
- odpady elektryczne i elektroniczne,
- zużyte opony,
- przeterminowane leki,
- zużyta folia,
- odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z drobnych prac remontowych wykonywanych we własnym zakresie.

HARMONOGRAMY WYWOZU ODPADÓW KOMUNALNYCH Z TERENU GMINY RÓŻAN

(stan na dzień 22.07.2013r.)

PODBORZE, ZAŁUZIE, PRYCANOWO,

RÓŻAN ULICE: CMENTARNA, LAZUROWA, SŁONECZNA, TĘCZOWA, MARZANNY, POGODNA

Odpady zmieszane i mokre:

- zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna.

Odpady suche: - zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna.

Sierpień - 7, 21, 16
Wrzesień - 4, 18, 20
Październik - 9, 23, 18
Listopad - 6, 20, 15
Grudzień - 4, 18, 20

KASZEWIEC, DĄBRÓWKA, CHELSTY, DZBĄDZ, PAULINOWO, MROCZKI RĘBISZEWO.

Odpady zmieszane i mokre:

- zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna.

Odpady suche:

- zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna

Sierpień - 12, 26, 16
Wrzesień - 9, 23, 20
Październik - 14, 28, 18
Listopad - 14, 25, 15
Grudzień - 9, 23, 20

RÓŻAN ULICE:

SIENKIEWICZA, ZJAZD, FORTOWA, KILIŃSKIEGO, PL.OBR.RÓŻANA, SŁOWACKIEGO, MICKIEWICZA, MOSTOWA, ROLNA, HALLE-RA, 3-GO MAJA, NADNARWIAŃSKA, PANNY MARI, PRZECHOD- NIA, LWOWSKA, WILEŃSKA, NOWA, K.BONY, A.JAGIELLONKI, JAGIELLONÓW, KAMIENNE SCHODKI, A.RADZIWIŁŁÓWNY, ZYG- MUNTA AUGUSTA, ZYGMUNTA STAREGO, GDAŃSKA, OSTROWSKA.

Odpady zmieszane i mokre:

- zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna,

- zabudowa wielolokalowa.

Odpady suche: - zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna,

- zabudowa wielolokalowa.

Sierpień - 5, 19, 16, 5, 12, 19, 26, 2, 9, 16, 23, 30
Wrzesień - 2, 16, 20, 2, 9, 16, 23, 30, 6, 13, 20, 27
Październik - 7, 21, 18, 7, 14, 21, 28, 4, 11, 18, 25
Listopad - 4, 18, 15, 4, 18, 25, 2, 8, 15, 22, 29
Grudzień - 2, 16, 20, 2, 9, 26, 23, 30, 6, 13, 20, 27

RÓŻAN ULICE: UKLEI, PONIATOWSKIEGO, BURSZTYNOWA, SZMA- RAGDOWA, RUBINOWA, AGATOWA, TOPAZOWA, KOŚCIUSZKI, WI- TOSA, CZYSTA, KOPERNIKA, M.SKŁODOWSKIEJ-CURIE, POLNA, PARKOWA, PRZEMYSŁOWA, WARSZAWSKA, SPOKOJNA, TARGOWA, DOLNA, DIAMENTOWA.

Odpady zmieszane i mokre:

- zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna

Odpady suche:

- zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna

Sierpień - 8, 22, 16
Wrzesień - 5, 19, 20
Październik - 10, 24, 18
Listopad - 7, 21, 15
Grudzień - 5, 19, 20

PODMIOTY PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPO- DARCZĄ ORAZ NIERUCHOMOŚCI PRZEZNACZONE DO UŻYTKU PUBLICZNEGO.

Odpady zmieszane i mokre:

- podmioty prowadzące działalność gospodarczą,

- nieruchomości przeznaczone do użytku publicznego.

Odpady suche:

- nieruchomości przeznaczone do użytku publicznego,

- podmioty prowadzące działalność gospodarczą.

Sierpień - 9, 23, 2, 9, 16, 23, 30, 2, 16, 16
Wrzesień - 6, 20, 6, 13, 20, 27, 6, 20, 20
Październik - 11, 25, 4, 11, 18, 25, 4, 18, 18
Listopad - 8, 22, 2, 8, 15, 22, 29, 2, 15, 15
Grudzień - 6, 20, 6, 13, 20, 27, 6, 20, 20

DYSZOBABA, ZAŁĘŻE WIELKIE, ZAŁĘŻE GARTKI, ZAŁĘŻE

SĘDZIETA, ZAŁĘŻE ELIASZE, CHRZCZONKI, MIŁONY, SZYGI, ZAWADY PONIKIEW.

Odpady zmieszane i mokre:

- zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna.

Odpady suche

- zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna.

Sierpień - 14, 28, 16
Wrzesień - 11, 25, 20
Październik - 16, 30, 18
Listopad - 13, 27, 15
Grudzień - 11, 30, 20

Odbiory realizowane są od godziny 7.00

Dni Różana 2013

Fot.D.Mroczkowski

Dni Różana rozpoczęły się od sportowych zmagania sympatyków siatkówki plażowej w piątkowe popołudnie 2 sierpnia. Punktualnie o godzinie 15.00 na boisku usytuowanym na tyłach budynku Szkoły Podstawowej przy ul. Szkolnej, rozpoczął się Gminny Turniej Siatkówki Plażowej o Puchar Burmistrza

Gminy Różan. Do rywalizacji przystąpiło dwanaście par zawodników. W wyniku zaciętej rywalizacji wyłoniono zwycięzców. Klasyfikacja przedstawia się w sposób następujący:
 1 miejsce Brzuzy Robert /Głazewski Damian
 2 miejsce Szymaniak Sebastian /Głazewski Krzysztof
 3 miejsce Kot Dawid /Osłowski Maciej

Dni Różana 2013 odznaczyły się swoją wyjątkowością pod wieloma względami. Już pierwszy dzień różańskiego święta, wywołał w mieszkańcach pozytywne emocje za sprawą Lotów Balonem na uwięzi, które odbyły się na nadnarwiańskich łąkach. Z lotów skorzystało łącznie ponad 300 osób, co ze względu na opóźnienia związane z panującą pogodą, było znakomitym osiągnięciem. Lotom balonem towarzyszył wysięgnik strażacki, który unosił ludzi wysoko w górę, aby mogli podziwiać krajobraz różańskich łąk i doliny Narwi.

O godzinie 22.00 mieszkańcy Różana mogli skorzystać z propozycji „Nocnego Zwiedzania Fortu nr. 1”, którego współorganizatorem było „Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Różańskiej”. Kulminacyjnym punktem piątkowej sielanki był koncert ostrołęckiego zespołu „Vinyl”. Koncertowi grupy towarzyszyły pokazy pirotechniczne i ogromne ogniska rozpalone przez organizatorów w celu zrobienia miłego, klimatycznego nastroju.

Sam koncert był jak najbardziej udany. Zespół zaprezentował swoje autorskie kompozycje, które oscylowały w klimatach rocka z lat 70. i 80. Swoim stylem wokalnym zachwycała wokalistka, a reszta zespołu pokazała się z jak najlepszej strony. Wszyscy obecni goście byli zachwyceni imprezą, która trwała do późnych godzin nocnych.

Drugi dzień tegorocznych „Dni Różana” rozpoczął się o 7.00 rano zawodami wędkarskimi organizowanymi przez różańskie koło wędkarskie „Różanka”. W zawodach brali udział goście z siedmiu innych, sąsiednich kół wędkarskich. Niemalże wszyscy wędkarze cieszyli się z brań, co jest najważniejsze w takich zawodach. W związku z tym dobre humory dopisywały wszystkim. Swoją obecnością nad wodą zaszczycił wędkarzy burmistrz, który w rozmowach z uczestnikami dopytywał się o różne aspekty wędkarstwa. Ostatecznie zwyciężył Łukasz Wójtowicz z koła w Pułtusku, drugim zwycięzcą został Tomasz Strzałkowski z Różana, a trzecie

miejsce zajął Zbigniew Bajno z Pułtuska. Zawody zakończono rozdaniem drobnych upominków ufundowanych przez władze miasta i wspólną fotografią.

Od godziny 9.00 na boisku wielofunkcyjnym przy remontowanym stadionie miejskim w Różaniu, rozpoczęły się rozgrywki

piłkarskie dzikich drużyn o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Różan. W turnieju wzięło udział 11 zespołów, które zostały podzielone na trzy grupy, w każdej z nich zespoły rywalizowały w dziesięciminutowych pojedynkach. W wyniku tej rywalizacji do kolejnej fazy rozgrywek odbywających się w systemie pucharowym awansowały zespoły „Tymbark Czerwonka”, „Się Wie Bazar”, „Cichy MixBud” oraz „Wybrzeże Klatki Schodowej”. W półfinałach „Tymbark Czerwonka” pokonał po rzutach karnych „Cichy MixBud”, a „Wybrzeże Klatki Schodowej” po bardzo zaciętym pojedynku w ostatnich sekundach meczu przechyliło szalę zwycięstwa na swoją stronę wygrywając 1 do 0 z „Się Wie Bazar”. Kolejny mecz o trzecie miejsce pomiędzy „Cichym MixBudem”, a „Się Wie Bazar”, zakończył się zwycięstwem tych pierwszych po serii rzutów karnych.

Nadszedł czas na wielki finał, w którym spotkały się drużyny „Tymbark Czerwonka” oraz składające się z mieszkańców Różana „Wybrzeże Klatki Schodowej”. Tym razem gospodarze okazali się gościnni i ulegli zdecydowanie lepszym tego dnia zawodnikom z Czerwonki - 0 do 2.

W sobotnie popołudnie miało swój początek jeszcze jedno sportowe wydarzenie, na

tym samym boisku. Tuż przed godziną 16.00, rozpoczął się dwudniowy turniej Street Ball. Organizatorzy zaskoczeni popularnością tej konkurencji w tym roku postanowili rozłożyć ją na dwa dni. W sobotę rozgrywki grupowe

odbywały się na boisku wielofunkcyjnym. Finały natomiast miały miejsce w niedzielę na rynku przed sceną, gdzie odbywały się głównie uroczystości związane z świętem Różana. Po serii spotkań do ścisłego niedzielnego finału awansowały dwie drużyny z Ostrołęki oraz jedna z Makowa Mazowieckiego. Jak się później okazało, jedna z drużyn z Ostrołęki wycofała się z rozgrywek, dzięki czemu w finałach mogliśmy zobaczyć drużynę składającą

się z mieszkańców Różana. Finały Street Ball rozgrywane były na zasadzie każdy z każdym i tu bezkonkurencyjni okazali się przedstawiciele Ostrołęki nie pozostawiając złudzeń, kto tego dnia był najlepszy na boisku. Ostateczna klasyfikacja turnieju Street Ball przedstawia się następująco:

1. Ostrołęka
2. Maków Mazowiecki
3. Różan

O godzinie 16.00 rozpoczęła się artystyczna część sobotniej odsłony „Dni Różana”. Jako pierwsze zaprezentowała się na scenie „Stowarzyszenie Aktywnych Pań z Żaluzia”. Kobiety, które połączyła miłość do muzyki i folkloru. Swoimi występami zjednują sobie rzesze sympatyków, a pozytywnym podej-

ściem do życia zarażają energią i optymizmem. Kolejnym Punktem programu były „Pokazy i Turniej Karate”, w których udział brali członkowie Różańskiego MKKK SHINKYOKUSHIN. Członkowie klubu zaprezentowali swoje umiejętności, które na widzach rozbiły duże wrażenie. Całość poprowadził Marian Zając. Obecni byli także starsi, bardziej doświadczeni członkowie klubu z Ostrołęki i Makowa Maz., którzy zaprezentowali bardziej zaawansowane metody i style walki.

Tuż przed godziną 19.00. rozbrzmiało intro, zapowiedź koncertu, na który czekało dużo nieprzypadkowych osób. Na scenie pojawił się skład Evil Music Dealers z Różana. Grupa będąca przedstawicielem nurtu Heavy Metalu, dała ponad godzinny żywiołowy koncert. Zaprezentowali w tym czasie dużą część swojego autorskiego materiału z różnych okresów swojej działalności, kilka coverów oraz piosenkę przygotowaną specjalnie na tę okazję pt. „Magia”. Żywioł i energia jaką niosą ze sobą koncerty E.M.D., magnetyzują i nie pozwalają obojętnie przejść obok ich muzyki. Ze względu na rodzaj muzyki, jaki propagują, są dla wielu osób czymś nie do przyjęcia, jednak radość jaką czerpią ze wspólnego grania jest silniejsza od wszystkiego.

Następnie, największe światowe przeboje wykonywane niegdyś przez zespół Saragozza Band, w nieco odświeżonych aranżacjach

zaprezentowała grupa Saragozza Show. Oprócz repertuaru zespołu grającego muzykę z gatunku Euro Disco, również wygląd 6 osobowej grupy nawiązuje do zespołu Saragozza

Band. Wszyscy artyści posiadają wieloletnie doświadczenie sceniczne. Zespół Saragozza Show powstał w 2010 roku. Wszystkich

**Serdeczne podziękowania dla PZU S.A.
- głównego sponsora imprezy Dni Różana 2013.**

Dzięki środkom przekazanych przez PZU impreza ta była wyjątkowa. Mogliśmy zorganizować Dni Różana bogate w różnorodne atrakcje dostępne dla wszystkich uczestników. Dziękując, życzymy Państwu wspaniałych osiągnięć zawodowych oraz zadowolenia i radości w życiu osobistym.

członków grupy połączyła miłość do muzyki lat 70 - tych i 80 - tych, a szczególnie do piosenek grupy Saragossa Band. Strojami, tańcem, znanymi przebojami potrafią porwać do zabawy największych „smutasów”. Ponad godzinny występ zespołu grającego muzykę zaliczaną do gatunku Euro Disco, był przedsmakiem tego, co zaprezentował zespół Ewa Band z Białegostoku. Zespół grający 100% na żywo. Zaczęli grać, gdy byli jeszcze nastolatkami - bluesa, jazz, dobry pop. Z przebojowymi coverami wiedzili na statkach pół Europy. Grali z saksofonistą Tiny Turner, zaprzyjaźnili się z Tony Halikiem - znanym podróżnikiem. Pani Ewa - wokalistka zespołu ma za sobą festiwale w Opolu, Zielonej Górze i Koło-

to grają najchętniej i te utwory mogliśmy usłyszeć podczas sobotniej zabawy. Zawsze starają się dopasować do konkretnej sytuacji. Chcą, żeby ludzie byli zadowoleni. Byliśmy zadowoleni, czego dowodem były kilkakrotne bisy zespołu. Nawet ci, którzy na początku imprezy kręcili nosem, że nie ma disco polo, później bili im brawo i z zachwytem bawili się do 1.00 w nocy.

Laureatami w tym konkursie byli:
 1 miejsce: Igor Ziółkowski
 2 miejsce: Paweł Janyszko
 3 miejsce: Sebastian Gałązka

Niedziela zaczęła się piknikiem nad Narwią w pobliżu „Dzikiej Plaży”. Mieszkańcy z całymi rodzinami mogli przyjść i rozkoszować się piękną pogodą na nadnawiańskich łąkach. Organizatorzy przygotowali dla przybyłych gości mnóstwo atrakcji. Zabawy i konkursy dla najmłodszych, które poprowadziła Ania Winiarek, pokazy i nauka strzelania z łuku prowadzone przez mistrza świata w łucznictwie konnym - Norberta Kopyńskiego. Ogromnym zainteresowaniem cieszyła się łódź strażacka, która zabierała zainteresowanych na wycieczki po Narwi. Nikt się nie nudził, mnogość atrakcji i zabaw zaabsorbowała wszystkich przybyłych. Podczas „Rodzinnych Atrakcji Nad Narwią”, miał miejsce „Otwarty Turniej Szachowy – MAT”, który poprowadził Grzegorz Ziółkowski.

brzegu. Przez chwilę spróbowali normalnego, nudnego życia, prowadząc sklep kosmetyczny. Nie wytrzymali. Założyli kolejny zespół. W tym roku Ewa Band obchodziła 20-lecie swego istnienia. W Różaniu grali już po raz drugi. Mają dobry gust muzyczny i doskonały repertuar. Joe Cocker, Queen, Celine Dion czy Whitney Houston albo Steve Wonder –

W niedzielne południe odbyła się kolejna konkurencja sportowa. Po raz pierwszy na Dniach Różana mieliśmy okazję obserwować zmagania biegaczy na dystansie 2,5 km. Trasa „Biegu uliczno-przełajowego” biegła przez ulice miasta, drogą ku rzece i wzdłuż jej brzegu z metą na różańskim rynku.

Fot. B. Okragliński

Do tej dyscypliny przystąpiło 11 zawodników i 1 zawodniczka. Klasyfikacja przedstawia się w następujący sposób:

Kobiety:

1. Mariola Wnuk

Mężczyźni:

1. miejsce Radosław Mateusiak

2. miejsce Leszek Modzelewski

3. miejsce Marcin Maciejczuk

Nagroda specjalna, dla „najstarszego uczestnika biegu”, powędrowała do Pana Mieczysława Dawidczyka.

Jak co roku, Dni Różana dają możliwość wykazania się mieszkańcom, jak i gościom w różnych dyscyplinach sportowych. Pomimo wysokiej konkurencji i żaru lejącego się z nieba uczestnicy wykazali się wytrzymałością i imponującymi umiejętnościami sportowymi-

mi. Ich trud został nagrodzony. W niedzielę o godz. 16:30 na placu Obrońców Różana przed budynkiem urzędu gminy, uczestnicy święta mieli możliwość zobaczyć i uhonorować oklaskami zwycięzców poszczególnych konkurencji, odbywających się podczas 3 - dniowej imprezy. Puchary i nagrody rzeczowe zwycięzcom wręczał burmistrz miasta Różan - Piotr Świderski.

O godzinie 17.00 program imprezy wypełnił godzinny występ Kabaretu 44-200, który okazał się strzałem w dziesiątkę. Mało znany kabaret rozbawił do łez cały różański rynek. Poczucie humoru i aktorskie umiejętności artystów przeszły najsmielsze oczekiwania. Skecze na najwyższym poziomie i pomysłowość ukazywania naszej rzeczywistości to domena Kabaretu, która dobrze rokuje im na przyszłość.

Po dawce porządnej satyry przyszedł czas na coś, co prawdziwi mężczyźni lubią najbardziej. Mianowicie „Otwarty Konkurs Siłowy”, jak co roku zgromadził wokół siebie rzeszę fanów. Całość poprowadził kulturysta Waldemar Nol - dziewięciokrotny medalista mistrzostw Polski, w tym trzykrotny mistrz w kategorii ciężkiej powyżej 90 kg., wielokrotny reprezentant kraju w mistrzostwach świata i Europy.

Fot. B. Okragliński

Zdobywca tytułu mistrza świata (2004) i Europy w kategorii „master” (2005 i 2007). Przed zawodnikami stało nie lada wyzwanie, każdy musiał wspiąć się na wyżyny swojej wytrzymałości i siły. Laureatami, którzy zostali uhonorowani przez różańskiego burmistrza byli:

1 miejsce: Piotr Baronowski

2 miejsce: Robert Guza

3 miejsce: Kamil Pieczonka

Została, również przyznana nagroda specjalna dla „Najlepszego Zawodnika z Gminy Różan”, którą odebrał Michał Ostrowski.

Po raz kolejny Dni Różana zachwyciły uczestników imprezy. Na tegoroczne wydarzenia przybyła rzesza ludzi. To wszystko, oczywiście, za sprawą gwiazdy - Jacka Stachurskiego. Piosenkarz wystąpił na zakończenie święta miasta, dając niesamowity, żywiołowy i pełen pozytywnej energii koncert. Choć na chwilę przed występem nad Różanem zawisła ogromna, czarna chmura i pokropił delikatny deszcz, to nie zraziło mieszkańców i przyjezdnych gości. Wszyscy uzbrojeni w parasole i płaszcze przeciwdeszczowe cierpliwie czekali na kulminacyjny moment „Dni Różana”. Kiedy Stachurski wyszedł na scenę, nikt nie zważał na otaczającą aurę, a okrzyki radości i zachwyty niesły się

po całym Różanie. Artysta zaśpiewał swoje największe przeboje, takie jak „Typ niepokorny”, „Z każdym twym oddechem” czy „Zostańmy razem”.

Niesamowita energia, talent, spontaniczność i ciepły uśmiech płynący od piosenkarza połączył dusze i rozpałił serca widzów. Na koniec Jacek Stachurski zadziwił wszystkich swoją szczerością i profesjonalizmem. Zachwycił publiczność jeszcze kilkoma pięknymi piosenkami ze swojego repertuaru. Oklaskom i okrzykom zachwyty nie było końca. Widzowie zadowoleni, choć ze smutkiem, że to jest koniec, opuścili rynek.

Dni Różana 2013 odbyły się z wielkim rozmachem. Organizatorzy zabawy, mówiąc kolokwialnie, ale jak najbardziej trafnie „spisali się na medal”. Ciężka praca kilkunastoosobowego zespołu dała radość i możliwość 3-dniowego oderwania się od rutyny i życia codziennego. Świetny (ponad godziny) koncert i niesamowity kontakt z publicznością Stachurskiego, był idealnym zwieńczeniem trzy dniowej imprezy. Te dni, na pewno zostaną na długo w pamięci wszystkich uczestników, przywołując uśmiech na twarzy i miłe wspomnienia.

S.Olszewik

Koło Teatralne przy GOUK – rozkręca się

Fot.D.Mroczkowski

Kończąc sezon kulturalny w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury w dniu 28 czerwca odbyła się premiera spektaklu „Czarnoksiężnik z krainy Oz”. Sztuka wystawiona została przez działające przy ośrodku Koło Teatralne „Qlturalnie proszę”, które wolontarzystycznie prowadzi pani Emilia Anna Ziółkowska. W przedstawieniu, na które zapraszał piękny plakat, wystąpili dzieci uczęszczające na zajęcia koła. I tak w rolę tytułową wcielił się Dawid Kluczek, który bardzo przekonująco zagrał Oza. Główną rolę (Dorotki) powierzono Nynie Ośliżko, co było doskonałym posunięciem. Przyjaciół Dorotki wspaniale zagrali: Stracha na Wróble – Oliwia Parzuchowska, Błaznatego Drwala – Aneta Pruszkowska, Tchórzliwego Lwa – Viktor Ziółkowski. W pozostałe postacie fantastycznie wcielili się: Czarownica z Północy, Ciotka Emilia – Ania Banaszek, Strażnik, Wuj Henryk, Manczkin – Mikołaj Warsztoczek, Królowa Polnych Myszy – Iga Iwańska, Zła Czarownica z Zachodu – Beata Ośliżko, Dobra Czarownica z Południa Gładiola – Oliwia Otlowska, Porcelanowa Księżniczka – Marysia Warsztoczek, Skrzydlate Małpy, Dwórki Gładioli – Karolina Mróz i Weronika Waśniewska. Scenariusz do przedstawienia, na motywach książki Lymana Franka Bauma

napisała prowadząca zajęcia Emilia Anna Ziółkowska i osobiście wyreżyserowała spektakl, który nie tylko bawił dowcipnymi tekstami, w interpretacji małych aktorów, ale również (jak na bajkę przystało) zachwycał przepiękną (ręcznie malowaną) scenografią oraz kostiumami. A także muzyką napisaną specjalnie przez muzyków symfonicznych z kwartetu Synaxis- Wojciecha Sławińskiego i Gustawa Ciężarek. Na premierę przybyło duże grono widzów, które z zapałem oglądało „Oza”. Po premierze, zwyczajem prawdziwego teatru, który prowadzi koło przybliży dzieciom, odbył się bankiet. Symboliczny poczęstunek dla artystów i gości. Młodzi aktorzy dostali na pamiątkę oprawione plakaty, na których byli sfotografowani w kostiumach. Od poprzedniej premiery (w lutym) minęło kilka miesięcy, przybyło też kilka osób, ale widać, że był to bardzo pracowity okres. We wrześniu Koło Teatralne planuje 2-3 próby wznowieniowe, a następnie wystawić spektakl dla dzieci z przedszkola i szkoły. Wiemy też, że są już kolejni chętni na zajęcia teatralne. Dlatego pod koniec września ponownie odbędą się „castingi”, a gdy już grupa zakończy ten etap, przystąpi do pracy nad kolejną premierą. Jaką? Zobaczymy... (Klara P)

We wtorek, 9 kwietnia br. ojciec Jan Grande, prywatnie Jerzy Majewski, zmarł przed drzwiami swego mieszkania w Rzepinie. Przez lata posługiwał w klasztorach we Wrocławiu i Legnicy. Pomógł tysiącom ludzi pielgrzymujących do niego po pomoc z całej Polski. Pomagał zwłaszcza tym, którym medycyna konwencjonalna niewiele już oferowała. Zakonnik nikomu nie obiecywał, że go uzdrowi, zastrzegając, że nie jest dyplomowanym lekarzem, obiecywał natomiast wzmocnienie organizmu, uruchomienie jego sił żywotnych i pokładów energii, które skutecznie wspierają proces leczenia.

Był orędownikiem powrotu do tradycji, dbałości o rodzinę. Był przeciwnikiem półproduktów i gotowego jedzenia ze sklepu. W głowie mu się nie mieściło, że tak wiele gospodyń kupuje dzisiaj pierogi, zamiast robić je samemu. I był gorącym orędownikiem... jajek, jeszcze zanim świat nauki przyznał, że oskarżanie ich o wszelkie zło, miażdżące i wywołujące zawałów jest oględnie mówiąc, grubą przesadą. Ojciec Grande twierdził, że natura nie wymyśliła niczego lepszego od jajka. - jak może być złe, jeśli jest samym życiem - pytał retorycznie. (fot. i inf. gazetawroclawska.pl)

SZLACHETNE ZDROWIE

Pomidor (prawie) na wszystko

Pomidory są szkodliwe tylko w przypadku, jeśli ktoś ma wrzody żołądka. Poza tym w żadnym innym przypadku nie są szkodliwe. Jest w nich potas, zapobiegają kurczom w nogach, zmęczeniu i kurczeniu się mięśnia sercowego, migotaniu przedsionków, także nad pomidor lekarstwa lepszego się nie znajdzie ani na serce, ani na mięśnie. Poza tym ostry sok pomidorowy potrafi pomagać trawić. Tam, gdzie jest bezsoczność żołądka, złe trawienie, to nawet przyrządzić sobie na ostro z surową cebulą, nawet dopuszczalna jest łyżeczka octu do tego. Na trawienie. Pomidor jest złośliwy, jeżeli u kogoś się rozwija, nie daj Boże, rak.

Papryka jest błogosławieństwem dla organizmu. Żaden typ papryki nie jest szkodliwy. Do Jugosławii jeżdżę prawie co roku i tam nie ma dnia, jak się nie zjada w rodzinie półtora do dwóch kg papryki. Jeżeli się nie znosi zapachu papryki, tzn. że organizm coś tam ma do niej, jakieś pretensje. Gruźlica jelit – może być leczona z bardzo dobrym skutkiem piołunem, który jest także na bezsoczność żołądka bardzo dobry.

Selen, albo rzecz o śledziach

Śledzie są kopalnią selenu, jodu, cynku i fosforu – czterech dla nas najdrogocenniejszych, niezbędnych składników. Ryby mają fosfor, jod, cynk, ale nie mają selenu. Cebula rozrzedza krew, a selen daje rozum.

Selen hamuje starzenie się organizmu, daje całkowitą odporność na choroby, również na choroby zakaźne, zapobiega przemęczeniu. I dlatego selen jest nam bardzo potrzebny jako niezbędna substancja składowa. Marny taki duży gruczoł, na który niewielu lekarzy – nawet przy badaniu – zwraca uwagę. Nikt się nim nie przejmuje, a to jest jeden z najważniejszych gruczołów, wisi 3 cm od tarczycy, dwoma płacami kładzie się na serce z obu stron. Nazywa się grasicą. I ta grasicą wydziela hormon przeciw zmęczeniu, przeciw starzeniu się, przeciw spadkowi intelektu, zapobiegając wszelkim chorobom, nawet rakowi.

Selen w 100 proc. blokuje raka. Tego selenu prawie w pożywieniu nie mamy. Bo gdybyśmy jedli kaszę jaglaną, gdybyśmy jedli mamałygę z kukurydzy, no to byłoby z tym selenem jeszcze jako tako. Ale że nie mamy ani kaszy jaglanej, ani kukurydzianej, to powinniśmy chociaż na te śledzie lecieć. Śledzie z cebulką, z olejem, to mamy selen, jod, fosfor, cynk, z cebuli siarkę, w oleju wit. A i E, i biotyne, wit. H, która wszystkie drogi

oddechowe leczy, łącznie ze strunami głosowymi. Jeżeli ktoś ma jakiś wstręt, bo czasami bywa tak, że ktoś ma wstręt do zapachu śledzia, to można je po mojęszowemu zrobić. Tak samo jak po polsku, tylko zalać gorącym olejem. Zanim olej ostygnie, to struktura zapachowa i śledzi i cebuli zupełnie zmieni się. Delikatna forma konserwowa, zupełnie dla nas niespotykana, bardzo smaczna, apetyczna i mięso śledzi wtedy o wiele łatwiej od ości odchodzi, bo gorący olej je rozmięczył.

Smażone – niezdrowe?

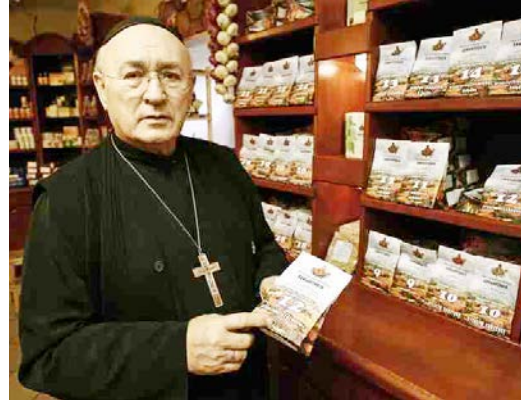
Potrawy smażone są niezdrowe? Wszystko będzie zdrowe, jeżeli w tym czasie, kiedy jecie takie wieprzowe bocзки, kiedy w kuchni pokazują się lepsze potrawy, to w tym dniu wypijecie więcej kwaśnego kefiru.

Proszę pierwszy kefir kupić w sklepie, tak ze 2-3 litry (na ok. 8 osób). Przetrzymać go przez 12 godzin w domu, tak żeby grzybki kefiru dobrze się rozwinęły i później już do zwykłego, chudego, przegotowanego mleka wlać szklankę i niech to przez 24 godziny stoi w ciepłym miejscu, aż skisnie i się zetnie. Potem to trzeba wytrzepać porządnie. Wczorajszym kefirem już jutrzejszy można zakwaszać.

Sproszkowane mleko jest bardzo drogie, do gotowania wszelkich zup, do picia kawy zbożowej z mlekiem, ale nic więcej z tego nie można zrobić. Cukrzyce wszelkiego rodzaju są wynikiem wadliwego odżywiania i przeciążenia trzustki (rosoly przede wszystkim, cukier naturalny, a poza tym nieregularne jedzenie). Człowiek powinien jadać regularnie. Znerwicowany człowiek nie powinien pozostawiać możliwości do odkładania się tłuszczów. Nie powinien jadać nadmiernie. Kiedy rośniemy powinniśmy jadać dużo, ale już po 23 roku życia, jak skończy się okres rozwoju u dziewcząt, a po 25 u mężczyzn, to człowiek powinien jadać o 1/3 mniej.

Żeby nie być cukrzykiem na przyszłość, trzeba jadać często, a po trochu. Wtedy nie ma skłonności do tycia. Nie można zostawić znerwicowanego żołądka pustym, bo jak on się zasysa i wysysa żółć z woreczka żółciowego, to tym bardziej drażni trzustkę.

Bo woreczek żółciowy jest tu przyrośnięty do opuszki dwunastnicy takim twardym kablem, a sam leży 13 cm. dalej. A do opuszki dwunastnicy jest bezpośrednio przyrośnięta taka mała kijanka, 12-dekagramowa trzustka i przewód jej podłączony jest do brodawki watera, w tym miejscu,

gdzie przewód żółciowy. Jak następuje ssanie, to ssanie opróżnia woreczek żółciowy i wątrobie właściwie szkody nie przynosi, bo tylko woreczek żółciowy opróżnia i wysysa z niego wszystko. To ssanie jest tak silne, że wysysa na zewnątrz położony, bardzo delikatny przewód trzustkowy.

Trzustka jak „Ludwik”

Bo trzustka oprócz żółci, musi wydzielać do organizmu sok, który rozmydla tłuszcze. Bez soku trzustkowego, tłuszcze są zupełnie niestrawne, zlepią jelita. Natomiast sok trzustkowy zachowuje się w jelitach jak „Ludwik” do zmywania naczyń. Rozmydla zupełnie tłuszcze, które my zjadamy. I jak żołądek wypycha przerobioną gęstą papkę trawienną, to wtedy znamionko, które nazywa się brudawka, rozsuwa się leciutko i w naturalny sposób ścieka żółć, sok trzustkowy przepływa do jelit. W cienkich jelitach wymieszane, rozbełtane zupełnie rozmyślają tłuszcz na naturalną substancję z domieszką żółci. Ten tłuszcz w dalszej drodze jest trawiony. To jest bardzo ważne. Jeżeli natomiast jemy dużo rosółów, pieczone mięsa, szczególnie te polskie kotlety schabowe (uchowaj Boże), to wtedy trzustka nie nadąza wydzielać tyle co trzeba soku, albo jeżeli jest narażona na to ssanie, wpada w stan zapalny, bo jej przewód jest nadzarpanięty. Wtedy trzustka traci równowagę wytwarzania hormonów i zaczyna produkować coraz mniej insuliny. Wtedy zaczyna się skłonność do złej przemiany cukru. Atakuje przeważnie ludzi tętych.

Wszystkie kotlety z każdego mięsa, trzeba ubić na stolnicy, aby się rozlatywały, nawet kury nie powinno się inaczej przyrządzać – miękkie kawałki kury ubić porządnie na stolnicy młotkiem metalowym (nie drewnianym), utylać w gruboziarnistej mące, później dopiero w ubitym jajku i usmażyć na oleju tak, jak kartoflane placki na złoty, piękny kolor, który się nawet nie da rady przypalić i na talerzu dopiero posypać pieprzem i solą, położyć na to dwie łyżki uduszonej na oleju cebuli. Kotlety schabowe należy najpierw obtaczać w bułce, potem w jajku i smażyć na tłuszczu wieprzowym, albo np. mięso wołowe duszone - najpierw opiec po wierzchu na oleju, potem przełożyć do rondla, nasypać dużo jarzyn i niech to mięso się tak podusi.

Sosy - posiekać drobno mięso, lub nawet jeden kawałek większy, usmażyć na różowo, tak porządnie na różowo, żeby było przypieczone i do już usmażonego mięsa wlać gorącej wody. Zrobi się z tego naturalny kolor. Rozrobić na mleku mąkę i wlać do sosu. Taki sos jest pachnący i smaczny.

przeciwił się temu i Poniatowski kontynuował swoją misję, mimo przyjazdu do Petersburga królewicza Karola. W lipcu 1758 r., Poniatowski udając się potajemnie na spotkanie z Katarzyną, został zdekonspirowany przez Woroncowa, która powiadomiła męża Katarzyny o nadjeżdżającym gościu. Słudzy Piotra pojмали Poniatowskiego, który musiał tłumaczyć się przed mężem Katarzyny i był przez długie godziny nocne prowadzony wzdłuż stromego brzegu. Spodziewał się najgorszego. Po wypuszczeniu wrócił na kwatery poturbowane, skrajnie zmęczone

KARTKI Z DZIEJÓW RÓŻANA I ZIEMI RÓŻAŃSKIEJ

Ostatnia Elekcja Polskiego Króla - cd.

W czasie, kiedy Poniatowski skończył podróż po Europie i nie angażował się w starania o posłowanie na sejm 1754 r., Williams mianowany posłem angielskim w Petersburgu, zaproponował Stanisławowi towarzyszenie w charakterze sekretarza. W końcu czerwca 1755 r., Poniatowski przybył do Petersburga i objął stanowisko sekretarza Williama. Młody, inteligentny, o szerokich horyzontach myślowych, bywalec europejskich dworów, stał się obiektem zainteresowań księżnej Katarzyny, ambitnej córki niemieckiego książątka, która przy boku ograniczonego i umysłowo niezrównoważonego psychicznie Piotra, czuła się źle i poszukiwała możliwości własnego rozwoju. Nawiązała romans z Poniatowskim, który dla niego przerodził się w wielką miłość. Nie uszło to uwadze otoczenia.

W wyniku wrogich intryg, po roku pobytu był zmuszony do opuszczenia Petersburga. Katarzyna wymusiła na dworze, aby mógł wrócić w innym charakterze. Został posłem saskim i pełnomocnikiem Czartoryskich do załatwiania spraw drobniejszej wagi. Oczekiwany przez Katarzynę gość, pojawił się w stolicy Rosji na początku stycznia 1757 roku. Odrodzona zażyłość między Stanisławem i Katarzyną, spowodowała jeszcze silniejsze wrogie działania dyplomacji francuskiej i osób z otoczenia dworskiego.

Ambasador francuski w Warszawie, wystarał się na dworze saskim o decyzję odwołania, która została wysłana do Petersburga w październiku 1757 roku. Dwór rosyjski

psychicznie i załamany. Kiedy następnego dnia wezwany na rozmowy, szedł na dwór książęcy nie spodziewając się, że wizyta przebiegnie tak, jakby wczorajszego incydentu wcale nie było. Skandal zatuszowano, ale Poniatowski musiał kolejny raz opuścić Petersburg.

5 stycznia 1762 r. zamarła caryca Elżbieta Pietrowna. Na tronie rosyjskim zasiadł Piotr III. Wkrótce Katarzyna pozbyła się męża i sama objęła władzę. Do Poniatowskiego napisała dwa listy, zapewniając w nich o swej protekcji, ale zakazała przyjazdu i pisania do niej. W drugim liście pisała: „Wysłałam niezwłocznie hrabiego Kayserlingka, jako ambasadora w Polsce, aby uczynił cię królem po śmierci panującego obecnie. Gdyby to się nie udało zrobić, chcę żeby królem został książę Adam.”⁵

Po powrocie do Polski zastał kraj podzielony przez konflikt między zwalczającymi się obozami magnackimi. Związał się z Czartoryskimi, którzy już od lat małymi krokami osłabiali związek z saskim dworem. Kiedy Katarzyna objęła tron carski - Czartoryscy - licząc na poparcie Rosji, otwarcie zaatakowali obóz króla na sejmie 1762 r. Po jego zerwaniu przygotowali się do zawiązania konfederacji anty-królewskiej z zamiarem zerwania unii personalnej z Saksonią. Gdy z Dreznadeszła wieść, że August III zmarł, Czartoryscy zmobilizowali swe siły i dzięki obecności wojsk rosyjskich ich popierających, pokonali swoich przeciwników i opanowali sejm konwokacyjny.

Sejm konwokacyjny obradował po węzłem konfederacji od 7 maja do 23 czerwca w 1764 roku. Był wykorzystany przez Czartoryskich do przeprowadzenia części ich zamiarów reformatorskich. Z ziemi różańskiej wybrano na konwokację Wojciecha Kazimierza Chądzyńskiego, na Chelchach wojskiego różańskiego, i Wiktoryna Tomaszka Karniewskiego – pisarza różańskiego. W instrukcji byli zobowiązani do zaprotestowania przeciwko obecności obcych wojsk w kraju. Dla zabezpieczenia spokojności wewnętrznej August Aleksander Czartoryski, wojewoda ruski, został przez sejm wybrany na regimentarza generalnego i upoważniony do wszystkich niezbędnych działań, aby zneutralizować poczynania hetmana wielkiego koronnego, który część wojsk koronnych zatrzymał przy sobie i posłuszeństwa powinienego władzy teraz przez Rzeczpospolitą postanowionej przeszkadzał. Jak nigdy dotychczas wiele przedkonwokacyjnych sejmików rozważyło się na sejm wybrać podwójne składy posłów i dwoiste zespoły sędziów kapturowych. Stało się tak w województwie poznańskim, kaliskim, brzeskim, kujawskim, inowrocławskim, wołyńskim, braclawskim, ziemi dobrzyńskiej i łomżyńskiej. Sejm wskazał marszałków sejmików, pod berłem których wybory uznano za ważne. Z ziemi łomżyńskiej wskazano wybór dokonany przez sejmik kierowany przez Ignacego Przyjemskiego, starosty łomżyńskiego, z nim Stanisław Poniatowski posłował z ziemi łomżyńskiej na sejm 1752 r. Decyzja ta uporządkowała skład sejmu, także skład i pracę sądów kapturowych w terenie. Podjęto znamiennej ustawę o ważności przywilejów przyznawanych przez zmarłego króla, a także o ważności uchwał konfederacji partykularnych, które nie będą sprzeczne z postanowieniami generalnej konfederacji (sejmu). W ustawie o ubezpieczeniu miast potwierdzono wszystkie wolności wynikające z dokumentów lokacyjnych, przyznano im posesje opuszczone od lat 60, zakazano przejmowania miejskich gruntów przez duchownych i szlachtę oraz przyjmowania przynależnych mieszczanom zawodów i praw. Potwierdzono prawa, przywileje i prerogatywy akademii: krakowskiej, zamojskiej i wileńskiej. Rozliczono z finansów osoby dysponujące groszem publicznym, w tym Stanisława

Poniatowskiego – ojca przyszłego króla. Wyłoniono zespół pod prezydencją Prymasa do ułożenia pactum conventorum z wybranym królem, dokumentu uwzględniającego stanowisko konwokacji.

Legislacyjny dorobek sejmy konwokacyjnej okupiony został dalszym pogłębieniem się różnic między zwolennikami Czartoryskich, a zwolennikami pozostałych obozów. Przywódcy opozycji, którzy podnosili słuszny zarzut, że nie będzie suwerennej elekcji pod nadzorem obcych wojsk w kraju, opuścili sejm, a ci którzy pozostali, tylko biernie uczestniczyli w dalszych obradach.

Bierność opozycji zaowocowała tym, że na elekcji, która odbyła się 27 sierpnia – 8 września 1764 r. Stanisław August Poniatowski nie miał kontrkandydata i korona Polski przypadła aprobowanemu przez Katarzynę II stolnikowi litewskiemu. Sejm elekcyjny obradował pod czujnym okiem obserwatorów rosyjskich w czasie obecności pod Ujazdowem korpusu rosyjskiego pod dowództwem generała Grzegorza Chomutowa.

Przedelekcyjny sejmik różański postanowił, że ziemia na elekcję nie naruszy „viritim”, ale pozwolił każdemu na podstawie osobistej decyzji udać się do Warszawy. Oficjalnie ziemię różańską miała reprezentować 21 – osobowa ekipa posłów skupiona pod chorągwią ziemską. Wybór nowego króla podpisało ponad 5 600 osób, w tym z ziemi różańskiej 62 osoby (ich imienny wykaz w załączniku). Z ziemi łomżyńskiej - 201, wśród nich bohater szczawińskiego spotkania – Antoni Glinka (podkomorzy łomżyński).

Koronacja odbyła się 25 listopada 1764 r. w Warszawie – król „Piasz” wystąpił nie w pancerzu koronacyjnym, który nawet Sasi przywdziali na ten uroczysty moment, ale w stroju własnego pomysłu. Na ręce Prymasa Władysława Lubieńskiego, złożył przysięgę zawierającą deklarację: „granic Korony i Wielkiego Księstwa Litewskiego nie umniejszę, lecz obronię i raczej troszczyć się będę, by je z Bożą pomocą rozszerzyć... A jeśli – czego aby nie było – w czymkolwiek tę moją przysięgę złamię, wówczas... obywatele Korony i Wielkiego Księstwa od wiary i posłuszeństwa nam powinnyich zwolnieni zostaną”¹⁶

Stanisław August Poniatowski nie pisał swoich pamiętników na bieżąco, ale dopiero wówczas, kiedy już

był królem, a głównie wówczas gdy królem już nie był. Dlatego rozdał IX pamiętników „*Jak zostać posłem na sejm*”, pozornie dotyczący tylko starań Poniatowskiego o mandat poselski z ziemi łomżyńskiej, zawiera opinie i stwierdzenia wysnute nie tylko z tego jednego doświadczenia. Jeśli godność poselską określił jako bezużyteczną, lichą godność to dlaczego podejmował kłopotliwe starania o tę godność. Być może z późniejszych wiadomości, że istotne decyzje zapadały często w gremiach, które nie miały demokratycznego umocowania. Gdy pisał o sejmikach zrywanych, podważających utratę owoców pokłonów, wydatków i cierpliwości za sprawą jakiegoś grubianina to nie z doświadczenia łomżyńskiego bo wracał z poselskim mandatem. Gdy pisał w sensie negatywnym o cizbie wyborców, w połowie nie posiadających umiejętności czytania i w przeszłości służącej w domach magnaterii, to pisał i o swoim dziadku, który służył u Lubomirskich, ale zadbał o edukację synów, w tym jego ojca. Gdy napisał o braku umiejętności czytania swoich poddanych, to zapomniał o tym, że dostęp do nauki w szerszej skali był możliwy tylko w szkołach parafialnych, a jego starostowie na stanowiskach dorabiali się fortun nie dbając o rozwój oświaty.

Co napisał o tych, którzy go wybrali?
„Przez kilka dni przed sejmikiem trzeba było od rana do wieczora gadać od rzeczy z tą cizbą, podziwiać jej gadanie, zachwycać się ich marnymi konceptami i ciągle ścisnąć ich brudne i zawszone osoby... wreszcie jeść z nimi śniadania, obiady, podwieczorki, wieczery, przy stołach równie brudnych, co źle obsługiwanych”.

Pożegnalne spotkanie nowo-wybranego posła odbyło się w wąskim gronie, w siedzibie starosty makowskiego w Szczawinie pana Kazimierza Przeradowskiego. Uczestnikami był wiekowy, unieruchomiony gospodarz domu z żoną Bogumiłą z Mostowskich, wdowiec Antoni Glinka, adorator pani domu i przyszły jej mąż z córką z pierwszego małżeństwa, tłustą, białą, prawdziwą Kunegundą, w gorący sierpniowy dzień ubraną w suknię z pięknego czarnego aksamitu, podbiła pluszem różowym i nowo-wybrany poseł. Stanisław Poniatowski i pan Glinka tańczyli na zmianę z obu damami.
„Po zakończeniu każdego tańca

*Glinka przepijał do dna do starego starosty, który dzielnie mu sekundował, wszystko za zdrowie posła, a ten niepijący ukłonem odpowiadał. Do szóstej rano Glinka ani pić, ani tańczyć nie zaprzestał; tylko trzy razy redukował swój strój, zawsze pokornie przepraszając; zdjął najpierw pas, potem kontusz, wreszcie żupan; pozostał tylko w koszuli, a do szeroch polskich spodni i podgolonej głowy; wdział peniuar pani domu”*⁷

Po obiedzie poseł wyruszył w drogę powrotną do Warszawy. Jechał powozem pana Glinki, pożyczonym z racji popsucia poselskiego. W drodze jeden koń z siedmio-konnego zaprzęgu padł. Za to od ojca poseł dostał burę. *„przykry był to kwadrans, lecz nie byłem już w Łomży, a pan Glinka już mną nie rządził i byłem szczęśliwy gdyż minione zło jest dobrem”*⁸

Napisał to inteligentny, wykształcony bywalec na wielu zagranicznych dywanach, europejczyk który powożony nie widział zza firanek karet brudów dużych miast, zasiadał przy stołach dobrze obsługiwanych przez do tego przygotowane służby, zdolne do pięknego podania wykwiutnego jadła, ale i trucizny, nie zauważył zawszonych peruk dworskich, o czym pisali inni. Natomiast zapamiętał wszystkie wady świata, z którego wyrósł i który zdradził jakby chciał tym uzasadnić swoją postawę. Trudno to zrozumieć tak jak i wcześniejsze jego zachowanie, kiedy po śmierci matki spalił jej korespondencje, spalił jej przeszłość.

Kazimierz Daszewski

⁵ - Jerzy Adam Czartoryski. Pamiętniki i memoriały polityczne 1776-1809. Warszawa 1986r.

⁶ - Stanisław Grodzki str.429

⁷ - Stanisław August Poniatowski. Pamiętniki T I. Warszawa 1994r. str. 111

⁸ - Tamże str. 111, 112

W pierwszym odcinku „Ostatniej Elekcji Polskiego Króla” zamieszczonym w poprzednim numerze wkradło się kilka błędów. Mianowicie:

- w zdaniu „Sądownictwo było przepkupne i uzależnione od tych, którzy przeprowadzali wybór sobie (powinno być - powolnych) sędziów.”
 - w zdaniu „W czasie obrony Gdańska przed armią rosyjską, w którym schronił się przegrany Leszczyński,

objął dowództwo (powinno być - na zewnętrznych) fortyfikacjach miasta.”

w zdaniu „Kiedy zawiodły oczekiwania na pomoc francuską (powinno być - król) uciekł w przebraniu do Królewca, a do Gdańska wkroczyły wojska rosyjskie.

W tekście powinno być: - Sapięha i Uniwersytetu Królewskiego.

Za nieścisłości i pomyłki czytelników jak i autora przepraszamy.
 Redakcja

ELEKTORZY KRÓLA STANISŁAWA AUGUSTA PONIATOWSKIEGO Z ZIEMI RÓŻAŃSKIEJ

1. Bagiński Stanisław	31. Mrozowski na Mrozach Zygmunt - miecznik różański
2. Bogucki na Bogutach, Krzywda Stanisław	32. Napierkowski Bartłomiej
- komornik graniczny różański	33. Napierkowski Jacek - sędzia kapturowy
3. Broniowski Bartłomiej	34. Napiorkowski na Napiorkach Marcin - delegat wojew. krakowskiego
4. Brzozowski Tomasz	35. Nowodworski Adam - łowczy ziemi różańskiej
5. Brzozy Tomasz	36. Olszewski Andrzej - sędzia kapturowy
6. Chądzerzki Wojciech Kazimierz - wojski różański	37. Oraczowski Antoni
7. Ciemniwski z Radzanowa Jan - cześnik różański	38. Pęczkowski Jakub na Pęczkach
8. Ciemniwski z Radzanowa - sędzia ziemski	39. Poliwczyński Ignacy
9. Cieński Piotr - burgrabia grodzki makowski	40. Ponikiewski Antoni - podsędek różański
10. Gogolewski Jakób - burgrabia grodzki makowski	41. Ponikowski Adam na Ponisku
11. Grodzicki na Grodzisku Paweł Tadeusz	42. Przeradowski Franciszek na Przeradowie - skarbnik różański
12. Gostkowski Adam	43. Rembkowski Zygmunt - miecznikiewicz różański
13. Karniewski Adam	44. Rola Józef B.G.Ł
14. Karniewski Aleksander - pisarzewicz różański	45. Rostkowski Franciszek - podstoli różański
15. Karniewski Jan	46. Rzechowski Adam na Rzechowie
16. Karniewski Pankracy	47. Rzechowski Adam - sędzia kapturowy
17. Karniewski na Karniewie, Kostka Wiktorycz Tadeusz - pisarz ziemski i grodzki, różański i makowski	48. Rzechowski Józef - podwojewódzcy różański
18. Karski Michał - chorąży różański, starosta ostrowski	49. Rzewnicki Balcer - burgrabia grodzki różański
19. Klicki Stanisław - łowczy ziemi różańskiej	50. Świecki Michał
20. Kosiński Stefan	51. Szygowski Antoni na Szygach - podstarosta grodzki i poseł różański
21. Kozniwski Antoni	52. Szygowski na Szygach Wojciech - podsędek zakroczymski
22. Kozicki Józef - burgrabia ciechanowski	53. Tański Mateusz - komornik ziemski różański
23. Kownacki Antoni	54. Zakrzewski Wojciech
24. Krasieński, hrabia na Krasnym, Korwin, Michał, Hieronim - podkomorzy różański i makowski	55. Zembrzycki Antoni
25. Kruziński, hrabia na Krasnym, Korwin, Kazimierz, oboźny W.K., krasnostawski, ...miejski, przasnyski starosta	56. Zieliński z Gościszki Jan gen. A.W.K.
26. Mandecki Antoni	57. Zieliński z Gościszki Ignacy Rufin - miecznik łomżyński
27. Młodzianowski z Suchego i Łazów Jan - miecznikiewicz ciechanowski	58. Zieleniński Ludwik - podczaszyc różański
28. Młodzianowski Kostka z Suchego i Łazów Stanisław Maksymilian - makowski i różański starosta	59. Zydzi Ignacy
29. Mierzejewski Antoni burgrabia grodzki różański	60. Żebrowski Andrzej komornik ziemski różański
30. Modzelewski Jan	61. Żebrowski Paweł
	62. Żebrowski Wojciech - burgrabia grodzki ziemski

AKTYWNE PANIE W NOWOGARDZIE WOŁYŃSKIM NA UKRAINIE

W dniach 26-29 lipca Stowarzyszenie Aktywnych Pań w Załuziu gościło w Nowogardzie Wołyńskim na Ukrainie. Zaproszone jako jedyna delegacja z Polski zostało bardzo serdecznie witane na ziemiach Ukraińskich. Odbywało się tam święto słynnej pisarki Lesi Ukrainki (właśc. Łarysa Kosacz-Kwitka - ukraińska poetka, pisarka i krytyk literacki). Panie miały okazję poznać kulturę Ukrainy, ale również zawiozły tam nasze dziedzictwo kulturowe. Śpiewały polskie piosenki: Kolorowe Jarmarki, Pytasz mnie co za wieś, Gdybym miał gitarę, Hej z Góry z Góry, Czerwone Jagody, Czerwone Jabłuszko, Oj czyj to kiń stojit, Hej Sokoly, czym Ukraińcy byli bardzo zachwyceni.

W wyjeździe wzięły udział: Joanna Mróz, Anna Samsel, Anna Mroczkowska, Małgorzata Bielawska, Aleksandra Warsztocka, Jolanta Suchta, Jolanta Kmiołek, Jadwiga Leśnik, Ewa Kołodziejaska, a na gitarze akompaniował Tomasz Bielawski.

Stowarzyszenie Aktywnych Pań w Załuziu w czerwcu br. zorganizowało przegląd piosenki, na który została zaproszona Prezes „Wspólnoty Polskiej” w Łomży, Hanna Gałązka wraz z delegacją z Białorusi - był to chór młodzieżowy „Tęcza”, pod kierownictwem Tatiany Wołoszynej. Pani Hanna w drodze rewanżu zaproponowała występ na święcie Lesi Ukrainki. Grupa z Załuzia prócz występów miała trzy dni zwiedzania cały czas pod opieką lekarzy ukraińskich, którzy byli sponsorami wyjazdu.

WĘDKARSKIE SPRAWY

Z okazji Dni Różana w sobotę 3 sierpnia 2013r. Zarząd Koła Wędkarskiego „Różanka” zorganizował na Narwi otwarte zawody wędkarskie o „Puchar Burmistrza Gminy Różan”. Słonecznym rankiem

Fot.D.Mroczkowski

nad rzeką stawiała się spora grupa wędkarzy z siedmiu kół wędkarskich. Po zapisaniu na listę i odprawie rozpoczęła się rywalizacja trwająca trzy godziny. W tym roku ryby jak nigdy, współpracowały z wędkarzami aż miło. Do końca nie wiadomo było kogo obdarzą zwycięstwem, a pogoda była wspaniała. Niemalże wszyscy wędkarze cieszyli się z brań, co jest najważniejsze w takich zawodach. W związku z tym dobre humory dopisywały wszystkim. Swoją obecnością nad wodą zaszczylił wędkarzy burmistrz, który w rozmowach z uczestnikami dopytywał się o różne aspekty wędkarstwa (kto wie, może polknie bąkcyła?). Ostatecznie zwyciężył Łukasz Wójtowicz z koła w Pułtusku, drugim zwycięzcą został Tomasz Strzałkowski z Różana, a trzecie miejsce zajął Zbigniew Bajno z Pułtuska. Zawody zakończono rozdaniem drobnych upominków ufundowanych przez władze miasta i wspólną fotografią. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się niedzielnym popołudniem na Placu Obrońców Różana. Zarząd Koła Wędkarskiego serdecznie dziękuje wędkarzom za udział w zawodach i fundatorowi nagród - burmistrzowi Piotrowi Świdierskiemu. W.O.

Fot.B.Okragliński

ODSZKODOWANIA

odszkodowania, windykacja
www.odzyskajswoje.pl
 tel. 504 11 30 11

Wakacje w Cafe Mama

W lipcu, po raz trzeci, podopieczni „Cafe Mama” wraz z opiekunami wyjechali nad morze (w ramach wypoczynku letniego dzieci i młodzieży z gminy Różan). I choć jeszcze przed południem w Stegnie padał deszcz, to na przyjazd „Cafe” wypogodziło się. Cały tydzień był słoneczny i ciepły. Nasze dzieci mogły zatem pływać w morzu, basenie i bawić się na plaży. We wtorek 16 lipca stowarzyszenie zorganizowało całonocną wycieczkę do Sopotu. Tam dzieci zachwyciły się „krzywym domem”, statkiem pirackim przy Molo, przepięknymi obiektami starej architektury (w tym Granad Hotel). Przy Molo wszyscy z apetytem zjedli pyszną rybę, a następnie udali się meleksami (z przewodnikiem), na wycieczkę po Sopocie. Wycieczka została zorganizowana ze środków własnych stowarzyszenia, za które serdecznie dziękujemy

naszym niezawodnym sponsorem. Prócz pięknej pogody i zwiedzania Sopotu, dzieci miały jeszcze szereg atrakcji: zabawę taneczną, pokazy kulinarne, fontannę z czekolady, a do tego jak zawsze pyszne posiłki, dostosowane do odpowiednich diet. Po tygodniu tj. 20 lipca wróciliśmy do Różana.

Zgodnie z warunkami Pozwolenia na Zbiórkę Publiczną nr. SO.5311.1.2013 wydaną dn. 17.06.2013r. przez burmistrza Gminy Różan „Stowarzyszenie Opiekunów Osób Niepełnosprawnych – cafe mama-klub” podaje do wiadomości publicznej, że w wyniku tej akcji zebrano kwotę 1.004,17zł. Jednocześnie pragniemy gorąco podziękować wszystkim, którzy włączyli się do naszych działań i wsparli cafe mama. Dziękujemy ofiarodawcom, wolontariuszom oraz dyrekcji i pracownikom GOUK-u.

Numery telefonów

Urzędu Gminy w Różanie:

Numer kierunkowy - 29

www.rozan.eur.pl

Burmistrz Piotr Świdorski

7679 120 - Urząd Gminy - sekretariat

7679 121 - fax sekretariat

7679 122 - Sekretarz Urzędu Gminy

b7679 126 - Zamówienia publiczne

7679 127 - USC, ewidencja ludności

7679 120 (wew.40) - Ośrodek Doradztwa Rolnic.

7679 132 - Skarbnik Gminy

7679 133 - Wymiar podatków i opłat

7679 134 - Kasa

7679 142 - Księgowość szkół i przedszkola

7679 139 - Działalność gospodarza, ochrona

środowiska

7679 125 - Gospodarka komunalna, drogi inwest.

7679 136 - Biuro Rady Miejskiej

7679 138 - Przewodniczący Rady Miejskiej

7679 137 - Pokój radnego

7679 128 - Gospodarka mieniem komunalnym

7679 120 (wew.18) - Ośrodek Pomocy Społecznej

- kierownik

7679 120 (wew.16,17) - Ośrodek Pomocy Społecznej

7679 145 - Informatyk

7679 147 - Goniec

7679 120 (wew.41) - PZU

7679 146 - Klub pracy

7679 135 - Kombatanci

ADRESY EMAIL:

Urząd gminy: ugrozan@post.pl

Burmistrz: burmistrz.rozan.wma@gminypolskie.pl

Sekretarz: b.gawianowska@rozan.eur.pl

Skarbnik: b.deptula@rozan.eur.pl

Planowanie przestrzenne i zamówienia publiczne:

l.dlugolecka@rozan.eur.pl

Obronność i zarządzenia kryzysowe:

k.zwolinski@rozan.eur.pl

Obsługa Rady Miejskiej i Komisji:

d.holozubiec@rozan.eur.pl

Inwestycje, budownictwo i drogi:

d.bodziak@rozan.eur.pl

Ochrona środowiska: a.ostrowska@rozan.eur.pl

Informatyk i promocja gminy:

m.osiecki@rozan.eur.pl

Kadry: b.marek@rozan.eur.pl

Oświata, Kultura, Zdrowie i Działalność Gospodarcza: w.olkowska@rozan.eur.pl

Urząd Stanu Cywilnego, Dowody Osobiste:

b.kornacka@rozan.eur.pl

Gospodarowanie Mieniem Komunalnym,

Rolnictwo: m.janyszko@rozan.eur.pl

Rozwiązywanie problemów alkoholowych

i przeciwdziałania patologiom społecznym:

m.janyszko@rozan.eur.pl

Sport: sport@rozan.eur.pl

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

ul. Gdańska - 7669 440, 7669 038, 7669 975,

501757518

Rehabilitacja lecznicza, ul. Ostrowska -

504106182

Posturenek Energetyczny, ul. Polna - 7669 004

Zgłaszanie reklamacji w sprawie przerw w dostawie prądu - 991, 753 34 00, 753 34 22

PRZEDSZKOLE SAMORZADOWE - 7669 526

psrozan.szkolnastrona.pl

PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA - 7669 012

www.sprozan.szkolnastrona.pl

PUBLICZNE GIMNAZJUM - 7669 924

www.gimrozan.oswiata.org.pl

ZESPÓŁ SZKÓŁ - 7669 026

zsozan.pl

URZĄD POCZTOWY, ul. Warszawska 6 - 7669 006

BIBLIOTEKA PUBLICZNA - 7669 042

www.gbprozan.pl

GMINNY OŚRODEK UPOWSZECHNIANIA KULTURY

- 7669 042

www.gouk.pl, www.swierszcz.gouk.pl

HALA SPORTOWA, ul. Szkolna - 7669 294

APTEKI

ul. Wileńska - 7669 020

ul. Warszawska - 7679 009

NOCLEGI

Zajazd Rycerski, ul. Warszawska - 7669 043

Ośrodek Wczasowy „Florian” - 7669 367

AGROTURYSTYKA

Chełsty - 605 379 499, 601 254 453

WETERYNARIA

ul. Kościuszki - 7669 171

ul. Czysta - 7669 649

MECHANIKA POJAZDOWA

ul. Dolna - 792 244 104

LEŚNICTWO

Kaszewiec - 7669 018

Załużcie - 7669 081

TELEFONY ALARMOWE

POLICJA - 997

Różan, ul. Lwowska - 7177 390

STRAŻ POŻARNA - 998, 112

Różan, ul. Warszawska - 7669 008

POGOTOWIE RATUNKOWE - 999

Różan, ul. Warszawska

Policyjny telefon zaufania KPP

w Makowie Maz. - 7172 542, 7172 552

Linia antykorupcyjna - 800 399 471

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI

zgłoszenia o przestępstwach - 800120226

POGOTOWIE ENERGETYCZNE - 991

Parafia Rzymko - Katolicka

7669 001, 7669 893

www.parafiarozan.pl

Msze św. w niedzielę: 7³⁰, 9³⁰, 12⁰⁰, 16⁰⁰

w okresie letnim: 7³⁰, 9³⁰, 12⁰⁰, 19⁰⁰

w dni powszednie: 7⁰⁰ i 18⁰⁰ w okresie letnim 7⁰⁰

Biuro Parafialne czynne w godz. 8⁰⁰-9⁰⁰

oraz 17⁰⁰-18⁰⁰.

W okresie letnim w godz. 8⁰⁰-9⁰⁰

Odpusty: 26 lipca i 9 października.

Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej

ul. Dolna tel. 7669 159

email: zgkimrozan@post.pl

Biuro zakładu pracuje w godz. 7-15

od poniedziałku do piątku.

7669 557 - Stacja Uzdatniania Wody

7669 041 - Oczyszczalnia Ścieków

Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Różańskiej i Burmistrz Gminy Różan zapraszają na

IV Różański Piknik Militaryny

Planowane punkty godzinowe:

10⁰⁰ - Msz. św. w kościółku Świętej Trójcy w Szygach. Złożenie

kwiątów na mogile powstańców styczniowych

10⁰⁰ - 15⁰⁰ - Zwiedzanie Fortu III - Krajowe Składowisko Odpadów

Promieniotwórczych (ilość miejsc ograniczona)

13⁰⁰ - Otwarcie pikniku

13⁰⁰-17⁰⁰ - Atrakcje pikniku (kiermasze wydawnictw historycznych

i sklepów militarynych, stoisko WКУ Ostrołęka, prezentacja sprzętu

wojskowego 25 Brygady Kawalerii Powietrznej z Tomaszowa Maz.,

GRH z Białegostoku i Przasnysza, kuchnia polowa z grochówką,

wystawa grafik z okresu powstania styczniowego)

ok. 17³⁰ - Scena batalistyczna z okresu powstania styczniowego

ok. 18³⁰ - Zakończenie pikniku

Wszystkie należności z tytułu opłat i podatków można regulować w kasie urzędu lub na konto

Urzędu Gminy w Banku Spółdzielczym w Różanie

16 8925 0006 0000 0134 2000 0020

PODZIĘKOWANIA
MUZYKĄ

SZABLE DO BOJU,
LANCE W DŁOŃ...

WYMARZONY STADION,
WYMARZONA WYGRANA

TRZEJ BRACIA
STARZYŃSCY

ŚWIERSZCZ RÓŻAŃSKI

M. JAK MRÓZ, CZYLI JAK
WZIĄĆ SPRAWY W SWOJE RECE

IV RÓŻAŃSKI
PIKNIK
MILITARNY

Fot. B. Okragliński

Redaguje zespół.

Redaktor naczelna:
Aleksandra Warsztocka
Współpracownicy:
J.M.Żytowiecki, K.Daszewski,
A.E.Ziółkowska, W.Łaskarzewski,
J.Świderski,
Sebastian Olszewik

Adres redakcji,
wydawca i druk:

Gminny Ośrodek
Upowszechniania Kultury
w Różaniu im. Marszałka
Józefa Piłsudskiego
06-230 Różan,
ul. Mickiewicza 5.
tel./fax. 29 7669 042

Skład i lamanie:
Krzysztof Kruszewski

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, a także zastrzega sobie prawo redagowania i skracania tekstów, zmiany ich tytułów oraz obróbki zdjęć. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń. Redakcja nie zawsze zgadza się z poglądami autorów tekstów. Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za naruszenie prawa lub praw osób trzecich, wynikłych z zawieranych umów w trakcie pokazów, odbywających się w budynku Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury, organizowanych przez firmy zewnętrzne.

ISSN 1640-1573

Data wydania
10 IX 2013 r.

Cena 2 zł

Ogłoszenia:
do 20 słów za darmo
1cm² - 1zł.

Burmistrz Piotr Świderski informuje

Fot.S.Olszewik

Zostały wykonane i odebrane roboty przy przebudowie drogi gminnej we wsi Prycanowo oraz przy blokach komunalnych na ul. Poniatowskiego. Koszt prac pierwszej inwestycji to 409.072,09 zł, na które samorząd uzyskał dotację w wysokości 40 tys. zł. Przy blokach komunalnych na ul. Poniatowskiego za kwotę 214.276,59 zł wykonano między innymi dywanik asfaltowy, krawężniki, parkingi. Wykonawcą obu zadań było Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe WDBUD Mieczysława Wojtkowskiego z Różana.

YOUNGSTER PLUS

Gmina Różan przystąpiła do programu YOUNGSTER PLUS – wsparcia nauki języka angielskiego dla młodzieży szkół gimnazjalnych z terenów wiejskich, którego celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży z tych terenów poprzez naukę języka angielskiego w ramach zajęć pozalekcyjnych w roku szkolnym 2013/2014. Program realizowany jest przez Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej we współpracy z Wydawnictwem Macmillan. Gmina Różan skorzysta ze wsparcia finansowego w wysokości 50% poniesionych kosztów.

Zlecono opracowanie projektów budowlanych na budowę linii oświetlenia drogowego we wsi Kaszewiec - termin wykonania do 15 października br. i na ul. Królowej Bony - termin wykonania do 15 listopada br.; przebudowę dróg w Dyszobabie i w Różaniu na osiedlu za cmentarzem z terminem wykonania do 15 listopada br.

Został opracowany projekt budowlany wodociągu łączącego wodociąg Szygi - Załęże Wielkie. Inwestycja jest na etapie uzyskania pozwolenia na budowę.

Zlecono opracowanie projektu wymiany wodociągu w ul. Polnej. Wykonawcą jest KOM-BUD s.c.. Koszt opracowania 13 tys. zł brutto. Termin wykonania do 30 września br.

Odbył się przetarg na opracowanie projektu budowlano - wykonawczego zagospodarowania informacyjno - kulturalnego terenu fortu nr 4. Przetarg wygrała firma PRB Consulting z Ostrowca Świętokrzyskiego na kwotę 68.634 zł brutto. Termin wykonania projektu do 16 grudnia br.

Zlecono opra-

cowanie koncepcji i dokumentacji na budowę komunalnego budynku wielorodzinnego w Różaniu. Wykonawcą jest Archeikon Studio Projektów z Ostrołki. Termin wykonania projektu do 16 grudnia br. za cenę 68 tys. zł.

Wyżej - droga wraz z miejscami parkingowymi przy blokach komunalnych na ul. Poniatowskiego. Poniżej - droga we wsi Prycanowo.

Z dniem 30 września upłynął termin pierwszej opłaty za odbiór nieczystości obejmujący okres od 1 lipca do 30 września 2013 roku. Opłatę można uiszczać w kasie lub na konto bankowe urzędu gminy 16 8925 0006 0000 0143 2000 0020

Już drugi rok z rzędu w ramach akcji „Sprzątanie świata” młodzież z różańskiego gimnazjum, członkowie Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Różańskiej i pracownicy leśnictwa Kaszewiec porządkowali cmentarz z okresu I wojny światowej znajdujący się w tej miejscowości. Uprzątnięto połamane gałęzie, wycięto krzewy porastające mogiły, odsłonięto krzyże znajdujące się pod warstwą mchu, zamieciono i zgrabiono liście i igliwie.

Cmentarz położony jest na wzniesieniu na granicy gmin Różan i Goworowo. W znajdujących się tutaj mogiłach zbiorowych i indywidualnych spoczywa co najmniej 598 nieznanych Rosjan, 21 nieznanych Niemców oraz 85 żołnierzy znanych z nazwiska (kilka nazwisk ma polskie brzmienie). Pochowani tam żołnierze zginęli w okolicach Różana podczas bitwy, jaka rozegrała się na jego przedpolach w lipcu 1915 roku.

IDZIEMY DO PRZODU

W dniu 27 września w budynku Urzędu Gminy, miała miejsce XXVI sesja Rady Miejskiej w Róźnie. Głównym celem posiedzenia była informacja o przebiegu wykonania budżetu Gminy za I półrocze 2013 roku, kształtowanie wieloletniej prognozy finansowej, przebiegu realizacji przedsięwzięć oraz informacja o przebiegu wykonania planów finansowych instytucji kultury.

Zmiany budżetu wprowadzone zostały w związku z otrzymaniem dotacji na realizację programu „Dziecięca Akademia Przyszłości” w kwocie 11.630 zł. Ważnymi zmianami w budżecie są oszczędności w planowanych inwestycjach. Wynikają one z niższych cen zaproponowanych przez firmy, które stanęły do przetargów i konkursów zamówień publicznych w naszej gminie. Dochody po dokonanych zmianach wynoszą: 21.635.948,53 zł, zaś wydatki po dokonanych zmianach: 21.871.948,53 zł. Deficyt w kwocie 236 tys. zł. pokryty zostanie wolnymi środkami.

Informacją, która z pewnością zainteresuje mieszkańców Różana jest fakt, iż trwają prace opracowania projektu budowlano - wykonawczego dla zagospodarowania rekreacyjno - kulturalnego fortu nr. 4. Do realizacji tego zadania wybrano firmę PRB CONSULTING z Ostrowca Świętokrzyskiego. Cena oferty wyniosła 68.634 zł. Dodać należy, że umowa jeszcze nie została zawarta.

Kolejnym ważnym krokiem, jaki został podjęty jest opracowywanie koncepcji i dokumentacji na budowę komunalnego budynku wielorodzinnego w

Róźnie. Zadanie to zlecono firmie ARCHEIKON Studio Projektów. Trwają w tej sprawie starania o dotacje, ponieważ budynek ma spełniać najwyższe wymogi elektrooszczędności. Budowla ma stanąć obok bloku komunalnego przy ul. Szkolnej. Zakładane jest, że nowo wybudowany blok będzie posiadał 28 mieszkań o rozmiarach od 38 do 48 metrów kwadratowych.

Następnie przedstawiono szczegółowe informacje o przygotowaniu szkół i przedszkola do nowego roku szkolnego 2013/2014. Do różańskiego Przedszkola Samorządowego w tym roku szkolnym uczęszczać będzie 126 dzieci, z czego obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego realizować będzie 83 dzieci. Powstało pięć grup mieszanych wiekowo po 25 osób. W Publicznej Szkole Podstawowej w Róźnie zorganizowanych jest 17 oddziałów, w tym 2 w Szkole Filialnej w Załuziu. W Róźnie do Szkoły Podstawowej uczęszcza 255 uczniów. Zatrudnionych jest 33 nauczycieli. Do Publicznego Gimnazjum uczęszcza 137 uczniów, którzy podzieleni są na 7 oddziałów.

Uczyć się będą pod opieką 17 nauczycieli.

Kolejnym punktem obrad było podjęcie i zatwierdzenie istotnych dla przyszłości Gminy uchwał, dotyczących zmian w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2012-2017. Następnie udzielono jednogłośnie pomocy finansowej dla powiatu makowskiego. Polega ona na przyznaniu dotacji docelowej w wysokości 35 tys. zł na opracowanie dokumentacji technicznej obejmującej przebudowę drogi Powiatowej Chrzczonki – Ponikiew Wielka – Szygi - Czerwonka – Jankowo.

Rada Miejska przyznała również nagrodę jubileuszową burmistrzowi Gminy Różan Piotrowi Świdierskiemu w wysokości 75% wynagrodzenia miesięcznego. Wszystko to w związku z jubileuszem przypadającym na 1 listopada 2013 roku – dwudziestolecia pracy.

Ostatnim punktem obrad była informacja o złożonych oświadczeniach majątkowych przez kierowników jednostek i radnych gminy.

Sebastian Olszewik

ROK SZKOLNY CZAS ZACZAĆ

Drugiego września 2013 roku 224 uczniów Zespołu Szkół w Róźnie przywitało nowy rok szkolny 2013/2014. Uroczystość, przygotowana przez nauczycieli (E. Żelazińską, J. Świerczewską, A. Zamojskiego i J. Siepiółę), podzielona została na dwie części. Pierwsza dotyczyła 74-tej rocznicy wybuchu II wojny światowej, zaś druga - rozpoczęcia kolejnego roku szkolnego. Uczennice klasy III LO recytowały i śpiewały piosenki (m.in. „Gdzie są kwiaty z tamtych lat” i „Rozrozumiały się wierzyby płaczące”). Nastrój lat wojny i okupacji podkreślały odgłosy spadających bomb, alarm przeciwlotniczy, prezentacja multimedialna ukazująca realia wojenne oraz dekoracja z napisem „Był taki wrzesień!”. Szczególnym momentem uroczystości była też minuta ciszy poświęcona tamtym tragicznym wydarzeniom i bohaterom, oddającym życie za wolność naszego kraju. Wszyscy obecni na sali uczniowie zachowali przy tym odpowiednią, pełną zadumy postawę.

Drugą część uroczystości rozpoczął dźwięk szkolnego dzwonka, który przypomniał o tym, że już skończyły się wakacje i nadszedł kolejny rok szkolny. Ważną częścią akademii były przemówienia, skierowane do młodzieży ZS w Róźnie.

Przewodniczący Rady Rodziców - p. A. Podlasin zauważył, że współczesnej młodzieży przyszło żyć w lepszych czasach, gdyż nie musi już poświęcać swego życia dla dobra ojczyzny. Życzył również nieustających sukcesów zarówno uczniom, jak i gronu pedagogicznemu. Następnie dyrektor Jolanta Kruszevska ciepło przywitała uczniów klas pierwszych, rozpoczynających naukę w Zespole Szkół w Róźnie. Podkreśliła atuty tej szkoły oraz zauważyła, że osiągnięcie sukcesu zależy w głównej mierze od nas samych.

Uroczystość, rozpoczynająca

rok szkolny 2013/2014, była okazją do różnych refleksji na temat wojny, patriotyzmu, honoru, upływającego czasu, odpowiedzialności i Człowieczeństwa. (www.zsrozan.pl)

PODZIĘKOWANIA MUZYKĄ FILHARMONIA NARODOWA W GOUK

Fot.D.Mroczkowski

25 września w różańskim GOUK odbył się pierwszy w tym sezonie koncert Filharmonii Narodowej pt. „Skarby Renesansu – śpiewane układanki”. Zespół „Il Canto Minore” w czteroosobowym składzie (bas, alt, sopran, baryton) zaprezentował się w swoim ulubionym repertuarze, albowiem muzyka renesansu jest specjalnością tego kwartetu wokalnego. Spektakl porwał nas w godzinną podróż poprzez liczne kraje renesansowej Europy. Zespół przedstawił publiczności muzyczne skarby

tamtých czasów, a więc włoskie i angielskie mardygały, francuskie chansons, a także wielogłosowe pieśni innych narodów tamtej epoki.

Mieliśmy niecodzienną okazję zobaczyć, a raczej posłuchać, w jaki różnorodny sposób można łączyć ze sobą cztery głosy, by za ich pomocą wyczarować niezwykle „śpiewane układanki”. W repertuarze nie zabrakło popularnych melodii i piosenek adresowanych do słuchaczy w każdym przedziale wiekowym.

Cały spektakl był wspaniałą okazją do zaproszenia fundatorów i współorganizatorów „Dni Różana 2013”. Tuż po koncercie burmistrz Miasta i Gminy Różan, Piotr Świdzki, wraz z dyrektorem Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury – Aleksandrą Warsztocą uroczysto wręczyli gościom podziękowania. Obecni byli przedstawiciele placówek, stowarzyszeń, zespołów, banków oraz osoby prywatne, które w ogromnej mierze przyczyniły się do organizacji i sprawnego przeprowadzenia różańskiego święta.

S.Olszewik

Program koncertów Filharmonii Narodowej w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury w Różaniu na rok 2013/2014:

- 16.10.2013 – „Moja poezja to są proste dziwy...” – Spotkanie z twórczością K. Ildefonsa Gałczyńskiego.
- 20.11.2013 – „W pewnym miasteczku na kresach”.
- 18.12.2013 – „Saksofonowy zawrót głowy – wspinała rodzinka”.
- 22.01.2014 – „Od Chopina do Lutosławskiego – Z czego Polska w świecie słynie?”.
- 12.02.2014 – „Instrumenty z góry partytury – kwintet dęty / Jak gra powietrze”.
- 12.03.2014 – „Pietro Chiarini – Wyszadzony Zazdrośnik”.
- 09.04.2014 – „Muzyka na koniec czasu – rozmowa na cztery głosy”.
- 21.05.2014 – „Ze sceny i ekranu – przygoda z piosenką”.
- 04.06.2014 – „Kunst do dawnego tańca – Barok/ Na dworze króla słońce”.

Godz. 18:00

PODZIĘKOWANIA

Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury serdecznie dziękuje za współpracę, sponsoring i szczególnie zaangażowanie w organizację i nieocenioną pomoc w przeprowadzeniu imprezy „Dni Różana 2013”. Współpraca z Państwem okazała się bardzo owocna i przyjemna, co dobrze rokuje na przyszłość i napawa szczególnym optymizmem. Cieszy nas, że kolejny raz przeżywaliśmy wspólnie obchody „Dni Różana”, które są szczególnym momentem w życiu mieszkańców Gminy i Miasta Różan oraz gości, którzy nas odwiedzają regularnie.

W imieniu wszystkich mieszkańców oraz gości świętujących obchody „Dni Różana”, życzymy Państwu i Państwa pracownikom samych sukcesów oraz pomyślności zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym.

Serdeczne podziękowania kierujemy do: Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Różańskiej, Stowarzyszenia Aktywnych Pań w Żaluziu, Stowarzyszenia Opiekunów Osób Niepełnosprawnych CafeMama, Banków: „Alior Bank” oddział w Różaniu, BGŻ oddział w Ostrołęce, BPH oddział w Makowie Maz., Banku Spółdzielczego w Różaniu, Gminnej Spółdzielni SCH w Różaniu, grupy Evil Music Dealers, Ostrołęckiego Klubu Karate KYOKUSHIN, Kola Wędkarskiego „Różanka”, PSP w Warszawie, PSP w Makowie Maz., OSP Różan, OSP Żaluzie, Polo Market, Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń, Radio „OKO”, Pani Wiesławy Bodziak oraz Państwa Żurkowskich.

WYMARZONY STADION, WYMARZONA WYGRANA

Fot.D.Mroczkowski

Długo czekaliśmy na tę chwilę. Chwilę i inwestycję bardzo ważną dla mieszkańców Różana. Długie przygotowania, prace projektowe, pozwolenia, wreszcie prace budowlane i jest - Stadion Sportowy w Różaniu, budynek i boiska mu towarzyszące. Uroczyste otwarcie zmodernizowanego obiektu piłkarsko - lekkoatletycznego w Różaniu, miało miejsce 8 września 2013 roku. Cała inwestycja kosztowała ponad 3.824.000 zł, z czego 500.000 zł pochodziło z pomocy ofiarowanej przez Urząd Marszałkowski woj. mazowieckiego. Same opracowania i przygotowania dokumentacji technicznej pochłonęły 50.000 zł.

Fot.A.Warszocka

Czas realizacji prac budowlanych na obiekcie trwał dwa lata.

Symbolicznego przecięcia wstęgi dokonali burmistrz Gminy i Miasta Różan Piotr Świdorski, były burmistrz Różana, Jerzy Parciński, oraz Piotr Mikołajczuk, prezes Zarządu Polimex Mostostal sp. z o.o. w Siedlcach (główny wykonawca

inwestycji). Następnie poświęcenia stadionu dokonał proboszcz Parafii Różan ks. Antoni Bardłowski. Swoją obecnością zaszczylicili nas również Marian Krupiński (radny Sejmiku mazowieckiego), Mariusz Popiełarz (dyrektor delegatury Urzędu Marszałkowskiego w Ostrołęce), Zbigniew Deptuła (starosta Powiatu Makowskiego), Wacław Suski (wójt

Gminy Młynarze), Paweł Kacprzykowski (wójt Gminy Czerwonka), Witold Lemański (komendant Komendy Powiatowej Policji w Makowie Maz.), Bronisław Krawczyk (prezes Narew-Styl), Wojciech Prusik (przewodniczący Rady Miejskiej w Różaniu) oraz radni. Na tę uroczystość przybyli także licznie mieszkańcy Różana.

Fot.B.Okrągliński

Po ceremonii otwarcia odbył się równie ważny spektakl, który na stałe zapisał się w historii Różana. Swój dziewiczy mecz rozegrał klub sportowy FC 2012 Różan z przeciwnikiem WKS Mystkówiec. Spotkanie było niezwykle emocjonujące. Podczas rozpoczęcia sezonu pierwszej kolejki B – klasy, padło 6 bramek, z czego jedna nie została uznana, ponieważ różański zawodnik strzelił ją ze spalonego. Mecz zakończył się upragnionym wynikiem 3:2 dla gospodarzy. Wygraliśmy i ten fakt powinien być dla wszystkich ogromną motywacją do brania aktywnego udziału i dopingowania naszej drużyny podczas kolejnych spotkań, a dla zawodników bodźcem do wyżywionych treningów i pełnego zaangażowania. Sponsorem naszej drużyny jest Urząd Gminy w Różanie, Bank Spółdzielczy oraz osoby prywatne. Klub powstał w 2012 roku z inicjatywy burmistrza Piotra Świderskiego, Janusza Świderskiego, Kamila Tara-

siewicza. Obecnie w skład zarządu wchodzi Janusz Świderski, Cezary Łodygowski, Marek Chelchowski i Małgorzata Mosakowska.

Spotkanie poprowadzili: sędzia główny - Tadeusz Siemianko oraz sędziowie liniowi - Robert Powalka i Zdzisław Sadowski. W skład FC

Jarosław Napiórkowski, Marcin Wilczewski, Łukasz Machnowski, Rafał Pustelnik, Maciej Matuszewski oraz zawodnicy rezerwowi: Bogdan Szatanek, Michał Wilczewski, Michał Smoliński i Sebastian Filipiak. Zdobywcami bramek dla FC 2012 Różan byli: Marek Chelchowski,

przyszłość. Jednak należy pamiętać, aby nie lekceważyć swoich przeciwników i nie przejmować się nieuniknionymi drobnymi niepowodzeniami. Drużynie FC 2012, życzymy wytrwałości, doskonałej kondycji i samych wygranych spotkań. Co do nowo-otwartego kompleksu

sportowego, niewątpliwie cieszy on oko i z pewnością dobrze posłuży różańskiej młodzieży. Jest to inwestycja nie tylko w miejsce, ale przyszłość naszych najmłodszych mieszkańców, wręcz całej naszej wspólnoty. Sport jest ważną dziedziną życia dla wielu z nas i dzięki możliwościom, jakie daje nam nowy stadion, będziemy mogli rozwijać swoje pasje i zainteresowania. Co za tym idzie, dbajmy o to miejsce i szanujmy, gdyż będzie ono świadkiem historii sportowego życia w Różanie tak, jak obraz naszego miasta świadczy o nas samych.

2012 Różan pod wodzą trenera, Arkadiusza Pysklo, weszli: Janusz Świderski (bramkarz), Krzysztof Ignasiak, Robert Chelstowski, Kamil Tarasiewicz (kapitan drużyny), Marek Chelchowski, Grzegorz Brzózny,

Kamil Tarasiewicz i Maciej Matuszewski. Dla WKS Mystkówiec bramki zdobyli: Marcin Ząbek oraz Adrian Lewandowski.

Bardzo cieszy nas takie rozpoczęcie sezonu i dobrze rokuje na

S.Olszewik

SZABLE DO BOJU, LANCE W DŁOŃ...

IV Różański Piknik Militaryny

7 września na różańskim Forcie nr 1, odbył się IV Piknik Militaryny, którego organizatorem było Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Różańskiej oraz Urząd Gminy w Róźnie.

Cała impreza rozpoczęła się uroczystą mszą św. w kaplicy Św. Trójcy w Szygach, na której obecne były delegacje z: Samorządu Gminy

Fot. B. Okragliński

(w osobie insp. mgr inż. Witolda Lemańskiego). Swoją obecnością zaszczycili nas – były poseł na sejm RP. Józef Gutowski, Jan Żytowiecki, delegacja OSP. ze Stanisławem Strzeleckim na czele oraz poczty sztandarowe Publicznej Szkoły Podstawowej im. I Dywizji Tadeusza Kościuszki w Róźnie, Publicznego Gimnazjum im. Obrońców Róznia

Trąpczyński, opuściwszy Płaską Górę, połączył pod swoją komendą kilka oddziałów, jak plocki Chądzyńskiego Zbigniewa, prasnyski Wiktor Dobrosielskiego (Dobrowolskiego), płoński Teofila Witkowskiego (Kolbego II.) dowodzącego oddziałem po Tomaszu. Stając na Kurpiach w Brodowych Łąkach i Zawadach w 500 ochotnika, otrzymał Trąpczyński wezwanie od Wawra do przyjścia mu w pomoc, wobec czego podsunął się pod Różan. Tutaj, pod Szygami spotkał się z Wałujewem, który w 5 rot piechoty z 2-ma działami, szwadronem ułanów i secią kozaków przeprawił się był przez Narew pod Różanem. Wałujew, nie przypuszczając, że ma z nowym oddziałem do czynienia, lecz sądząc, że to oddział Wawra, zawahał się, atoli Trąpczyński, wysunąwszy się nieco z lasu, rozpoczął żwawy ogień. Wtedy Wałujew rozsypał w gestem i bujnym zbożu w tyralierę piechotę, która powoli posuwała się do lasu. Wysłani przeciw piechocie kosynierzy, dowodzeni przez Witkowskiego, żywo rzucili się do ataku, wyparli moskali z lasu, wycięli kilkudziesięciu, przy czym zraniony został ciężko kosą w głowę Wałujew, który z huzarami rzuciwszy się na kosynierów, znalazł się sam w pośród nich. Natomiast strzelcy prasnyscy nie dotrzymali placu. Mimo to oddział trzymał się przez kilka godzin i dopiero po złamaniu lewego skrzydła, dowodzonego przez Dunina, poszedł w rozsypek ze stratą 80 rannych i tyłuż zabitych, wśród których znajdował się Józef Klat, niedawno wezwany z Gdańska, celem objęcia obowiązków naczelnika wojennego województwa po Janie Turowskim (Sokolnickim), Klat, mając krótki wzrok, biorąc jazdę Jasińskiego za kozaków a obawiając się otoczenia, odebrał sobie życie. Między pojmanymi znajdował się Narcyz Wojciechowski (Kosobudzki), adiutant przybyłego z jazdą już pod koniec walki Jasińskiego. Ciężko ranny Trąpczyński złożony na plebanii, na wiadomość o zbliżaniu się kozaków, kulą rewolweru życie sobie odebrał. Nad częścią rozbitków objął dowództwo Palemon Nowicki.

Opis bitwy pod Szygami wojsk powstańczych z Rosjanami w lipcu 1863 r. zamieszczony w księdze „Bitwy i Potyczki 1863-1864” Stanisława Zielińskiego wydane w 1913 roku na podstawie materiałów drukowanych i rękopiśmiennych Muzeum Narodowego w Rapperswilu odczytał w czasie uroczystości 7 września br. w Szygach i do druku podał Jan M. Żytowiecki - Honorowy obywatel miasta Róznia.

Fot. ZUOP

i Miasta Róznia (w osobach burmistrza Piotra Świdarskiego, przewodniczącego Rady Miejskiej Wojciecha Prusika oraz proboszcza parafii w Róźnie - księdza Antoniego Bardłowskiego), delegacja SMZR, przedstawiciele zaproszonych grup rekonstrukcyjnych oraz Komendy Powiatowej Policji z Makowa Maz.

oraz Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Róźnie. Następnie wszyscy zgromadzeni goście złożyli kwiaty pod pomnikiem poległych powstańców.

Po oficjalnej uroczystej części, cała impreza przeniosła się na zabytkowy Fort nr 1. Stamtąd postawiony autobus woził wcześniej zarejestrowanych uczestników

Fot. B. Okragliński

Fot. B. Okragliński

Fot.D.Mroczkowski

pikniku do Fortu nr 3, gdzie znajduje się Krajowe Składowisko Odpadów Promieniotwórczych. Osoby chętne mogły zwiedzić i poznać tajniki funkcjonowania składowiska, które ze względów bezpieczeństwa jest pod szczególną ochroną. Uczestnicy wycieczek w pierwszej kolejności mogli w formie krótkiego wykładu i prezentacji multimedialnej poznać technikę składowania odpadów promieniotwórczych, sposób przewozu i nadzoru nad bezpieczeństwem i ochroną środowiska. Następnie grupy wycieczkowe mogły zwiedzić

cały teren składowiska i wejść do pomieszczenia wstępnego składowania i przygotowania odpadów promieniotwórczych. Wszystko to oczywiście w ochronnych ubraniach. Przy wyjściu z terenu składowiska każdy obowiązkowo musiał przejść przez bramkę, która badała czy dana osoba została napromieniowana. Na szczęście wszystkie wyniki wyszły pozytywnie, co jest potwierdzeniem wyników badań regularnie przeprowadzanych na terenie Różana o wpływie składowiska na środowisko naturalne i mieszkańców miasta.

Wykłady prowadzili pracownicy Państwowego Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych.

Po powrocie na Fort nr 1, czyli główne miejsce IV Pikniku Militarynego, uczestnicy mogli rozkoszować się swojskim jadem, wojskową grochówką i różnymi atrakcjami, jakie przygotowali dla nich organizatorzy. Można zaliczyć do nich wystawę grafik z okresu powstania styczniowego, kiermasze wydawnictw historycznych i sklepów militarynych, prezentacje sprzętu wojskowego, GHR z Przasnysza i Białegostoku. Uczestnicy mogli zwiedzać wzdłuż i wszerz różańskie forty. Cały klimat podsyczał zapach prochu, jeźdźcy na koniach, żołnierze, ogniska i sporadyczne wybuchy pirotechniczne. Dodać należy, że jeźdźcy kozaccy bardzo miłym akcentem przywitali burmistrza Piotra Świdarskiego. Ze względu na jego niecodzienny, wojskowy ubiór, podjechali na koniach i stwierdzili, że pierwszy raz spotykają się z takim zaangażowaniem ze strony władz miasta i z wielką wrzawą okrzyknęli burmistrza „swoim człowiekiem”.

Wszyscy jednak czekali na główny moment imprezy, który rozpoczął się po 17.30. Była nim rekonstrukcja sceny batalistycznej z okresu

powstania styczniowego. Stronę polską reprezentowali rekonstruktorzy z GRH 14 Pułku Strzelców Syberyjskich z Przasnysza. Stronę rosyjską reprezentowali Kozacy z Karnej Grupy Rekonstrukcji Historycznych „KRESY” z Białegostoku oraz artyleria i piechota Stowarzyszenia Historyczno - Edukacyjnego im. 7 Pułku Lansjerów Nadwiślań-

Fot.B.Okrągliński

skich. Cała oprawa i zaangażowanie grup rekonstrukcyjnych zrobiły na wszystkich ogromne wrażenie. Eksplozje ładunków wybuchowych i strzały z broni sprawiały, że każdy zaczynał marzyć o zatyczkach do uszu. Zapach prochu, szarżujący jeźdźcy na koniach i walki wręcz przeniosły nas do czasów powstania styczniowego. Wszystko to było naprawdę imponujące i intrygujące. Członkowie Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Różańskiej pod wodzą Jarosława Zygmunta wiedzieli, jak

Fot.D.Mroczkowski

efektywnie umilić swoim gościom czas na pikniku.

Obraz wojny, komendy i okrzyki oraz pozorowane momenty śmierci sprawiły, że niejednej osobie przyszedł na myśl bezsens wojen, przełanej krwi i cierpienia, jakie niosą ze sobą konflikty zbrojne. Sam czasem zastanawiam się nad tym, że gdyby nasi przodkowie wiedzieli, za jaką Polskę walczą, jak będzie wyglądał obraz naszego kraju, jak rządzący będą dbać o interesy społeczeństwa, to, być może, nie oddawaliby swoje-

go życia dla ojczyzny. Czy dziś znalazłby ktoś taki heroizm w ludziach, takie poświęcenie, wiarę w ojczyznę i jej lepszą przyszłość? Z pewnością tak. Myślę jednak, że procent takich patriotów spada z kadencji na kadencję, z pokolenia na pokolenie. To nie lud jest dla garstki możnowładców, lecz oni dla ludu, gdyż są przez niego wybrani, by dbać o interesy i dobro ogółu. Bywa wszakże odwrotnie. Jednak patrząc na to, co się dzieje dziś na świecie, jestem szczęśliwy, że żyję w Polsce. Mamy wspaniałą historię i jako naród potrafimy w

ciężkich i trudnych momentach się jednoczyć. I chociaż kolorowo nie było i nie jest, to „*pokój od 1945 roku panuje i niech on głównym władcą w naszym wspaniałym kraju ostanie*”.

S.Olszewik

Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Różańskiej pragnie serdecznie podziękować wszystkim organizacjom, instytucjom, szkołom i osobom prywatnym, których zaangażowanie przyczyniło się do sprawnego i udanego przeprowadzenia IV Różańskiego Pikniku Militarynego.

Fot.D.Mroczkowski

Roman Starzyński (w środku) z braćmi Stefanem i Mieczysławem. Zdjęcie pochodzi z książki „Cztery lata wojny w służbie Komendanta” (Instytut Wydawniczy Erica 2012).

TRZEJ BRACIA STARZYŃSCY W RÓŻANIE

Po powrocie ze świąt zastałem w pułku niezbyt wesołą nowinę. Pułk nasz ma być karnie przeniesiony do malej na pół spalonej mieściny nad Narwią – do Różana. [...] W Różanie czas dłużył się nam nieskończenie. Ćwiczeń prawie nie było. [...] Jedynym jasnym promieniem w czasie pobytu w Różanie był dzień 3 maja, uroczyste przez nas świętowanie. Na Rynku prawie całkowicie spalonego miasteczka odbyła się msza polowa, a następnie defilada pułku i ludności cywilnej ze sztafarami

pamiętającymi jeszcze rok 1905. Był to pierwszy tego rodzaju obchód w Różanie, który zrobił wrażenie niesamowite. Radosny pochód wśród zgłiszcz był niejako symbolem powstającego z popiołów narodu i państwa. Cała polska ludność miasteczka brała w nim gremialny udział: - to fragmenty wspomnień z roku 1917, Romana Starzyńskiego, brata prezydenta Stefana Starzyńskiego, zapisane w wydanej w okresie międzywojennym i obecnie wznowionej książce: „Cztery lata wojny w służbie Komendanta”. Autor przedstawia w niej historię Legionów Polskich, w tym 5 pułku piechoty I Brygady Komendanta Józefa Piłsudskiego, w którym służyli trzej bracia Starzyńscy: Roman, Mieczysław i Stefan. Uważam, że epizod różański I Brygady – tej najdzielniejszej z dzielnych formacji - walczącej o Niepodległą Polskę wart jest uwiecznienia w annałach gminy, a uczestnictwo w nim braci Starzyńskich, którzy całym swoim życiem potwierdzali, że obowiązkiem każdego Polaka jest służba Ojczyźnie, zasługuje na specjalne wyróżnienie. W tym celu proponuję nadanie rondy przy wjeździe od strony Warszawy imienia: Trzech Braci Starzyńskich.

A oto krótkie uzasadnienie (szczegółowe życiorysy całej trójki zainteresowani znajdują w Wikipedii)

Trzej bracia Starzyńscy: Roman, urodzony w roku 1890, Mieczysław urodzony w roku 1891 i Stefan urodzony w roku 1893 zaczęli swoją działalność niepodległościową w strajkach gimnazjalnych 1905 roku w Łowiczu, w latach 1914-1918 wszyscy służyli w I Brygadzie Legionów komendanta Józefa Piłsudskiego, w okresie międzywojennym byli związani z obozem politycznym Marszałka Piłsudskiego pełniąc szereg odpowiedzialnych funkcji publicznych: (Roman był m. in.: dyrektorem Polskiej Agencji Telegraficznej, dyrektorem Gabinetu Ministra Poczty i Telegrafów, dyrektorem naczelnym i twórcą Polskiego Radia, przewodniczącym Komisji Budżetowej Międzynarodowej Unii Radiofonicznej; Mieczysław: attaché wojskowym w Belgradzie, wojewodą stanisławowskim, redaktorem naczelnym „Gazety Polskiej”, w czasie kampanii 1939 szefem Oddziału II w sztabie gen. Czuma, po kapitulacji żołnierzem ZWZ i AK; Stefan: sekretarzem generalnym Polskiej Komisji Reewakuacyjnej i Specjalnej, powołanej do realizacji polsko-rosyjskiego traktatu Ryskiego, wiceministrem skarbu, posłem na Sejm wiceprezesem Banku Gospodarstwa Krajowego, senatorem II RP, generalnym komisarzem Pożyczki Narodowej, komisarycznym prezydentem m.st. Warszawy, we wrześniu 1939r komisarzem cywilnym przy Dowództwie Obrony Warszawy – człowiekiem, który stał się legendą walczącej stolicy).

Mając nadzieję, że przedstawiona przeze mnie propozycja spotka się z życzliwym zainteresowaniem władz i mieszkańców Różana, deklaruje aktywne włączenie się w jej realizację.

Wojciech Starzyński
„wakacyjny” mieszkaniec gminy Różan

Wojciech Starzyński jest jedynym żyjącym w Polsce krewnym Prezydenta Warszawy w latach 1934-1939 Stefana Starzyńskiego. (red)

TRÓJWYMIAROWA RZECZYWISTOŚĆ

Dzięki uprzejmości Polskiego Klubu Stereoskopowego, w skrócie PKS, od 2 września mieliśmy okazję oglądać wystawę zdjęć 3D, które są prezentowane w całym kraju pod nazwą „PKS-em po świecie”. Prezentowana wystawa została pierwotnie przygotowana na Festiwal Podróżników „Rozjazdy 2012”, który odbył się w Rybniku. Jest to zbiór zdjęć autorstwa członków PKS, które wykonali podczas własnych wędrówek po świecie. Na czterdziestu anaglifach można zobaczyć najsłynniejsze zakątki świata w technice obrazowania stereoskopowego (trójwymiarowego).

Na wernisażu zorganizowanym w budynku GOUK., swoją obecnością zaszczyliło nas dwóch autorów wystawianych zdjęć – Tomasz Bielawski oraz Krzysztof Ostrowski. Opowiedzieli ze szczegółami o zdjęciach w technice 3D, swoich pasjach, podróżach oraz zaprezentowali aparaty i sprzęt, jakim posługują się przy tworzeniu tych niezwykłych obrazów. Na otwarciu wystawy wśród licznie przybyłych gości obecni byli między innymi – Piotr Świdzki - burmistrz Różana, Wojciech Prusik - przewodniczący Rady Miejskiej oraz Jolanta Kruszewska - dyrektor Zespołu Szkół w Różanie. Wszyscy mogli podziwiać pracę fotografów przy nastrojowej muzyce, granej na żywo na pianinie.

Podczas trwania wystawy udostępnione zostały na kilka dni prace dzieci z naszej gminy, które aktywnie brały udział w projekcie „Lato na wsi”, prowadzonym przez Anię Winiarek. Projekt został zorganizowany przez Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie, przy wsparciu Mazowieckiego Centrum Kultury i Sztuki. Zajęcia odbywały się przez cały sierpień w Załuziu, Dzbędzu i Załężu Gartkach. Dzieci, uczestniczące w projekcie, mogły aktywnie uczestniczyć w zabawach i tworzeniu prac plastycznych. Krótki termin wystawienia rysunków w GOUK był spowodowany wysłaniem ich na konkurs do Warszawy.

Cała wystawa była czymś nowym w naszym mieście i bardzo interesującym. Cieszyła się dużym zainteresowaniem. Z niecierpliwością czekamy na nowe propozycje Polskiego Klubu Stereoskopowego.

Sebastian Olszewik

Nowatorski projekt Telewizji Polskiej

Internetowy Teatr TVP dla szkół

Z okazji rozpoczęcia nowego roku szkolnego został przygotowany spektakl dla najmłodszych widzów. Przedstawienie „Jaś i Małgosia” jest interaktywną bajką muzyczną według tekstu Jana Brzechwy w reżyserii Roberta Skolmowskiego z Opery i Filharmonii Podlaskiej – Europejskiego Centrum Sztuki w Białymstoku, która jest transmitowana na żywo za pośrednictwem Internetu. Dzieci, biorące udział w transmisji, mogą aktywnie uczestniczyć, śpiewać, klaskać, odgadywać zagadki oraz uczyć się nowych dźwięków i zabaw.

12 września w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury w Różanie dzieci z klas I-III Publicznej Szkoły Podstawowej im. I Dywizji Tadeusza Kościuszki w Różanie aktywnie uczestniczyły w transmitowanym przedstawieniu „Jaś i Małgosia”. Jest to niewątpliwie coś nowego i bardzo atrakcyjnego, jeśli chodzi o najmłodszych widzów TVP. Bajka o charakterze muzyczno - teatralnym wprowadziła dzieci w żywy świat instrumentów i różnorodnych dźwięków poprzez przekształcenie się Jasia w trąbę, a Małgosi we flet.

Internetowy Teatr dla szkół to inicjatywa Telewizji Polskiej, której idea jest tworzenie jak najszerszego dostępu do wydarzeń kulturalnych na wysokim poziomie. Skierowana jest w szczególności do uczniów zamieszkałych w małych miejscowościach, które są oddalone od placówek teatralnych. Ma ona na celu urozmaicenie i wzbogacenie zajęć szkolnych oraz zaszczepienie w młodych odbiorcach zamiłowania do sztuki ambitnej i wartościowej.

Sebastian Olszewik

Fot.D.Mroczkowski

BREL RAZ JESZCZE

Koncert piosenki francuskiej

Jacques Brel to urodzony w Belgii światowej sławy piosenkarz, uznawany przez krytyków za jednego z najlepszych piosenkarzy z kręgu kultury francuskiej.

Po ukończeniu 23 lat wyjechał do Francji, aby poświęcić się karierze muzycznej. Występował w kabaretach i komponował. W 1956 r. nagrał swoją pierwszą płytę, która przyniosła mu popularność. Występował wspólnie ze znanymi i cenionymi muzykami. Szczyt kariery międzynarodowej osiągnął w latach 60. Dzięki trasom koncertowym podbił serca publiczności z całej Europy.

22 września o godzinie 18.00 w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury w Różanie odbył się wyjątkowy koncert. Mieliśmy wyjątkową okazję usłyszeć największe przeboje Jacquesa Brela w nietuzinkowym wykonaniu Yana Zbiegieła. Specjalnie dla różańskiej publiczności przedstawił on twórczość Brela w jakże niesamowitym i ujmującym spektaklu, który był przeplatany wspomnieniami z listów francuskiego piosenkarza. Należy dodać, że monogram

„Brel raz jeszcze” powstał pod opieką artystyczną Krystyny Jandy.

Yan Janusz Zbiegieł to aktor, animator i piosenkarz, nierozzerwalnie związany z Teatrem Piosenki Francuskiej w Krakowie, którego jest założycielem. Jest zdobywcą nagród i laureatem wielu prestiżowych konkursów, np. „Grand Prix de Colombe”, głównej nagrody artystycznej Teatru „Rampa”. Ten wyjątkowy artysta poświęcił znaczną część swojego życia piosence francuskiej. Po opuszczeniu Teatru Bagatela w Krakowie udał się na stypendium piosenkarzko – aktorskie do Paryża. Paryskie studia zaowocowały wieloma recitalami poetyckimi i koncertami na wielkich estradach w całej Europie. Nie jest to jednak zwykła estrada. Jak piszą krytycy - „to mięsisty Teatr Piosenki Francuskiej”. We Francji podpisał kontrakt z managerem i producentem Robertem Chiche, w wyniku czego światło dzienne ujrziała płyta studyjna. Frekwencja może nie była imponująca, jednak był to ogromny zaszczyt gościć tak sławnego artystę w naszym mieście. S.Olszewik

FILHARMONIA NARODOWA

MOJA POEZJA TO SĄ PROSTE DZIWY...

Spotkanie z twórczością K. I. Gałczyńskiego

CZARODZIEJE SŁOWA I DŹWIĘKU

Zaprezentujemy program poetycko-muzyczny poświęcony twórczości Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, złożony z wierszy, fragmentów *Listów z fiołkiem* oraz *Teatryku Zielona Gęś*. Tekstom poety towarzyszyć będzie muzyka wykonywana na akordeonie i saksofonie.

Dla młodszych słuchaczy przygotowaliśmy wiersze różnych autorów. Pokazują one, że nawet w najdrobniejszych, codziennych sprawach możemy odnaleźć odrobinę poezji.

16 PAŹDZIERNIKA GODZ. 18⁰⁰

WSTĘP WOLNY

WSZĘDZIE ZNAJDĄ SIĘ DYŻURNI LIZUSI

LEPIEJ WIEDZIEĆ

Nieczęsto zastanawiamy się nad tym, dlaczego do kogoś czujemy sympatię lub antypatię. Czasami jednak przyjaźń traktowana jest jako narzędzie wywierania wpływu i, jeśli tak ją potraktujemy, to po zastanowieniu okaże się, że może nam dać bardzo dużo użytecznej wiedzy.

Pamiętać trzeba, że chęci przypodobania się, pozyskania sympatii nie zawsze towarzyszą czyste intencje. Są ludzie, którzy dla osiągnięcia pewnych korzyści, specjalnie i świadomie zrobią wszystko, by wkraść się w nasze łaski. Na pewno każdemu z nas zdarzało się być w sytuacji, gdy ktoś w sposób durnowaty i pajacowaty komplementował przełożonego, podnosił jego wartość, nawet, gdy dotyczyło to rzeczy oczywistych. Wszędzie wszak znajdują się dyżurni lizusi. Ale zdarzają się prawdziwi mistrzowie tej sztuki, którzy opanowali ją do perfekcji. Wiedzą, że dla osiągnięcia pożądanego skutku (np. otrzymanie premii czy podwyżki pieniężnej) potrzebne jest spełnienie kilku podstawowych warunków. Po pierwsze: trzeba komplementować te cechy przełożonego, które ten postrzega dla siebie jako ważne i co do posiadania których aspiruje, a nie jest pewien, czy tak jest postrzegany przez środowisko. Po drugie: działają, rozkładając komplementowanie umiejętnie w czasie i stosując taktowny umiar. Po trzecie: stosują bardzo wysublimowaną formę

przekazywania informacji, stwarzając pozory bezinteresowności. Często wtedy przypisują autorstwo pochlebstwa innej osobie, samemu występując w formie łącznika plotki.

Jak by nie patrzył i co by nie mówił, pochlebstwa niejednokrotnie były sprawcą wielu mniej lub bardziej trafnych decyzji.

By stać się popularnym, stosuje się również metodę, polegającą na zwiększeniu własnej atrakcyjności tak, by samemu stać się przedmiotem społecznego pożądania. Specjalne kreowanie własnego wizerunku umożliwia uzyskanie sporych osobistych korzyści. Pomniejszanie czyjejs pracy czy znajomości rzeczy, by samemu zabytnąć, samochód, gadzety elektroniczne, ubranie, złoty łańcuch na szyi, przyjaciel osób znanych w środowisku, np. burmistrza, starosty czy dyrektora jakiegoś urzędu czy instytucji, może z Londynu, a może z Warszawy. Jednak na naszym różańskim podwórku żadna z tych metod nie przysparza tylu przyjaciół, co wspólne plotkowanie i krytyka znanych, nieobecnych. Niechęć jednocy ludzi, a podobieństwa wzbudzają sympatię. Chęć choć przez chwilę poczuć się lepszym, bardziej wartościowym, ujmując i „dokładając” przy tym innemu - żywi egoizm.

Rzadko jestem „bywalcem” spotkań, staram się nie obchodzić rocznic, choć przecież czasem

jest to nieuniknione, między innymi dlatego, że tam się „mówi” nadto często o tych nieobecnych. Żle się w tym odnajduję i automatycznie czuję antypatię do adwersarza. Wrażenie jest takie, że niektórzy tak się nakręcają, iż o niczym innym nie potrafią rozmawiać. Szczególnie dotyczy to tych, którzy mają poczucie niedowartościowania i osaczenia. Ciężko ich przekonać, a cechująca ich nieomylnność i znanstwo każdego tematu jest wręcz porażająca. Osobnicy, w mniemaniu których nikt nic nie umie, jest gorszy, potrafiący również niszczyć każdą osobę, która w jakiś wyimaginowany sposób, im zagraża. Uważający się za kogoś lepszego, pozbawieni taktu i samokontroli.

Sposoby wzbudzania czy wzmacniania sympatii jednego człowieka do drugiego nie są zapewne jedynymi, jakie tu opisałem. Wszystkie jednak służą manipulatorom do osiągnięcia osobistych celów, niszcząc przy tym otoczoną przyjaźnią osobę. Gdy zdają sobie z tego sprawę i robią to celowo, zawsze można im przemówić do rozsądku. Gorszy są ci drudzy, którzy robią to bezwiednie. Warto szerzej otworzyć oczy, by zawczasu ustrzec się od takich protektorów. Ponoć mistrz w manipulacji kardynał Richelieu mawiał: „Boże, strzeż mnie od przyjaciół, z wrogami sam sobie poradzę”.

Kruszewski

M. JAK MRÓZ, CZYLI JAK WZIĄĆ SPRAWY W SWOJE RĘCE

Każdy z nas ma marzenia. Kładąc się spać, spacerując, patrząc niemo za okno, zawsze o czymś marzymy. Każdy z nas chciałby zostać aktorem lub piosenkarzem. Najważniejsze to robić to, co się najbardziej kocha i czerpać z tego korzyści materialne, priorytetem jest jednak duchowe samospelnienie. Pytanie... co robimy w swoim życiu, ze swoim życiem, żeby nasze marzenia się urzeczywistniały, jakie kroki podejmujemy, aby spełnić nasze pragnienia i plany? Często mamy pretensje do kogoś o coś, że coś nam nie wyszło bądź się nie udało. Ślepo ufamy, że wszystko wydarzy się i przyjdzie do nas samo. Tak, niestety, nie zawsze działa przeznaczenie. Szczęściu trzeba pomagać. Jak mówią: „Żeby wygrać, trzeba grać” i nie przejmować się tym, co sądzą o nas inni. Za przykład człowieka, który potrafi wziąć marzenia i los w swoje ręce jest nasz kolega, znajomy, sąsiad, mieszkaniec Różana, a przede wszystkim bardzo wartościowy i ambitny człowiek – Piotr Mróz. W kilku zdaniach przekazał nam, jak wygląda jego praca i dotychczasowa kariera.

Jak zaczęła się twoja przygoda jako modela i aktora, co było inspiracją do podjęcia się tego?

Na początku naszego spotkania chciałem serdecznie podziękować Redakcji „Świerszcza Różańskiego” za to, że zauważyliście we mnie jakiś potencjał i wyróżniliście mnie tą rozmową. Wracając do pytania, pierwsze zdjęcia „x” lat temu robiła mi moja siostra Nina Kądzielska i mój przyjaciel Piotr Sławiński. Wspólnie podjęliśmy decyzję, że warto byłoby coś z tymi zdjęciami zrobić. Znaleźliśmy agencję, wysłaliśmy zgłoszenia, po kilku dniach odezwali się i tak zaczęła się

moja przygoda z modelingiem. Z aktorstwem było troszeczkę inaczej. Mieszkając w Warszawie zacząłem uczęszczać na zajęcia teatralne, spodobało mi się to, postanowiłem zdawać do szkoły teatralnej, później przyszedł czas na castingi, a reszta potoczyła się sama.

Z jakimi wyrzeczeniami i obowiązkami wiąże się Twoja praca?

Pokora, pokora, ciężka praca. Wytrwałość w dążeniu do celu i wiara w siebie, to wszystko co jest potrzebne żeby funkcjonować w tym świecie.

Co uważasz za swoje największe osiągnięcia w tej dziedzinie?

Cały czas jestem na początku swojej drogi, więc te osiągnięcia będą rosły, mam nadzieję. Osobiście jestem bardzo wdzięczny Bogu za to wszystko co miałem okazję przeżyć do tej pory. Dla mnie to naprawdę dużo. Wyjeżdżając z Różana nie znałem praktycznie nikogo, kto mógłby pomóc mi w realizacji moich marzeń.

Dzisiaj sytuacja trochę się zmieniła. Jedno co mogę powiedzieć to, że do wszystkiego doszedłem swoimi własnymi siłami.

Jak od kuchni wygląda rola modela i aktora, castingi, sesje nagraniowe i praca na planie?

Żeby wziąć udział w pokazie mody, zagrać w reklamie, jakimś serialu czy filmie, trzeba, niestety, przejść casting. Udział w castingu do reklamy może wziąć praktycznie każdy. Do seriali czy filmów trzeba mieć skończone studia aktorskie,

bądź być z tak zwanego polecenia reżysera. Praca przy pokazach zaczyna się rano, wtedy tworzona jest choreografia i próby do pokazu, kończy się pokazem o ustalonej na zaproszeniu godzinie. Na castingu do reklam głównie gramy jakieś zachowanie się w danej sytuacji, którą wymyśla reżyser w oparciu o wizję klienta. Dzień zdjęciowy na planie filmowym zaczyna się bardzo wcześniej od wspólnego śniadania w tak zwanym barobusie, po czym udajemy się na przymiarki strojów do charakteryzacji i idziemy na plan,

Przed czym chciałbyś prze- strzec, ostrzec, bądź zachęcić młodych ludzi, którzy chcieliby pójść tą samą drogą?

Muszą znać swoją wartość i wierzyć w siebie. Nie patrzeć co, mówią inni, którzy zazwyczaj kierują się zazdrością. Jeżeli wiesz, kim jesteś, co potrafisz, co chcesz w życiu robić i konsekwentnie dążysz do celu, osiągniesz to prędzej czy później.

Jak wygląda od wewnątrz świat

mody i życie gwiazd za kulisami?

Cytuję „Są prawdy, które mędrzec wszystkim ludziom mówi, są takie, które szepce swemu narodowi, są takie, które zwierza przyjacielom domu, są takie, których odkryć nie może nikomu”. Bardzo dużo słyszałem, widziałem, przeżyłem, o wielu rzeczach nie mogę mówić, jednak reasumując to wszystko doszedłem do wniosku, że jest to bardzo dziwny świat, zepsuty, bez zasad. Ludzi traktuje się rzeczowo i interesownie. Jeżeli coś znaczysz, będzie o tobie głośno, jeżeli to się zmienia - w jednej chwili zapominają o tobie wszyscy. Kiedy twoja kariera zacznie się rozwijać, automatycznie będziesz mieć rozbite życie osobiste i na odwrót. Takie życie na pokaz.

Jakie są Twoje plany na przyszłość?

Ożenić się, wybudować dom, mieć gromadkę dzieci i spokojnie sobie żyć.

Co polecasz naszym czytelnikom na najbliższy sezon - jesień/zima ?

Kupić ciepłe kurtki, ponieważ „Mróz” tego roku ma być bardzo ostry ;)

... a tobie samych sukcesów, barwnej kariery, spełnienia planów życiowych i ciepłych ubrań na zimę.

Sebastian Olszewik

gdzie przed ujęciem jest przegadany tekst między aktorami i reżyserem. Później następuje ustalenie pozycji i pierwsze próby.

W jakich filmach zagrałeś do tej pory i z jakimi gwiazdami miałeś okazję współpracować?

Niestety, jeszcze nie miałem okazji zagrać w filmie, jednak mam nadzieję, że wszystko jeszcze przede mną. Natomiast grywałem epizody w serialach takich jak: „Czas Honoru”, „M jak Miłość”, „Na dobre i na złe”, „Plebania”, „Przyjaciółki”, „Wiadomości z drugiej ręki” i już niedługo w „Lekarzach”. Nie nazywam tych ludzi gwiazdami, są to osoby, które dobrze wykonują swój zawód i tego się trzymajmy, jeżeli chce mieć styczność z gwiazdami, to biorę koc, kładę się na łacie i patrzę w niebo, tam jest ich dużo. (Śmiech)

Plusy i minusy bycia modelem?

Niestabilność pracy to główny minus. Dziś mogę mieć dużo zleceń, jutro mogę nie mieć ich wcale. Jeżeli ktoś ma stałą pracę, wtedy wie, że miesiąc w miesiąc zarobi tyle i tyle i wie, że te pieniądze będą na pewno. Ja tego komfortu nie mam. W jednym miesiącu zarobię jakąś kwotę, w drugim mogę nie zarobić wcale. Plusy to możliwość wyjazdów, poznawania ludzi, których do tej pory znałem tylko z telewizji czy gazet.

GMINNY OŚRODEK UPOWSZECHNIANIA KULTURY HARMONOGRAM KÓLEK ZAINTERESOWAŃ

Poniedziałek

RYTMIKA - Katarzyna Waśkiewicz

15:15 – 15:45 - Grupa I

15:45 - 16:30 - Grupa II

INDYWIDUALNA NAUKA GRY NA INSTRUMENTACH (klawiszowe)

- Katarzyna Waśkiewicz

16:30 - 18:30 Dzieci powyżej 7 lat, młodzież, dorośli

PLASTYKA - Anna Winiarek

15:15 - 16:15 - Grupa 8-10 lat

16:15 - 17:15 - Grupa 11-13 lat

KÓŁKO WOKALNE (szkoła w Żaluziu)

19:00 - 20:00 - Katarzyna Waśkiewicz, Michał Waśkiewicz

Wtorek

ĆWICZENIA ZDROWY KRĘGOSŁUP (młodzież i dorośli)

- Aleksandra Warsztoka

10:00 - 11:30

16:30 - 18:30 - DDA

RYTMIKA - Małgorzata Wójcik

16:30-17:15 - (dzieci 5-7 lat)

17:20 - 18:20 - Taniec (dzieci 8-11 lat)

18:25 - 19:25 - Taniec (powyżej 11 lat)

19:30 - 20:30 - Zajęcia taneczne dla Pań z elementami aerobiku

Środa

NAUKA JĘZYKA ANGIELSKIEGO EARLY STAGE

14:45 - 15:55 - (dzieci 7 lat)

16:20 - 17:00 - (dzieci 3-4 lata)

17:10 - 18:40 - (dzieci 9 lat)

PLASTYKA - Anna Winiarek

15:15 - 16:15 - Grupa 3-5 lat

16:15 - 17:15 - Grupa 6-7 lat

17:00 - 21:00 - ZESPÓŁ MUZYCZNY BEBET BEAT

Czwartek

RYTMIKA I TANIEC - Małgorzata Wójcik

16:30 - 17:15 - Rytmika - (dzieci 5-7 lat)

17:20 - 18:20 - Taniec - (dzieci 8-11 lat)

18:25 - 19:25 - Taniec - (powyżej 11 lat)

19:30 - 20:30 - Zajęcia taneczne dla Pań z elementami aerobiku

15:00 - 19:00 - Indywidualna nauka gry na gitarze

Jarosław Białobrzewski

19:00 - 21:00 - Zespół Evil Music Dealers

Piątek

NAUKA JĘZYKA ANGIELSKIEGO EARLY STAGE

15:00 - 15:40 - (dzieci 3-4 lata)

15:45 - 16:55 - (dzieci 7 lat)

17:00 - 18:30 - (dzieci 9 lat)

16:30 - 18:30 - TEATR „QLTURALNIE PROSZĘ”

- Emilia Ziółkowska

18:30 - 19:30 - KLUB XXL (dorośli)

15:30 - 17:00 - ART.-DEKO (dzieci 3-12 lat) - Iwona Murzyn

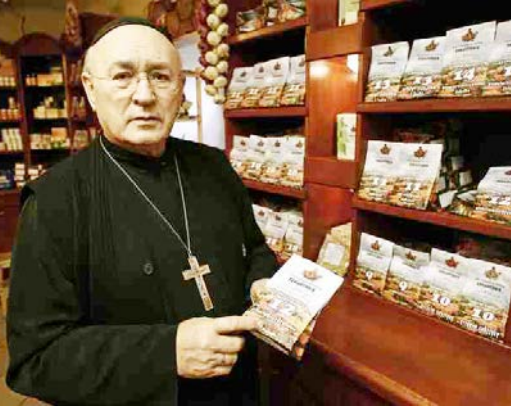
17:00 - 20:00 - SZACHY - Grzegorz Ziółkowski

INDYWIDUALNA NAUKA GRY NA INSTRUMENTACH (dęte) - Marta Gołębiowska

Dzieci powyżej 7 lat, młodzież, dorośli 14:30 - 18:00

Wynajmujemy sale na imprezy, zebrania, szkolenia itp....

Ojciec JAN GRANDE - MAJEWSKI był zakonikiem Zakonu Bonifratrów we Wrocławiu. Zajmował się ziołolecznictwem według starej, tradycyjnej szkoły petersburskiej. Przy niesieniu pomocy zielarskiej zwracał pacjentom uwagę na sposób żywienia i pielęgnowania własnego organizmu. W swoim życiu spotkał się z różnymi specjalistami w dziedzinie sztuki zdrowego żywienia i posiadał tajniki tej wiedzy, podróżując po Ukrainie, Mongolii i dalekim Tybecie. (...)

SZLACHETNE ZDROWIE

Zasmażka Tragiczna

Wszystkie zasmażki są tragiczne dla organizmu. Wymagają wielokrotnie więcej sił trawienych niż zwykła potrawa. Bo nie spalają się i zamieniają w taką samą substancję zakwaszającą przewód pokarmowy jak mielona kawa. Jak ten węgiel z kawy. Nie można spalonego jadać.

Skórka od chleba – jest bardzo zdrowa, drogocenna- wszystkie witaminy jakie tylko są w zbożu, są w skórkach od chleba. Poza tym radziłbym chociaż co drugi dzień jadać na kolację płatki owsiane gotowane pół na pół z otrębami pszennymi i z mlekiem. To drogocenna substancja odżywcza. Płatki owsiane są kopalnią magnezu i seleniu, a otręby to cała kupa witaminy B, kompleks i błonnik, który wydrapuje nam kiszki i oczyszcza. Można nawet dosypywać garść otrębów do ciasta makaronowego domowej roboty. Ciasto momentalnie odkleja się od rąk i stolnicy, pachnie pszenicą.

Dynia – jest kopalnią cynku, soli mineralnych. Cynk zabezpiecza przed wszystkimi chorobami związanymi z niepłodnością ludzką, u kobiet z rakami piersi i narządów kobiecych, u mężczyzn z gruczołem krokowym, z wypadaniem włosów, z krwawieniem dziąseł, zwiótczeniem skóry, wrzodami – to wszystko od dni zależy. Młodym małżonkom zawsze zalecam dodawać ją do wszystkiego. Na zimę idealny jest dżem dyni pół na pół z jabłkami. Posiekać dynię i jabłka, wrzucić do przygotowanego syropu, nawet cukrzanego, z goździkami i smażyć na wolnym ogniu po godzinie przez 3 dni. I mamy idealny dżem, a kto zjada pestki z dyni, to 100 lat nic nie wie o starości.

Ryż – jak najbardziej jest zdrowy, ale jest zasadowy, odkwasza przewód pokarmowy. Nie powinniśmy szukać bardzo krystalicznego ryżu, żeby nie był bardzo wypolerowany, bo ten nie ma wartości odżywczych. Natomiast taki prosty, zwykły ma bardzo dużo witaminy B1 i B2, silnie działa przeciw zmęczeniu mięśni i przeciw wyczerpaniu nerwowemu. Jeżeli ktoś lubi ryż, to znaczy, że organizm go potrzebuje. Od ryżu piękna cera się robi, to już z góry wiadomo.

Plukanie...ogórkiem

Ogórki – mają tylko sole mineralne. Ogórki bardzo dobrze plukać nerki. W okresie zielonych ogórków, w każdym domu powinno się wziąć kilka ogórków codziennie, przepuścić przez sokowirówkę i ci, którzy mają kłopoty z nerkami, z pęcherzem, oddawaniem moczu, to dwa

razy dziennie wypić szklankę soku ogórkowego niczym nie przyprawionego. Można dodać w trakcie przepuszczania przez sokowirówkę, kilka żdźbiełek koperku. Osoby po czterdziestym roku życia nie powinny jeść świeżych ogórków, bo już wtedy zgrzyt nie jest odpowiedni, aby to rozmielić porządnie, a żołądek jest już troszkę osłabiony, żeby go dobrze rozetrzeć. I następnie niestrawność ogórkowa. Ogórek jest bardzo ciężko strawny. Dlatego ogórki dla starszych ludzi powinno się na zwykłej tarce do ziemniaków rozcierać na miazgę i mieszać ze śmietaną, z przyprawami, dużo jarzynek do tego, dużo szczypiorku i to jest doskonała potrawa. Nawet najbardziej chory człowiek zje i nie będzie miał naruszonego systemu trawiennego. Natomiast drogocenne są ogórki małosolne i ogórki kwaśne, kiszzone, tylko nie przesolone. Nigdy nie można ogórków kwaszyć solą jodową białą. Zawsze trzeba kupować sól czarną, albo z Kłodawy, tę z żelazem, wtedy ogórki są ciemne, twarde i nie pleśnieją. Po białej soli jodowej, są jak stare papucie, pleśnieją prędko i są nic niewarte.

Zacznij od gęstego

Bardzo zdrowe jest picie po obiedzie, ale my bardzo źle jemy. Mamy taki jakiś nietypowy zwyczaj żywieniowy, że jemy najpierw zupę. Powinno się jeść najpierw to co jest gęste. Jadać wszystkie drugie dania, jadać wszystkie suche desery, a na koniec jeść zupę. Po zupie wypić kompot, bo mamy sfluksiwać to wszystko i tam rozcieńczyć. Tymczasem my nalejemy do żołądka wody, a później w to chlup – kawałki wpadają. „Betoniarka”.

Zawroty głowy – to już jest nie dobrze, bo są to zaccopowane naczynia krwionośne w mózgu, gdzieś w jakichś miejscach wapnem. Wapnem kradzionym przez serce. Koniecznie używać witaminy B1 w tabletkach.

Czosnek jest drogocenny, ale nie można przekraczać dwóch ząbków na dobę, bo rozdyma bardzo kanały wątrobowe. Jest silnie bakteriobójczy, zapobiega sklerotyzacji, uszczelnia naczynia krwionośne, ale tak rozdyma wątrobę, że człowiek tchu nie może złapać. Niektóre organizmy są przyzwyczajone, to mogą sobie pozwolić na luksus. Pan Bóg już nas złożył doskonale, że jak byśmy rozłożyli siebie na czynniki pierwsze, to patrząc na nasze organy wewnętrzne, byłibyśmy przerażeni doskonałością mądrości Przedwiecznego. Na ich sprawność, na ich formę współpracy ze sobą, bo tam przecież bez żadnych inżynierów, bez żadnych form nakazowych i kontroli, to wszystko jest tak ze sobą zsynchronizowane, że pracuje lepiej jak mrówki w swym mrowisku. A ten komputer mózgowy, który Przedwieczny ożywił swoją

własną formą tchnienia, w który jeszcze wpoił rozsądek i sumienie, którego żadnemu innemu stworzeniu nie podarował tylko człowiekowi, to już wprawia nas w zdumienie tak wielkie, że niepotrzebna nam wtedy żadna księga wielkiej uczoności o Przedwiecznej mądrości. Nawet już kwiatów nie musimy oglądać przez szkło powiększające, tych najcudniejszych kwiatów, którymi są kwiatuszki wrzosu. Okazuje się, że są dziesięciokrotnie piękniejsze od najpiękniejszej lilii, ale trzeba przez dużą lupę patrzeć na to i tak dopiero Przedwiecznego na dzień tego wrzosowego kwiatuszka znaleźć. To jest piękna rzecz, ale jakbyśmy też i sami siebie w anatomiczny sposób rozłożywszy na czynniki pierwsze obejrżeli, na to już geniusz Przedwiecznego jest tak wielki, że żadną mądrość starobiblijnych uczonych w Piśmie nie potrafi tego Geniuszu nam wyłożyć.

Na wszystko jest rada

Na zylaki – 3 razy w tygodniu kasza gryczana i tabletki „wenesin” z gryki i z kasztanowca.

Stopy palą – to już jest miazdzyca tętnic podkolanowych – trzeba się bronić: nie palić papierosów, nie jeść cukru, nie jeść rosółu i zacząć rozcierać sobie pod kolanami nogi spirytusem kamforowym. Żeby udrożnić delikatne naczynia krwionośne, które już nie dostarczają tak dokładnie krwi do stóp, jak to potrzebne jest. Moczenie w szalwii nie pomoże, lepiej moczyć nogi w zwykłej sodzie do picia.

Na odciski – zwykła cebula. Dużą główkę cebuli przeciąć wzdłuż, położyć na kuchni żeby się upiekła, jak do rosółu się przypieka, wystudzić. Nogi wymoczyć w ciepłej wodzie z sodą do picia. Wziąć jeden płatek cebuli upieczonej, wyspać żdźbiełko cukru pudru, położyć na odcisk i przybandażować tę maseczkę. Zmieniać co 8 godzin, przez 3 dni. I tak pięknie rozmiękczymy odcisk, że można momentalnie nałożyć najciaśniejszy but i iść nawet na bal i już się nie czuje, że odcisk jest na nodze. Ale po trzech dniach swędzenia nie da się wytrzymać i trzeba znowu wymoczyć w ciepłej wodzie z sodą nogi i odcisk odejdzie od zdrowego ciała i tkanki nie naruszy. Jeżeli bywa odcisk stary i duży, kuracje powtórz.

Reumatyzm – jeśli chcemy leczyć, to przede wszystkim grochem, bo posiada tyle działań antyreumatycznych, że na poligonie właśnie chroni chłopców od zmęczenia, od pocenia się, od choroby przemęczeniowej kostnej. Groch gotuje się z kminkiem na sucho i później dodaje się do każdej zupy 2-3 łyżki grochu z kminkiem i masłem.

Cdn.

Diennik Zachodni - przedruk

JESIENNE PIECZENIE KARTOFLA

5 października 2013 r. na terenie zajazdu Florian w Kaszewcu podopieczni i członkowie „cafe mama” piekli kartofle i kielbaski na ognisku. Pogoda (jak zawsze) dopisała. W promieniach jesiennego słońca zakończyliśmy sezon imprez plenerowych w 2013 roku. Teraz bierzemy się ostro do pracy. Już w listopadzie na spotkaniu dzieci (jak co roku) napiszą, narysują listy do Św. Mikołaja oraz świąteczne obrazki na karty z życzeniami. Przygotujemy zaproszenia, ponieważ 21 grudnia w sali widowiskowej GOUK odbędzie się V Integracyjna Wigilia Cafe połączona z galą uroczystych obchodów 5 URODZIN Cafe Mama. (Tak, tak w styczniu 2009 r. narodziła się nasza organizacja – tak więc to już 5 LAT!) A ponieważ przez te 5 lat nie próżnowaliśmy – jest co świętować.

Pod takim hasłem w Makowie Mazowieckim 26 września 2013 odbyło się bardzo ciekawe szkolenie, na które zaproszono matki dzieci autystycznych oraz nauczycieli z różańskich szkół. Organizatorem spotkania było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, a wykłady oraz warsztaty prowadziła Prezes Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom z Ukrytymi Niepełnosprawnościami im. Hansa Aspergera „NIE-GRZECZNE DZIECI”, która z wykształcenia jest pedagogiem, terapeutą, ale także matką 15 latka z zesp.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ SPOŁECZNA CZYLI ZESPÓŁ ASPERGERA I ZABURZENIA POKREWNE

gera. Prócz matek z „cafe mama” w szkoleniu także wzięła udział kadra pedagogiczna z Różana, co niezmiernie nas cieszy. Z PSP były 2 nauczycielki i pedagog szkolna, z ZS 1 nauczycielka i również pedagog szkolna. Uczestnictwo w tego rodzaju przedsięwzięciach dla obu stron jest bardzo ważne. Nam, matkom, daje możliwość poznawania nowych „technik” prowadzenia dziecka, natomiast pedagogom i nauczycielom pozwala lepiej zrozumieć ucznia, jego zachowanie, problemy, ale także lepiej współpracować z rodzicami. Taka współpraca pomiędzy rodzicem, a rozumiejącym problem wychowawcą to bardzo ważna

część terapii niepełnosprawnego ucznia. Tym bardziej cieszy nas, że są nauczyciele, którzy mają ochotę pozyskiwać tę wiedzę i nieść prawdziwą pomoc. Samo szkolenie obejmowało, prócz teorii, tzw. warsztaty, na których uczestnicy mogli poczuć to co odczuwają uczniowie z całościowymi zaburzeniami rozwoju ze spektrum autyzmu, czyli

autyzmem, zesp. Aspergera itd. Była również projekcja bardzo poruszającego filmu o młodej osobie z autyzmem (Zesp. Aspergera).

WSPOMAGANIE (nowe pozytywne doświadczenie)

Od 1 września 2013 w PSP jest nauczyciel wspomagający. Choć pracuje z uczniem niepełnosprawnym dopiero kilka tygodni, już widać pozytywne. Specjalista, poświęcając cały czas jednej uczennicy, szybko wychycił słabe strony dziecka, nad którymi należy pracować oraz przygotował stosowne pomoce. Rodzice i uczennica są bardzo zadowoleni z tej współpracy, bo, jak wiadomo, przy odpowiednim wsparciu dziecko robi duże postępy w pokonywaniu trudności i własnych słabości. Reszta dzieci w tej klasie także zyskała, gdyż nauczyciel wiodący (wychowawca) ma teraz znacznie więcej czasu dla nich, ponieważ uczennicy niepełnosprawnej na bieżąco pomoc niesie nauczyciel wspomagający.

Numery telefonów

Urzędu Gminy w Różanie:

Numer kierunkowy - 29

www.rozan.eur.pl

Burmistrz Piotr Świdorski

7679 120 - Urząd Gminy - sekretariat

7679 121 - fax sekretariat

7679 122 - Sekretarz Urzędu Gminy

b7679 126 - Zamówienia publiczne

7679 127 - USC, ewidencja ludności

7679 120 (wew.40) - Ośrodek Doradztwa Rolnic.

7679 132 - Skarbnik Gminy

7679 133 - Wymiar podatków i opłat

7679 134 - Kasa

7679 142 - Księgowość szkół i przedszkola

7679 139 - Działalność gospodarza, ochrona

środowiska

7679 125 - Gospodarka komunalna, drogi inwest.

7679 136 - Biuro Rady Miejskiej

7679 138 - Przewodniczący Rady Miejskiej

7679 137 - Pokój radnego

7679 128 - Gospodarka mieniem komunalnym

7679 120 (wew.18) - Ośrodek Pomocy Społecznej

- kierownik

7679 120 (wew.16,17) - Ośrodek Pomocy Społecznej

7679 145 - Informatyk

7679 147 - Goniec

7679 120 (wew.41) - PZU

7679 146 - Klub pracy

7679 135 - Kombatanci

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

ul. Gdańska - 7669 440, 7669 038, 7669 975,

501757518

Rehabilitacja lecznicza, ul. Ostrowska -

504106182

Posterunek Energetyczny, ul. Polna - 7669 004

Zgłaszanie reklamacji w sprawie przerw w dostawie

prądu - 991, 753 34 00, 753 34 22

PRZEDSZKOLE SAMORZĄDOWE - 7669 526

psrozan.szkolnastrona.pl

PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA - 7669 012

www.sprozan.szkolnastrona.pl

PUBLICZNE GIMNAZJUM - 7669 924

www.gimrozan.oswiata.org.pl

ZESPÓŁ SZKÓŁ - 7669 026

zsrozan.pl

URZĄD POCZTOWY, ul. Warszawska 6 - 7669 006

BIBLIOTEKA PUBLICZNA - 7669 042

www.gbprozan.pl

GMINNY OŚRODEK UPOWSZECHNIANIA KULTURY

- 7669 042

www.gouk.pl, www.swierszcz.gouk.pl

HALA SPORTOWA, ul. Szkolna - 7669 294

APTEKI

ul. Wileńska - 7669 020

ul. Warszawska - 7679 009

NOCLEGI

Zajazd Rycerski, ul. Warszawska - 7669 043

Ośrodek Wczasowy „Florian” - 7669 367

AGROTURYSTYKA

Chelsty - 605 379 499, 601 254 453

WETERYNARIA

ul. Kościuszki - 7669 171

ul. Czysta - 7669 649

MECHANIKA POJAZDOWA

ul. Dolna - 792 244 104

LEŚNICTWO

Kaszewiec - 7669 018

Załużcie - 7669 081

ADRESY EMAIL:

Urząd gminy: ugrozan@post.pl

Burmistrz: burmistrz.rozan.wma@gminypolskie.pl

Sekretarz: b.gawianowska@rozan.eur.pl

Skarbnik: b.deptula@rozan.eur.pl

Planowanie przestrzenne i zamówienia publiczne:

l.dlugolecka@rozan.eur.pl

Obronność i zarządzania kryzysowe:

k.zwolinski@rozan.eur.pl

Obsługa Rady Miejskiej i Komisji:

d.holozubiec@rozan.eur.pl

Inwestycje, budownictwo i drogi:

d.bodziak@rozan.eur.pl

Ochrona środowiska: a.ostrowska@rozan.eur.pl

Informatyk i promocja gminy:

m.osiecki@rozan.eur.pl

Kadry: b.marek@rozan.eur.pl

Oświata, Kultura, Zdrowie i Działalność Gospodarcza:

w.olkowska@rozan.eur.pl

Urząd Stanu Cywilnego, Dowody Osobiste:

b.kornacka@rozan.eur.pl

Gospodarowanie Mieniem Komunalnym,

Rolnictwo: m.janyuszko@rozan.eur.pl

Rozwiązywanie problemów alkoholowych

i przeciwdziałania patologiom społecznym:

m.janyuszko@rozan.eur.pl

Sport: sport@rozan.eur.pl

**TELEFONY
ALARMOWE**

POLICJA - 997

Różan, ul.Lwowska - 7177 390

STRAŻ POŻARNA - 998, 112

Różan, ul. Warszawska - 7669 008

POGOTOWIE RATUNKOWE - 999

Różan, ul. Warszawska

Policyjny telefon zaufania KPP

w Makowie Maz. - 7172 542, 7172 552

Linia antykorupcyjna - 800 399 471

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI

zgłoszenia o przestępstwach - 800120226

POGOTOWIE ENERGETYCZNE - 991

Parafia Rzymско - Katolicka

7669 001, 7669 893

www.parafiarozan.pl

Msze św. w niedzielę: 7³⁰, 9³⁰, 12⁰⁰, 16⁰⁰

w okresie letnim: 7³⁰, 9³⁰, 12⁰⁰, 19⁰⁰

w dni powszednie: 7⁰⁰ i 18⁰⁰ w okresie letnim 7⁰⁰

Biuro Parafialne czynne w godz. 8⁰⁰-9⁰⁰

oraz 17⁰⁰-18⁰⁰.

W okresie letnim w godz. 8⁰⁰-9⁰⁰

Odpusty: 26 lipca i 9 października.

**Zakład Gospodarki Komunalnej
i Mieszaniowej**

ul. Dolna tel. 7669 159

email: zgkimrozan@post.pl

Biuro zakładu pracuje w godz. 7-15

od poniedziałku do piątku.

7669 557 - Stacja Uzdatniania Wody

7669 041 - Oczyszczalnia Ścieków

Wszystkie należności z tytułu opłat i podatków

można regulować w kasie urzędu lub na konto

Urzędu Gminy w Banku Spółdzielczym

w Różanie

16 8925 0006 0000 0134 2000 0020

PRACUJEMY KIEDY KLIENT MA DLA NAS CZAS... OBSŁUGA W DOWOLNYM MIEJSCU I CZASIE...

Ubezpieczenia dla każdego

Na życie, komunikacyjne, majątkowe, turystyczne, OFE, II i III filar,
rolne z dopłatami z budżetu i wiele innych.

NIE PŁAĆ WIĘCEJ NIŻ MUSISZ!!!

PRZYJDŹ LUB ZADZWOŃ!!!

503 134 820

500 197 352

tel./fax: 29 7170073

i inne

ŚWIERSZCZ RÓŻANSKI

*Radosnych, spokojnych
świąt i szczęśliwego
nowego, 2014 roku
Czytelnikom i Sympatykom
życzy
redakcja*

Redaguje zespół.

Redaktor naczelna:
Aleksandra Warsztocka
Współpracownicy:
J.M. Żytowiecki, K. Daszowski, A.E. Ziółkowska,
W. Łaskarzewski, J. Świderski, S. Olszewik**Adres redakcji,
wydawca i druk:**Gminny Ośrodek
Upowszechniania Kultury
w Różanie im. Marszałka
Józefa Piłsudskiego
06-230 Różan
ul. Mickiewicza 5
tel./faks 29 76 69 042**Skład i łamanie:**
Krzysztof Kruszewski

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, a także zastrzega sobie prawo redagowania i skracania tekstów, zmiany ich tytułów oraz obróbki zdjęć. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń. Redakcja nie zawsze zgadza się z poglądami autorów tekstów. Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za naruszenie prawa lub praw osób trzecich, wynikłe z zawieranych umów w trakcie pokazów odbywających się w budynku Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury, organizowanych przez firmę zewnętrzną.

ISSN 1640-1573

Data wydania
18 XII 2013 r.
Cena 2 zł**Ogłoszenia:**
do 20 słów za darmo
1cm² – 1 zł

Burmistrz Piotr Świderski informuje

Fot. S. Olszewik

Zdrowych, pogodnych i pełnych radości świąt Bożego Narodzenia, podczas których św. Mikołaj spełni najskrytsze marzenia, a sny staną się rzeczywistością. Szczęśliwego zakończenia mijającego roku, nadziei i realizacji wszystkich planów w nadchodzącym 2014 życzy burmistrz gminy Różan Piotr Świderski. Niech wiara w lepsze jutro i moc do jego zmiany będzie z Wami, Drodzy Mieszkańcy.

Starosta makowski wydał decyzję o zezwoleniu na rozbudowę drogi powiatowej nr 2104W Głazewo-Święszki-Sieluń. Inwestycja zostanie przeprowadzona na odcinku Załęże-Sieluń o długości 1,4225 km. Decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej jest jednocześnie decyzją zatwierdzającą projekt podziału nieruchomości oraz zatwierdzającą projekt budowlany.

Recepta na zwolnienie

40 000 zł dla ciebie i twojej firmy. Jest to bezzwrotna dotacja na założenie działalności gospodarczej dla osób zwolnionych z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy w ciągu ostatnich kilku miesięcy z mazowieckich przedsiębiorstw, które przeszły procesy modernizacyjne i adaptacyjne. Szczegółowe informacje na www.recepta.firs.org.pl

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie Filia w Ostrołęce informuje o rozpoczęciu realizacji projektu „Moja firma – moja szansa”.

Jeżeli jesteś osobą niepełnosprawną, bez względu na status na rynku pracy lub osobą bezrobotną powyżej 50 roku życia; jesteś mieszkańcem powiatu makowskiego, ostrołęckiego lub wyszkowskiego; jeśli nie miałeś/-aś zarejestrowanej działalności gospodarczej w ciągu 12 miesięcy przed przystąpieniem do projektu i planujesz zarejestrowanie działalności gospodarczej na terenie woj. mazowieckiego – skorzystaj z bezzwrotnej dotacji Unii Europejskiej w wysokości 40 000 zł.

Osoby zainteresowane udziałem w projekcie zapraszamy do zapoznania się ze szczegółami na stronie internetowej www.wup.mazowsze.pl/ zakładka „Filia w Ostrołęce” lub pod numerem tel. 029 760 30 70, 029 760 40 15.

Program współpracy gminy Różan z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3

ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2014 rok.

Celem głównym programu jest rozwijanie działań związanych z tworzeniem demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie partnerstwa pomiędzy administracją samorządową i organizacjami pozarządowymi, a także wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji ważnych celów społecznych. Cele szczegółowe programu obejmują działania zmierzające do tworzenia warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej, w tym: organizowanie i wspieranie działań społecznych na rzecz gminy i rozwoju więzi lokalnych, tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców, poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych, zwiększenie udziału zadań realizowanych przez gminę we współdziałaniu z organizacjami pozarządowymi, umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi dotyczy zadań obejmujących następujące obszary: kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego, kultura fizyczna i sport, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym, wypoczynek dzieci i młodzieży, edukacja, oświata i wychowanie, ochrona i promocja zdrowia, pomoc społeczna, działania na rzecz osób niepełnosprawnych.

Realizację zadania publicznego z zakresu integracji osób niepełnosprawnych pod nazwą „Wigilia integracyjna dla osób niepełnosprawnych” otrzymało Stowarzyszenie Opiekunów Osób Niepełnosprawnych „Cafe Mama – Klub”. Wysokość przyznanych środków to 1500 zł.

Drodzy Czytelnicy,

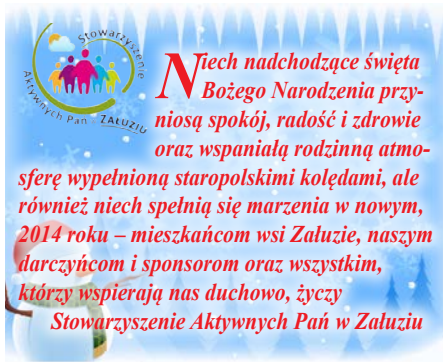
z okazji świąt Bożego Narodzenia składam Wam wszystkim najlepsze życzenia. Niech będzie to czas odpoczynku, wyciszenia i cieszenia się tym wszystkim, co mamy. Niech radują nas drobniactwa, uśmiech najbliższych i śnieg za oknem. Życzę Wam zatrzymania się na chwilę w biegu codziennego życia, pójścia na spacer z całą rodziną – a jest tu, w Różanie, gdzie spacerować. Życzę Wam, żeby każdy z Was mówił dobrze o innych, wszak w każdym można znaleźć pozytyw. Niech te święta wypełnione będą radością i miłością.

Przy okazji mam zaszczyt zaprosić Państwa w imieniu własnym oraz burmistrza gminy Różan Piotra Świderskiego na sylwestrową noc w Różanie, która odbędzie się na miejscowym rynku 31 grudnia, początek o godzinie 22.00.

redaktor naczelna Aleksandra Warsztocka

W programie imprezy: występ zespołu tanecznego Sonatina działającego w różańskim GOUK-u, koncert zespołu De Facto, wspólne odliczanie końca starego i początku nowego roku, pokaz sztucznych ogni, zabawa z DJ-em.

Niech nadchodzące święta Bożego Narodzenia przyniosą spokój, radość i zdrowie oraz wspaniałą rodzinną atmosferę wypełnioną staropolskimi kolędami, ale również niech spełnią się marzenia w nowym, 2014 roku – mieszkańcom wsi Zaluzie, naszym darczyńcom i sponsorom oraz wszystkim, którzy wspierają nas duchowo, życzy Stowarzyszenie Aktywnych Pań w Zaluziu

Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie życzy wszystkim tegoż zdrowia, dobrego humoru, wytrwałości i siły w dążeniu do celu, spełnienia marzeń, wysokich wygranych w grach losowych, hojnego Mikołaja, szczęśliwego roku 2014 i pozytywnego spojrzenia na świat.

Niech ten szczególny czas świąt Bożego Narodzenia będzie okazją do spędzenia miłych chwil w gronie najbliższych w atmosferze pełnej miłości, wzajemnej życzliwości, a nowy, 2014 rok stanie się czasem spełnionych nadziei i marzeń.

przewodniczący Rady Miejskiej
Wojciech Prusik

Z okazji Bożego Narodzenia burmistrzowi Piotrowi Świderskiemu i wszystkim współpracownikom życzymy, by święta stały się czasem szczęśliwym, spędzonym wśród najbliższych. Niech przyszły 2014 rok obfituje nie tylko w wyzwania, ale też w mądre i skuteczne decyzje, które pozwolą żyć nam wszystkim lepiej, spokojniej i zgodniej.

nauczyciele zrzeszeni w Ognisku ZNP
w Różanie

Panu przewodniczącemu Rady Miejskiej Wojciechowi Prusikowi i radnym z okazji świąt Bożego Narodzenia życzymy realizacji wszystkich zamierzeń związanych z działaniami podejmowanymi na rzecz naszej gminy, a także wiary w ludzi i zrozumienia. Niech czas świąteczny i nadchodzący 2014 rok pozwolą na spełnienie marzeń i osiągnięcie sukcesów osobistych i zawodowych.

nauczyciele zrzeszeni w Ognisku ZNP
w Różanie

ANGLIA – przenieś/otwórz tam firmę. Sposób na niskie koszty prowadzenia działalności gospodarczej oraz wysoką emeryturę. Zadzwoń i dowiedz się więcej. 530 980 360

Mikołajki to nazwa dnia Świętego Mikołaja, który obchodzimy 6 grudnia na cześć świętego biskupa Mikołaja z Miry. Obecność Świętego Mikołaja zapowiada nadejście świąt Bożego Narodzenia. W tym dniu Święty Mikołaj przynosi dzieciom prezenty. Zazwyczaj są to drobne upominki, słodycze lub małe zabawki. Osoby dorosłe również obdarowują swoich bliskich. Dzieci otrzymują jabłka, złożone orzechy, pierniki i drewniane krzyżki. Istnieje wiele legend związanych

Fot. D. Mroczkowski

MIKOŁAJKI, MIKOŁAJKI – ŚWIĘTO DZIECI

z tym zwyczajem. Jedna z nich mówi, że w nocy z 5 na 6 grudnia wczesnym rankiem, kiedy jeszcze wszystkie dzieci śpią, Święty Mikołaj zagląda przez szybę do domu. Gdy zobaczy wyczyszczone buty, zostawia upominek dla domowników. Jeżeli zaś nie zobaczy żadnych butów lub będą one brudne, zamiast prezentu zostawi jedynie zgniętego ziemniaka.

7 grudnia (sobota) w GOUK-u odbyła się impreza z okazji mikołajek. Na specjalne zaproszenie przyjechał do nas teatr Art-Re z Krakowa. Artyści zaprezentowali dzieciom przedstawienie „Królewna Śnieżka i Siedmiu Krasnoludków”. Całość podzielona została na dwie części. Najpierw odwiedziły GOUK dzieci w wieku przedszkolnym, potem zaś dzieci ze szkoły podstawowej. Po spektaklach, w których udział brały przybyłe dzieci, do GOUK-u przybył wyczekiwany przez wszystkich gość specjalny, czyli Święty Mikołaj wraz ze swoim pomocnikiem – Elfem. Każde z przybyłych dzieci zostało obdarowane prezentem od Świętego Mikołaja. Wszyscy mogli udekorować choinkę, zaśpiewać piosenkę, opowiedzieć wiersz, a na koniec zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie. Frekwencja była naprawdę duża i wszyscy się dobrze bawili. Dla najmłodszych widzów były to niezapomniane chwile, a radość w ich oczach i uśmiechy na twarzyczkach – bezcenne. (S. Olszewik)

Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie serdecznie dziękuje państwu Żurkowskim i Polo-Marketowi za sponsoring imprezy Mikołajki 2013.

W Zespole Szkół

Trzeciego października 2013 roku w Zespole Szkół w Różanie odbyło się uroczyste ślubowanie uczniów klas pierwszych. W obecności grona pedagogicznego oraz starszych koleżanek i kolegów 59 uczniów zostało przyjętych w poczet społeczności szkolnej.

Obecność poczty sztandarowej oraz wspólne śpiewanie hymnu narodowego i hymnu szkolnego podkreślały uroczysty charakter chwili. Najważniejszym punktem uroczystości było złożenie ślubowania, które poprzedziło przemówienie dyrektora Jolanty Kruszewskiej. Uczniowie klas pierwszych uroczystość przyrzekli godnie reprezentować Zespół Szkół w Różanie, dbać o jego dobre imię, szanować język i kulturę ojczystą, a także każdego dnia dawać świadectwo prawdziwej i być otwartym na potrzeby drugiego człowieka. Scenariusz uroczystości i części artystycznej przygotowali nauczyciele: Henryka Pielach, Joanna Boczkowska oraz Artur Bujnowski wraz z uczniami klas drugich.

Uroczysta akademii z okazji Dnia Edukacji Narodowej. W uroczystościach wzięli udział: wicestarosta powiatu makowskiego Janusz Gójski, proboszcz parafii św. Anny w Różanie ks. Antoni Bardłowski, członkowie zarządu Rady Rodziców Jolanta Kruszewska i Andrzej Słowikowski. Nagrodę Dyrektora z tej okazji otrzymali nauczyciele: Dariusz Adam Morawski, Anna Olkowska, Henryka Pielach oraz Jarosław Siepiola. 16 października Elżbieta Żelazińska otrzymała Złoty Medal za długoletnią służbę pracy od Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego. Medal ten został ustanowiony w 1938 roku i przywrócony w 2007 roku. Jest nadawany za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej w służbie państwa.

W Wyszkowie 22 listopada w Zespole Szkół nr 3 im. Kochanowskiego odbyło się wręczenie stypendiów prezesa Rady Ministrów. Wśród stypendystów wyróżnione zostały uczennice Zespołu Szkół z Różana Paulina Samoraj z technikum oraz Marlena Szyborska z liceum ogólnokształcącego (na zdj.). (red.)

Spółeczność szkolna Zespołu Szkół w Różanie życzy wszystkim mieszkańcom naszej gminy spokojnych, radosnych i pełnych rodzinnego ciepła świąt Bożego Narodzenia oraz szczęścia i wszelkiej pomyślności w życiu osobistym i pracy zawodowej w 2014 roku

Fot.ZS Różan

Fot. D. Mroczkowski

ŻEBY POLSKA BYŁA POLSKĄ

Narodowe Święto Niepodległości jest obchodzone 11 listopada i upamiętnia rocznicę odzyskania przez naród polski niepodległego bytu państwowego w 1918 roku, po 123 latach od rozbiorów dokonanych przez Rosję, Prusy i Austrię. Obchodzone od 1937 roku jako święto państwowe, zniesione po wojnie decyzją komunistycznych władz i przywrócone w 1989 roku. Jest to dzień, w którym każdy z nas, każdy Polak powinien zastanowić się i docenić heroizm oraz poświęcenie naszych przodków. Ludzi, którzy oddali własne życie, przelali swoją krew dla naszej wolności. W takich chwilach wszyscy powinniśmy łączyć się jako naród, być sobie jak bracia i siostry. Powinniśmy choć na moment zagrzebać topory wojenne i wspólnie świętować tę najważniejszą dla Polski rocznicę.

Mieszkańcy Różana rozpoczęli obchody 95. rocznicy odzyskania niepodległości już w niedzielę 10 listopada. W różańskim kościele o godz. 12 miała miejsce msza święta, w trakcie której odbył się koncert Skierniewickiej Orkiestry Kameralnej pod batutą Grzegorza Berniaka. Orkiestra symfoniczna w szesnastoosobowym składzie

przedstawiła słuchaczom wspaniałe, wzniosłe i pompatyczne utwory, m.in. „Suię z czasów Holberga op. 40” Edwarda Griega, „Pasakalia z suity nr 7” Georga Händla i Johana Halvorsena, „Orawę” Wojciecha Kilara. Cały koncert poprowadził Michał Nikodem, zaś solistami wśród muzyków byli: Gustaw Ciężarek (skrzypce) oraz Wojciech

Ślawiński (wiolonczela). Koncert był bardzo udany, wyrafinowany i pobudzający emocje. Wszystko to spotęgowane było akustyką, jaką niosą ze sobą mury różańskiego neogotyckiego kościoła.

Poniedziałek 11 listopada rozpoczął się uroczystą mszą świętą, na której obecni byli mieszkańcy oraz przedstawiciele władz samorządowych. Po mszy świętej wszyscy obecni przeszli na różański rynek, gdzie odśpiewany został hymn Polski. Następnie burmistrz Piotr Świdorski, ksiądz proboszcz Antoni Bardłowski i przewodniczący Rady Miejskiej Wojciech Prusik złożyli kwiaty pod pomnikami pamięci narodowej. Burmistrz Różana wygłosił przemówienie, w którym zawarł w skrócie historię Różana oraz puentę mówiącą o tym, że należy doceniać wolność, którą wywalczyli dla nas nasi przodkowie, płacąc za nią własną krew i życiem, szanować ją oraz umiejętnie z niej korzystać. Podczas obchodów obecni byli strażacy na czele z komendantem Stanisławem Strzeleckim oraz Orkiestra Dęta OSP Różan pod batutą Janusza Chojnowskiego. Dziwi jedynie mała frekwencja, może nie tyle samych mieszkańców, ile osób obdarowanych przez nich mandatem i zaufaniem wyborczym. Osób, które kształtują rzeczywistość lokalną i kształcą nowe pokolenia, kształtują światopoglądy i wpajają wartości, nie dając przy tym przykładu czynem.

Część artystyczna obchodów Święta Niepodległości rozpoczęła się o godzinie 18.00 w różań-

skim GOUK-u. Obecni widzowie mieli okazję zobaczyć program słowno-muzyczny przygotowany specjalnie na tę okazję przez uczniów Publicznego Gimnazjum w Różaniu. Za przygotowanie szkolnego chóru, aktorów oraz dekoracji odpowiedzialni byli nauczyciele — Tomasz Grześkiewicz, Małgorzata Załęska, Katarzyna Załęska oraz Monika Mosakowska. Podczas tego przedstawienia mogliśmy usłyszeć najważniejsze pieśni patriotyczne i nie tylko. W trakcie trwania części artystycznej wszyscy goście mogli delektować się kawą i herbatą oraz kosztować niesamowitych wypieków, które przygotowało Stowarzyszenie Aktywnych Pań z Załuzia. Pyszne ciasta i babeczki to nie jedyny powód, za jaki należą się temu aktywnemu stowarzyszeniu słowa uznania. Po występie gimnazjalistów na scenie pojawiły się właśnie aktywne panie z Załuzia. Porwały one publiczność w świat folkloru i pieśni patriotycznych. Całość jednak nie była przesadnie poważna i pompatyczna. Występ ten emanował entuzjazmem i radością z pasji wspólnego śpiewania i świętowania. Bijące ciepło i miła atmosfera to nieodzowny element występów pań z Załuzia. Podczas koncertu „Wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych” mogliśmy usłyszeć i zaśpiewać m.in.: „Skrzydła połamane”, „Siekiera, motyka”, „Teraz jest wojna”, „Żeby Polska była Polską” i wiele innych.

S. Olszewik

RADZIŁ, NIE RADZIŁ...

BY MĄDRZE PROWADZIŁ

Fot. S. Olszewik

Bo najważniejsze to nauczyć się być sobą i nie dać się zwariować w natłoku ważnych spraw, presji ze strony społeczeństwa i nieskończonych oczekiwań względem sprawowanych funkcji i pozycji. Człowiek musi znaleźć złoty środek, żeby poprzez wszystko dążyć do realizacji celów, jakie sobie postawił i jakie chce spełnić dla dobra społeczeństwa. Musi uodpornić się na ataki ludzi, bo najłatwiej jest krytykować, nawet tak dla zasady i nie doceniać poświęcenia i zaangażowania innych w sprawy, które nie są przeciwko nam, lecz dla naszej przyszłości. Każde działanie zaowocuje, może jeszcze nie dla nas, ale z pewnością dla naszych dzieci. Oto człowiek, który dąży do rozkwitu Różana nad Narwią – przewodniczący Rady Miejskiej w Różaniu Wojciech Prusik.

w odniesieniu do zadanego pytania moja ocena co do przeprowadzonych inwestycji w naszej gminie jest bardzo pozytywna.

Z jaką opinią ludzi spotyka się Pan na co dzień?

Jak w każdej społeczności lokalnej bywają opinie pozytywne i negatywne co do postrzegania i rozwiązywania problemów społecznych, gospodarczych i inwestycyjnych. Cieszy mnie to, że tych pozytywnych opinii jest zdecydowanie więcej. Jest to ogromna motywacja do dalszego działania i realizowania z satysfakcją obranego kierunku rozwoju dla naszej gminy, którego głównym celem jest polepszenie warunków życiowych mieszkańców.

„ŚWIERSZCZ RÓŻAŃSKI”: Od długiego już czasu uczestniczy Pan aktywnie w różańskim życiu politycznym. Jak wygląda historia Pańskiej kariery politycznej?

WOJCIECH PRUSIK: Nie traktuję tego jako jakiegokolwiek kariery politycznej. Po prostu staram się robić swoje, to, co do mnie należy, i to, do czego zostałem wybrany. Mam tu na myśli podejmowanie różnego rodzaju inicjatyw z myślą o rozwoju naszej gminy pod względem społecznym oraz ekonomiczno-społecznym. Traktuję to jako służbę publiczną, której efekty będą służyły nam wszystkim.

Jak ocenia Pan współpracę z różańską Radą Miejską, przedstawicielami placówek podległych urzędowi gminy i osobami, którzy są w tak zwanej opozycji?

Współpracę z Radą Miejską oceniam bardzo dobrze. Podobnie jest w przypadku instytucji podlegających naszemu samorządowi, oczywiście nikt nie jest doskonały. Wspólne działania, pomimo małych sporów i innych wizji członków Rady, zawsze kończą się pomyślnie. Opozycja jest nieodzownym atrybutem systemu demokratycznego i uważam, że jest jak najbardziej potrzebna, jednak powinna być konstruktywna i merytoryczna.

Jak ocenia Pan prace i przeprowadzane dotychczas inwestycje na terenie gminy Różan?

Wśród wielu zadań Rady Miejskiej istotną rolę odgrywają te związane z ustalaniem kierunków inwestycyjnych. W naszej gminie oraz mieście widoczne są już inwestycje, które zostały do tej pory przez nas zrealizowane. Obecnie są przygotowywane nowe projekty związane z budową i realizacją nowych inwestycji. Tak więc myślę, że

Jest Pan zwolennikiem integracji i inicjatyw społecznych. Jakie są w tym kierunku plany dla naszej gminy?

To prawda, jestem ogromnym zwolennikiem integracji i inicjatyw społecznych. Będę tu mało skromny, ale pochwalę się, że byłem jednym z niewielu założycieli i koordynatorem Partnerstwa na rzecz Ziemi Różańskiej, które stało się podwaliną dla wszystkich dzisiejszych stowarzyszeń funkcjonujących w Różaniu. Dokonałiśmy pod tym względem kroku milowego, ponieważ stało się już normą, że gmina Różan zleca organizacjom pozarządowym realizację zadań publicznych.

Jak ocenia Pan sytuację polityczną w Polsce? Czy ma ona jakiś istotny wpływ na nasze miasto, gdy otrzymujemy dotacje z KSOP?

Sytuację polityczną w Polsce oceniam jako stabilną. Choć jako gmina i miasto jesteśmy z boku wielkiej polityki, to niewątpliwie jesteśmy w pewnym stopniu zależni od sytuacji panującej w Europie czy też na całym świecie. Systemy polityczne i gospodarcze są jak mechanizm, w którym samorządy są małymi trybikami.

Jaka jest Pańska wizja nowego Różana i czy są jakieś plany działania w kierunku zmian?

Trudno wyobrazić sobie w Różaniu wielki przemysł. Moim zdaniem powinniśmy wykorzystywać nasze najatrakcyjniejsze walory krajoznawcze. Powinniśmy dążyć do rozwijania turystyki i rekreacji, co z pewnością przelożyłoby się na tworzenie nowych miejsc pracy dla mieszkańców gminy. Działanie w tym kierunku mogłoby niewątpliwie powstrzymać opuszczanie Różana przez młodych ludzi i ich migrację do wielkich miast.

Jest Pan bardzo zaangażowany i oddany pełnionej przez siebie funkcji. Proszę wymienić plusy i minusy bycia przewodniczącym Rady Miejskiej.

Plusem jest to, że mogę włączać się w przemiany społeczne oraz rozwój naszej gminy i aktywnie w nich uczestniczyć. Ogromną satysfakcją jest to, że podejmowane decyzje i inwestycje będą służyły naszemu społeczeństwu. Natomiast minusem jest to, że niewiele czasu mogę poświęcić na realizację swoich życiowych pasji, a także na życie rodzinne. Największym minusem są plotki i historie wyssane z palca na mój temat.

Jak mówią, „apetyt rośnie w miarę jedzenia”. Jakie ma Pan plany na swoją przyszłość i rozwój kariery politycznej?

Zastanawiam się czasem, czy nie pójść o krok dalej.

Czy jest coś, co chciałby Pan na łamach „Świerszcza Różańskiego” przekazać od siebie naszym czytelnikom i mieszkańcom gminy?

Uczmy się cieszyć z tego, co mamy. Ja jestem niezmiernie zadowolony z tego, co osiągnęliśmy jako gmina, jako wspólnota, a osiągnęliśmy bardzo wiele, czego inne gminy mogą nam tylko pozazdrościć. Jednak jeszcze dużo celów i szczytów do zdobycia jest przed nami. Koncentrujemy się na naszej przyszłości i na tym, co dobrego możemy sami zrobić dla Różana, aby poprawiać naszą lokalną rzeczywistość.

Rozmawiał Sebastian Olszewik

Aktywizacja społeczności lokalnych to podstawa działania na rzecz rozwoju lokalnego. Rozwój lokalny należy rozumieć nie tylko w kontekście gospodarczym czy ekonomicznym, ale też kulturowym, a przede wszystkim społecznym. Na powodzenie tych procesów rozwojowych znaczący wpływ ma partycypacja obywateli, ich mobilizacja, włączenie do procesu rządzenia społecznością. Za tworzenie bezpośrednich relacji między poszczególnymi aktorami lokalnymi (mieszkańcami, przedsiębiorcami, przedstawicielami instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych, sołtysami, radnymi i urzędnikami) oraz za włączenie ich do zarządzania daną jednostką samorządu terytorialnego odpowiadają przede wszystkim lokalne władze samorządowe.

Funkcjonująca na bazie ustawowej zasady partnerstwa gmina edukuje się, a następnie planuje zastosowanie i ostatecznie stosuje zróżnicowane narzędzia wspierające lokalny rozwój społeczny. Należą do nich konkursy ofert dla organizacji pozarządowych, dotacje pozakonkursowe, dobrze zainwestowane w działania społeczne fundusze sołeckie, uruchomienie z mieszkańcami inicjatywy lokalnej, tworzenie nowych instytucji społecznych – partnerstwa lokalnego, stowarzyszeń rozwoju wsi, kół gospodyń wiejskich i infrastruktury społecznej (wielofunkcyjna remiza, bądź wiejski dom kultury, centrum integracji mieszkańców lub dom sąsiedzki, świetlica wiejska czy klub osiedlowy).

Planowanie i stosowanie tych narzędzi powinno przebiegać w ścisłej współpracy i dialogu

z lokalnymi liderami, a jej rezultatem powinny być lokalne plany i strategie. Dlatego też należy podjąć się zadania partycypacyjnego opracowania i wdrożenia planu rozwoju przedsiębiorczości i integracji społecznej, który pozwoli ukierunkować priorytety rozwoju społecznego na najbliższe lata w naszej gminie.

Program rozwoju przedsiębiorczości i integracji społecznej ma na celu podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców i organizacji na temat przedsiębiorczości i integracji społecznej, zwiększenie

PROGRAM ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

liczby mieszkańców i organizacji zaangażowanych w działania intensyfikujące poziom przedsiębiorczości i integracji społecznej, podniesienie poziomu współpracy między podmiotami społecznymi, samorządowymi i grupami nieformalnymi na rzecz rozwoju podejmowanych inicjatyw podnoszących poziom przedsiębiorczości i integracji społecznej.

Sposobem realizacji takiego programu na terenie gminy Różan mogłoby być powołanie animatora gminnego (zbiera i dystrybuuje informacje między gminą a społecznościami lokalnymi, inicjuje grupy i wydarzenia w tych społecznościach, współpracuje z lokalnymi i regionalnymi centrami organizacji pozarządowych, wspiera grupy nieformalne i organizacje pozarządowe w pozyskiwaniu środków,

planowaniu działań, edukowaniu, wykorzystywaniu lokalnych zasobów, współpracuje z siecią partnerską). Następnym etapem jest sieć współpracujących organizacji wspierających lokalne działania, wymieniająca się informacjami, inicjująca wspólne wydarzenia, promująca działania, system komunikacji między gminą (jej jednostkami), a społecznością lokalną (kanały komunikacji), np. poprzez grupy nieformalne, organizacje pozarządowe, rady sołeckie, współpracę z lokalnymi mediami, adresy e-mail, regularne spotkania, targi ekonomii społecznej, forach organizacji i inicjatyw społecznych, gminną radę działalności pozytywnego publicznego oraz komisję dialogu społecznego.

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych do wzięcia udziału w tym programie na trzy spotkania, które odbywać się będą w budynku GOUK-u. Szczegółowe informacje o datach planowanych szkoleń można zacytować u przewodniczącego różańskiej Rady Miejskiej Wojciecha Prusika.

Szkolenia mają na celu zainteresowanie tematem integracji społecznej i przedsiębiorczości społeczności lokalnej. Przygotowują do zmian, które następują w funduszach unijnych w obszarze wspierania przedsiębiorczości i rozwijania ekonomii społecznej. Zwiększają szanse na pozyskiwanie środków przez lokalne inicjatywy wspierające rozwój przedsiębiorczości i integracji społecznej, zwiększają zaangażowanie mieszkańców i lokalnych liderów we wspólne działania na rzecz rozwoju integracji i przedsiębiorczości. Są również okazją do przyjrzenia się aktualnej sytuacji w gminie pod tym kątem.

S. Olszewik

Fot. A. Warsztoka

PROJEKT BUDŻETU GMINY RÓŻAN NA 2014 ROK

DOCHODY – 21 147 044,00 zł

WYDATKI – 20 657 044,00 zł

Z dochodów zabezpiecza się kwotę 490 000,00 zł na spłatę pożyczek przypadających na rok 2014.

DOCHODY

Wpływy z dzierżaw za obwoły łowieckie – 4 000,00 zł
Dochoły z dzierżaw – 185 900,00 zł
Z czynszów za wynajmowane lokale użytkowe – 38 700,00 zł
Za wynajmowane lokale mieszkalne – 71 600,00 zł
Z tytułu wieczystego użytkowania gruntów – 70 100,00 zł
Odsetki – 500,00 zł
Wpływy z przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności – 5 000,00 zł
Z podatku rolnego – 134 440,00 zł
Z podatku leśnego – 38 000,00 zł
Z podatku od nieruchomości – 2 600 000,00 zł
Z podatku od działalności gospodarczej – 10 000,00 zł
Z podatku od spadków i darowizn – 10 000,00 zł
Z opłaty targowej – 25 000,00 zł
Z podatku od środków transportowych – 127 500,00 zł
Z opłaty skarbowej – 25 000,00 zł
Dochoły z tytułu opłat za sprzedaż napojów alkoholowych – 106 700,00 zł
Z podatku od czynności cywilnoprawnych – 105 000,00 zł
Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat – 5 000,00 zł

Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa:

Udział w podatku dochodowym od osób fizycznych – 1 850 417,00 zł
Udział w podatku dochodowym od osób prawnych – 35 000,00 zł

Dochoły z tytułu lokalizacji składowiska odpadów promieniotwórczych – 8 550 000,00 zł, oraz dochoły z tytułu odsetek od środków na rachunkach bankowych – 40 000,00 zł

Wpływy z usług opiekuńczych – 15 000,00 zł
Opłaty za wyżywienie i utrzymanie przedszkola – 162 057,00 zł
Wpływy za wyżywienie w świetlicy szkolnej – 154 000,00 zł

Opłaty na rzecz ochrony środowiska – 70 000,00 zł
Wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 460 440,00 zł

Dotacja na oświatę z budżetu państwa – 4 314 741,00 zł
Dotacja z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej – 47 649,00 zł

Dotacje z budżetu państwa związane z pomocą społeczną:

Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – 1 349 000,00 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne – 3 700,00 zł
Specjalistyczne usługi opiekuńcze – 160 000,00 zł
Utrzymanie Terenowego Ośrodka Pomocy Społecznej – 128 800,00 zł
Zasiłki stałe – 148 900,00 zł
Zasiłki okresowe – 43 800,00 zł
Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – 70 000,00 zł
Składki na ubezpieczenia zdrowotne – 17 800,00 zł
Dotacja na realizację programu „Przez aktywność do zatrudnienia” – 143 200,00 zł

Dochoły z tytułu zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego – 6 000,00 zł

WYDATKI

Wpłata na rzecz Izby Rolniczych (2% od uzyskanych wpływów z podatku rolnego) – 4 202,00 zł
Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Dyszobaba – 70 000,00 zł
Budowa zbiornika wodnego na rzece Różanicy w miejscowości Szygi i Zawady Ponikiew – 65 000,00 zł
Budowa wodociągu Załęże Wielkie-Szygi – 430 000,00 zł

Dotacja dla samorządu województwa na realizację projektu „Przyspieszenie wzrostu konkurencyjności województwa mazowieckiego przez budowanie społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy poprzez stworzenie zintegrowanych baz wiedzy o Mazowszu” – 6 538,00 zł

Dotacja na pomoc finansową dla powiatu makowskiego na przebudowę drogi powiatowej nr 2140W Głazewo-Święszki-Sieluń na odcinku w miejscowości Załęże Sędziąta, Załęże Gartki i Załęże Wielkie – 500 000,00 zł

Bieżące utrzymanie dróg i ulic – 70 000,00 zł
Naprawa dróg gminnych w ramach funduszu sołeckiego – 50 622,00 zł
Budowa chodnika przy ul. Kościuszki – 250 000,00 zł
Budowa chodnika we wsi Załużie (I etap) – 400 000,00 zł
Przebudowa drogi gminnej Dzbądz-Mroczyki Rębiszewo – 600 000,00 zł

Przebudowa drogi gminnej we wsi Dąbrówka – 50 000,00 zł
Przebudowa dróg gminnych we wsi Dyszobaba – 300 000,00 zł
Przebudowa dróg gminnych we wsi Prycanowo – 40 000,00 zł

Wpłaty odszkodowań za grunty przechodzące na własność gminy z mocy prawa – 30 000,00 zł
Budowa komunalnego budynku wielorodzinnego (opłata przyłączeniowa) – 23 000,00 zł

Szacunki nieruchomości, wyrisy, wypisy, podziały nieruchomości, wskazania granic – 30 000,00 zł
Plany zagospodarowania przestrzennego – 20 295,00 zł
Utrzymanie miejsc pamięci narodowej – 5 000,00 zł

WYDATKI NA RADE MIEJSKA

Diety radnych – 106 080,00 zł
Zakup materiałów biurowych, zwrot kosztów podróży i innych – 7 920,00 zł

WYDATKI NA URZĄD GMINY

Wynagrodzenia i pochodne – 2 107 950,00 zł
Wpłaty na PFRON – 30 000,00 zł
Zakup oleju opałowego do hali sportowej i budynku urzędu gminy – 110 200,00 zł
Zakup materiałów biurowych, wyposażenia, środków czystości, prasy, art. gospodarczych – 54 800,00 zł
Opłaty pocztowe – 29 000,00 zł
Opłaty za dostęp do sieci internet – 3 500,00 zł
Opłaty za usługi telekomunikacyjne telefonii komórkowej – 2 300,00 zł
Opłaty za usługi telekomunikacyjne telefonii stacjonarnej – 17 000,00 zł
Opłaty za serwis oprogramowania komputerowego – 19 600,00 zł
Prenumerata czasopism – 8 200,00 zł
Opłaty za usługi kominiarskie – 2 000,00 zł
Opłaty za dostęp do BIP – 5 904,00 zł
Monitoring hali sportowej – 1 200,00 zł
Opłaty bankowe – 35 000,00 zł
Abonamenty softysów – 5 300,00 zł
Szkolenia pracowników – 15 000,00 zł
Ekwiwalenty za odzież i badania lekarskie pracowników – 3 300,00 zł
Wynagrodzenie rady prawnej – 29 520,00 zł
Wynagrodzenie konserwatora – 5 000,00 zł
Drobne remonty i naprawy – 5 000,00 zł
Opłaty za zajęcie pasa drogowego – 41 000,00 zł
Opłaty związane z szerokopasmowym dostępem do internetu – 105 576,00 zł
Energia, woda, gaz – 50 000,00 zł
Ryczałty samochodowe i zwrot kosztów podróży służbowych – 20 000,00 zł

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 71 040,00 zł
Ubezpieczenie budynków i sprzętu komputerowego – 10 000,00 zł
Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń społecznych – 32 526,00 zł
Promocja gminy – 20 000,00 zł
Diety softysów – 26 000,00 zł
Prowizje za inkaso zobowiązań pieniężnych – 4 000,00 zł
Składki na związki, których gmina jest członkiem – 2 500,00 zł
Zatrudnienie pracowników interwencyjnych – 50 000,00 zł
Zadania z zakresu administracji rządowej – 46 857,00 zł

Wydatki na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców – 792,00 zł

Wydatki na ekwiwalenty za udział w akcjach gaśniczych – 87 000,00 zł
Wydatki na wynagrodzenia i pochodne kierowców OSP – 13 000,00 zł
Wydatki na remonty i naprawy sprzętu OSP – 19 388,00 zł
Wydatki na zakup paliwa, olejów i smarów dla OSP – 17 388,00 zł
Wydatki na zakup materiałów na ogrodzenie strażnicy OSP w Szygach oraz zakup kosiarki spalinowej w ramach funduszu sołeckiego – 13 739,00 zł
Wydatki za szkolenia strażaków ochotników – 8 000,00 zł
Wydatki na przeglądy techniczne pojazdów OSP i atesty – 3 612,00 zł
Wydatki na badania okresowe strażaków – 4 000,00 zł
Wydatki na ubezpieczenia pojazdów i strażaków – 9 000,00 zł
Wydatki na energię elektryczną i wodę w OSP – 11 000,00 zł
Wydatki na ogrzewanie OSP Różan – 15 000,00 zł

Wydatki związane ze spłatą odsetek od zaciągniętych pożyczek – 70 000,00 zł

Budżetowa rezerwa ogólna – 90 000,00 zł, w tym 45 000,00 zł na finansowanie zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym.

WYDATKI NA SZKOLE PODSTAWOWA

Wynagrodzenia i pochodne – 2 383 396,00 zł
Dodatki socjalne – 136 110,00 zł
Stypendia dla uczniów – 4 000,00 zł
Zakup oleju opałowego – 107 000,00 zł
Olej opałowy dla szkoły w Załuziu – 17 000,00 zł
Środki czystości – 17 600,00 zł
Materiały biurowe, odzież ochronna, mydło, ręczniki i herbata dla pracowników – 22 400,00 zł
Badania lekarskie pracowników – 1 600,00 zł
Prenumerata czasopism – 3 200,00 zł
Nagrody dla uczniów – 2 000,00 zł
Artykuły gospodarcze – 4 000,00 zł
Zakup pomocy naukowych i dydaktycznych – 14 000,00 zł

Opłaty bankowe, pocztowe i środowiskowe – 9 000,00 zł
Dostęp do sieci internet i opłaty za usługi telekomunikacyjne – 4 000,00 zł
Remont szkoły w Załuziu – 30 000,00 zł
Imprezy, wyjazdy i koncerty edukacyjne – 12 400,00 zł
Usługi kominiarskie, przegląd gaśnic – 3 000,00 zł
Wywóz nieczystości – 2 400,00 zł
Energia, woda i gaz – 25 000,00 zł
Zwrot kosztów podróży służbowych – 2 000,00 zł
Ubezpieczenia budynku oraz sprzętu – 2 000,00 zł
Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń społecznych – 96 128,00 zł

Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych:
Wynagrodzenia i pochodne – 53 195,00 zł
Dodatki socjalne – 4 580,00 zł
Zakup pomocy naukowych i dydaktycznych – 1 000,00 zł
Zakup materiałów biurowych i środków czystości – 1 000,00 zł
Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń społecznych – 2 880,00 zł

WYDATKI NA PRZEDSZKOLE

Wynagrodzenia i pochodne – 1 164 244,00 zł
Dodatki socjalne – 50 313,00 zł
Zakup oleju opałowego – 78 000,00 zł
Narzędzia gospodarcze oraz gaz w butlach – 7 800,00 zł
Materiały biurowe, druki – 2 200,00 zł
Odzież ochronna, mydło, ręczniki, herbata dla pracowników oraz środki czystości – 12 000,00 zł
Badania lekarskie pracowników – 1 800,00 zł
Zakup środków żywności – 112 500,00 zł
Zakup pomocy naukowych – 10 000,00 zł
Energia, woda – 24 000,00 zł
Naprawy, konserwacje, przeglądy i usługi kominiarskie – 11 200,00 zł
Zwrot kosztów podróży służbowych – 1 500,00 zł
Dofinansowanie pobytu dziecka zamieszkałego na terenie naszej gminy, a uczęszczającego do przedszkola na terenie innej gminy – 6 000,00 zł
Ubezpieczenia budynku i sprzętu – 3 000,00 zł
Prenumerata czasopism – 3 000,00 zł
Teatryki i koncerty dla dzieci – 4 000,00 zł
Usługi pocztowe, bankowe i opłata RTV – 3 300,00 zł
Wywóz nieczystości – 3 500,00 zł
Dostęp do sieci internet i usługi telekomunikacyjne – 2 648,00 zł
Remont toalety dla pracowników kuchni – 8 000,00 zł
Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń społecznych – 46 620,00 zł

WYDATKI NA PUBLICZNE GIMNAZJUM

Wynagrodzenia i pochodne – 1 265 798,00 zł
Dodatki socjalne – 84 668,00 zł
Stypendia dla uczniów – 3 000,00 zł
Zakup oleju opałowego – 51 000,00 zł
Zakup środków czystości – 5 300,00 zł

Zakup materiałów biurowych i wyposażenia – 3 700,00 zł
Zakup odzieży ochronnej, mydła, ręczników i herbaty dla pracowników – 5 200,00 zł
Prenumerata czasopism – 3 000,00 zł
Dostęp do internetu, usługi telekomunikacyjne – 1 150,00 zł
Zakup pomocy naukowych i dydaktycznych – 6 600,00 zł
Zakup energii, wody i gazu – 12 000,00 zł
Remonty bieżące – 3 000,00 zł
Usługi kominiarskie, opłaty bankowe, pocztowe – 7 100,00 zł
Opłaty na rzecz ochrony środowiska – 700,00 zł
Wywóz nieczystości – 3 000,00 zł
Dofinansowanie wycieczek, koszty konkursów i programy profilaktyczne dla uczniów – 4 000,00 zł
Podróże służbowe pracowników – 4 000,00 zł
Ubezpieczenia budynku, sprzętu elektronicznego i wyposażenia – 1 000,00 zł
Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń społecznych – 52 787,00 zł

Wydatki na dowóz uczniów do szkół – 281 541,00 zł
Wydatki na doksztalcanie nauczycieli – 31 343,00 zł
Stołówki szkolne – zakup artykułów żywnościowych – 154 000,00 zł
Fundusz świadczeń społecznych – nauczycieli emerytów i rencistów – 36 712,00 zł
Realizacja programu Youngster – 2 070,00 zł

Przeciwdziałanie alkoholizmowi – 96 700,00 zł
Przeciwdziałanie narkomanii – 10 000,00 zł
Utrzymanie budynku Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej – 33 090,00 zł

Wydatki na pomoc społeczną – 3 108 403,00 zł, w tym środków własnych samorządu 1 186 403,00 zł

Dotacje na działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, promocję zdrowia oraz promocję wolontariatu – 2 000,00 zł
Wydatki na realizację programu „Przez aktywność do zatrudnienia” – 143 200,00 zł
Wydatki na świetlicę szkolną – 396 171,00 zł
Wydatki na wypoczynek dzieci i młodzieży – 150 000,00 zł
Wydatki na stypendia dla uczniów – 160 000,00 zł
Wydatki związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi – 534 487,00 zł
Oczyszczanie miasta – 200 000,00 zł
Wydatki na utrzymanie zieleni, w tym zakup drzew i kwiatów – 90 000,00 zł
Wydatki na oświetlenie ulic – 300 000,00 zł
Wydatki na konserwację oświetlenia ulicznego – 50 000,00 zł
Dotacja dla ZGKiM – 958 046,00 zł
Wydatki na prowizję od opłaty targowej – 7 500,00 zł
Wydatki na akcje wylapywania bezdomnych zwierząt i opiekę nad nimi – 50 980,00 zł
Wydatki na energię i wodę (fontanna, park) – 6 000,00 zł
Wydatki na zakup gniazd bocianich – 1 720,00 zł
Wydatki za prace związane z równaniem terenu po

Ciąg dalszy na str. 10

byłym wyrobisku zwirowym w Róźnie – 5 000,00 zł
 Wydatki na budowę stacji uzdatniania wody w Róźnie – 200 000,00 zł
 Wydatki na urządzenie targowiska – 50 000,00 zł
 Dotacja dla Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury – 700 000,00 zł
 Dotacja dla Gminnej Biblioteki Publicznej – 200 000,00 zł
 Wydatki na świetlice wiejskie w Dzbędzu, Załężu Garkach i Załężu Wielkim – 10 300,00 zł
 Wydatki na wymianę ogrodzenia świetlicy wiejskiej w Załężu Wielkim i zakup wyposażenia do świetlic wiejskich we wsiach: Dzbądz, Załęże Wielkie i Załęże Garki w ramach funduszu sołeckiego – 47 117,00 zł
 Wydatki na remont zabytkowego krzyża w miejscowości Mroczi Rębiszewo – 11 000,00 zł
 Wydatki na rewitalizację Fortu nr 1 w Róźnie – 100 000,00 zł
 Wydatki na działalność związaną z kulturą i dziedzictwem narodowym – 15 000,00 zł
 Wydatki na organizację imprez sportowych – 3 000,00 zł
 Wydatki na prowadzenie zajęć sportowych (zajęcia karate, piłki siatkowej, piłki ręcznej, piłki nożnej) – 47 800,00 zł
 Wydatki na utrzymanie stadionu – 10 000,00 zł
 Wydatki na zagospodarowanie placu rekreacyjno-wypoczynkowego w Załuzi w ramach funduszu sołeckiego – 22 498,00 zł
 Wydatki na zagospodarowanie kulturalno-rekreacyjne terenu Fortu nr 4 w Róźnie (studium wykonalności) – 10 000,00 zł

Na podstawie zarządzenia nr 53/2013 burmistrza gminy Różan. (www.rozan.bipgminy.pl)

MAMY MOŻLIWOŚĆ, KORZYSTAJMY

Integracja społeczna w dzisiejszych czasach ma bardzo duże znaczenie. Musi się rozwijać, ponieważ pobudza do działania na rzecz lokalnego rozwoju, służy przekształcaniu lokalnych rzeczywistości, promowaniu i kreowaniu nowych inicjatyw, które są kierowane do mieszkańców danych regionów, gmin czy wsi. Integracja społeczna ma ogromny wpływ na rozwój świadomości, doświadczenia i motywacji do działania. Mamy w Polsce mnóstwo przykładów (np. Bałtów), gdzie podejmowanie inicjatyw przyniosło korzyści dla mieszkańców w formie zatrudnienia, rozwoju turystycznego, kulturalnego i ekonomicznego. Jeśli mamy chęć i możliwość, należy korzystać i działać. Początki są zawsze trudne, ale jest pomoc, która sama do nas wyciąga rękę. Ściąganie inwestorów, pozyskiwanie funduszy i technika efektywnego działania... Nasuwa się pytanie: jak nauczyć się tego, gdzie nabyć te umiejętności?

Jak skutecznie pozyskiwać fundusze dla organizacji? 5 października 2013 roku w godz. 9.00–16.00 w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury w Róźnie odbyło się darmowe szkolenie z zakresu pozyskiwania funduszy przez podmioty ekonomii społecznej. Poprowadził je Karol Grabiec.

Spotkanie kierowane było do przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej (czyli fundacji, stowarzyszeń, spółdzielni pracy, spółdzielni inwalidów i niewidomych, centrów integracji społecznej, klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej, warsztatów terapii

zajęciowej) oraz osób fizycznych zainteresowanych zakładaniem podmiotu ekonomii społecznej (PES). Projekt był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Organizacje zainteresowane udziałem w tego typu szkoleniach powinny szukać szczegółowych informacji na stronie www.ostroleka.iwes.pl.

Program szkolenia podzielony został na cztery części, w których poruszano tematy dotyczące definicji fundraisingu, przeglądu dostępnych dla PES narzędzi pozyskiwania funduszy, doświadczenia we wdrażaniu fundraisingu w organizacjach, wprowadzenia do myślenia projektowego (problem, pomysł, analiza SWOT, strategia), praktycznych uwag projektowych, pozyskiwania grantów i dotacji państwowych, projektów unijnych z transzy z lat 2014–2020, najczęściej popełnianych błędów w pozyskiwaniu grantów i dotacji przez PES oraz współpracy z firmami.

S. Olszewik

Fundraising – proces zdobywania funduszy poprzez proszenie o wsparcie osób indywidualnych, firm, fundacji dobroczynnych lub instytucji rządowych i samorządowych. Zajmują się tym zawodowi fundraiserzy. Fundraising jest związany zasadniczo z działalnością organizacji pozarządowych, ale termin w piśmiennictwie angielskojęzycznym może odnosić się również do działalności partii politycznych oraz pozyskiwania inwestorów i pomnażania kapitału przedsięwzięć nastawionych na zysk.

PSZOK — Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) to miejsce, w którym mieszkańcy gminy Różan mogą zostawić wytwarzane przez siebie selektywnie zebrane odpady komunalne.

PSZOK zlokalizowany jest w miejscowości Mroczi Rębiszewo i obecnie obsługiwany jest przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Róźnie.

PSZOK jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 7⁰⁰ do 15⁰⁰.

Jakie odpady można dostarczyć do PSZOK-u?

- * przeterminowane leki i chemikalia,
- * zużyte baterie i akumulatory,
- * zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- * meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- * zużyte opony,
- * odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z drobnych prac remontowych wykonywanych we własnym zakresie.

Właściciele nieruchomości samodzielnie dostarczają ww. odpady komunalne do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

HARMONOGRAM WYWOZU ODPADÓW KOMUNALNYCH Z TERENU GMINY RÓŻAN

(Obowiązuje od 2014 r.)

PODBORZE, ZALUZIE, PRYCANOWO,

RÓŻAN – ULICE:

CEMENTARNA, LAZUROWA, SŁONECZNA, TĘCZOWA, MARZANNY, POGODNA

Odpady zmieszane i mokre: – zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna

Odpady suche: – zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna

Styczeń – 8, 22, 27	Lipiec – 9, 23, 28
Luty – 5, 19, 24	Sierpień – 6, 20, 25
Marzec – 5, 19, 24	Wrzesień – 3, 17, 22
Kwiecień – 9, 23, 19	Październik – 8, 22, 20
Maj – 7, 21, 19	Listopad – 5, 19, 17
Czerwiec – 4, 18, 16	Grudzień – 3, 17, 15

KASZEWIEC, DĄBRÓWKA, CHELSTY, DZBĄDZ, PAULINOWO,
MROCZKI REBISZEWO

Odpady zmieszane i mokre: – zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna

Odpady suche: – zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna

Styczeń – 13, 27, 27	Lipiec – 14, 28, 28
Luty – 10, 24, 24	Sierpień – 11, 25, 25
Marzec – 10, 24, 24	Wrzesień – 8, 22, 22
Kwiecień – 14, 28, 19	Październik – 13, 27, 20
Maj – 12, 26, 19	Listopad – 12, 24, 17
Czerwiec – 9, 23, 16	Grudzień – 8, 22, 15

RÓŻAN – ULICE:

UKLEI, PONIATOWSKIEGO, BURSZTYNOWA, SZMARAGDOWA, RUBINOWA, AGATOWA, TOPAZOWA, KOŚCIUSZKI, WITOSA, CZYSTA, KOPERNIKA, SKŁODOWSKIEJ-CURIE, POLNA, PARKOWA, PRZEMYSŁOWA, WARSZAWSKA, SPOKOJNA, TARGOWA, DOLNA, DIAMENTOWA

Odpady zmieszane i mokre: – zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna

Odpady suche: – zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna

Styczeń – 9, 23, 27	Lipiec – 10, 24, 28
Luty – 6, 20, 24	Sierpień – 7, 21, 25
Marzec – 6, 20, 24	Wrzesień – 4, 18, 22
Kwiecień – 10, 24, 19	Październik – 9, 23, 20
Maj – 8, 22, 19	Listopad – 6, 20, 17
Czerwiec – 5, 26, 16	Grudzień – 4, 18, 15

RÓŻAN – ULICE:

SIENKIEWICZA, ZJAZD, FORTOWA, KILIŃSKIEGO, PL. OBRONCÓW RÓŻANA, SŁOWACKIEGO, MICKIEWICZA, MOSTOWA, ROLNA, HALLERA, 3 MAJA, NADNARWIAŃSKA, PANNY MARII, PRZECHODNIA, LWOWSKA, WILEŃSKA, NOWA, KRÓLOWEJ BONY, ANNY JAGIELLONKI, JAGIELLONÓW, KAMIENNE SCHODKI, ANNY RADZIWILLÓWNY, ZYGMUNTA AUGUSTA, ZYGMUNTA STAREGO, GDAŃSKA, OSTROWSKA

Odpady zmieszane i mokre: – zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna

Odpady suche: – zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna

Styczeń – 2, 20, 27	Lipiec – 7, 21, 28
Luty – 3, 17, 24	Sierpień – 4, 18, 25
Marzec – 3, 17, 24	Wrzesień – 1, 15, 22
Kwiecień – 7, 17, 19	Październik – 6, 20, 20
Maj – 5, 19, 19	Listopad – 3, 17, 17
Czerwiec – 2, 16, 16	Grudzień – 1, 15, 15

DYSZOBABA, ZALĘŻE WIELKIE, ZALĘŻE GARTKI, ZALĘŻE SĘDZIETA, ZALĘŻE ELIASZE, CHRZCZONKI, MILONY, SZYGLI, ZAWADY PONIKIEW

Odpady zmieszane i mokre: – zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna

Odpady suche – zabudowa jednorodzinna, rekreacyjna

Styczeń – 15, 29, 27	Lipiec – 16, 30, 28
Luty – 12, 26, 24	Sierpień – 13, 27, 25
Marzec – 12, 26, 24	Wrzesień – 10, 24, 22
Kwiecień – 16, 30, 19	Październik – 15, 29, 20
Maj – 14, 28, 19	Listopad – 13, 26, 17
Czerwiec – 11, 25, 16	Grudzień – 10, 24, 15

ZABUDOWA WIELOLOKALOWA

Odpady zmieszane i mokre

Odpady suche

Styczeń – 3, 7, 10, 14, 17, 21, 24, 28, 31, 2, 7, 13, 20, 27
Luty – 4, 7, 11, 14, 18, 21, 25, 28, 3, 10, 17, 24
Marzec – 4, 7, 11, 14, 18, 21, 25, 28, 3, 10, 17, 24, 31
Kwiecień – 1, 4, 8, 11, 15, 18, 22, 25, 29, 7, 14, 19, 28
Maj – 2, 6, 9, 13, 16, 20, 23, 27, 30, 5, 12, 19, 26
Czerwiec – 3, 6, 10, 13, 17, 20, 24, 27, 2, 9, 16, 23, 30
Lipiec – 1, 4, 8, 11, 15, 18, 22, 25, 29, 7, 14, 21, 28
Sierpień – 1, 5, 8, 12, 14, 19, 22, 26, 29, 4, 11, 18, 25
Wrzesień – 2, 5, 9, 12, 16, 19, 23, 26, 30, 1, 8, 15, 22, 29
Październik – 3, 7, 10, 14, 17, 21, 24, 28, 31, 6, 13, 20, 27
Listopad – 4, 7, 10, 14, 18, 21, 25, 28, 3, 10, 17, 24
Grudzień – 2, 5, 9, 12, 16, 19, 23, 27, 30, 1, 8, 15, 22, 29

Odbiory realizowane są od godziny 7.00

„To tylko pies, tak mówisz
tylko pies...
a ja ci powiem
że pies to często jest więcej niż człowiek
on nie ma duszy, mówisz...
popatrz jeszcze raz
psia dusza większa jest od psa
i kiedy się uśmiechasz do niej
ona się huśta na ognie
a kiedy się pożegnać trzeba
i psu czas iść do psiego nieba
to niedaleko pies wyrusza
przecież przy tobie jest psie niebo
z tobą zostanie jego dusza”

B. Borzymowska, „To tylko pies”

PEŁNA MISKA DLA SCHRONISKA

Coraz mniej jest miłości i przyjaźni, życzliwości i altruizmu, coraz mniej czytamy, rzadko albo w ogóle chodzimy do teatru czy filharmonii. Mało kto ma ochotę na angażowanie się w pracę społeczną. Z braku

zanurzyć w każdym błocie. Poziom moralny części społeczeństwa oscyluje w pobliżu mulistego dna. A prawda jest taka, że na końcu każdego czeka to samo – jesienowy garnitur, do którego nie zabierzemy samochodów czy konta w banku. Tak naprawdę zostaną po nas tylko dobre i złe uczynki, obrazy pozostawione w ludzkiej pamięci.

Przygnębiający obraz tworzą ludzie ze swoją wiecznie roszczeniową postawą, zawiścią, małostkowością i głupotą. Pewnie bezpieczniej przebywać wśród zwierząt, bo są niewinne i tak naprawdę zupełnie bezbronne, nawet ci rzekomi psi mordercy: agresywne rottweilery, amstafy czy pitbule, które są niczym innym jak produktem tępoty i nieodpowiedzialności swoich właścicieli.

Choćby z powyższych powodów pochwalamy pomysł, który zaiskrzył w kilku głowach, by włożyć trud w przygotowanie koncertu charytatywnego na rzecz zwierzątek. Kilku niepokornym nauczycielkom chciało się opracować materiał literacki

czasu będąc zajętym wyłącznie sobą, wiecznie w pogoni za pieniędzmi, pracą i karierą. Sukces jest najważniejszy, bo wszystko inne ma podrzędne znaczenie. Ludzie dla pieniędzy gotowi są poświęcić własne zdrowie, a czyste sumienie

i muzyczny, przygotować dzieciaki i młodzież i poświęcić temu niezliczoną ilość godzin, zamiast spokojnie oglądać kolejny odcinek serialu telewizyjnego.

W zorganizowanie koncertu charytatywnego „Pełna miska dla schroniska”, który odbył się 17 listopada 2013 roku w budynku Zespołu Szkół w Różaniu, zaangażowali się: Aleksandra Banaszek, Anna Banaszek, Daria Białobrzaska, Julia Biernacka, Gabriela Borajkiewicz, Anna Brzózka, Arkadiusz Chojnowski, Kinga Chojnowska, Kinga Daniszewska, Marta Drwęcka, Ewelina Głazewska, Paulina Jastrzębska, Ada Kołodziejczyk, Natalia Kozłowska, Aleksandra Książak, Piotr Kujawa, Joanna Miłkołajczewska, Julia Mroczkowska, Daria Mrozek, Emilia Osłowska, Maciej Osłowski, Michalina Osłowska, Oliwia Oślowska, Beata Oślizło, Nina Oślizło, Oliwia Parzuchowska, Karolina Prusik, Aneta Pruszkowska, Bogumiła Rosłon, Jakub Sawicki, Mariusz Skóra, Julia Sumińska, Karolina Wilczewska, Daria Załęska; nauczyciele: M. Sawicka, W. Kryza, K. Borajkiewicz (PSP), M. Załęska, M. Mosakowska (PG), E. Chojnowska i J. Kruszewska (ZS), opieka nad sprzętem nagłaśniającym: T. Grześkiewicz (PG).

KaMa

Koncert charytatywny na rzecz zwierząt ze schroniska w Kruszewie zorganizowali uczniowie Zespołu Szkół, Publicznej Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum oraz harcerze z 12. Drużyny Harcerskiej „Wajdelota”. Zebrano 240 kg karmy, 18 koców i 23 miski. (red.)

Fot. ZS Różan

Są w naszej społeczności lokalnej rodziny i ludzie, którzy w wyniku trudnej sytuacji materialnej odczuwają brak niezbędnych środków do życia. Szczególnie w okresie przedświątecznym jest im potrzebna pomoc, aby mogli stworzyć sobie godne warunki i zbudować swoim dzieciom świąteczną atmosferę oraz stworzyć ciepło domowego ogniska. Jest w Różanie grupa ludzi, którzy pomagają potrzebującym. Są to wolontariusze akcji Świąteczna Zbiórka Żywności w Różanie. Wśród nich znaleźli się m.in.: Monika Marek, Joanna Kruszewska, Anna Brzózy, Karolina Żerańska, Monika Banaszek, Ewa Błońska. Poniżej rozmowa z liderem grupy Dominikiem Podlasinem.

Fot. D. Podlasin

ZWYKLI LUDZIE O NIEZWYKŁYCH SERCACH

„ŚWIERSZCZ RÓŻAŃSKI”: Skąd wziął się pomysł na świąteczną zbiórkę żywności?

DOMINIK PODLASIN: Pomysł na zorganizowanie Świątecznej Zbiórki Żywności w Różanie pojawił się w mojej głowie w 2010 roku, kiedy to po raz pierwszy wziąłem udział w akcji Świątecznej Zbiórki Żywności w Ostrołęce. Pomyślałem jednak wtedy, że jestem jeszcze zbyt młody – miałem 17 lat – i warto by było nabrać trochę więcej doświadczenia w powyższej akcji. Po kilku latach praktyki odważyłem się wziąć na swoje barki organizację tej wspaniałej pomocy potrzebującym w mojej małej ojczyźnie, którą jest Różan.

Jak w tym roku przebiegła cała akcja?

Świąteczna Zbiórka Żywności w Różanie odbywała się w sobotę 30 listopada od godziny 8.00 do 20.00 w sklepie Polo-Market w Różanie. Celem zbiórki była pomoc najbardziej potrzebującym mieszkańcom naszej gminy w okresie bożonarodzeniowym. W tym czasie odbyła się ulotkowa akcja, podczas której wolontariusze zachęcali klientów sklepu do wzięcia udziału w akcji. Za kasami znajdowały się stanowiska z oznakowanymi koszykami, przy których dyżurowali wolontariusze i dziękowali za podarowane produkty. Kiedy kosze zostały zapełnione, żywność z nich trafiała do magazynu w Polo-Market i tam odbywała się początkowa

segregacja i liczenie produktów. **Jaki jest efekt i do kogo trafi zebrała żywność?**

Zbieraliśmy produkty długoterminowe, takie jak: cukier, olej, ryż, czekolada, konserwy itp. O godzinie 20.00 opuściliśmy swoje stanowiska i zajęliśmy się transportem zebranych produktów do Zespołu Szkół w Różanie, gdzie znajdował się nasz magazyn na żywność. W tym miejscu od godziny 20.00 do 21.30 dokonaliśmy przeliczenia zebranej żywności. Okazało się, że w ciągu 12 godzin w jednym sklepie zebraliśmy 428,714 kg artykułów spożywczych. To bardzo dobry wynik, zważywszy na to, że w Ostrołęce, gdzie w tej akcji bierze udział blisko tysięcy wolontariuszy, w ciągu jednego dnia w 30 sklepach zebrano ponad 4 tony żywności, co również jest bardzo dobrym wynikiem. Kilka dni później dokonaliśmy ich segregacji i zapakowaliśmy do paczek, które jeszcze przed świętami trafią do 25 rodzin, a konkretnie 119 najbardziej potrzebujących osób w gminie Różan.

To wspaniale, że są ludzie, którzy pomagają potrzebującym. Komu należą się szczególne podziękowania za udział w tej akcji?

Chciałbym jeszcze raz serdecznie podziękować klientom sklepu Polo-Market w Różanie, którzy z uśmiechem na twarzy hojnie wypełniali

żywnością koszyki znajdujące się przy dyżurujących wolontariuszach i nie byli obojętni na los potrzebujących. Kierownictwu wraz z personelem Polo-Marketu w Różanie za możliwość zorganizowania zbiórki na terenie sklepu i za życzliwość w chwilach, gdy potrzebowaliśmy ich pomocy. Pani Jolancie Kruszewskiej, dyrektor Zespołu Szkół w Różanie, za udostępnienie pomieszczenia w celu utworzenia magazynu na żywność i za każdą radę co do organizacji zbiórki. Proboszczowi parafii Różan księdzu kanonikowi Antoniemu Bardłowskiemu za udostępnienie sali katechetycznej w celu przeprowadzenia spotkania organizacyjnego z wolontariuszami. Panu Janowi Szufleńskiemu, kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Różanie, i pracownikom socjalnym za pomoc w zorganizowaniu dystrybucji paczek żywnościowych dla najbardziej potrzebujących osób w gminie Różan. Pani Elizie Klimaszewskiej reprezentującej Stowarzyszenie Mazowieckie Inicjatywy Społeczne – oddział Ostrołęka za pomoc w organizacji i realizacji zbiórki oraz wszystkim, którzy mieli jakkolwiek udział w powyższej akcji. Chciałbym podziękować jeszcze jednej grupie osób, bez których cała akcja nie doszłaby do skutku. To wolontariusze, 15 osób o wielkim serduchu. Dzięki waszej wielkiej solidności i zaangażowaniu cała akcja mogła dojść do skutku i dzisiaj możemy wspólnie

cieszyć się wynikiem 428,714 kg zebranej żywności.

Szczytny cel i zapewne szczytne plany na przyszłe lata?

Mam nadzieję, że w przyszłym roku nic nie stanie nam na przeszkodzie i znów zorganizujemy Świąteczną Zbiórkę Żywności w Różanie. Życzę wszystkim, by na każdym wigilijnym stole nie zabrakło posiłku, którym będziemy mogli się podzielić z naszymi najbliższymi! Wesołych i spokojnych świąt!

Rozmawiał Sebastian Olszewik

Fot. D. Mroczkowski

KLTYRALNIE PROSIMY O WIĘCEJ

2 października zakończył się cykl spektakli w wykonaniu różańskiego kółka teatralnego *Qlturalnie Proszę* pt. „Czarnoksiężnik z Krainy Oz”, które wyreżyserowała Emilia Ziółkowska. Przedstawienie to miało swoją premierę 28 czerwca w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury w Różaniu. Na kolejne odsłony zostały zaproszone dzieci z Przedszkola Samorządowego w Różaniu oraz wszystkie klasy różańskiej Szkoły Podstawowej. Spektakl spotkał się z ciepłym przyjęciem i pozytywnymi recenzjami. Po każdym występie obecne dzieci brały udział w konkursie dotyczącym fabuły prezentowanej bajki. Za poprawną odpowiedź otrzymywały drobne upominki. Była to ogromna motywacja do skupienia się dzieci na odgrywanej sztuce i uważnego śledzenia fabuły.

Główną rolę Dorotki odegrała Nina Oślizło, która porwana przez tornado, trafiła do krainy wielkiego i strasznego Oza (Dawid Kluczek), który ostatecznie okazał się cyrkowym iluzjonistą. Dorotce w przygodzie, której celem jest powrót do domu, towarzyszą Strach na wróble (Oliwia Parzuchowska), Drwal (Aneta Pruszkowska) i Lew (Wiktor Ziółkowski). Razem przeżywają mnóstwo niezapomnianych przygód. Na polecenie Oza zabijają złą Czarownicę (Beata Oślizło) i pokonują stające im na drodze potwory i przeciwności, dzięki czemu zdobywają doświadczenie, upragnioną przez poszczególne postacie mądrość, serce, odwagę i upragniony powrót

Dorotki do domu. W spektaklu grali również: Oliwia Otlowska, Anna Banaszek, Mikołaj Warsztoczek, Iga Iwańska, Weronika Waśniewska, Marysia Warsztoczek, Karolina Mróz. Za realizację nagłośnienia i światel odpowiedzialny był Sebastian Olszewik. Muzykę napisali Gustaw Ciężarek oraz Wojciech Sławiński. Za scenografię, która porwała widzów w świat krainy Oza, były odpowiedzialne Emilia Ziółkowska i Ania Winiarek.

5 i 11 października br. odbyły się castingi dla osób chętnych do uczestniczenia w zajęciach kółka teatralnego. Z uwagi na dużą liczbę i różnicę wieku uczestników biorących udział w zajęciach zostały utworzone dwie grupy wiekowe. Pracować będą one nad osobnymi przedstawieniami, które z pewnością przysporzą widzom ogrom wrażeń i moc zabawy. Grupa pierwsza (klasy I–IV) przygotowuje „Baśnie pokręcone – Czerwony Kapturek” (współczesna komedia). Grupa druga (klasy V–VI) przygotowuje spektakl pod tytułem „Upiór”. W imieniu Emilii Ziółkowskiej i aktorów zapraszamy wszystkich chętnych na występy, o datach których będziemy informować Państwa na bieżąco.

Przypomnijmy, że powstałe w 2012 roku *Qlturalnie Proszę* ma już na koncie obok wyżej wymienionego „Czarnoksiężnika z Krainy Oz” przedstawienie „Królowa Śniegu”. Trzymamy kciuki i czekamy z niecierpliwością na dalsze odsłony różańskiego teatru.

S. Olszewik

W RÓŻAŃSKIM MIASTECZKU... CZARODZIEJE SŁOWA I DŹWIĘKU

W różańskim życiu kulturalnym tradycją się stało, że bywa taka środa w miesiącu, gdy mamy okazję poznać sztukę z tej bardziej wyszukanej, wyrafinowanej strony. Wszystko to za sprawą Filharmonii Narodowej, która gości regularnie w GOUK-u z różnymi programami artystycznymi.

16 października artyści przedstawili nam program poetycko-muzyczny pt. „Moja poezja to są proste dziwy... Czarodzieje słowa i dźwięku”. Sztuka poświęcona twórczości Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego składała się z jego wierszy, fragmentów „Listów z fiołkiem” oraz „Teatryku Zielona Gęś”. Wszystko to okraszone zostało bardzo żywiołowym i wirtuozerskim akompaniamentem akordeonu i saksofonu. Całość przedstawiona została w bardzo przyjemny, niemal satyryczny sposób. Programy Filharmonii Narodowej trwają zaledwie 45 minut i z tego powodu pozostawiają u widzów spory niedosyt. Dzieje się tak, ponieważ dla wielbicieli poezji i sztuki jest to wspaniała okazja i forma spędzania wolnego czasu oraz rozwijania swoich horyzontów poetycko-muzycznych. Chociaż propozycje FN kierowane są w szczególności do dzieci i młodzieży, da się zauważyć, że zdecydowaną większość różańskiej publiczności stanowią osoby dorosłe. Zachęcamy młodzież do odwiedzania GOUK-u i śledzenia wydarzeń, jakie się w nim odbywają, bo warto. Warto dla samego siebie, dla rozwoju swoich zainteresowań i nowego spojrzenia na szeroko rozumianą kulturę i sztukę.

W środę 20 listopada odbył się kolejny koncert Filharmonii Narodowej „W pewnym miasteczku na kresach”. Tym razem artyści zespołu muzyki tradycyjnej Pies Szczeka przedstawili nam kulturę i folklor przedwojennych

Kresów Wschodnich. Słuchacze mieli okazję poznać melodie i pieśni towarzyszące jarmarkom, okresowi żniw, ożenkom i religijnym obrzędom. Artyści w celu przeniesienia publiczności w świat prezentowanej muzyki schodzili ze sceny i wśród publiczności odgrywali sceny z życia mieszkańców dawnej Polski na Kresach Wschodnich (w tym przypadku jarmark). Mogliśmy także poznać zabawy, w których brali udział najmłodszy widzowie obecni na koncercie. Wszyscy bawili się doskonale. Oprócz ludowych przyspiewek słowiańskich, żydowskich, cygańskich i litewskich wrażenie na wszystkich zrobiło bogate instrumentarium zespołu. Muzycy ukazali nam przedwojenny obraz folkloru i tradycji na skrzypcach, lirze korbowej, cymbałach, buzukach, gitarach, bębenkach oraz drewnianych łyżkach. Przyznam, że na początku dosyć sceptycznie podchodziłem do tego rodzaju koncertów, jednak każda kolejna odsłona Filharmonii w naszym mieście zachęca do obecności i czerpania z tego, co nam oferuje. A oferuje za każdym razem świetną lekcję historii i sztuki.

S. Olszewik

Fot. D. Mroczkowski

WIELKI JAZZ W MAŁYM MIEŚCIE

I żeby nikt nie miał zbędnych pretensji do nikogo, że coś kogoś omija. To, co działo się 30 listopada w różańskim GOUK-u, przeszło nasze najśmielsze oczekiwania. Mieliśmy niecodzienną okazję gościć czołówkę światowego jazzu pod postacią Goldsbury Quartetu z gościnnym udziałem Macieja Fortuny. W skład grupy wchodzi m.in. Mack Goldsbury (USA) – już jako siedemnastolatek był profesjonalnym i rozpoznawalnym muzykiem

(gitara). Maciej Fortuna to trębacz, kompozytor, aranżer. Jest doktorem sztuk muzycznych, magistrem prawa, producentem muzycznym, prowadzi wydawnictwo płytowe. Wykłada również na Akademii Muzycznej w Poznaniu. Współpracuje z największymi nazwiskami polskiej sceny muzycznej oraz z wieloma artystami ze Stanów Zjednoczonych i Europy. Ma w swoim dorobku siedem w pełni autorskich płyt. Artyści wystąpili w Różaniu w ramach trasy promującej ich wspólny koncertowy album „Live at El Paso”.

Co do samego koncertu, zaskoczył nas brak występu Macieja Fortuny, który tym razem wcielił się w rolę producenta muzycznego. Obecny z zespołem na scenie, nie zaszczylił

nas jednak swoją grą. Ciągłe gdzieś z boku, pochłonięty był nagraniem koncertu i technicznym ładem. To był jeden z dwóch niedosytów, jakie poczułem co do występu. Drugim był czas koncertu. Trwał on zdecydowanie za krótko! Godzinna „jazda bez trzymanki” wciągnęła wszystkich w nurt, jak może się wydawać, mało przystępnego gatunku muzycznego. Jazz to przede wszystkim sztuka improwizacji, zmiany rytmów i kultury muzycznej. Jest to muzyka bardzo

dzięki potężnemu brzmieniu swego saksofonu i niesamowitej energii w improwizacjach. Brał udział w nagraniu ponad 50 płyt oraz występował na festiwalach jazzowych na całym świecie. Lista muzyków, z którymi koncertował i nagrywał, jest bardzo długa, są to m.in. Cher, Stevie Wonder, John Scofield, Billy Hart. Składu dopełnili znani i cenieni za wielką wodą: Ricky Malichi (perkusja), Erik Unsworth (kontrabas) oraz Shaun Mahoney

przestrzenna i każdy ma w niej swoje pole do popisu. A jeśli chodzi o popisy, to było ich mnóstwo. Szczególne wrażenie na widowni robił perkusista Ricky Malichi. Całościowo utwory były bardzo wyraziste i szybko zapadające w ucho. Panowie ze Stanów Zjednoczonych otrzymali owację na stojąco i nie obeszło się bez bisu. Ich poziom i doświadczenie muzyczne widać było na każdym kroku. Jeśli chodzi o nich samych, okazali się bardzo pozytywnie nastawieni do życia i otwarci na nowe znajomości. Nie dawali w ogóle odczuć, że są jakimiś gwiazdami, jak bywa bardzo często w przypadku innych artystów, którzy nawet do pięć naszym amerykańskim gościom nie dorastają. Pozwolę sobie troszkę pojechać po bandzie, bo rażące jest często zachowanie pseudogwiazd i to, jak im woda sodowa do głowy uderza. To, jak traktują innych, uważając się

za nie wiadomo kogo, będąc tak naprawdę twórcami niewiele znaczącymi dla muzycznego świata i idolami również miernymi. Podsumowując, to był niezapomniany koncert, wspólnie muzyczne osobowości, świetna muzyka i niepowtarzalna atmosfera... To jest to, co w GOUK-u lubimy najbardziej.

Tuż po koncercie Goldsbury Quartet w sali widowiskowej GOUK-u odbyła się impreza andrzejkowa zorganizowana dla najmłodszych mieszkańców Różana. Dzieci bawiły się doskonale. Uczestniczyły w różnych wróżbach andrzejkowych i zabawach tanecznych. Nie było tu miejsca na nudę. Wszystkie dzieci aktywnie uczestniczyły w zabawach. Głównymi atrakcjami było klasyczne lanie wosku, ciuciubabka, wróżby z buta, konkurs taneczny, randka w ciemno i przepowiednie z kart, kubków i magicznej kuli. Wszystko to okraszone dawką pozytywnego humoru i pouczających, moralizatorskich haseł, aby kreować w młodych pokoleniach zasady poprawnego zachowania, kultury osobistej oraz pokazać, co jest dobre, a co złe. Głównym morałem całej imprezy była idea promowania podchodzenia z dystansem do własnej osoby, abyśmy nauczyli śmiać się z samych siebie i z przyrzuceniem oka podchodzili do otaczającej nas rzeczywistości. Doskonałym przykładem takiego podejścia były maski z twarzami pracowników GOUK-u i nie tylko, które nosili uczestnicy konkursów. Wszyscy śmiali się do rozpuku i doskonale bawili. Strach pomyśleć, co będzie się działo w przyszłym roku, ale gwarantuję, że będzie moc dobrego humoru i świetnej zabawy.

Fot. D. Mroczkowski

S. Olszewik

ZNAJDŹ SOBIE PRACĘ, KTÓRĄ KOCHASZ, A NIGDY NIE BĘDZIESZ MUSIAŁ PRACOWAĆ

Fot. B. Okragliński

i muzykowanie« traktować jak hobby i zając się wreszcie nauką – wspominał w wywiadzie dla „Super Expressu” artysta. – Tymczasem dla mnie »ta zabawa« była całym życiem i chciałem się jej bez reszty poświęcić”.

W tym samym czasie muzyk regularnie grał i zarabiał na wrocławskich ulicach. „Zwykle brałem ze sobą kolegę, który grał na bongosach i śpiewał, albo mojego przyjaciela, którego teraz ściągnąłem na płytę, śpiewa w chórkach – wyjawiał Fleszar w rozmowie z „Machiną”. – Najczęściej graliśmy w przejściu podziemnym przy wejściu na wrocławski rynek. Mieliliśmy tam znajomego pana Janka, który kłęczał codziennie z tabliczką, że jest chory na Bergera i zbiera pieniądze. To był jakby szef tego przejścia. Zdarzało się, że na naszym miejscu grał Rosjanin na klawiszach i on go przeganiał, żebyśmy mieli miejsce do grania. Nas bardzo lubił, miał swoją ulubioną piosenkę Wilków i zawsze o nią prosił”.

W 1999 roku Fleszar wygrał ogólnopolskie przesłuchania wokalistów organizowane przez koncert Universal oraz firmę producencką As Plus, w wyniku czego podpisał kilkuletni kontrakt fonograficzny. „Obejrzałem Rower Błażeja i stąd się dowiedziałem – tłumaczy artysta w wywiadzie dla Machiny. – A mama usłyszała w radiu. Rok wcześniej przyjechałem do Warszawy na przesłuchanie do Szansy na sukces. Przyjechaliśmy na walentynki o 9.00 rano, a występowaliśmy o 2.00 w nocy. Przez cały dzień, kiedy byliśmy w stolicy, graliśmy przed Domami Centrum. Pod koniec przesłuchań poproszono mnie, żeby przygotować utwory zespołu Piersi. Ale nie oddzwonili do tej pory. Podobny scenariusz powtórzył się dokładnie rok później, na przesłuchaniach Uniwersału też czekałem do 2.00 w nocy na moją koleję”.

Debiutancka płyta artysty, zatytułowana „Niespokojny”, ukazała się 15 listopada 1999 roku. Album utrzymany w klimacie poprockowym zawładnął na jakiś czas rodzimymi listami przebojów. Promowany był czterema singlami: „Kroplą deszczu”, „Niespokojnym”, „Biletem do nieba”, a także „Zatrzymaj mnie, proszę”. Co warto zaznaczyć, tylko dwie spośród kompozycji zawartych na płycie są autorstwa Fleszara. Większość z nich należy do Sławomira Sokołowskiego, stojącego za sukcesami grup Bolter oraz Just 5. W końcu pierwszy singel z albumu został uhonorowany wieloma wyróżnieniami, a sam Gabriel został też nominowany do Fryderyków. W sumie w 2000 roku artysta zagrał ponad 80 koncertów promocyjnych na terenie całej Polski.

Niedługo przed wydaniem debiutanckiego albumu Fleszar trafił do filmu. Zagrał jedną z głównych ról w produkcji zatytułowanej „Sezon

na leszcza” w reżyserii Bogusława Lindy. „To był przypadek – relacjonuje artysta w „Machinie”. – Mieliliśmy z Lindą sesję zdjęciową tego samego dnia w tym samym studiu fotograficznym, tylko w innych pomieszczeniach. Styliści, którzy pracowali z nim, zajmowali się też mną. I oni dowiedzieli się, że Linda poszukuje młodego chłopaka do roli, po czym powiedzieli, że mają tu jednego na miejscu. Przyszedł, zobaczył, porozmawialiśmy i następnego dnia byłem na zdjęciach próbnych. To trwało bardzo długo, ponieważ bohaterami było rodzeństwo i musieli dobrać dziewczynę i chłopaka. W końcu moją siostrą została Ania Przybylska, z czego się bardzo cieszę”. Film swoją premierę miał 21 stycznia 2001 roku.

Dругa płyta Fleszara, zatytułowana „Niespokojny 2”, światło dzienne ujrzała w 2001 roku. Promowały ją trzy nagrania: „Nasza droga donikąd”, „Ciebie nie ma tu” oraz „Oszukamy ten świat”. Początek promocyjnej trasy koncertowej zbiegł się z ukończeniem liceum ogólnokształcącego. W przerwach między koncertami Fleszar zdał maturę ze średnią na dyplomie 4,0. We wrześniu 2001 roku artysta po raz pierwszy wyjechał do Stanów Zjednoczonych i wystąpił na koncertach m.in. w Nowym Jorku.

Na wiosnę 2003 roku miała miejsce premiera trzeciego albumu, zatytułowanego „Pełnia”. Tym razem artysta zaprezentował nieco bardziej rockowe, energetyczne i buntownicze oblicze w porównaniu z dwoma wcześniejszymi wydawnictwami. Płyta promowana była singlem „Kto panem, kto sługą”. Dzięki niemu artysta zajął pierwsze miejsce w „Przebojach Jedynki” w TVP1 tego samego roku.

Od jakiegoś czasu muzyk jest nieobecny w mediach, również nie gra koncertów. Ponadto nie funkcjonuje jego oficjalna strona internetowa. Plotkarskie portale rozpisywały się jakiś czas temu, że ponownie występuje na ulicach.

W koncercie, który odbył się w sali Zespołu Szkół w Różaniu, wzięli udział uczniowie wraz z nauczycielami. Celem programu profilaktyki, w ramach którego wystąpił piosenkarz, jest zapobieganie uzależnieniu oraz kształtowanie zdrowego stylu życia, właściwego stosunku do otaczającego nas świata, określenie systemu wartości w kształtowaniu osobowości. Zadaniem programu profilaktyki uzależnień jest rozwój zainteresowań w różnych formach działalności oraz nauka kreowania właściwych stosunków międzyludzkich i właściwych postaw życiowych, dobrych decyzji i wyborów moralnych, asertywnego mówienia „nie” (niezależność podejmowanych decyzji) oraz pomoc w budowaniu wiary we własną godność.

Info: muzyka.wp.pl i zsozan.pl

20 listopada 2013 roku w Zespole Szkół w Różaniu odbył się w ramach programu profilaktyki uzależnień koncert muzyczny pt. „Wolności oddać nie umiem” w wykonaniu Gabriela Fleszara, muzyka i piosenkarza. Każdy set muzyczny przerywany był monologami, w których artysta opowiadał o swojej drodze życia i podkreślał, jak ważna jest ciągła praca na sobą i motywacja. „Mam potencjał twórczy i odnalazłem się w pewnej dziedzinie życia, jaką jest znalezienie sobie pracy: znajdź sobie pracę, którą kochasz, a nigdy nie będziesz musiał pracować” – powiedział Gabriel Fleszar w wywiadzie dla „Machiny”.

Gabriel Fleszar urodził się 27 września 1979 roku w Złotoryi. Od dziecka miał kontakt z muzyką; jego dziadek ze strony ojca był pianistą, dziadek ze strony matki – rzeźbiarzem oraz malarzem, a ojciec ukończył szkołę muzyczną drugiego stopnia w klasie skrzypiec. W szkole podstawowej młody Fleszar grał na gitarze i fortepianie, a także udzielał się w zespole. Największym ówczesnym sukcesem było zajęcie pierwszego miejsca w szkolnym konkursie kołęd. W szkole średniej śpiewał w chórze Państwowego Liceum Muzycznego w Legnicy.

W okresie szkolnym, muzykując ze szkolnymi zespołami, zdobył grand prix na Pierwszym Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki Ekologicznej „Eko ’96” w Legnicy i wywalczył główną nagrodę na festiwalu Castle Party – Grodziec ’96. W 1997 roku Fleszar związał się z Teatrem Dramatycznym w Legnicy, gdzie regularnie występował w roli statysty oraz grywał w przedstawieniach amatorskich wystawianych przez Legnicki Klub Gońca Teatralnego. Już rok później wraz z trzema przyjaciółmi założył własną grupę teatralną, która działała pod nazwą 300 Chwil do Déjà Vu, z którą wystawił spektakl „4/4” nagrodzony na Festiwalu Teatrów Amatorskich w Legnicy i wyróżniony na XXV Jubileuszowych Barbórkowych Spotkaniach Teatralnych w Dąbrowie Górniczej. „(Rodzice) uporczywie próbowali mnie przekonać, że powinienem całą tę »zabawę w teatr

Pisarz stwarza świat

„Trzeba przeżyć wszystko, co jest nam dane. Całą radość, ale i cały smutek. Nie wolno się od niego uchylać. Zresztą uchylene się nic nam nie pomoże. Nieprzeżyty smutek, przed którym uciekliśmy, i tak nas kiedyś dopadnie” – Hanna Krall

Na początku października odbyło się kameralne spotkanie miłośników literatury z wybitną reporterką i pisarką Hanną Krall, która mimo potężnego dorobku literackiego, wielokrotnie nagradzanego nie tylko przez polskie gremia, okazała się niezwykle miłą i skromną osobą, o ciepłym głosie i troskliwym spojrzeniu. Z ujmującą delikatnością przyznała, że wciąż nie może nadziwić się temu, ile osób przewiniło się przez jej życie i jak wiele ludzkich historii opisała. Z wdziękiem opowiadała zarówno o nieznanym nikomu ludziach, których losy ożywiła w swoich utworach, jak i wielkich tego świata, o których napomknęła z nonszalancją światowca (nieświadomym tematu polecam zbiór listów pt. „Różowe strusie pióra”). Nie jest dla niej niczym wielkim, że pracowała z tak znaczącymi osobami jak Marek Edelman czy Krzysztof Kieślowski, którego ostatnie filmy („Dekalog VIII” i „Krótki dzień pracy”) zostały oparte na jej reportażach. Nie uznała za potrzebne szufladkowania swej twórczości do jakiegokolwiek gatunku literackiego, bo, jak sama o sobie mówi, jest reporterką: – Pisarz stwarza świat: ludzi, pejzaże, topografię, i decyduje o losach swoich bohaterów. Daje życie, odbiera je, daje miłość, daje śmierć. Nie odważyłabym się na to. Wszystkie moje książki powstały dzięki temu, że ludzie chcą ze mną rozmawiać. Wybieram ludzi, którzy mnie

Fot. Biblioteka Publiczna w Różanie

osobiście, prywatnie zaciekawia i chciałabym wiedzieć o nich więcej. Czysta fikcja mnie nie pociąga, życie jest bogatsze. Jak każdy reporter żyję życiem zwielokrotnionym – także moich bohaterów...

Jak powszechnie wiadomo, twórczość Hanny Krall jest naznaczona piętnem Holokaustu, co nie jest w odbiorze łatwe, a tym bardziej przyjemne, jednak moim zdaniem warto wykorzystać pojawiający się u niektórych głód wiedzy humanistycznej i sięgnąć po teksty kultury w mniejszym stopniu oswojone, mniej oczywiste, a wręcz kontrowersyjne.

M. Sawicka

Podsumowanie sezonu

Andrzej Rozbicki

Podsumowując sezon lotowy w 2013 roku, warto wspomnieć, iż hodowcy gołębi pocztowych sekcji Różan podjęli wspólną decyzję, aby dołączyć do utworzonego w 2011 roku nowego oddziału pułtusko-przasnysko-makowskiego. 20 października 2013 roku otrzymali pozytywną decyzję i z dniem 1 stycznia 2014 roku będą już występować w barwach nowego oddziału. Odbyło się to ze względu na korzystny kierunek, z którego odbywają się loty gołębi ww. oddziału.

Sezon lotów 2013 był udany dla różańskich hodowców. Warunki pogodowe były dosyć sprzyjające. Udało się uniknąć lotów nieszczęśliwych głównie dzięki bardzo dobrym decyzjom podejmowanym przez zarząd oddziału Ostrołęka. W ten sposób w gołębnikach zostało dużo gołębi.

O wiele trudniejsze okazały się loty gołębi młodych, szczególnie dwa pierwsze loty z miejscowości Sierpc i Lipno. Wielu czołowych hodowców już po tych lotach zakończyło sezon z powodu utraty gołębi. Radosław Żebrowski zajął trzecie miejsce w rywalizacji oddziałowej, uzyskując tytuł II wicemistrza spośród 170 hodowców. To dobry wynik. Grono różańskich hodowców powiększyło się o dwóch nowych członków: Jerzego Olczyka oraz Marcina Jończyka.

W lotach gołębi dorosłych hodowcy z Różana zajęli następujące miejsca:

Mistrz – Radosław Żebrowski

I wicemistrz – Andrzej i Wiesław Rozbicki

II wicemistrz – Radosław Józwiak

I przodownik – Kamil Majkowski

II przodownik – Bogdan Rawa

III przodownik – Wojciech Domżański

IV przodownik – Marek Żebrowski
V przodownik – Arkadiusz Żebrowski
VI przodownik – Dariusz Biernacki
VII przodownik – Andrzej Niedźwiecki
VIII przodownik – Zbigniew Załęski
IX przodownik – Ryszard Gąsior
X przodownik – Jan Piórkowski
XI przodownik – Waldemar Mazuruk
XII przodownik – Jan Szymczak

XIII przodownik – Kazimierz Grzybowski

XIV przodownik – Artur Zawadka

W lotach gołębi młodych najlepszy okazał się Radosław Żebrowski, drugie miejsce zajął Kamil Majkowski, trzecie natomiast Andrzej i Wiesław Rozbicki. 23 listopada w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury w Różanie odbyło się zebranie podsumowujące sezon lotów 2013, na którym zostały wręczone pamiątkowe dyplomy i puchary.

Jezus Travolta w Gorączce Świątecznej Nocy

Kot Intelktualny

Niebawem przywita nas śnieg, choinkowe ozdoby, angielskie piosenki o świątecznej miłości, tudzież jej odejściu. W telewizji znowu oglądać będziemy świąteczne zmagania małego Kevina z dwójką niewydarzonych włamywaczy. Sklepy pełne będą świątecznego towaru, a ceny karpia będą „promocyjne”. Kolejki do kas kilometrowe, a na parkingach nie da rady wetknąć igły. Zacznie się bieganie, kupowanie i listy do Świętego Mikołaja. Słodczyce, śledzie i bombki. Jednym słowem wszystkich ogarnie świąteczna gorączka. Przypomina mi się opowiadanie o Muminkach, które kiedyś czytałam. Muminki jak co zima spały, jednak tym razem zostały obudzone w trakcie świątecznej gorączki. Nie wiedziały, co się dzieje,

bowiem wszyscy wkoło biegali i tylko powtarzali, co jeszcze należałoby zrobić i co jeszcze załatwić. Muminki przestraszyły się tego wszystkiego i myślały, że święta to coś złego, co trzeba przekupić choinką, jedzeniem i prezentami, by sobie poszły, nie robiąc nikomu krzywdy. Czasami też mam takie wrażenie. Bo czy ktoś w tej gorączce wspomina o narodzinach Jezusa? Czy się nad tym zastanawia? Cieszy się tym? Okres świąteczny zdaje się tylko bieżaniem i zakupami. Nad wszystkim tym zaczęłam się zastanawiać już bardzo dawno. Jeszcze jako dziecko.

W okresie świątecznym byłam w pewnym kościele w Warszawie, gdzie szopka przedstawiała Jezusa, Maryję i Józefa na zimnym dworze oraz

jakąś rodzinę w supermarkecie z wózkiem pełnym jedzenia (cola, chipsy, czekoladki i licho wie, co jeszcze). Bardzo mnie to ruszyło. Bo faktycznie w te dni ciężko cokolwiek zauważyć. Ciężko nawet pamiętać, po co to wszystko. A przecież to nie dla jedzenia, Świętego Mikołaja czy lampek choinkowych. Wszystko to, bo urodził się mały wielki Syn Boży, który uczynił ten świat lepszym. Który podarował nam nadzieję i miłość. Pamiętajmy o tym. O małym Jezusie w ubogiej stajence. Niech gorączka nas nie oślepia na krzywdy innych i niech życzenia „Wesołych świąt” nie będą tylko czystą formalnością, lecz niech płyną prosto z serca. Idą święta! Dzień narodzin Zbawcy! Zróbmy wszystko, by był z nas dumny.

Grunt to nie dać się oszukać

S. Olszewik

Nie stoimy na szczycie łańcucha pokarmowego. Nie chodzi tu tylko o świat dzikich zwierząt i przyrody. Jednak przekłada się on w różnych wymiarach na nasze życie. Codziennie musimy walczyć o przetrwanie, bronić naszych interesów i dobrego imienia. Każdy z nas w zależności od sytuacji pełni rolę ofiary bądź drapieżnika. Tych pierwszych jest zdecydowanie więcej. Są narażeni na sztuczki drapieżników, którzy atakują w pięknie ubrane słowa i obietnice.

Łatwo stać się ofiarą, dać się oszukać i jednym nieprzemyślanym podpisem stracić dużą część swych oszczędności, niekiedy cały majątek. Celowe błędy w komunikacji, umowy, które są skonstruowane pod drapieżnika, zabezpieczają jego pole do ataku, oszustwa i wzbogacenia się na niewiedzy i naiwności ofiary. Żądza bogactwa się na krzywdzie innych przybrała w ostatnich czasach ogromne wymiary. Zaczynając od wszelkich form umów zawieranych z telefoniami komórkowymi, dostawcami internetu czy telewizji. To tylko

wierzchołek góry lodowej. Najbardziej bezczelne jest oszustwo „prosto w oczy”. Tak się ma sytuacja odnośnie do różnego rodzaju pokazów (zdrowotne garnki, lecznicze koce i inne zbawienne duperele), wabienie ofiar do pułapki darmowymi, bezwartościowymi upominkami, a na koniec zmasowany, bezkompromisowy atak.

Uważać trzeba szczególnie na akcje typu „wydzierzaw nam grunt, a do końca życia nie będziesz musiał pracować”. Mowa tu o coraz częściej pojawiających się firmach, które proponują wydzierżawienie od nas gruntów pod elektrownie wiatrowe bądź elektrownie fotowoltaiczne, słoneczne. Nie jestem zdania, że tego typu technologie są złe. Wszystko ma swoje plusy i minusy, a w przypadku wyczerpywania się zasobów naturalnych ziemi konieczne jest szukanie i pozyskiwanie alternatywnych źródeł energii. Najważniejsze (gdymy „szczęściarza” okaza się idealne do postawienia elektrowni) jest skonstruowanie umowy, która będzie jak najkorzystniejsza dla właściciela ziemi.

Haczyki tkwią w szczegółach, spisanych najdrobniejszą czcionką, artykułach i artykułkach, treści których często nie sprawdzamy lub nie rozumiemy. Pamiętajmy, że nie ma nic za darmo i należy podejść do takich spraw z dystansem i nieufnością. Bo każdy ciągnie ku sobie, a sąd i wymiar sprawiedliwości często po stronie tego bogatszego bywa, o stojącymi za nim prawnikami i radcami prawnymi nie wspomnę.

Jesteśmy narażeni, dlatego bądźmy czujni i nie dajmy się zwodzić obietnicom i wizjom nągle bogactwa, bądź rychłego powrotu do zdrowia za sprawą taniego chińskiego masażera. Dbajmy o swoje dobro i pilnujmy własnych interesów. Wszystko dla ludzi, tylko pytanie... z korzyścią dla kogo? Nie oskarżam ani nie osądzam. Mamy wolny rynek, demokrację, w której nierzadko niezdrowe rzeczy się dzieją. Przestrzegam jednak, że nie wszystko złoto, co się świeci.

Zmiany to ryzyko, ale warto ryzykować

K. Kruszewski

Na pewno ludzie nie lubią zmian. Nie jest łatwo je wprowadzać. Nie wszyscy się na nie godzą, choć czasem je aprobują i doceniają. Każda ściągająca lawinę niezadowolonych i agresji. Ludzie na ogół nie akceptują tego, do czego nie są przyzwyczajeni. Jakakolwiek zmiana zaskakuje ich i przeraża. Wówczas godzą się walczyć, aby zachować to, na co ustawicznie się skarżą.

Nie znaczy to jednak wcale, że nie należy zmieniać. Zmiana to ryzyko, lecz gdy nie ma zmian, to nie ma postępu, rozwoju. Dlatego gdy nie zmieniamy, popadamy w marazm, bierność i zobojętnienie. Zmiany to też poszukiwanie, to próba zaproponowania czegoś innego. Toteż warto ryzykować. Inaczej. Ludzie, powiedzmy „po dwunastej”, czyli po pięćdziesiątce, w większości nie lubią zmian. Mają ustabilizowany tryb życia. Zmiany powodują u nich destrukcję pewnego

porządku lub tak to sobie wyobrażają. To można zrozumieć. Gorzej, gdy zmian nie akceptują ludzie młodzi, często ukształtowani sposobem myślenia swoich rodziców. Ci są hamulcem postępu i przemian. Wcale nie twierdzę, że każde działania inne niż ogólnie przyjęte są dobre, lepsze czy ciekawsze. Często nie, ale dlatego zmieniamy, by sprawdzić.

Na różańskim podwórku zmiany również następują. Na razie delikatne, umiarkowane, można powiedzieć – zachowawcze. To jeszcze nie rewolucja. Jednak patrząc z perspektywy lat, dają nadzieję na poczucie porządku. Czasem w tych zmianach przebija większa nadzieja, czasem chaos i warcholstwo. Z drugiej strony jest jakby trochę nowocześniejszej, mniej kabotyństwa i nienaturalności. Sytuacja daleka jest od doskonałości, ale nie bójmy się szukać czegoś nowego. Jest to

ryzykowne przedsięwzięcie. Często nie zapewni ono ani bogactwa, ani sytości. Będą wyśmiewać nasze poglądy. Nic nie zostanie nam oszczędzone. Droga będzie trudna. Nawet wtedy, gdy znajdują się tacy, co uważają, że bronią słusznej sprawy i że zniszczenia innych czynią narzędzie oczyszczenia – próbujemy szukać szczęścia.

Czasem wydaje się, że to, co robimy, jest na najwyższym poziomie, a okazuje się, że ludzie tego nie chwytają. Innym razem robimy coś przeciętnego bez wiary, a tu pełen sukces. Warto zaryzykować, by się przekonać, czy zmiany idą w dobrym kierunku. Więc gdy oceniamy, że to, co robimy, jest na najwyższym poziomie i tak może być w istocie, to wcale nie znaczy, że odbiór społeczny będzie taki sam. Możemy się przecież mylić.

5 LAT CAFE MAMA CZYLI Z PAMIĘTNIKA...

Już 21 grudnia 2013 roku podczas V Wigilii Integracyjnej będziemy uroczysto obchodzić nasze 5. urodziny. Zaskakująco szybko minął ten czas, ale to pewnie dlatego, że działaliśmy tak intensywnie. Dziś, szykując prezentację multimedialną, zobaczyliśmy ile się działo... pikniki, wigilie, bale, wycieczki, warsztaty, spotkania i w końcu codzienne niełatwe sprawy. Uwikłani w trudne problemy naszych dzieci, nie tylko możemy wzajemnie się wspierać, ale też uczyć je, jak cieszyć się życiem. Bo prócz oczywistej radości z wielu wydarzeń, w których w końcu mogą uczestniczyć, czerpią również szczęście z radości matek. Przecież dzięki tym działaniom jesteśmy zadowolone, spełnione

i uśmiechnięte, a to dla naszych dzieci bardzo dużo. Uczymy je w ten sposób, że nie są naszym balastem, bo tak jak matki zdrowych dzieci możemy z nimi wyjść na spotkanie, bawić się, pojechać na basen czy wycieczkę, pomóc komuś w potrzebie. Uczymy także i tego, czego same doświadczyliśmy, że są osoby, którym trzeba pomagać, bo jest im jeszcze trudniej. Nasze dzieci chętnie włączają się w Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy, zbiórki publiczne na rzecz potrzebujących (m.in. dla chłopca po wypadku czy na leczenie innego chłopca z mukowiscydozą). Uczą się wrażliwości i empatii. Nie skupiają się wyłącznie na własnych potrzebach i dysfunkcjach. Dzięki naszej organizacji mamy

możliwość uczyć ich tego, co ważne i istotne w życiu człowieka. Dlatego też często nasze imprezy czy zajęcia są integracyjne, ponieważ chcemy również uświadamić zdrowych członków społeczności lokalnej, a zwłaszcza tych najmłodszych, by i oni potrafili dostrzec to, co najważniejsze – człowieka

w drugim człowieku. Od mniej więcej trzech lat redagujemy dodatek do „Świerszcza Różańskiego” pt. „Wyjątkowa Mama” z nadzieją, że jest czytany, bo i tam poruszamy tematy związane z integracją. Od dwóch lat uczestniczymy także w Dniach Różana, podczas których możemy się zaprezentować, zainteresować uczestników zabaw i koncertów sprawami osób niepełnosprawnych.

W kolejnym numerze „Wyjątkowej Mamy” naturalnie (jak zawsze) relacja z wigilii integracyjnej, a tymczasem składamy naszym czytelnikom życzenia:

ZDROWYCH I WESÓLYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA ORAZ SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU 2014.

A sobie, dodatkowo, życzymy kolejnych owocnych pięciu lat w Cafe Mama.

SENAT PRZYJĄŁ ZMIANY FINANSOWANIA WYNAGRODZEŃ PRACOWNIKÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Na posiedzeniu plenarnym Senatu 4 grudnia br. senatorowie większością głosów przyjęli w całości uchwałę w sprawie tzw. ustawy o budżetowej. Tym samym Senat zaakceptował przyjęte przez Sejm i dyskutowane na ostatnim posiedzeniu Senackiej Komisji Budżetu i Finansów Publicznych zmiany w zasadach finansowania zatrudnienia osób z niepełnosprawnością.

Przyjęta przez Senat ustawa w tym zakresie ma na celu zmianę zasad kształtowania miesięcznego dofinansowania do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego poprzez uniezależnienie wysokości tego dofinansowania od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Zatem od 1 kwietnia 2014 roku pracodawcy zatrudniającemu osoby z niepełnosprawnością zarówno na otwartym, jak i chronionym rynku pracy będzie przysługiwało miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego w wysokości:

- 1800 zł – w przypadku osób zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności;
- 1125 zł – w przypadku osób zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 450 zł – w przypadku osób zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

W przypadku osób z tzw. schorzeniami specjalnymi, a więc z: autyzmem, chorobą psychiczną, epilepsją, upośledzeniem umysłowym, całkowitym zaburzeniem organizmu i niewidomych, kwota dofinansowania stosunkowo będzie wyższa o 600 zł. Natomiast w pierwszym kwartale 2014 roku, a więc do czasu wejścia w życie nowych przepisów, będą obowiązywały dofinansowania w kwotach obowiązujących w 2013 roku.

Senator Marek Borowski przedstawił propozycję zwiększenia kwot dofinansowania w odniesieniu do osób z tzw. schorzeniami specjalnymi o: 600 zł dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 375 zł dla osób

z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 150 zł w przypadku osób zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności. Polityk zwrócił przy tym uwagę na inne zadania realizowane przez organizacje pozarządowe na rzecz rehabilitacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych, które są finansowane ze środków rozdzielanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. „PFRON finansuje również inne działania związane z osobami niepełnosprawnymi. Organizacje pozarządowe – to jest niezwykle cenne – zajmują się rehabilitacją, organizują warsztaty terapeutyczne, wciągają tych ludzi do różnego rodzaju działań, które czasem nawet trudno sobie wyobrazić, dopóki się tego nie zobaczy, jak na przykład występy teatralne czy innego rodzaju, prace malarskie itd. Te organizacje ciągle otrzymują bardzo mało środków, bo to wszystko jest w jednej puli. Tak więc pewne oszczędności, które powstaną tutaj, będzie można przeznaczyć dla nich.

Niepełnosprawni na pewno na tym nie stracą” – wyjaśniał Borowski.

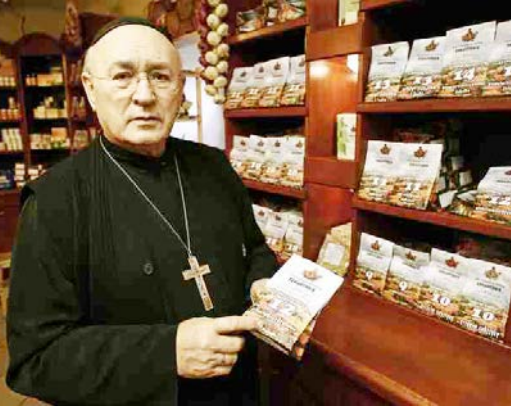
Wszystkie propozycje zmian ustawy w tym zakresie zgłoszone przez senatorów różnych ugrupowań na tym posiedzeniu zostały jednak odrzucone. Za przyjęciem uchwały głosowało 56 senatorów, a 30 było przeciw.

Info: Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych

INFORMACJA PUBLICZNA

Zgodnie z umową na dofinansowanie wigilii integracyjnej przez gminę Różan podajemy do informacji publicznej, że w wyniku konkursu (gdzie jako jedyni złożyliśmy ofertę w wyznaczonym terminie i spełniliśmy wymagania konkursowe) otrzymaliśmy środki w wys. 1 500 zł, co w mniej więcej 35% pokryje koszt ww. imprezy. Pozostałe koszty wigilii i obchody 5-lecia Cafe Mama zostaną pokryte ze środków własnych stowarzyszenia.

Ojciec JAN GRANDE-MAJEWSKI był zakonikiem zakonu bonifratrów we Wrocławiu. Zajmował się ziołolecznictwem według starej, tradycyjnej szkoły petersburskiej. Przy niesieniu pomocy zielarskiej zwracał pacjentom uwagę na sposób żywienia i pielęgnowania własnego organizmu. W swoim życiu spotkał się z różnymi specjalistami w dziedzinie sztuki zdrowego żywienia i posiadał tajniki tej wiedzy, podróżując po Ukrainie, Mongolii i dalekim Tybecie. (...)

SZLACHETNE ZDROWIE

Jak bronić się przed rakiem?

– Niechby te nasze baby, każda jedna, wzięły sobie do serca, że dla swojej rodziny znaczą tyle co minister zdrowia, a ich kuchnie są zakładami leczniczo-farmaceutycznymi, w których przygotowuje się życiodajne potrawy – mówi ojciec Jan.

W regule zakonu zapisana jest od stuleci zasada własnego dochodzenia do wiedzy medycznej w oparciu przede wszystkim o najściślejszy kontakt z chorymi. Mamy swoją wiedzę i tradycję ciągle poszerzaną i rozwijaną. Powiem od razu, że absolutnie nie lekceważymy zdobyczy współczesnej nauki. Uważamy, że nasze działania powinny uzupełniać leczenie konwencjonalne. Dla przykładu – osobiście obserwowałem kilkuset pacjentów chorych na raka, którym medykamenty ziołowe pomogły znieść utrapienia chemioterapii. Wiadomo, iż tzw. chemia wywierająca niszczący wpływ na tkankę rakową nie jest obojętna dla całego organizmu – osłabia jego siły obronne, wyniszcza. Jeśli jednak, obok chemii, podamy preparaty ziołowo-regenerujące, czyszczące układ wątrobowo-trawienny oraz moczowy z toksyn, to taki pacjent ma szansę przeżyć o dobre kilka lat dłużej, i to w niezłej kondycji. Zdarzały się nawet przypadki, iż chorzy pijący zioła mimo chemioterapii mieli tak wzmocniony organizm, że nie tracili włosów.

Rak jest zakodowany w każdym człowieku. Uśpiony i przyczajony czeka na sposobny moment. A ten moment następuje wtedy, kiedy organizm jest bardzo wyczerpany. Ośmielam się twierdzić, że jeżeli przez dłuższy czas obniży się w ludzkim ustroju poziom cynku, witaminy A i magnezu – to otwiera się brama dla raka. Dlatego kładę tak wielki nacisk na prawidłowy jadłospis, który dostarczyć ma tych wszystkich regenerujących materiałów. Przedwieczny nas tak skonstruował, że potrafimy siebie sami bronić, również przed rakiem. Warto zwrócić uwagę na to, że rak w pierwszym rzędzie atakuje ludzi o uszkodzeniu cholesterolem. Z obserwacji wynika, że wszelkie narastające stresy wytrącają z równowagi cały układ nerwowy, a to powoduje niewchłanianie wielkich ilości selenu, cynku, magnezu, jodu itd. W osłabionym organizmie rozwija się tkanka rakowa.

Żeby tak jeszcze tylko współczesne kobiety zechciały pojąć, ile od nich zależy. Przemądrzałe, zarozumiałe, w dodatku złośliwe. Co ja się tu z nimi nadenerwuję. Przychodzi taka jedna z drugą i oczywiście one wiedzą najlepiej, jak ja mam je

leczyć. Żeby się to chociaż jakoś ogarnęło, przyczesało... Od grzebienia jak diabeł od święconej wody uciekają. Dzięki Ci, dobry Boże, że ja niezonyaty... Otóż niechby te nasze baby, każda jedna, uczesana czy nie, wzięły sobie do serca, że dla swojej rodziny znaczą tyle co minister zdrowia, a ich kuchnie są zakładami leczniczo-farmaceutycznymi, w których przygotowuje się życiodajne potrawy. Podkreście w swojej gazecie to stwierdzenie trzy razy: produkcja w naszych polskich kuchniach musi być życiodajna.

Darujmy sobie w trudnych czasach kulinarne wydziwiania. Potrawy – podawane na ładnych talerzach – mają być proste i tak dobrane, by dostarczały domownikom 68 niezbędnych składników żywieniowych. Dlaczego 68? Bo mniej więcej na tyle wyspecjalizowanych grup jest podzielona liczba krwinek gospodarujących w ludzkim organizmie i odpowiadających za funkcjonowanie jego składowych. Krwinki, te małe budowlane mrówki, muszą mieć stałe zatrudnienie, a obowiązkiem nas – ludzi myślących – jest dostarczyć im odpowiedniego materiału.

Wyrzuć margarynę przez okno!

– Mądrze prowadzona kuchnia jest błogosławieństwem dla domu. Trzeba z niej powyrzucać zachodnie śmiecie, nadmiar chemii i przetwórstwo spożywcze. Polskie kobiety, przynajmniej te, które nie chcą do cna zdurnieć, niech uważają szczególnie wtedy, kiedy jest nadzwyczaj piękne opakowanie i głośna reklama w telewizji.

Najwykleszy groch, byle nie specjalnie oczyszczany i nie luskany, zawiera magnez, kobalt, żelazo, fosfor, błonnik, białko roślinne, przeciwciała antyreumatycznie, antymigrenowo, antycukrzycowo; jest kopalnią witaminy B-kompleks, witaminy A... i już mamy 12 składników z 68 potrzebnych, o których wcześniej mówiłem. Do tego – jeśli gotujemy grochówkę – dochodzi cebula zasobna w witaminę C i siarkę, białko zwierzęce z kawałka wędzonki lub – lepiej – pół kilograma pokrojonej w kostkę kielbasy, zawartość odżywcza wygotowanej marchwi, pietruszki, kartofli, dodatków w postaci majeranku, pieprzu, liścia bobkowego... Wystarczy policzyć, ile jest w samej grochówce elementów dających zatrudnienie naszym pracowitym krwinkom.

Mądra gospodyni nie wyrzuci wczorajszego chleba, ale pokroi go w plastry i przyrumieni na oleju duże, pachnące i chrupiące grzanki. Poda je dzieciom i mężowi do grochówki. A jeśli jeszcze chce zatrzymać starego w domu, żeby się nie wyrwał z kumplami na piwo, to niech mu do tego wszystkiego po cichutku, dyskretnie, naleje

do szklanki czystego piwa. Po takim obiedzie chłop już nigdzie nie będzie się szwendał. Mądrze prowadzona kuchnia jest błogosławieństwem dla domu. Tylko trzeba z niej powyrzucać zachodnie śmiecie, nadmiar chemii i przetwórstwo spożywcze. Polskie kobiety, przynajmniej te, które nie chcą do cna zdurnieć, niech uważają szczególnie wtedy, kiedy jest nadzwyczaj piękne opakowanie i głośna reklama w telewizji. Te nieszczęsne rogaliki z nadzieniem czekoladowym – toż to paskudztwo nad paskudztwami, bez żadnej wartości odżywczej.

A margaryna? Wyrzuć to mazidło z kuchni, natychmiast. Z tłuszczów używać tylko masła, oleju (najbardziej wartościowy produkowany niegdyś z konopi), smalcu, czystego łoju. Margaryna, jako produkt o wysokim stopniu przetworzenia, robi szkody w ludzkim organizmie. Pomyślcie tylko, jaki proces technologiczny musi przejść olej naturalny, ile po drodze trzeba dodać do niego substancji chemicznych (w tym i rakotwórczych), sztucznie produkowanego kwasu masłowego (który prawdopodobnie niszczy śluzówkę, utrwalaczy i barwników (gdyby nie pomarańczowa farbka – margaryna byłaby trupio biała), aby uzyskać postać efektywnie zapakowanej kostki. Nawiasem mówiąc, nie ma dotąd na świecie żadnej pracy naukowej, która uzasadniłaby i potwierdziła zdrowotność spożywania margaryny.

Agresywność chemii spożywczej pojawia się również w naszych domach pod postacią wybielonych cukrów i soli. Do końca XIX wieku cukier był rarytatem zaszczycającym szlacheckie stoły, przez pospólstwo prawie nieużywanym. Jedynie w czasie świąt pojawia się „głowa” cukru – kryształicznego, gruboziarnistego, którą rozbijało się, wydzielając domownikom po kawałeczku. Ciasto natomiast słodziło się miodem. O ileż to zdrowsza forma żywienia. Dziś używamy cukru bez ograniczeń, a ten oczyszczony cukier jest największą chemią, która zwiększa niepomierne ilości kalorii, a nie daje spodziewanej energii. Przechodząc w organizmie kilkakrotną przemianę, produkuje po drodze mnóstwo substancji złośliwych. W dodatku bardzo gorliwie szuka towarzystwa tłuszczów nasyconych i wiąże się z nimi, tworząc masę cholesterolu.

A jeśli ktoś bardzo, ale to bardzo lubi cukier? To weź sobie, jegomość, ogórka kwaszonego, tak na przekór, a do herbaty – łyżeczkę miodu. Miód wytwarzany przez te – jak je zwał Zagłoba – „muchy Boże” jest naturalnym środkiem słodzącym, zawierającym czystą glukozę, bogatym w życiodajne substancje, przechodzącym do krwiobiegu z przewodu pokarmowego prawie bez żadnej przemiany i zmieniającym się tam w energię życiową.

Cdn.
„Dziennik Zachodni” – przedruk

WYKAZ ZMARŁYCH W PARAFII RÓŻAN OD 01.11.2012 DO 01.11.2013 ROKU

CIESZYĆ SIĘ CZY SMUCIĆ? OTO JEST PYTANIE

Fot. B. Okrażliński

1 listopada to dzień Wszystkich Świętych, który od zawsze kojarzy nam się z jesienną aurą potęgającą smutek i tęsknotę za bliskimi, którzy odeszli od nas i czekają po drugiej stronie. Spotykamy się na cmentarzach i w głębokiej zadumie przywołujemy wspomnienia i obrazy osób, które odgrywały ważną rolę w naszym życiu. Modlimy się i czcimy dusze męczenników, którzy zostali świętymi, bo to jest właśnie czas im poświęcony. Kolejny dzień – zaduszny – jest dniem poświęconym na uczczenie pamięci naszych bliskich, którzy ciągle żyją w naszych sercach. Tego dnia katolicy modlą się za dusze wszystkich zmarłych, które według ich wiary przebywają ciągle w czyśćcu.

Życie przemija i powinniśmy poświęcać, jak najwięcej czasu naszej rodzinie i osobom, które kochamy. Tak żeby nie żałować, że zżamowaliśmy czas, jaki mogliśmy wykorzystać na przeżywanie wspólnie spędzonych chwil.

Czy te święta zawsze muszą być smutne, okraszone mrocznym i ponurym klimatem? Wątpię, żeby jesienna aura poprawiała komukolwiek humor. Tęsknota i świadomość bezpowrotnej utraty bliskiej osoby silnie oddziałują na ludzką psychikę. Uroczysta msza święta ma formę i klimat powagi oraz zadumy. Jest to moment smutku z powodu utraty bliskiej nam osoby. Myśląc o zmarłych, wierzymy jednak, że są gdzieś w lepszym świecie, do którego sami chcielibyśmy trafić. Oni już odkryli prawdę, jaka czeka nas po przekroczeniu kulminacyjnego momentu naszego życia, jakim jest przeżycie śmierci. Podobnie jest w kulturze cygańskiej jednak zazdroścę im podejścia do śmierci i świętowania pamięci zmarłych. Tańce, śpiew i biesiada, które towarzyszą ich kulturze, to hołd, jaki składają swym braciom i siostram. Sam wolałbym, by moi bliscy z uśmiechem mnie wspominali, śmiali się ze wspólnie spędzonych chwil i przygód. Może czasami jest to lepsze niż płacz, smutek i tęsknota, co rusz w sobie rozpalana za utraconą osobą. Wolałbym wspominać te najwspanialsze momenty z życia i chwile spędzone razem z nadzieją, że kiedyś ponownie wszyscy razem spotkamy się na polach elizejskich, w innym wymiarze czy też królestwie niebieskim. Smucić powinniśmy się wobec samych siebie, że życia się nie przeżyło, jak by się chciało lub jak by mogło się je przeżyć, bo chcieć a móc – to dwie różne historie. Powinniśmy nieco optymistycznej podejść do okresu Wszystkich Świętych. Cieszyć się życiem, darem istnienia i uświadomić sobie, że śmierć (choć nieunikniona i sprawiedliwa dla każdego) nie oznacza końca. Ona daje początek nowej przygodzie, nowemu życiu i istnieniu naszej świadomości. (S.Olszewik)

1. Mieczysław Chelstowski – żył 83 lata, Załęże Sędziąta
2. Henryka Nawarowska – żyła 76 lat, Różan
3. Irena Godlewska – żyła 82 lata, Napiórki Ciężkie
4. Zofia Werner – żyła 83 lata, Różan
5. Czesława Krawczyk – żyła 88 lat, Nowe Łachy
6. Józefa Świtalska – żyła 73 lata, Różan
7. Kazimierz Nowicki – żył 60 lat, Różan
8. Edward Szwedo – żył 63 lata, Różan
9. Robert Krzysztof Ogonowski – żył 48 lat, Różan
10. Józefa Kacprzykowska – żyła 84 lata, Zawady
11. Marian Płodzich – żył 80 lat, Podborze
12. Marianna Fijałkowska – żyła 83 lata, Załużie
13. Zofia Zielonka – żyła 94 lata, Załużie
14. Teresa Górka – żyła 76 lat, Załużie
15. Irena Kluczek – żyła 89 lat, Różan
16. Stanisław Kujawa – żył 73 lata, Różan
17. Zofia Cychowska – żyła 82 lata, Podborze
18. Feliksa Glinka – żyła 88 lat, Różan
19. Halina Załęska – żyła 87 lat, Różan
20. Marianna Gutowska – żyła 63 lata, Żerań Duży
21. Henryk Listwon – żył 77 lat, Różan
22. Aleksander Ochenkowski – żył 86 lat, Prycanowo
23. Kazimierz Zabielski – żył 60 lat, Różan
24. Ryszard Drearski – żył 82 lata, Ostrołęka
25. Bolestaw Bodziak – żył 60 lat, Maków Maz.
26. Jacek Kołodziejki – żył 59 lat, Nowe Drozdowo
27. Helena Libertowska – żyła 83 lata, Dzbądz
28. Halina Jankowska – żyła 82 lata, Różan
29. Bronisław Jabłoński – żył 66 lat, Różan
30. Helena Chrzanowska – żyła 82 lata, Różan
31. Zofia Teofila Kaczmarczyk – żyła 94 lata, Sławka Mała
32. Halina Pruszkowska – żyła 81 lat, Wrocław
33. Piotr Stanisław Dębski – żył 20 lat, Warszawa
34. Mirosław Rusinek – żył 64 lata, Różan
35. Irena Napiórkowska – żyła 87 lat, Łasiewity
36. Mirosław Napiórkowski – żył 65 lat, Małki
37. Janina Mysza – żyła 96 lat, Głazewo
38. Witold Mroczkowski – żył 89 lat, Warszawa
39. Jadwiga Tusińska – żyła 89 lat, Różan
40. Zofia Skoczeń – żyła 63 lata, Różan
41. Władysław Kozik – żył 76 lat, Różan
42. Waclaw Pruszkowski – żył 82 lata, Wrocław
43. Stanisław Jaworski – żył 64 lata, Różan
44. Zofia Lewandowska – żyła 75 lat, Różan
45. Feliksa Brzuzi – żyła 92 lata, Załęże Gartki
46. Zdzisław Gutowski – żył 60 lat, Żerań Duży
47. Apolonia Krystyna Rawa – żyła 80 lat, Różan
48. Jarosław Rogulski – żył 36 lat, Chrzczonki
49. Danuta Helena Peplowska – żyła 76 lat, Mroczki-Kawki
50. Henryk Gos – żył 73 lata, Gdańsk

Liczba	2011	
	mięscowości	19
sołectw	18	

WYBRANE DANE ^a STATYSTYCZNE	2009	2010	2011
Powierzchnia w ha.....	8458	8458	8458
Ludność.....	4397	4517	4510
Ludność na 1 km ²	52	53	53
Kobiety na 100 mężczyzn.....	103	101	101
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	59,0	54,9	56,1
Szkoły podstawowe i gimnazjalne.....	3	3	3
Liczba ludności na 1 zakład opieki zdrowotnej.....	1099	1129	752
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania.....	1	2	2
Mieszkania oddane do użytkowania....	15	12	10
Pracujący ^{bc} na 1000 ludności.....	141	135	127
Bezrobotni zarejestrowani.....	450	377	474
Ludność – w % ogółu ludności – korzystająca z instalacji:			
wodociągowej.....	86,6	87,2	87,1
kanalizacyjnej.....	46,7	47,8	48,2
gazowej.....	-	-	-

ZASOBY MIESZKANIOWE

	2009	2011 ^a
Mieszkania.....	1578	1588
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	74,2	74,6
Liczba wypłaconych dodatków mieszkańczych.....	833	460
Zaległości w opłatach za mieszkanie w zasobach gminnych w tys. zł.....	7,0	19,0

^a Mieszkania i powierzchnia użytkowa w 2010 r.

W 2011 r. wydatki na pomoc społeczną i pozostałe zadania
w zakresie polityki społecznej wyniosły **3192,3** tys. zł.

Liczba zakładów opieki zdrowotnej w gminie w 2011 r.: **6**
Liczba osób przypadających na 1 zakład wyniosła **752**

Dochody własne

stanowiły w dochodach ogółem budżetu gminy **68,9%**

Udział wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych
w dochodach własnych wyniósł **9,9%**

W gminie w 2011 r. **100,0%** wydatków majątkowych
przeznaczono na cele inwestycyjne.

Wydatki majątkowe inwestycyjne stanowiły
37,2% wydatków ogółem budżetu gminy.

EDUKACJA	2009/10	2010/11	2011/12
Żłobki ogółem.....	-	-	-
Dzieci przebywające w żłobkach w ciągu roku.....	-	-	-
Placówki wychowania przedszkolnego... w tym przedszkola.....	1 1	2 1	2 1
Miejsca w przedszkolach.....	125	125	125
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego..... w tym w przedszkolach.....	118 118	127 122	131 125
Szkoły podstawowe.....	2	2	2
Uczniowie szkół podstawowych.....	278	270	274
Szkoły gimnazjalne.....	1	1	1
Uczniowie szkół gimnazjalnych.....	155	142	129
Uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów w szkołach ^a :			
podstawowych.....	23	23	23
gimnazjalnych.....	10	11	10
Komputery z dostępem do Internetu przeznaczone do użytku uczniów w szkołach ^a :			
podstawowych.....	12	12	12
gimnazjalnych.....	16	13	13

^a Dla dzieci i młodzieży

W 2011 r. wydatki na pomoc społeczną i pozostałe zadania
w zakresie polityki społecznej wyniosły **3192,3** tys. zł.

Liczba zakładów opieki zdrowotnej w gminie w 2011 r.: **6**
Liczba osób przypadających na 1 zakład wyniosła **752**

Ludność gminy według edukacyjnych grup wieku w 2011 r.:

0 - 2 lata –	143
3 - 6 lat –	182
7 - 12 lat –	276
13 - 15 lat –	139

W 2011 r. subwencja oświatowa w gminie wyniosła
(w tys. zł)
3287

	2011
Biblioteki i filie.....	1
Czytelnicy w bibliotekach publicznych.....	638
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach.....	25,6

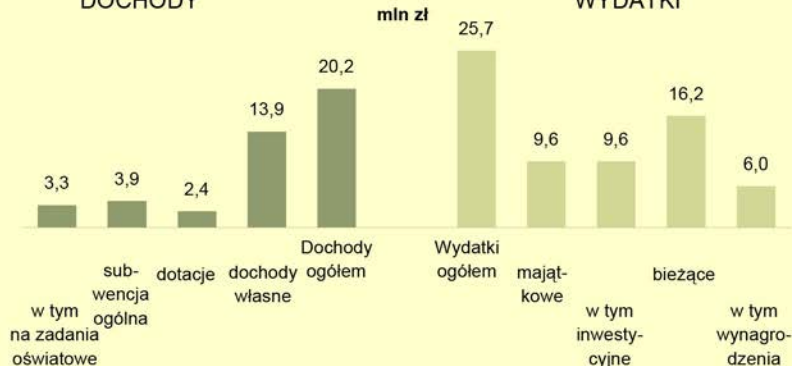
W 2011 r. wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi
wyniosły **118500 zł**

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU GMINY W 2011 R.

DOCHODY

ŚRODKI W DOCHODACH BUDŻETU GMINY NA FINANSOWANIE I WSPÓLFINANSOWANIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW UNIJNYCH W 2011 R.

W 2011 r. wydatki na oświatę i wychowanie wyniosły **5700** tys. zł.

DOCHODY BUDŻETU GMINY WEDŁUG DZIAŁÓW

	2009	2010	2011
	w %		
Dochody ogółem	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	0,8	0,8	0,9
Transport i łączność	x	0,4	x
Gospodarka mieszkaniowa	1,0	0,8	0,9
Administracja publiczna	0,3	0,4	0,5
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,0	x	x
Różne rozliczenia	63,9	63,1	62,3
Oświata i wychowanie	1,1	1,5	1,4
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społ.	10,6	10,1	10,1
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,2	0,2	0,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	0,2	1,4	0,5
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	x	x	x
Kultura fizyczna ^a	x	0,0	0,1
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych	21,9	21,1	23,0
Pozostałe	0,0	0,1	0,1

a Do 2010 r. nazwa działu brzmiała „Kultura fizyczna i sport”

W 2011 r. dochody gminy na 1 mieszkańca wyniosły: **4466 zł**

WYDATKI BUDŻETU GMINY WEDŁUG DZIAŁÓW

	2009	2010	2011
	w %		
Wydatki ogółem	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	4,0	1,8	7,0
Transport i łączność	13,0	18,7	13,3
Gospodarka mieszkaniowa	1,0	0,6	0,1
Administracja publiczna	12,1	11,9	9,7
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2,0	1,3	1,0
Różne rozliczenia	x	x	x
Oświata i wychowanie	27,2	28,5	22,2
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społ.	15,2	15,0	12,4
Edukacyjna opieka wychowawcza	2,9	3,2	2,5
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	16,0	11,9	22,2
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	5,1	5,5	3,5
Kultura fizyczna ^a	0,4	0,5	5,0
Działalność usługowa	0,3	0,3	0,3
Ochrona zdrowia	0,5	0,6	0,7
Pozostałe	0,2	0,3	0,1

W 2011 r. wydatki gminy na 1 mieszkańca wyniosły: **5700 zł**

GMINA MIEJSKO-WIEJSKA RÓŻAN NA TLE GMIN POWIATU I WOJEWÓDZTWA W 2011 R.

Lokata gminy w powiecie 8 309 Lokata gminy w województwie

WYSZCZEGÓLNIENIE GMINY	Ludność na 1 km ²	Kobiety na 100 mężczyzn ^a	Saldo migracji na 1000 ludności	Dochody własne budżetu gminy		Środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		Wydatki budżetu gminy	Wydatki na obsługę długu publicznego w % wydatków ogółem budżetu gminy ^a		Dzieci w przedszkolach na 100 miejsc ^a	Czytelnice bibliotek publicznych na 1000 ludności		Turystyczne obiekty zakwaterowania		Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych w 2010 r.		Odsetek ludności korzystającej z instalacji			Podmioty w rejestrze REGON na 10 tys. ludności
				na 1 mieszkańca	na 1 mieszkańca	na 1 mieszkańca	na 1 mieszkańca		na 1000 ludności	na 1000 ludności		na 1000 ludności	na 1000 ludności	na 1000 ludności	na 1000 ludności	na 1000 ludności	na 1000 ludności	na 1000 ludności	na 1000 ludności	na 1000 ludności	
CZERWONKA	8 309	3 31	7 277	3 100	1 58	3 97	2 22	- -	9 208	- -	- -	5 104	3 169	- -	- -	- -	- -	- -	9 251		
KARNIEWO	4 224	8 153	6 254	9 274	2 66	7 220	5 133	- -	1 89	- -	- -	2 47	5 199	5 254	- -	- -	- -	- -	10 262		
KRASNOSIELC	5 235	7 68	3 189	10 302	4 109	2 89	7 162	4 216	6 129	- -	- -	4 91	6 267	- -	- -	- -	- -	- -	3 106		
MAKÓW MAZOWIECKI	1 24	10 287	2 161	2 86	7 254	10 304	8 223	5 220	5 112	2 68	2 112	10 291	1 7	1 9	- -	- -	- -	- -	1 37		
MŁYNARZE	8 309	1 4	4 196	5 123	3 101	6 197	3 43	1 133	3 106	- -	- -	3 72	10 293	- -	- -	- -	- -	- -	4 115		
PŁONIAWY-BRAMURA	3 216	4 42	8 309	6 187	8 256	5 186	10 280	- -	7 174	- -	- -	8 241	4 181	3 233	- -	- -	- -	- -	6 132		
RÓŻAN	2 159	8 153	1 148	1 12	10 306	1 4	1 4	1 133	2 103	1 34	1 96	8 241	2 61	2 62	- -	- -	- -	- -	2 82		
RZEWNIE	8 309	4 42	9 310	4 122	9 265	4 147	4 121	6 221	4 107	- -	- -	7 213	9 284	- -	- -	- -	- -	- -	8 217		
SYPIEWO	7 302	2 11	10 311	7 234	6 251	8 234	6 146	3 212	8 203	- -	- -	1 18	8 271	- -	- -	- -	- -	- -	7 173		
SZELKÓW	6 285	4 42	5 250	8 259	5 246	9 236	9 227	7 232	10 278	- -	- -	6 127	7 268	4 235	- -	- -	- -	- -	5 125		

Numery telefonów

Urzędu Gminy w Różanie:

29 Numer kierunkowy

www.rozan.eur.pl

Burmistrz Piotr Świdorski

Burmistrz przyjmuje interesantów w sprawach

skarg i wniosków w każdy wtorek

w godz. 12.00–16.00 w pok. nr 22 – I piętro

76 79 120 Urząd Gminy sekretariat

76 79 121 faks sekretariat

76 79 122 sekretarz Urzędu Gminy

Referat finansów i budżetu

76 79 132 kierownik

76 79 132 księgowość budżetowa

76 79 133 wymiar podatków i opłat

76 79 142 księgowość budżetowa szkół i przedszkola

76 79 142 płać szkół i przedszkola

76 79 134 kasa

Referat planowania przestrzennego, inwestycji,

dróg i ochrony środowiska

76 79 126 kierownik

76 79 126 planowanie przestrzenne i zamówienia publiczne

76 79 125 inwestycje

76 79 125 drogi i pozyskiwanie środków zewnętrznych

76 79 149 ochrona środowiska

Kierownik urzędu stanu cywilnego oraz sta-

nowisko pracy ds. obywatelskich i wydawania

dowodów osobistych

76 79 127 kierownik

76 79 128 z-ca kierownika oraz stanowisko pracy ds.

gospodarowania mieniem komunalnym i rolnictwa

76 79 136 obsługa Rady Miejskiej

76 79 120 sprawy organizacyjno-kadrowe

76 79 139 oświata, kultura, zdrowie i działalność

gospodarcza

76 79 135 sprawy obronne, obrony cywilnej

i zarządzania kryzysowego

76 69 440, 76 69 038, 76 69 975, 501 757 518

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

ul. Gdańska

504 106 182 rehabilitacja lecznicza, ul. Ostrowska

76 69 526 PRZEDSZKOLE SAMORZĄDOWE

www.pszozan.szkolnastrona.pl

76 69 012 PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA

www.sprozan.szkolnastrona.pl

76 69 924 PUBLICZNE GIMNAZJUM

www.gimrozan.oswiata.org.pl

76 69 026 ZESPÓŁ SZKÓŁ

www.zsrozan.pl

76 69 006 URZĄD POCZTOWY

76 69 002 BIBLIOTEKA PUBLICZNA

www.gbprozan.pl

76 79 144 administrator sieci komputerowej

i promocja gminy

76 79 294 sport

76 79 147 rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałanie patologiom społecznym

76 79 146 klub pracy, goniec

76 79 177 Ośrodek Pomocy Społecznej

76 79 141 Powszechny Zakład Ubezpieczeń

76 79 140 Ośrodek Doradztwa Rolniczego

ADRESY E-MAIL:

Urząd gminy: ugrozan@post.pl

Burmistrz: burmistrz.rozan.wma@gminypolskie.pl

Sekretarz: b.gawianowska@rozan.eur.pl

Skarbnik: b.deptula@rozan.eur.pl

Planowanie przestrzenne i zamówienia publiczne:

l.dlugolecka@rozan.eur.pl

Obronność i zarządzenia kryzysowe:

k.zwolinski@rozan.eur.pl

Obsługa Rady Miejskiej i komisji:

d.holozubiec@rozan.eur.pl

Inwestycje, budownictwo i drogi:

d.bodziak@rozan.eur.pl

Ochrona środowiska: a.ostrowska@rozan.eur.pl

Informatyk i promocja gminy:

m.osiecki@rozan.eur.pl

Kadry: b.marek@rozan.eur.pl

Oświata, kultura, zdrowie i działalność gospo-

darcza: w.olkowska@rozan.eur.pl

Urząd stanu cywilnego, dowody osobiste:

b.kornacka@rozan.eur.pl

Gospodarowanie mieniem komunalnym,

rolnictwo: m.janyuszko@rozan.eur.pl

Rozwiązywanie problemów alkoholowych

i przeciwdziałanie patologiom społecznym:

k.ogonowska@rozan.eur.pl

Sport: sport@rozan.eur.pl

76 69 042 GMINNY OŚRODEK UPOWSZECHNIANIA

KULTURY www.gouk.pl, www.swierszcz.gouk.pl

76 69 294 HALA SPORTOWA

APTEKI

76 79 020 ul. Wileńska

76 79 009 ul. Warszawska

NOCLEGI

76 69 043 Zajazd Rycerski, ul. Warszawska

76 69 367 Ośrodek Wczasowy „Florian”

AGROTURYSTYKA

605 379 499, 601 254 453 Chelsty

WETERYNARIA

76 69 171 ul. Kościuszki

76 69 649 ul. Czysta

MECHANIKA POJAZDOWA

792 244 104 ul. Dolna

**TELEFONY
ALARMOWE**

997 POLICJA

71 77 390 Różan, ul. Lwowska

998, 112 STRAŻ POŻARNA

Różan, ul. Warszawska, 76 69 008

999 POGOTOWIE RATUNKOWE

Różan, ul. Warszawska

71 72 542, 71 72 552 policyjny telefon

zaufania KPP w Makowie Maz.

800 399 471 Linia antykorupcyjna

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI

800 120 226 zgłoszenia o przestępstwach

991 POGOTOWIE ENERGETYCZNE

Parafia Rzymskokatolicka

76 69 001, 76 69 893

www.parafranzan.pl

Msze św. w niedzielę: 7³⁰, 9³⁰, 12⁰⁰, 16⁰⁰

w okresie letnim: 7³⁰, 9³⁰, 12⁰⁰, 19⁰⁰

w dni powszednie: 7⁰⁰ i 18⁰⁰ w okresie letnim 7⁰⁰

Biuro parafialne czynne w godz. 8⁰⁰–9⁰⁰

oraz 17⁰⁰–18⁰⁰.

W okresie letnim w godz. 8⁰⁰–9⁰⁰

Odpusty: 26 lipca i 9 października.

**Zakład Gospodarki Komunalnej
i Mieszaniowej**

76 69 159 ul. Dolna

e-mail: zgkimrozan@post.pl

Biuro zakładu pracuje w godz. 7–15

od poniedziałku do piątku

76 69 557 stacja uzdatniania wody

76 69 041 oczyszczalnia ścieków

76 69 004 Posterunek Energetyczny, ul. Polna

991, 75 33 400, 75 33 422 zgłaszanie reklama-

cji w sprawie przerw w dostawie prądu

LEŚNICTWO

76 69 018 Kaszewiec

76 69 081 Załużnie

PRACUJEMY KIEDY KLIENT MA DLA NAS CZAS... OBSŁUGA W DOWOLNYM MIEJSCU I CZASIE...

Ubezpieczenia dla każdego

Na życie, komunikacyjne, majątkowe, turystyczne, OFE, II i III filar, rolne z dopłatami z budżetu i wiele innych.

NIE PŁAĆ WIĘCEJ NIŻ MUSISZ!!!

PRZYJDŹ LUB ZADZWOŃ!!!

503 134 820

500 197 352

tel./fax: 29 7170073

i inne

